

Denen popelen
om EG te leiden

PAGINA 5

President van Amerika
Caesar en paus tegelijk

PAGINA 7

Matrassenfabriek
boos op KRO

PAGINA 17

● Romario

Romario wil toch
bij PSV blijven

PAGINA 21

De gevoelens van
Dennis Bergkamp

PAGINA 22

Het nieuwe doel
van Luc Roosen

PAGINA 24

Stille Nacht in Chevetogne

PAGINA 25 en 29

Geschiedschrijvers van koude grond

PAGINA 27

Ambassadorspook van Tokio is dood

PAGINA 31

Wenen is dood, leve Boedapest

Denkwijzer van René Diekstra

PAGINA 33

Senior kan lang uit
de voeten in keuken

PAGINA 37

Gert en Hermien
in pleziercircuit

PAGINA 41

Programma's voor
het weekeinde

PAGINA 43 en 45

Uitgezette Palestijnen bereiden zich voor op verblijf in niemandsland Israël scherp aangevallen

Van onze redactie buitenland

MARJ EZ-ZOUHOUR/WASHINGTON - De deportatie van meer dan 400 Palestijnen uit de bezette gebieden door Israël, heeft over de hele wereld felle reacties uitgelokt. De maatregel is van veel kanten scherp aangevallen. De uitgezette Palestijnen zitten vast aan de grens met Libanon, dat weigert de gedeporteerden toe te laten.

De PLO in Tunis kondigde aan dat het vredesproces wordt stopgezet. Het Palestijnse persbureau Wafa verspreidde een verklaring waarin de PLO te kennen gaf dat het overleg mogelijk opgeschort blijft totdat Israël de uitzetting ongedaan maakt.

De Europese Gemeenschap riep gisteren Israël ertoe op de uitgewezen te laten terugkeren. De verandering is in strijd met de Vierde Geneefse Conventie en vormt een schending van de Libanese soevereiniteit, aldus de EG.

In New York is vernomen dat de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties werkt aan een resolutie die de uitzetting van de Palestijnen verbodt en hun veilige terugkeer wordt geëist. De Amerikaanse president Bush en zijn opvolger Clinton vroegen Jeruzalem op zijn schreden terug te keren omdat daardoor anders het vredesproces

in het Midden-Oosten in gevaar kan komen.

De Palestijnen die gisteren Israël zijn uitgezet en Libanon niet binnengingen, bereiden zich voor op een verblijf in het niemandsland tussen beide landen. In de regen en de vrieskou begonnen zij bij het vallen van de avond met het opbouwen van tenten.

Als vergelding voor de moord op een Israëlische militair zette Israël 417 Palestijnen uit de bezette gebieden in het zuiden van Libanon de grens over. Maar Libanon weigerde bij de legerpost in Marj ez-Zouhour in de Beka'a-vallei de bannelingen toe te laten en stuurde hen terug. Doch Israël dreef de Palestijnen op zijn beurt weer terug het niemandsland in. Israëlische militairen schoten daarbij in de lucht, over de hoofden van de Palestijnen heen, om hen te dwingen de door Israël ingestelde veiligheidszone in het zuiden van Libanon te verlaten.

Volgens Israël zijn de verbannen mannen ofwel lid van Hamas of van de Islamitische Jihad. Nooit eerder in de geschiedenis nam de joodse staat zijn toevlucht tot een dergelijke omvangrijke verbanning.

● Door Israël
verbannen Palestijnse
moslims protesteren,
met de Koran omhoog,
tegen hun uitzetting
naar Libanon.

Foto: REUTERS

Justitie mag verder speuren naar Vossen

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Justitie mag doorgaan met het onderzoek naar de van corruptie en valse belastingaangifte verdachte burgemeester Wiel Vossen van Gulpen. Dat heeft de rechtbank in Maastricht gisteren bepaald. Daarmee heeft ze een vorige week ingediend verzoekschrift van Vossen afgewezen.

De rechtbank is in het dossier tegen Vossen niets gebleken van een 'modeloze verdraging van het onderzoek'. Inhoudelijk heeft de rechtbank de verdenkingen tegen de burgemeester niet bevestigd.

Justitie, rijksrecherche en Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst (FIOD) kunnen dank zij deze uitspraak hun onderzoek tegen de burgemeester ook daadwerkelijk blijven voortzetten. Het houden van dit zogenaamd gerechtelijk vooronderzoek is niet aan een termijn gebonden.

Welke beschuldigingen er onder verantwoordelijkheid van justitie inmiddels gestaat zijn, is nog niet duidelijk.

Vossen zelf heeft in juli al, na de huiszoeken, gezegd dat hij onschuldig is en dat hij 'zonder moeite de verdenkingen kan weerpreken'.

Zie verder pagina 15
● Vossen had gehoopt
op meer duidelijkheid

(ADVERTENTIE)

Lijk blijkt Keulse taxichauffeur

HEERLEN - De dode die woensdagochtend werd gevonden in de middenberm van de A-76 in Heerlen, blijkt een 34-jarige taxi-ondernemer uit Keulen te zijn. De man, Dieter Künneke, was een regelmatige bezoeker van het Casino in Valkenburg. Of hij daar ook de avond is geweest voordat hij vermoord werd, staat niet vast. De politie kwam de man op het spoor via zijn auto, een blauwe Mercedes met het kenteken K-AIN-6480. Deze auto werd nog op de dag dat het stoffelijk overschot werd gevonden, onbeheerd aangetroffen in de Kolmonderstraat in Nyswiler. Aan de hand van het kenteken kon

de politie achterhalen van wie de auto was. De eigenaar bleek tevens de om het leven gebrachte man te zijn. Hij heeft een klein taxi-bedrijf (drie taxi's) in Keulen.

Volgens de politie is de blauwe privé-Mercedes van de Duitser gesigneerd op de autosnelweg ter hoogte van de plek waar het stoffelijke overschot naderhand werd gevonden.

De politie wil daar meer zekerheid over en zoekt getuigen die datzelfde gezien hebben of die de Duitser in Valkenburg in het casino hebben gezien en eventueel gesproken.

(ADVERTENTIE)

MORGEN GEOPEND
Heerlen van 10.00 - 17.00 uur
Kerkrade van 13.00 - 17.00 uur
Sittard van 12.00 - 17.00 uur

Pump in zwart en zwartlak met applicatie.
Maten 36 - 41.
Normaal 44,95
Bristolprijs 35,-

25% ALLEEN ZONDAG 20 DECEMBER

Alle geldig in onze filialen
Heerlen: Hogeweg 2-4
Sittard: winkelcentrum 'den Tempel'
Kerkrade: Nullanderstraat 102

(ADVERTENTIE)

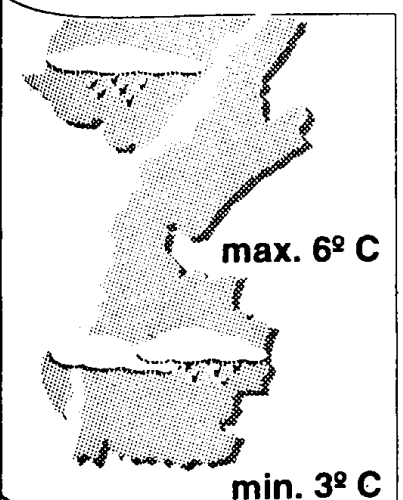
MORGEN KEUKEN KERST SHOW
van 10.00-17.00 uur (Roermond van 12.00-17.00 uur)

GOEDKOPER DAN ANDEREN - GEGARANDEERDE GOEDE SERVICE

HORN

Kom nu naar onze grote keukens-kerst-show met speciale december-kortingen op meer dan 50 modellen keukens en 200 inbouwapparaten

MAASTRICHT Scharnerweg 66-70 043-623365
ROERMOND J. Nicolaasstraat 17-31 04750-33051
SITTARD Bergerweg 51/53 046-511775
HEERLEN Heerlerbaan 273 045-419990

max. 6° C

min. 3° C

PERIODEN MET REGEN
Vandaag ligt een frontale zone over het midden van het land. Het bijbehorende regengebied bereikt ons gisteravond. Er zit weinig beweging in het front zodat we voor vandaag rekening moeten houden met waar bewolkt weer en perioden met regen.
Er staat een zuidelijke wind die eerst matig tot vrij krachtig is. In de loop van de dag neemt de wind af. De temperatuur bereikt vanmiddag 7 graden en daalt de komende nacht naar 3 graden.
Zondag is het eerst nog bewolkt met af en toe regen. Later op de dag zijn enkele opklaringen mogelijk. De wind komt dan geleidelijk uit het noordoostelijke richting en is zwak tot matig. De temperatuur bereikt dan met moeite de 5 graden. Begin volgende week wordt het geleidelijk kouder.

Stier Herman mag zich voortplanten

'Aangenaam, Herman...'

HIRO WOONSUPER
de grootste in kleinmeubelen

SPIEGELS "Riche"
houten lijst met goudkleurige antiek finish. Facet geslepen spiegel in diverse maten.

UITZOEKEN NU vanaf **128,-**

Heerlen, Hambeukerboord bij Heerlerbaan. Ter hoogte van Praxis en Wickes, autobaanafslag Kerkrade. Daarna Heerlen-Zuid.

HEERLENS WOONWARENHUIS

ZONDAG 20 december 12.00 tot 17.00 KEUKEN- EN BADKAMERSHOW

Heerlen In de Cramer 166 (Woonboulevard)
Hasselt (B) Genkersteenweg 278 (open van 13.00-18.00 uur)
Peer (B) Baan naar Bree 121A (open van 13.00-18.00 uur)

Brugman Keukens

(ADVERTENTIE)

NIEUW NIEUW NIEUW
AKTUELE DAMESMODE VAN EEN BEKEND NEDERLANDS MERK

Blousen, rokken, blazers, pantalons etc. etc.

NORMAAL 109,- 129,- of 149,-
NU 29,75 39,75 49,50
WEES ER SNEL BIJ - OP = OP

ZONDAG 20 DECEMBER GEOPEND
VAN 11.00-17.00 UUR IN HEERLEN EN SITTARD

NIEMER BETER, NIEMER GOEDKOPER
HENDRIKS TEXTIEL
GIGANTISCH GROOT IN KWALITEIT EN LAGE PRIJZEN!

Heerlen, Schelsberg 88, tel. 045-721124
Sittard, Brugstraat 1, tel. 046-515656

limburgs agblad

U LEEST DE KRANT VAN LIMBURG MAAR U BENT NOG GEEN ABONNEE?

Vul de bon in en stuur hem op. Dan kunt u het Limburgs Dagblad elke dag lezen. De eerste 14 dagen zelfs gratis! En als u daarna automatisch betaalt, spaart u nog eens vele guldens per jaar en ontvangt u bovendien een leuk cadeau naar keuze.

Ja, ik kies voor een abonnement op DE KRANT VAN LIMBURG.

Naam: .....
Adres: .....
Postcode/Plaats: .....
Telefoonnr. (i.v.m. controle bezorging): ..... (VEX)
De betaling gebeurt automatisch: ☐ f 27,45 per maand ☐ f 28,45 per maand
☐ f 82,35 per kwartaal ☐ f 83,35 per kwartaal
Mijn bank-/gironummer voor automatische betaling is: .....
(Plaats hier uw handtekening.) 19-12

Als beloning voor automatische betaling kies ik voor het volgende cadeau:

☐ parkeren
☐ memokubus
☐ luxe handdoek
☐ wekkertje

Stuur deze bon in een open envelop, zonder postzegel, op naar: Limburgs Dagblad, Antwoordnr. 46, 6400 VB Heerlen

BEL GRATIS 06-022 99 11

VEX

8 710404 400017

Karl-Heinz Laufs exposeert in galerie Gaudi

Sobere kunst met meditatieve inslag

DOOR PIETER DEFESCHE

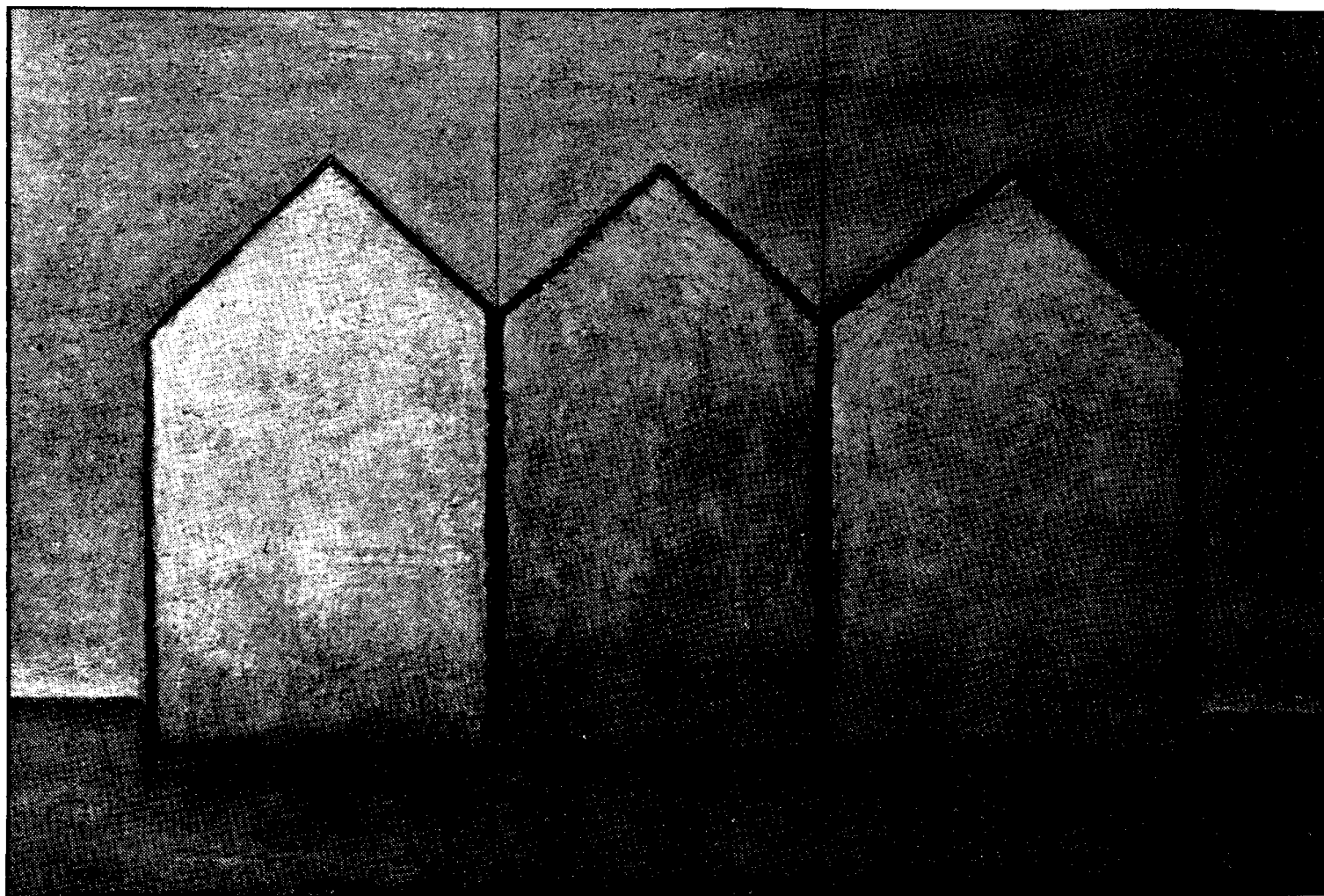
LANDGRAAF – In nu al ruim een jaar tijd heeft galerie Gaudi zich in staat getoond een eigen bijdrage te leveren aan het galeriewezen in de regio. 'In de Euregio' zeggen de Gaudi-galeriehouders liever, niet uit hoofde van megalomanie, maar van bewustzijn van de culturele samenhang van de grensgebieden waarin zij – komende uit het Brabantse tussen Eindhoven en Tilburg – hun domicilie hebben gekozen.

Hun programma was gevarieerd, hun activiteit door een brede oriëntatie en persoonlijke motivatie gedragen. Als zij hun meest recente tentoonstelling van kunst van over de grens met trots afficheren, dan doen zij dat terecht: zij ziet er helder, krachtig en overtuigend uit. Zij bestaat uit een dertigtal werken van Karl-Heinz Laufs uit Erkelenz, tot dusver in het Limburgse deel van de Euregio alleen, lang geleden, gezien in de schouwburg van Sittard. De totstandkoming van de huidige tentoonstelling verliep ook via Sittard; de contacten van Sittard met Tüdderen, Erkelenz en Heinsberg zijn misschien de meest intensieve in de Euregio, in elk geval de meest historisch bepaalde.

Sober

Er was een tentoonstelling van Sittardse kunstenaars samen met collega's van over de grens in Erkelenz; de 'Melkfabriek' had er de hand in. Daar werd de keuze gemaakt: voor het werk van Karl-Heinz Laufs leek de sober en heldere galerie Gaudi de ideale lokatie. Soberheid is ook de meest opvallende trek van zijn werk. Dat een leven buiten de grote Duitse kunststeden hem niet tot een traditionele beeldtaal bracht, van weinig internationaal gehalte, valt al vanaf de straatweg naar Nieuwenhagen in een oogopslag te zien.

Als adept van de befaamde kunstacademie van Düsseldorf en doorgegaan grens gescheiden van de toch

● *Nebeneinander*, acryl op leem en jute van Karl-Heinz Laufs.

nabije musea van Keulen en Mönchengladbach had hij tenslotte ook minder reden om in provincialisme te verzanden dan menig collega in een ander deel van de Euregio.

Karl-Heinz Laufs is geboren in Erkelenz; hij geeft daar les aan zijn eigen vroegere gymnasium. Hij wordt binnenkort veertig. Hij woont er in de buurt in een eigen huis. Hij deed er drie jaar over om het te bouwen op een locatie die 'Wiesengrund' heet. Het moet een indringende ervaring zijn geweest, hetzij omdat zij aansloot op zijn filosofie over het wonen en de ingrepen van de mens in de natuur, hetzij omdat zij zo'n filosofie genereerde.

Huizen

Over huizen gaan alle werken van Laufs. Huizen als sobere geometrische vorm en huizen als metafoor

van geborgenheid, van leven en vergankelijkheid. Wie bij zijn eerste oogopslag denkt met een kunstenaar van doen te hebben die zijn beelden versobert naar de opvattingen van de aanhangers van minimalist art, die komt bij nadere beschouwing al spoedig tot een andere bevinding. Ook in hun sobere vormen vertegenwoordigen zijn beelden een ideeën-kunst: alles is beladen met denkbeelden, emoties en verwijzingen. Zijn materialen, de meest elementaire, zoals beton, jute, leem, dakpannen en palen, refereren aan de natuur, aan verleden en toekomstig leven. Wat een eenvoudig object lijkt van steen, is de Ark van Noë, gedekt door een verweerde dakpan. Symbool van overleven en uiteindelijk overvaren naar een ander bestaan. Palen, delen van verdwenen huizen, alles heeft naast zijn sobere vorm zijn emotionele lading. Een vierkant en een driehoek zijn dan ook geen logo voor een huis: ze zijn het 'huis van Ludovic'. Met kleine toevoegingen zijn ze 'Kaminhaus' of 'Haus met Anbau'.

Uitvoeriger zijn de titels nooit; ze zijn even afstandelijk als de beweging. Wat aan de begrippen aarde en huis misschien een bijzondere dimensie geeft is de overal in het land rond Erkelenz zichtbare ontgraving door de al aan de horizon verschijnende graafmachines van de bruinkoolindustrie. Zes plaatselijke kunstenaars hebben hun betrokkenheid bij het milieu al ooit gestalte gegeven in een gezamenlijk project. Bekommernis van Laufs om het menselijk bestaan heeft niet tot gevolg gehad dat ook maar ergens in zijn schilderijen een mens is te zien.

Leem

Zijn schilderijen zijn meestal geschilderd op jute, bestreken met leem; acrylverf krijgt daarop een pasteus karakter. Geen uitdagende kleurstellingen: alles zweemt naar aarde en natuurlijke processen. Donkerrood hier en daar, veel grijs in allerhande tonen en zwaar een enkel gouden vlak ter verbeelding van de deur van de dom van Goslar

of van het schijnbaar omlaaggevalen dak in 'Verloren Mitte'. In objecten die 'Umgebung' heten omhult een stenen wand een oprijzend element van hout dat, roodkleurd, wellicht de voortgang van het leven symboliseert. Dat de gedachte aan vergankelijkheid nooit veraf is suggereren ook fragmenten van grafstenen, benut als onderbouw.

De presentatie van schilderijen, objecten en grafiekbladen is met veel gevoel voor rust, evenwicht en afstandelijkheid tot stand gebracht. De vormen van huizen, twee- of driedimensionaal, zijn een constan- te; veel variabelen daarin zorgen voor warmte en poëzie. Een fraaie tentoonstelling met een meditatieve inslag, nog te zien tot ruimschoots na de feestdagen: tot 10 januari aan de Hereweg 83 in Nieuwenhagen-Landgraaf.

● *Zelfportret met penseel*, olieverf op doek van Mathieu Boessen.

exposities

Monumentum in Gouvernement

MAASTRICHT – Vier voorraanstaande fotografen – Korrie Besems, Kim Zwarts, John Baggen en Taco Anema – maakten foto's met als thema 'mens en werk'. Deze foto's worden tot 5 januari tentoongesteld in het Gouvernement, Limburglaan 10 in Maastricht. De expositie draagt de titel Monumentum en is te bezichtigen op werkdagen van 9 tot 17 uur.

De fotografie is een autonoom medium geworden: net als in de beeldende kunst worden de fotografen geacht door middel van hun werk beeldende kunst te scheppen. Voor deze tentoonstelling werden fotografen geselecteerd met volstrekt verschillende fotografische interesses. Portretfotograaf Taco Anema toont foto's van enkele hoofden en handen van werkers op een 23 meter lange stalen wand. Tekstfotografe Korrie Besems exposeert twintig foto's met de commentaren daarop van de werkers. Vakfotograaf John Baggen verwerkt samen met Marc Schols verschillende objecten in zijn foto's, zoals de 'body' van een auto. Architectuurfotograaf Kim Zwarts stelt op transparant materiaal gigantische foto's tentoon, waarbij de invalshoek van de toeschouwer bepalend is voor het beeld.

De wenskaart onder de loep

LIMBRICHT – 'De wenskaart onder de loep' is de titel van de tentoonstelling die tot en met 31 januari loopt in het Limburgs Volkskundig Centrum in Limbricht. Open dinsdag tot en met vrijdag 13-17 uur, zaterdag en zondag 14-17 uur.

De kerstkaart heeft door schrift en symbolen haar eigen boodschap. De symbolentaal werd vroeger gebruikt om een wens over te brengen en iedereen greep waar het over ging: zo symboliseert de afbeelding van een boertje met in zijn hand een klavertje vier, een hoefijzer en een varken, het geluk. Maar als dat vette varken vastgehouden wordt door een dun draadje, dan verwijst dit naar de betrekkelijkheid van het geluk.

Er is in de christelijke kunst geen onderwerp zo vaak afgebeeld als het kerstverhaal. Deze kunstwerken zijn op hun beurt afgebeeld op kerstkaarten. Ook de christelijke kunst kent haar symbolen. Zo hebben mirre, wierook en goud hun betekenis, evenals de wijzen de vinger van de drie koningen of de os en de ezel. Omdat de betekenis van deze symbolen tegenwoordig niet meer gekend wordt, brengen ze de boodschap ook niet meer over. In deze tentoonstelling wordt aan

k

● *Massai, schilderij van Wil van der Laan, te zien in het gemeentehuis van Stein.*

deze betekenis van de gebruikte symbolen aandacht besteed.

Jonge kunstenaars in Kritzraedthuis

SITTARD – Vijf jonge kunstenaars exposeren tot en met 23 januari in het Kritzraedthuis in Sittard. Het zijn Rik Meijers, Norbert Grunschel, Ingeborg Meulendijks, Alex Zeguers en Maja Zomer. De tentoonstelling is geopend van dinsdag tot en met vrijdag van 10-17 uur, zaterdag en zondag van 14-17 uur.

Rik Meijers (Sittard, 1963) combineert en manipuleert in zijn werk verschillende beeldelementen waardoor een strijd ontstaat tussen en herkenbare en het onverklaarbare. In het werk van Norbert Grunschel (Maastricht, 1963) zijn licht, transparantie en laagheid uitgangspunt. Vaak worden transparante materialen toegepast. De werken van Ingeborg Meulendijks (Maastricht, 1968) zijn in feite zelfportretten. Zij verbeeldt ervaringen, innerlijke belevissen: angst, twijfel, stilte, vrijheid, gelukzaligheid. Alex Zeguers (Maastricht, 1962) belicht in zijn werk fragmenten uit de omringende werkelijkheid, terwijl het werk van Maja

Zomer (Rotterdam, 1961) gaat over bomen en schilderij. Zij probeert oude schilderijtechnieken te combineren met eigen nieuwe schilderijtechnieken om de werkelijkheid te herscheppen in een bekende taal.

Van der Laan in Stein

STEIN – De uit Bunde afkomstige kunstenaar Wil van der Laan exposeert tot en met 17 januari in het gemeentehuis van Stein. De expositie met schilderijen en mixed media is te bezichtigen van woensdag tot en met zondag van 14 tot 17 uur.

Het werk van Wil van der Laan gaat over sport, theater, reissimpresies en bezoeken aan de Zoon van Centraal daarbij staat de mens, de mens achter een aangeklede facade: de sportman, de Massai, de Touareg of de acteur. Van der Laan legt zijn indrukken vast in foto's, op video en in snelle schetsen die soms jaren later gebruikt worden. Theaterwerken vinden men op de tentoonstelling in de vorm van schilderijen en tekeningen over de musical Cabaret en balletmeisjes. Wielrennen, de sport die de kunstenaar in hoge mate boeit, is ook vertegenwoordigd op deze tentoonstelling.

(ADVERTENTIE)

Antiekhoeve Laeven houdt
zondag 20 december

OPEN DAG

Voor een eerlijk en betaalbaar stuk antiek

Volop keuze met maar liefst 1000 m² toonzaal
op onze boerderij

Iedere dag doorlopend geopend

ANTIEKHOEVE LAEVEN

Rozenstraat 1, Vaesrade-Nuth
Tel. 045-241628

UITGEVERSMAGTSCAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

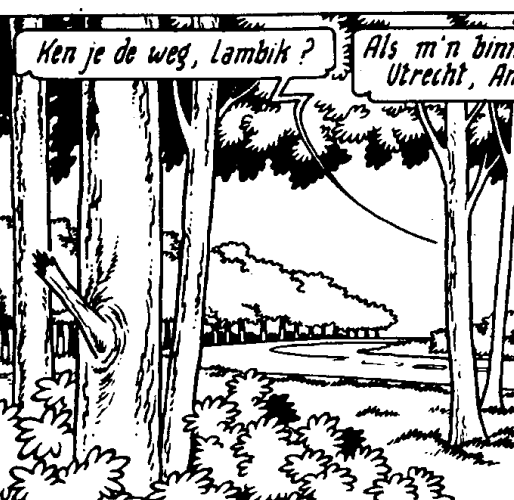
Directie:
mr. F.A.M. van Hellemont
K.J. Verwer
Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen
Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966
Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264
Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunsum 045-256363
Geleen 046-749868
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18404
Sittard 046-515577
Valkenburg 0406-15045
Abonnementen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand f 28,40*
per kwartaal f 85,20*
Per acceptgiro:
per maand f 29,65*
per kwartaal f 86,45*
losse nummers f 1,60
Bfr. 30

* prijzen per 1 januari 1993

Alle orders worden afgeleverd en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de gulden harpoen

(C) Standaard Uitgeverij Antwerpen

verder...

... is er in het Gemeentemuseum Roermond, Andersweg 4, tot en met 3 januari een kleine tentoonstelling ingericht met werk van Mathieu Boessen. Open dinsdag tot en met vrijdag van 11 tot 17 uur.

... zijn in bejaarden-centrum Op den Toren, Valkenburgerweg 67 in Nuth, tot en met 31 januari aquarellen te zien van Jenny Maas-Gubbels. Dagelijks open van 10 tot 18 uur.

... wordt in de ING Bank, Bongerd 13 in Heerlen, tot en met 26 februari werk getoond van Jan Teunissen. Open tijdens kantooruren.

recept

Varkensfiletrollade in de 'bratbeutel'

DOOR HUBB MEIJER

Benodigheden voor 4 personen: 600 g gekruide varkensfiletrollade, 1 in ringen gesneden ui, 1 wortel in plakjes en 1 prei in ringen gesneden, 1 takje dragon, 1 takje dille, 1 takje selderij, 1 takje peterselie, 40 cl witte wijn, 4 el koffieroom, braadzak.

Vul de braadzak met de rollade, ui, prei, wortel, dragon, selderij en peterselie. Sluit de braadzak goed af en prik twee gaatjes in de bovenkant. Leg de rollade op de bakplaat in een voorverwarmde oven van 220°C - stand 5.

Knip na de bereidingstijd een puntje van de braadzak en laat het vocht eruit lopen en vang het op in een pannetje. Bind het vocht en voeg er een scheutje witte wijn en wat room aan toe. Laat de rollade minimaal vijf minuten rusten en snijd hem dan in plakken in veelvoud van 4. Leg plakken dakpansgewijs op een schaal. Serveer hierbij als garnituur: pommes duchesse en romige broccoli.

TIP: Reken voor varkens- en kalfsvlees, voor iedere centimeter van de doorsnee ongeveer 8 minuten braadtijd.

(ADVERTENTIE)

GRATIS

s-VGA kleurmonitor
bij aanschaf van computer

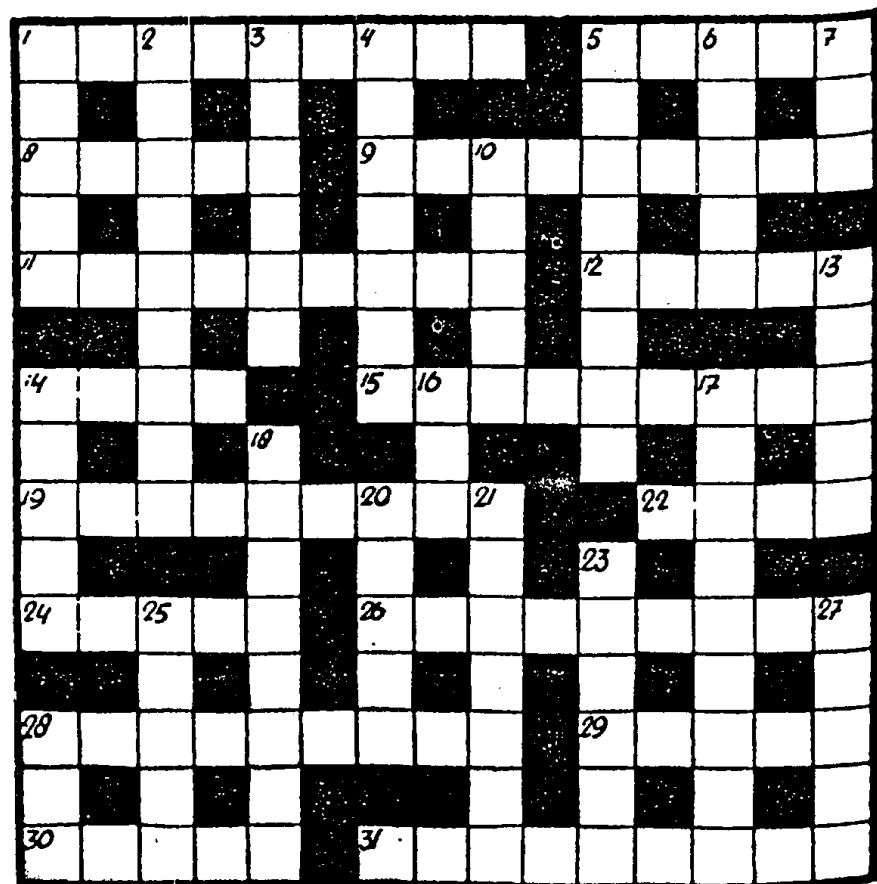
- Target 386 SX 33 mini-desktop 40 Mb harddisk f 1.995,-
- Target 386 DX 40 mini-tower 100 Mb harddisk f 2.595,-
- Target 486 DLC 33 mini-tower 100 Mb harddisk f 2.895,-

Burocenter – Dorpstr. 125
Brunsum – Tel. 045-273525

Oplossing van gisteren

k ar w a t s . k n a p p e
l . a a l . p . a . k a a .
a d a t . m e e r s . p l u
r a m . r i e . p e n . m u
o s . b . a l m e n . a . r
e . a a p . s a r . e d e .
n a d l a c . r . e l e g i
o . o . s t r e k l . a .
k r e i t s . t . t e r r a
l . a l a . a a t . n e d .
a l . l . k a k e n . n . a
p o n . c e l . l e s . f r a
p r e t . a b e l e . n o t
e . e r e . e . e . l e e .
n o t a r i s . n u n t i u

cryptogram

Horizontaal: 1. Driftig zonder staart, zo was er de lucht in; 5. Het beroep voor er meer voorkomt; 8. Verwensing die veel kapot maakt; 9. Daar boven is de vrijheid; 11. Onweersbestje? 12. Als we bij de diertjes weggaan gaan ze zeuren; 14. Gaat Johannes naar Zwitserland met zijn kind? 15. Rustplaats voor een lichaamsdeel in stand houden; 19. Zeerover die vaak aan de kraan zit; 22. De sleep van de heilige voor voedsel; 24. In deze plaats zijn dezelfde bloemen te zien waar ze wat afgehaald hebben; 26. Is nog bezig tot in de nacht, maar je hoeft er niet bang voor te zijn; 28. Duur lievelingsvliegtuig; 29. Een vieze boom laten zwemmen; 30. Provinciaal die verdraaid modisch is; 31. Afdelingen van enige dagen om te treuren.

Verticaal: 1. Zo wil de prijs wel stijgen; ik was er aan gehecht en er uit heb ik toch een goede deal van gemaakt; 3. Niet direct gaan tieen bij het binnenkomen; 4. Daar staat David dan maar mooi bij; De adem van een dik iemand? 6. Het kilometers nodig te hebben om de haren verliezen en toch is 't maar zo'n klein stukje; 7. Winters gedicht; 10. In de bak en bewijsstukken zijn er; 13. Nee en Frans in een ensemble; 14. Tweemaal bevestigd; 16. De maat, verliest ie van de jongen? Behoorlijk flink met een dosis durf; 18. smakelijkste periode van je loopbaan; Mensen die altijd binnen zitten voeren men uit; 21. Een onderdeelje van de partij; Is het eerste slachtoffer een meisje? 22. Vuur met thee, zo is het water; 27. Wol met de feestdagen nogal eens gegeten; 28. Pk de juiste uit een kunstwerk, sporter of Europeaan.

Weer aardschok op eiland Flores

DIJAKARTA - Op het Indonesische eiland Flores, dat vorige week werd getroffen door een aardbeving en een erop volgende vloedgolf, heeft zich gisteren een nieuwe zware seismische schok voorgedaan. Die had een kracht van 5,7 op de schaal van Richter, deelden Indonesische meteorologische diensten mee. Het epicentrum van de nieuwe beving lag in zee, op 130 km ten noordwesten van Maumere.

Volgens voorlopige berichten zijn er geen slachtoffers gevallen.

Importeur waarschuwt voor brandgevaarlijke kaarsen

AMSTERDAM - Een importeur uit de omgeving van Amsterdam heeft gisteren in een aantal landelijke dagbladen gewaarschuwd voor het gebruik van kaarsen in rode kunststof houders.

Uit onderzoek door de Keuringsdienst van Waren in Amsterdam is gebleken dat de houders brandgevaarlijk zijn. De verkoop

van de kaarsen is inmiddels gestaakt.

C.J.M. van Kippersluis, plaatsvervangend directeur en hoofd buitendienst van de Keuringsdienst van Waren in Amsterdam: „In Leeuwarden en Zutphen klaagden consumenten dat de houder van de kaars spontaan in brand vloeg. Ons onderzoek bevestigde dat en wij hebben toen

de importeur gevraagd een waarschuwing te geven aan de consument.”

De Keuringsdienst gaat er steeds meer toe over importeurs 'met druk op vrijwillige basis' te vragen consumenten voor te lichten over de onveiligheid van sommige producten.

Wanneer een importeur medewerking weigert, kan de Keuringsdienst hem daartoe verplichten op basis van de Warenwet uit 1988. Volgens Van Kippersluis is dit in het verleden 'nog niet zo vaak' voorgekomen, maar gebeurt het steeds meer.

Nog ruim 13.000 woningen nodig Huisvesting asielzoekers dreigt te stagneren

DEN HAAG - Wanneer het ministerie van Vrom zijn gesubsidieerde woningbouwprogramma niet uitbreidt, dreigt de opvang van asielzoekers in gemeenten volledig te stagneren. Er zijn geen 6000, zoals het kabinet heeft gezegd, maar zeker 13.500 extra woningen nodig om volgens jaar de verwachte stroom van asielzoekers met een verblijfs-

vergunning en ontheemde ex-Joegoslaven te kunnen huisvesten. Dit meldt de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) in een brief aan het kabinet. De vereniging rekent in 1993 op 20.000 nieuwe verblijfsvergunningen voor asielzoekers en ontheemden. Nu al doet zich het probleem voor dat veel ex-asielzoekers met A-status (met verblijfsvergunning) op plaatsen blijven die voor de opvang van nieuwe asielzoekers zijn bestemd. Door versnelde procedures krijgen asielzoekers sneller die A-status, maar de doorstroming stagneert omdat er een gebrek is aan reguliere huisvesting. Een slechte en onacceptabele zaak, aldus de VNG.

De vereniging pleit voor meer samenwerking en overleg tussen de betrokken ministeries. Zo zou het ministerie van Justitie het verlenen van statussen aan asielzoekers moeten afstemmen met WVC en Vrom. Ook vindt de vereniging dat de particuliere verhuurders die tot nu toe geen bijdrage hebben geleverd aan de opvang van asielzoekers, moeten worden gestimuleerd opvangcapaciteit ter beschikking te stellen.

Verder is de VNG van mening dat in de Regeling Opvang Asielzoekers (RoA) een verlenging van 3 tot 6 maanden moet worden gehanteerd voor het vinden van reguliere huisvesting voor asielzoekers met een verblijfsvergunning.

Rode Khmer laat VN-militairen vrij

PHNOM PENH - De Cambodjaanse verzetsbeweging Rode Khmer heeft gisteren 46 Indonesische militairen van de vredesmacht van de Verenigde Naties toestemming gegeven het dorp te verlaten waar zij werden vastgehouden. Dat heeft VN-woordvoerder Eric Falt op een persconferentie in Phnom Penh gezegd.

„Het ziet er naar uit dat de 46 manschappen van het Indonesische bataljon Phum O'Sala een uur geleden hebben verlaten,” verklaarde Falt. Gewapende strijders van de Rode Khmer dwongen de Indonesiërs de nacht door te brengen in het dorp in de provincie Kompong Thom. Het was de derde keer deze maand dat de Rode Khmer VN-militairen gijzelde.

F-16 bij landing van de baan

LEEWARDEN - Een F-16 is gistermorgen rond 11.30 uur tijdens de landing op de vliegbasis Leeuwarden van de baan geraakt. Het vliegtuig sloeg daarbij om en kwam ondersteboven langs de baan terecht. De piloot kon zich met zijn schietstoel in veiligheid brengen en liep geen ernstige verwondingen op. Dat heeft een woordvoerder van het ministerie van Defensie meegedeeld.

De F-16 maakte deel uit van het 322-squadron van de Koninklijke Luchtmacht op de vliegbasis Leeuwarden. Naar de oorzaak van het ongeval wordt een onderzoek ingesteld.

Lagere premie Ziektewet GAK-verzekerden

AMSTERDAM - Werkgevers van de kleine drie miljoen werknemers die via hun bedrijfsvereniging bij het GAK verzekerd zijn voor de Ziektewet gaan met elkaar komend jaar 1,1 miljard gulden minder aan Ziektewetpremie betalen. Het GAK heeft dat berekend op basis van een gemiddelde premiedaling in 1993 met ruim één procent over alle aangesloten bedrijfsverenigingen.

punt uit

• **Studiepunten**
Studenten aan hogescholen en universiteiten moeten minimaal een kwart van de studiepunten voor dat jaar halen. Voor het eerste jaar is dat tien procent. Komen studenten daaronder, dan zal de beurs worden omgezet in een rente-dragende lening. Minister Ritzen wil met deze regelingen de zogenaamde 'spookstudenten' van de universiteiten en hogescholen weren. Spookstudenten staan wel ingeschreven en ontvangen ook een studiebeurs, maar doen in feite niets.

• **Oproer**
Twee pelotons oproerpolitie hebben donderdagavond met harde hand het centrum van Willemstad ontruimd. Dat gebeurde toen een paar honderd vakbondsleden de stad introkken. Zij kwamen van een manifestatie bij een vakbondsgewoonte buiten de stad. Er vielen rake klappen en er werd met flessen gegooid.

• **Honecker**
De rechtbank in Berlijn heeft tegen de voormalige DDR-president Erich Honecker donderdag een tweede aanklacht ingediend, die wellicht een vertraging werking kan hebben in het proces tegen de voormalige Oostduitse leider. Het gerechtshof beschuldigt de 80-jarige Honecker, die aan leverkanker lijdt, ervan dat hij zich onrecht een geprivilegeerde behandeling liet welgevalen in de Wandlitz-kliniek in de buurt van Berlijn.

• **Ratificatie**
De Duitse Bondsraad, de eerste kamer van het parlement, heeft gisteren het Verdrag van Maastricht goedgekeurd. Dat gebeurde met algemene stemmen. Hiermee is de ratificatie door Bonn van het verdrag over de Europese politieke en economische eenwording voltooid.

• **Deng Xiaoping**
De Chinese leider Deng Xiaoping is ziek. Dat heeft de Russische president Boris Jeltsin tijdens een bezoek aan de volksrepubliek onthuld. Jeltsin zei vrijdag tijdens een persconferentie dat hij de 88-jarige Deng niet had ontmoet omdat deze zich 'helaas niet al te goed' voelde.

• **Ziekenhuis**
Het ziekenhuis Berg en Bosch in Balthoven dreigt reeds voor zijn definitieve sluiting leeg te lopen. Twee afdelingen zijn al gesloten en volgens algemeen-directeur B. Krouwel is het bepaald niet denkbeeldig dat het meerendeel van het personeel weg is voordat de deuren definitief dicht gaan. Begin deze maand heeft Berg en Bosch (147 bedden) te horen gekregen dat er geen uitkomst meer aan is. Staatssecretaris Simons van volksgezondheid vindt het ziekenhuis te klein om zelfstandig door te functioneren.

• **Hartpatiënten**
Na een hartaanval is het niet raadzaam de kransslagaders van de patiënt te dotteren als hij eerst een trombolysie-behandeling (het inspuiten van een bloedverdünnend middel om stolsels op te lossen) heeft ondergaan. Deze combinatie kan namelijk tot ernstige complicaties leiden. De Nederlandse Hartstichting meldt dit naar aanleiding van mededelingen van haar Amerikaanse zusterorganisatie.

Kamer houdt vast aan meer agenten en minder ambtenaren Minister Dales treedt niet af

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - Minister Dales (Binnenlandse Zaken) treedt ondanks eerder gemaakte toezeggingen niet af. Dinsdag zei de minister dat zij zou aftreden als de Tweede Kamer de wens handhaaft meer agenten aan te stellen en meer ambtenarenbanen af te schaffen. Ondanks de steun van een ruime meerderheid van de Kamer voor deze voorstellen, weigert de minister de daad bij het woord te voegen.

De plannen van coalitiepartijen CDA en PvdA om zowel volgend jaar 500 agenten extra aan te stellen en 1000 extra ambtenaren de laan uit te sturen, stuitte op weerstand bij de minister vanwege het ontbreken van 'samenhang'. „Dan kan ik beter aftreden,” riep Dales dinsdag in een debatje over de inkrimping van de rijksschik. VVD-Kamerlid Linschoten snelde toen naar de interruptiemicrofoon om te melden dat hij de minister daaraan zou houden.

De deed Linschoten in de nacht van donderdag op vrijdag inderdaad, toen de uitslag van de stemmingen vaststond. De minister trachtte echter terug door te zeggen dat ze het zo niet bedoeld had. „Ik heb in het geheel niet gezegd te willen aftreden, dat stond alleen in een paar krantekoppen,” zei de minister onder hoongelach van de Kamerleden.

De Kamer gaat met de wens voor meer politie ook in tegen een advies van premier Lubbers. In een brief aan de Kamer schreef de minister-president dat de financiering van de bezuinigingswettelijke „onvoldoende basis voor een reële en solide bekijking” heeft.

Het geld voor de extra agenten moet onder meer komen van een korting van 40 miljoen gulden op het succesvolle beleid om het ziekteverzuim onder ambtenaren te beperken. Ook verhinderde de Kamer een voorgestelde bezuiniging op de politie ter waarde van 14 miljoen gulden.

Ontslagen in Duitsland wegens racisme

BERLIN - Voor het eerst sinds het begin van de golf van geweld tegen buitenlanders en immigranten zijn in Duitsland mensen ontslagen wegens racistische of antisemitische uitslatingen. Dit heeft de krant Berliner Zeitung gisteren gemeld.

De strafmaatregelen zijn sinds eind november genomen door drie grote bedrijven. Een fabriek van Coca-Cola in Berlijn ontloeg een portier die de bedrijfskantine betrad onder het zingen van de Hitler-groet, buitenlandse werknemers beledigde en aanhield tegen buitenlanders uit te sluiten. Een werknemer van een ziekenhuis werd ontslagen na een Turkse collega te hebben bedreigd in een arbeider in een BMW-fabriek werd de laan uitgestuurd nadat hij in het bedrijf antisemitische uitslatingen had gedaan, meldde de krant.

• **Op het toekomstige bedrijventerrein IJsseloord in Arnhem is een omvangrijke illegale olielozing ontdekt. Het gaat vermoedelijk om enkele honderdduizenden liters afgewerkte olie.**

Dat heeft een woordvoerder van de gemeente Arnhem gisteren bevestigd. Op het terrein was vroeger een stortplaats. Al sinds 1985 bestond het vermoeden dat daar illegaal was geloosd. De omvang van werd pas twee weken geleden bekend. De zaak kwam aan het licht doordat het terrein langs de IJssel bouwrijp zou worden gemaakt.

De gemeente heeft inmiddels justitie ingeschakeld om een onderzoek in te stellen. De bouwactiviteiten op het terrein liggen voorlopig stil. De gemeente verwacht, aldus de woordvoerder, het terrein te kunnen saneren als het onderzoek van justitie afgerond is.

Foto: ANP

Omvangrijke olievernietiging

V-raad veroordeelt massale verkrachtingen in Bosnië

NEW YORK/SARAJEVO - De Veiligheidsraad van de Verenigde Naties heeft gisteren in een resolutie de massale verkrachting van vooral Moslim-vrouwen in door Serviërs beheerste kampen sterk veroordeeld. Voorts heeft hij secretaris-generaal Boutros Boutros-Ghali verzocht bewapende konvooien een onderzoek te laten instellen in de kampen, waar deze vijandelijkheden zich voltrokken.

De resolutie (nummer 798), die met 15 stemmen unaniem werd aangenomen, spreekt over 'handelings- van onuitsprekelijke wreedheid'. De resolutie spreekt verder haar walging uit over de 'massale, stelselmatig georganiseerde en systematische gevangenneming en verkrachting van met name Moslim-vrouwen in Bosnië-Herzegovina'.

De resolutie roept op tot directe sluiting van alle gevangenkampen, speciaal die waarin vrouwen worden vastgehouden. Aan Boutros Ghali is gevraagd alle mogelijke middelen die hem ter beschikking staan in te zetten, opdat bewapende delegaties vrij toegang kunnen krijgen tot de kampen. De militaire escortes zouden betrokken moeten worden uit de 20.000 militairen tellende vredesmacht Unprofor.

De resolutie, die werd ondersteund door Frankrijk, Groot-Brittannië, België en Marokko, doet geen oproep aan VN-troepen om de kampen te bestormen. Boutros Ghali werd evenwel verzocht binnen twee weken bekend te maken welke

maatregelen hij zal nemen voor de instelling van een dergelijke delegatie.

Het internationale Rode Kruis bevestigde gisteren dat de laatste 418 gedetineerden uit het beruchte kamp Manjaca in het noordwesten van Bosnië-Herzegovina zijn vrijgelaten. De gevangenen zijn onder toezicht van het Rode Kruis naar Karlovac in Kroatië overgebracht. Het Rode Kruis zei te hopen dat met de vrijlating van deze laatste gevangenen het strafkamp voor goed wordt gesloten.

Tegelijkertijd slaagde Lord David Owen, bemiddelaar voor de EG in de vredesconferentie over het voormalige Joegoslavië, er vrijdag in de Bosnische Moslims zover te krijgen dat zij zullen deelnemen aan onderhandelingspoging met Serviërs en Kroaten. Na aanvankelijk een vruchteloze onderhandelingspoging per telefoon vanaf het vliegveld van Sarajevo te hebben gevoerd, besloten Owen en de commandant van de VN-vredesmacht in Bosnië, Phillippe Morillon, tot een ontmoeting in Sarajevo met Ejub Ganic, lid van de Bosnische regering.

VS wellicht eerder weg uit Somalië

WASHINGTON - De eerste Amerikaanse troepen kunnen waarschijnlijk al in januari uit Somalië naar huis terugkeren, twee maanden eerder dan was voorzien. Dat komt omdat andere landen meer eenheden voor de hulpoperatie beschikbaar hebben gesteld dan was voorzien. Wellicht hoeven niet eens alle 28.000 toegezeggde Amerikaanse soldaten naar Somalië te vertrekken.

Dat zei generaal Joe Hoar, de bevelhebber van het US Central Command, waaronder de Amerikaanse eenheden in Somalië vallen, gisteren in de Somalische hoofdstad Mogadishoe. Volgens Hoar - die in die functie vorig jaar generaal Norman Schwarzkopf opvolgde - hebben andere landen inmiddels al 10.000 soldaten toegezeggd. Hoar wilde echter geen garanties geven voor een snelle terugtrekking. Frankrijk, Saoedi-Arabië, België, Italië, Canada en Botswana hebben al troepen in Somalië gestationeerd. Zij zullen de Amerikanen helpen bij de beveiliging van de voedselhulp aan de honderdduizenden hongerende Somaliërs.

KONTAKTLENZEN STUDIO
Promenade 27A, Heerlen, 045-742295; Wilhelmijnstr. 33, Bocholtz, 045-444342

Beter zien met BAUSCH & LOMB

KERSTAANBIEDING

Gratis Starterset (Multi-purpose)
GRATIS 1 PAAR VAKANTIENLENZEN

Lenzen in voorraad (hard of zacht)
direkt mee te nemen (5000 stuks in voorraad).

Aanbieding t/m zaterdag 2 januari

25% EXTRA KORTING voor klanten boven 19 jaar.

Studenten t/m 19 jaar 30% KORTING

Service, aanpassing, schoonmaken altijd gratis. Aanpassing door gediplomeerd kontaktlenzen specialist/opticien.

Morgen, zondag 20 december, geopend van 12.00-17.00 uur

(ADVERTENTIE)

zondag 20 december
koopzondag geopend van 12.00-17.00 uur

tot en met 30 januari
werken van diverse
hedendaagse kunstenaars

kunsthandel-
inlijsterij

PLOUMEN-PETERS

Valkenburgseweg 77, 6367 GF Voerendaal, tel. 045-753480
Geopend: maandag t/m vrijdag van 14.00-18.00 uur
donderdag tot 21.00 uur en zaterdag van 10.00-16.00 uur

Galerie klein lingelau

(ADVERTENTIE)

**Zondag 20 december
zijn wij geopend
van 11.00 tot 17.00 uur
in Heerlen**

**200% kassa korting
op alle tapijten
(alleen op zondag
20 december)**

carpet-land

In den Cramer 152, (woonboulevard). Tel. 045 - 75 41 74,
Heerlerbaan 218a (t.o. Praxis) 045-428310.

Zondag 20 december zijn wij geopend van 12.00-17.00 uur

TOONKAMERMODELLEN

op=op

Wij maken plaats, want onze nieuwe collectie komt eraan. Dus profiteer nu van onze speciale kortingen.

in onze 3 speciaalzaken
met 10 -20 - 30 - 40% korting op:
bankstellen - salontafels - eethoeken
toogkasten - wandmeubels
dressoirs - slaapkamers - etc.

VEGERS MEUBELEN

Eiken klassiek
Honigmanstraat 47
Heerlen

Slaapkamers
Heerlerbaan 235
Heerlen

Moderne Meubelen
Lucht 2
Kerkrade

BIJ VAN RAVENSTEIN SNEEUWT 'T 'N DIK PAK KORTING.

TOYOTA
SUZUKI

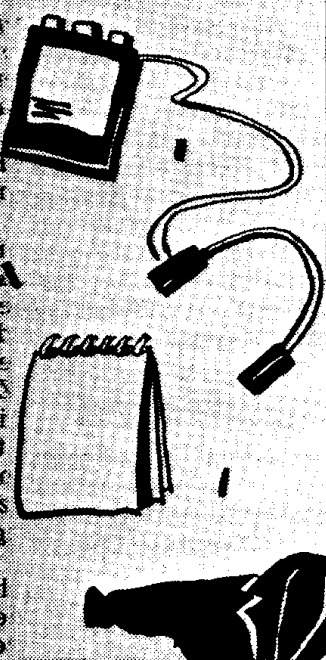
OPEN
ZONDAG
20 DEC.

van 11.00-17.00 uur

MENGELERS
HLM

Rijksweg-Zuid 212
Sittard

OOK
ALS HET
DROOG IS
REGENT 'T
PRIJZEN...

Voor zo'n bui wil
niemand
schuilen!
Bezorg het
Limburgs
Dagblad
en je komt ook in
aanmerking voor
die vele extra's.
Meer weten?
Bel 045-739881
en vraag naar
H. van de Ven.

Limburgs
Dagblad

Speciaal als
kerstaanbieding
krijgt u nu een
flinke korting op
al onze winterjacks.
Dus ook op alle jacks
van Tenson, Melka,
Gant en Arrow.

korting

30%

TENSON

Arrow

Melka

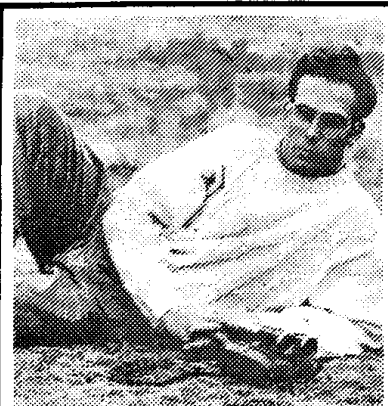
Moderne blazer.
De afgebeelde blazer
van zuiver scheerwol is
er ook met 1 rij knopen,
kleur marine blauw,
maten 46 t/m 56

Onze superprijs

169,-

Bij aankoop trakteren
wij u op een heerlijke
kop koffie bij "t Euveke".

Arrow

LACOSTE

MARZ

Melka

TENSON

s.Oliver®

Vanilia

WINTERTRUIEN

Alle winterwarme
truien van al onze
bekende merken.

nu met
een korting van

30%

Onze totale
dames-wintercollectie
van
s.Oliver en Vanilia

nu voor de

1/2 prijs

Levi's

501
The original
159,95

726
Silver-tab
139,95

Alle orange-tabs
129,95

dobber

139,- / 149,- / 159,-

RIFLE
99,- / 119,-

Caro

89,95

Goods

69,50

Onze
jeans-prijzen
zijn:

125,-

99,-

99,-

99,-

79,-

69,50

39,-

Alle kostuums en kolberts van deze wintercollectie.

nu met een speciale kerstkorting van

30%

BRAX
FINEST QUALITY
Leithausen
gardeur

Van Gils
KONEN
Melka

EXTRA
OPENINGSTIJDEN

zondag 20 dec.
van 12.00 tot 17.00 uur

maandag 21 dec.
1/m

woensdag 23 dec.
van 9.00 tot 21.00

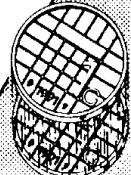
donderdag 24 dec.
van 9.00 tot 16.00 uur

van Ravenstein

KERKSTRAAT 45, BRUNSSUM

Hoe komt een detaillist aan sponsors voor zijn reclame-campagne?

Bel Cebuco 020-6242316 en informeer naar het effect van Co-adverteren

Co-adverteren
Verhoog de werking van
uw reclamegelden

Premier moet eerst afrekenen met nationaal schandaal

Denemarken popelt om de EG te leiden

DOOR ALY KNOL

KOPENHAGEN – De Deense premier Poul Schlüter twijfelt er geen moment aan dat Denemarken en Engeland in het komende jaar het Verdrag van Maastricht zullen ratificeren. Mocht één van de landen of allebei echter alsnog besluiten de Europese Gemeenschap te verlaten, dan zou dat een 'historische vergissing' zijn. Dan zou er 'een hele nieuwe kaart van Europa moeten worden getekend'. Schlüter: „Met zo'n stomme daad zouden we onszelf en onze kinderen heel hard straffen.”

De Deense premier heeft zoveel vertrouwen in de uitkomst van het tweede referendum in zijn land over de goedkeuring van 'Maastricht', dat hij deze week in Kopenhagen een uiterst ambitieus programma presenteerde, dat hij in het komende half jaar als voorzitter van de EG wil waarmaken. Hij heeft zelfs zoveel haast dat hij al vóór de jaarwisseling de eerste informele afspraken heeft gemaakt.

Vikingschip

Nu eenmaal in Edinburgh de uitwerkingen voor Denemarken op papier zijn gezet, staat Schlüter te popelen om het EG-voorzitterschap van Engeland over te nemen. Kleine tegenvallers kunnen hem niet meer van zijn stuk brengen. Zoals de recente ontdekking dat er op het logo dat Denemarken als voorzitter wil voeren – een gestileerd Vikingschip – slechts elf roeiers zichtbaar waren. Met veel haastige behendigheid is er op het laatste moment een twaalfde aan toegevoegd.

De lijst thema's die Schlüter wil afwerken is gewaagd lang; de uitbreiding van de EG met de noordelijke staten Zweden, Finland en Noorwegen en met, verder zuidelijk, Oostenrijk; intensievere contacten met Midden- en Oost-Europa; bestrijding van de werkloosheid; een betere milieupolitiek in de EG; een snelle afsluiting van de GATT-onderhandelingen in Genève over de vrijmaking van de wereldhandel en 'wat het meeste zal vergen': ex-Joegoslavië.

Verplichtingen

Want Denemarken mag dan tijdens de Eurotop in Edinburgh hebben laten vastleggen dat het niet mee wil doen aan een Europese defensiepolitiek, volgens Schlüter betekent dat geenszins dat Kopenhagen zijn verplichtingen niet kent. „Alleen als het om directe defensie-acties gaat, zal Denemarken het voorzitterschap aan zijn opvolger overlaten, maar

wij zijn overtuigde Navo-gelovigen. We hebben net voor twee jaar een nieuwe defensiebegroting opgesteld en dat is geen slechte begroting. Toen wij die aan onze Navo-partners presenteerden, werd zij hooglijk geprezen,” aldus Schlüter.

Stijgend

Volgens de laatste opiniepeilingen is het aantal Denen dat nu wel 'ja' tegen 'Maastricht' wil zeggen, gestaag stijgende. Van 54, naar 60, naar al bijna 70 procent, iedere Euro-aanhanger in Kopenhagen weet een nog hoger cijfer te noemen. En in het parlement kan de minderheidsregering van Schlüter bijna zeker op de steun van zeven van de acht politieke partijen rekenen. Maar misschien heeft de premier van dat referendum, dat voor april of mei wordt gepland, ook niet het meeste te vrezen.

De eerste cruciale horde die hij als politicus moet nemen, heeft niets met Europa te maken. De datum staat onherroepelijk vast: 14 januari. Op die dag komt in Kopenhagen het rapport uit over wat in Denemarken 'Tamil-gate' is gaan heten. Dan moet blijken in hoeverre Schlüter op de hoogte was of kon zijn geweest van het achtereenvolgende verdwijnen van een aantal aanvraagformulieren, waarmee enkele als politiek vluchteling erkende Tamils hun bedreigde familieleden uit Sri Lanka wilden laten overkomen.

Ergens in het ministerie van Justitie, terwijl Schlüter premier was, werden die papieren in een hoek gegooid en keek niemand er meer naar om. Waarna, uit vertwijfeling over de almaar uitgestelde gezinshereniging, één van de Tamilvluchtelingen zelfmoord pleegde.

Schlüter maakte deze week niet de indruk zich erg veel zorgen te maken over het rapport. Maar in politieke kringen wordt gezegd dat de premier rond de veertiende januari opvallend veel ruimte in zijn voorts overvolle agenda heeft opengelaten.

(ADVERTENTIE)

De fles van de Kerstman.

'n Ijskoud Elske, puur, on the rocks, met 'n klontje suiker, met jus d'orange en als sluitstuk: 'n verrukkelijke Limburgse koffie.

ELS

ons eigen Elske....

Rechtszaak over chemieramp

Enorme vlammen en rookwolken boven de chemische fabriek Cindu in Uithoorn na de explosie. Archief foto: LD

Concern wacht geldboete na fatale explosie

Cindu ontkomt niet aan strafvervolging

Van onze redactie binnenland

AMSTERDAM – Het chemisch bedrijf Nuvcin Polymers in Uithoorn kan geen schikking treffen om een strafrechtelijke vervolging te voorkomen. Nuvcin, een dochterbedrijf van Cindu International, moet dinsdag in Amsterdam terechtstaan in verband met de explosie die op 8 juli plaatsvond in de kunststoffsabriek. Daarbij kwamen drie medewerkers om het leven.

Volgens directeur A. Staalstra van Cindu International was het Openbaar Ministerie in Amsterdam voorgesteld een financiële regeling te treffen. „Niet om een eventuele strafvermindering te voorkomen. Wel om een conflict te vermijden met de mensen die in het bedrijf werken.”

De officier van justitie heeft voor de rechtszaak onder meer de Arbeidsinspectie en personeel opgeroepen als getuigen. Staalstra: „De afgelopen maanden hebben we, samen met de overheid, Arbeidsinspectie en het eigen personeel in nauwe relatie samengewerkt om tot her-

nieuwde opbouw van het bedrijf te komen. Deze mensen werken hier dagelijks met elkaar in goede harmonie. Die relatie willen we liever niet verstoren in een openbare rechtszitting. De kans bestaat dat we in het spel van de juristen dan juist tegenover elkaar komen te staan. Bovendien zal de rechtszaak ook weer zeer veel publiciteit opleveren.”

Boete

De Amsterdamse officier van justitie A. Fransen zegt een schikking te hebben afgewezen vanwege de ernst van de feiten. „Sommige zaken lenen zich daartoe, maar in dit geval zeker niet. Temeer omdat de ramp zoveel in de publiciteit is geweest, kun je het niet met een schikking afdoen.”

De explosie in de reactor van de kunststoffsabriek in Uithoorn, was het gevolg van menselijke vergissingen. Eerst werden in het laboratorium twee tanknummers met chemicaliën voor het maken van kunststoffs met elkaar verwisseld. Daardoor stroomde een explosief-

STRAATSBURG – Het Europees Parlement in Straatsburg heeft gisteren positief geoordeeld over de invoering van een vrachtwagenvignet. In ruime meerderheid ging het parlement akkoord met het voorstel van de Europese Commissie, om de lidstaten de mogelijkheid te geven een dergelijk vignet verplicht te stellen.

Met name Duitsland wil op die manier de kosten van aanleg en onderhoud van de autosnelwegen verhalen op de gebruiker. Tot nu toe is

EP akkoord met tol vrachtwagens

het voorstel van de Europese Commissie gestuit op weerstand van onder anderen minister Hanja Maij-Weggen (Verkeer).

De Raad van EG-ministers komt maandag opnieuw bijeen om over het omstreken vignet te beraadslagen. De Commissie weet zich nu gesteund door het Euro-

pees Parlement, dat overigens in deze kwestie alleen een adviesrecht heeft. De Nederlandse christen-democratische Europarlementariër Pam Cornelissen stemde tegen het voorstel. Hoewel het maar om een advies gaat, is volgens hem het standpunt van het parlement toch van

belang, wanneer in de toekomst de zaak voor het Europese Hof van justitie wordt uitgesproken.

De rechters zullen het standpunt van het parlement bij hun overwegingen betrekken, meent Cornelissen. Hij sprak zich tegen het vignet uit omdat het haaks staat op het afschaffen van belemmeringen aan de binnengrenzen van de EG. Bovendien kan het leiden tot concurrentievervalsing, fraude en bureaucratie.

Kwekers krijgen garanties voortbestaan

ME wacht nog met weghalen ficussen

DE KWAKEL/RIJSENHOUT – De plantenkwekers H. van Diemen uit De Kwakel, de gebroeders J. en Th. van Weerdenburg in Rijsenhout en T. van Rijn in Mijdrecht kunnen even ademen. Na een kleine week van een constante dreiging tot ontroofing van hun kassen door de Mobiele Eenheid en de politie is er even rust. Het leeghalen van hun kassen is in ieder geval enkele dagen uitgesteld. De kwekers verzetten zich tegen het weghalen van de mogelijk met het tropisch insect Thrips palmi Karny besmette ficussen.

Tijdens een zeer emotionele bijeenkomst in de kantine van Van Diemens kwekerij De Amstel, zegde burgemeester J. Huigslot van de gemeente Nieuwveen de tuinder toe dat de ME op zijn vroegst pas maandag wordt ingezet. Burgemeester A. van Dulst van Haarlemmermeer liet desgevraagd weten eveneens niet deze week inzet van de politie in Rijsenhout te verwachten. Hun voorbeeld wordt gevolgd door burgemeester D. Boogaard van de gemeente Ronde Venen waaronder Mijdrecht valt, aldus een naaste medewerker.

De drie kwekers weten zich gesteund door tientallen collega's. Want: „Vandaag zijn zij het, maar morgen is het een ander. We houden met collega's de kassen in de gaten om de mogelijke komst van de ME en Plantenziektenkundige Dienst (PD) direct te melden,” zegt een collegakwerker, die even aanwipt bij de gebroeders Van Weerdenburg in Rijsenhout.

De getroffen kwekers zijn hevig emotioneerd en mijden derhalve zoveel mogelijk de buitenwereld. Een faillissement hangt al dagen in de lucht. Bij de tuinders werken bijna veertig mensen. Er is echter een lichtpuntje. „De Centrale Landbouworganisaties hebben de continuïteit van de bedrijven gegarandeerd, ook als het tot een faillissement mocht komen,” zegt woordvoerder van de gedupeerde kwekers R. van Dijk.

Afgelopen twee maanden werd in twintig à dertig ficussen van de kwekerijen het tropisch diertje Thrips ontdekt. De luis zuigt plantensappen op, wat leidt tot vervorming van de ficussen. Het gaat om een totaal van 1,3 miljoen planten. De kwekers schatten hun verlies op zo'n tien miljoen gulden. Gisterochtend vergaderden de tuinbouworganisaties, banken en verzekeraars over een mogelijke schadeloosstelling van de getroffen tuinders. Daarin is besloten het ministerie te vragen om een ruime financiële bijdrage. Als de vergoeding rond komt, zullen de kwekers desnoods zelf de planten uit hun bedrijven verwijderen. „Weliswaar met tranen in de ogen,” aldus Van Dijk.

Nadat de PD de 'trips' had ontdekt, kregen de kwekers in eerste instantie opdracht de trips te bestrijden. En zo geschiedde, aldus zegsman Van Dijk. Met chemische bestrijdingsmiddelen werden de beestjes uitgeroeid. Daarna kregen de bedrijven echter alsnog te horen dat planten moesten worden vernietigd.

Vrees voor overlapping en competentiestrijd

CVSE steeds meer in schaduw VN en Navo

Van onze redactie buitenland

DEN HAAG – De Conferentie over Veiligheid en Samenwerking in Europa (CVSE) heeft in het 'nieuwe' Europa moeite haar plaats te vinden als bewaarder van de veiligheid. De Conferentie worstelt nog met haar imago uit de tijd van de Koude Oorlog, toen ze vooral diende als ontmoetingsplatform voor Oost en West waar veel werd gediscussieerd, maar verhoudingsgewijs weinig besloten.

De CVSE probeert sinds de Oost-europese 'Wende' van 1989 naarstig haar politieke invloed te vergroten. Veel schot zit daar niet in, ondanks de vele beloften die de 52 lidstaten hebben gedaan. De CVSE moet het bij grote internationale kwesties afleggen tegen organisaties als de Verenigde Naties en de Navo, hoewel de laatste sinds het wegvallen van de Sovjetunie eveneens moeite heeft met het uitzetten van een nieuwe koers.

De CVSE-ministerraad van deze week bracht de onmacht van de organisatie nogmaals aan het licht. De CVSE-bewindslieden van Buitenlandse Zaken kwamen in Stockholm niet verder dan een vrij zwakke verklaring over Joegoslavië met daarin de suggestie aan de VN-Veilighedsraad 'ernstig de relevante maatregelen' in overweging te nemen voor het geval Servische vliegtuigen het vliegverbod boven Bosnië-Herzegovina blijven schenden. Een scherpere veroordeling van Servië was onhaalbaar omdat Rusland die blokkeerde en bij CVSE-besluiten en -verklaringen eenstemmigheid is vereist.

Het Zweedse voorzitterschap onderkende naderhand de zwakte van de CVSE. „De CVSE is begonnen als een diplomatiek proces om de ideologische kloof tussen Oost en West enigszins te overbruggen. Ze boekt momenteel vooruitgang in, haar streven meer operationeel te worden maar die ontwikkeling moeten we meer tijd geven,” zo lichtte minister Margaretha af Ugglas toe.

Ze erkende dat de CVSE niet krachtig genoeg is om Joegoslavië met militair ingrijpen te dreigen, hoewel de lidstaten een half jaar geleden in Helsinki overeenkwamen dat in dergelijke gevallen een beroep kan worden gedaan op de Navo. Af Ugglas verzuchtte dat een dergelijk verzoek maar van de 'op een hoger platform staande' Verenigde Naties moet komen omdat binnen de CVSE consensus ontbreekt.

De VN lijken ook zelf de CVSE niet als een gelijkwaardige partner te beschouwen. Uitgerekend dinsdag, op het moment dat de CVSE in Stockholm vergaderde, vroeg secretaris-generaal Boutros Boutros Ghali de Navo om militaire steun bij een eventueel besluit van de Veiligheidsraad om naleving van het vliegverbod boven Bosnië met geweld af te dwingen. De CVSE werd met dit een-tweeje tussen VN en Navo aan alle kanten gepasseerd, ofschoon de lidstaten in Helsinki hadden afgesproken de Conferentie te laten uitgroeien tot de Europese poot van de VN, overeenkomstig hoofdstuk 8 van het VN-Handvest. Binnen de CVSE heerst echter onduidelijkheid over de vraag welke invulling ze aan haar band met de VN moet geven. Vrees voor overlapping en een competentiestrijd met de VN spelen daarbij een rol. Zo besloten de VN de afgelopen maanden tot het sturen van een missie naar Georgië, dat door etnisch geweld is verscheurd. De CVSE had kort daarvoor laten weten hetzelfde van plan te zijn.

men voor het geval Servische vliegtuigen het vliegverbod boven Bosnië-Herzegovina blijven schenden. Een scherpere veroordeling van Servië was onhaalbaar omdat Rusland die blokkeerde en bij CVSE-besluiten en -verklaringen eenstemmigheid is vereist.

Het Zweedse voorzitterschap onderkende naderhand de zwakte van de CVSE. „De CVSE is begonnen als een diplomatiek proces om de ideologische kloof tussen Oost en West enigszins te overbruggen. Ze boekt momenteel vooruitgang in, haar streven meer operationeel te worden maar die ontwikkeling moeten we meer tijd geven,” zo lichtte minister Margaretha af Ugglas toe.

Ze erkende dat de CVSE niet krachtig genoeg is om Joegoslavië met militair ingrijpen te dreigen, hoewel de lidstaten een half jaar geleden in Helsinki overeenkwamen dat in dergelijke gevallen een beroep kan worden gedaan op de Navo. Af Ugglas verzuchtte dat een dergelijk verzoek maar van de 'op een hoger platform staande' Verenigde Naties moet komen omdat binnen de CVSE consensus ontbreekt.

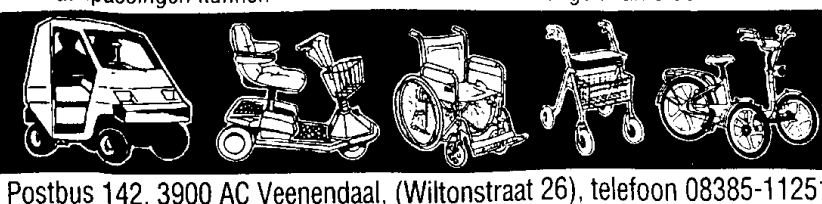
De VN lijken ook zelf de CVSE niet als een gelijkwaardige partner te beschouwen. Uitgerekend dinsdag, op het moment dat de CVSE in Stockholm vergaderde, vroeg secretaris-generaal Boutros Boutros Ghali de Navo om militaire steun bij een eventueel besluit van de Veiligheidsraad om naleving van het vliegverbod boven Bosnië met geweld af te dwingen. De CVSE werd met dit een-tweeje tussen VN en Navo aan alle kanten gepasseerd, ofschoon de lidstaten in Helsinki hadden afgesproken de Conferentie te laten uitgroeien tot de Europese poot van de VN, overeenkomstig hoofdstuk 8 van het VN-Handvest. Binnen de CVSE heerst echter onduidelijkheid over de vraag welke invulling ze aan haar band met de VN moet geven. Vrees voor overlapping en een competentiestrijd met de VN spelen daarbij een rol. Zo besloten de VN de afgelopen maanden tot het sturen van een missie naar Georgië, dat door etnisch geweld is verscheurd. De CVSE had kort daarvoor laten weten hetzelfde van plan te zijn.

De komende jaren lijkt de CVSE zich vooral te willen concentreren op het zo vroeg mogelijk voorkomen van (etnische) conflicten tussen lidstaten. Vooral de in Stockholm benoemde Max van der Stoep moet zich als Hoge Commissaris voor de Minderheden met deze vorm van preventieve diplomatie bezighouden. De zware conflicten laat de CVSE in dat geval over aan de VN.

(ADVERTENTIE)

Slecht ter been? Maak uw keuze en ga overal heen!

Bij Waaijberg kunt u alle denkbare vervoermiddelen en hulpmiddelen vergelijken en testen. Speciale aanpassingen kunnen zonder beperkingen gerealiseerd worden. Servicepunten in heel Nederland. Showroom open op werkdagen van 9.00-17.00 uur.

Postbus 142, 3900 AC Veenendaal, (Wiltonstraat 26), telefoon 08385-11251

(ADVERTENTIE)

Met een sfeervol Kerst-Cadeau wordt de verrassing compleet !!

Door het juiste licht wordt het pas écht gezellig genieten van de kerstsfeer

Uw Partner voor een deskundig lichtadvies

Kurnig

Zicht Op Licht

Dr. Poelsstraat 19, Heerlen ☎ 045-716757

Limburgs Dagblad
piccolo's
 Voor meer resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
 Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
 Postgiro: 1035100
 Bank: ABN 57.75.35.935
 Fax: 045-739364

Piccolo's
 Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: f 1,30.
 Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist Gevonden f 1,15 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transacties f 1,80.

Reuzepiccolo's
 Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: f 1,80.
 Advertenties onder nummer: f 7,50.
 Bewijsnummers op aanvraag: f 4,75.

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
 Enkele rubrieken UITSLUITEND a contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
 Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
 Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.
 (Bron: Cebeco Summo Scanner)

Personeel aangeboden

De FOTOGRAAF voor al uw bruiden- en familieportrets. Bel. 045-726331.

Wat VERKOPEN? Adv. teer via: 045-719966.
Vermist/Gevonden
 Vermist PERZICHE kat, bruin gestreepd, weggevoerd omg. Eikenerveld. Tegen beloning terug te bezorgen. Landvoogdstr. 40, tel. 045-712657.

Personeel gevraagd

Chauffeurs
 Groothandel in zuivelproducten zoekt:
Chauffeur/magazijnmedewerker
 met rijbewijs C voor dagritten op motorwagen. Schriftelijke sol. vóór 24-12-1992 sturen naar Br.o.n.r. B-03391, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Horeca personeel

Pep per mill
 Wij zoeken voor spoedige indiensttreding
Buffetbedienden (met ervaring)
Personeel voor diverse werkzaamheden
 Tel. aanmelden dagelijks van 9.00-16.00 uur, tel. nr. 045-415794. Persoonlijk aanmelden vrijdagavond na 20.00 uur.

Gevraagd
Buffethulp m/v
 voor discotheek
Drop in
 te Kerkrade. Sol. na 20.00 uur tel. 045-254271.

Gevr. erv. FRUITRUHULP, zowel parttime als fulltime. Tev. hulp i.d. bediening voor pizzeria. Tel. 045-353735.

Bouwvak pers.
 Fa. WGW Bouw. Voor direct gevr. voor Duitsland MET-SELARS. Ook colonnes. 045-231336/230477. Houtmerterweg 77, Hoensbroek.

Huishoudelijk personeel/OCCAL
 OPPAS gevr. voor kind van 6 jr., vroege of late uren in Brunsom. Tel. 045-742328.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RE-SULTAAT! Bel. 045-719966.

Kantoorpersoneel
 Wij zoeken een SECRETARIE voor 30/33 uur per week voor Chiropractie Rugkliniek Z.L. te Heerlen.

Heb jij:
 - minimaal een opleiding op HAVO-nivo aangevuld met een secretarissopleiding.
 - een zeer goede kennis van de nederlandse en engelse taal in woord en geschrift
 - ervaring met W.P. 5.1
 - ervaring met telefoonbeantwoording
 - ervaring in soortgelijke functie

Ben jij:
 - stressbestendig
 - een vriendelijke persoonlijkheid
 - enthousiast en gemotiveerd

- in staat om in belangrijke mate zelfstandig te functioneren
 - een goede collega om samen mee in een team te werken
 Dan zijn wij op zoek naar jou om als collega in ons team te werken.

Schrijf je handgeschreven sollicitatie tot uiterlijk 30 december naar:
 Chiropractie Rugkliniek Z.L., Caumerbeeklaan 4, 6417 BG HEERLEN, t.a.v. Christiane Vogt.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Winkelpers.
 Dierenspec.zaak ARIANE te Kerkrade zkt. m.v. jan. 93 een all-round medewerker M.V. leeftijd tussen 16-20 jr. Tel. aanmeld. 045-351340.

Techn. pers.
 Part-time AUTOMONTEUR met APK-diploma, in loondienst. Tel. 045-244947.

Met sp. gevr. radio/KTV en wigged-MONTEUR. Expert Hoevenaars, Kerkrade, 111, Brunsum. 045-252956.

Diversen
 Leuk meisje gevr. voor gezellig privéhuys te Kerkrade. Tel. 045-245100.

BOEDERJ-WINKEL en Pluimveehouderij vraagt medewerker. Liefst in bezit van rijbewijs. Tel. 046-372180.

Als U tussen 18 en 45 jaar oud bent en in bezit van auto en telefoon, kunt u in aanmerking komen voor onze gratis opleiding tot:

Vertegenwoordiger/ster
 waarbij U tijdens de opleiding reeds een inkomen ontvangt, en na voltooiing studie, desgewenst in vaste dienst kunt komen. Ervaring is niet vereist. Uw brief, met genoten opleiding etc. wordt door ons vertrouwelijk behandeld. Avesta Nederland B.V. Postbus 107, 6000 AC Weert.

Voor een aantal provincies, zoeken wij free-lance
Topverkopers (m/v)
 In een beschermd rayon gaat u de verkoop ter hand nemen van de verkoop van unieke handgemaakte kristallen miniaturen. Wij verwachten van u dat u doorzettingsvermogen en ondernemersgeest heeft. Een inkomen van F100.000,- is zeker haalbaar, als u de juiste spint heeft. Bent u de starter, die een uitdaging waard is, richt dan uw introductie en C.V. aan:
 Directie Falco Crystal, Tramweg 64, 3255 MB Oude Tonge

De slag van je leven, E.B.C.
 met haar uniek ontwerpersteam zoekt voor de verkoop van haar beelden een
vertegenwoordiger m/v.
 plm. 26 jr. voor rayon Limburg.

Die met ons naar de absolute top wenst te gaan.
 Wij bieden je: vast salaris, provisie, auto van de zaak. Ben je representatief, ambitieus en dynamisch, bel dan maandag 21 dec. 1992, tussen 10 u. en 11 u. 046-377191 voor het maken van een afspraak.

Detron
 Electro engineering & contracting.
 Detron is een gespecialiseerd ingenieursbureau voor toepassingen in electrotechniek en electronica. Met onze engineeringafdelingen staan we ons mannetje voor ontwerpwerkzaamheden in de elektro-techniek, industriële automatisering en telematica. De tekengroep zorgt voor snel en goed tekenwerk (ook met CAD systemen). In onze contracting afdeling zijn goed opgeleide vakmensen dag in, dag uit, bezig om onze opdrachtgevers te ondersteunen met installatie en bekabelingswerkzaamheden, maar ook met ontwerp- en softwareprojecten (PLC). Onze opdrachtgevers kiezen voor Detron om haar kwaliteit. En dus zoeken wij naar de beste vakmensen die goed opgeleid zijn, de juiste erv. hebben, maar ook weten wat dienstverlening is. Voor enkele projecten in de omgeving van Maastricht zoeken wij een:

Novell engineer
 die in staat is om Novell-toepassingen in een groot netwerk aan te passen en te optimaliseren. Als je erg goed bekend bent met Novell-applicaties en de toepassing daarvan in netwerken, dan kun je in 1993 starten met een nieuwe uitdagende baan.
INTERESSE?
 Schrijf een kort en bondig briefje met CV naar onderstaand adres of bel voor een sollicitatieformulier:
Detron Veghel
 Postbus 313, 5460 AH. Tel. 04130-51500.

Acteurs en actrices
 en figuren, met of zonder ervaring, voor een nieuw te maken Ned. speelfilm. Opname-locatie o.a. V.S. en Ned. Bel snel voor meer info: 06-340.350.40 (100 ct.p.min.).

Medisch personeel
Heb je van verzorgen je vak gemaakt?
 Juist met de feestdagen hebben we een schrijnend tekort aan mensen. Daarom zoeken wij met spoed
(gediplomeerd) verzorgenden.
 Zowel part- als full time. Kun je vooral ochtenddiensten draaien, dan help je ons helemaal uit de brand. Uiteraard ben je ook van harte welkom als je voor of na de feestdagen wilt werken.

Voor meer info 043-225670
unique uitzendburo
 Wijcker Brugstraat 23, Maastricht. Tel. 043-255670.
 Emmalein 2, Heerlen. Tel. 045-718170.
 Engelenkampstraat 65, Sittard. Tel. 046-581900.

Reparaties
 Diepvries/koelkastreparatie
 meestal binnen 12 uur
 TEBBEN koeltechniek (part)
 Geen voorrijkosten met garantie. 045-460471

TV/VIDEO defect, vandaag gebracht, maandag al klaar, prijsopgave en garantie. Tel. 045-231340 E & E Electronica, Brunsum.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Gorgens. Industrieterrein Abdisbosch-Landgraaf. Tel. 045-314122

Hobby/Doe het zelf
 Te k. Fleischmann HO, grote modelspoorbaan met 16 loks, compl., alles in een koop, liefs geen handelaren. Tel. 045-317966.

Te k. prof. HOGEDRUK-REINIGER met warm water van 30 tot 140 graden, chemisch, nieuw, ver beneden nieuw prijs, 160 br druk. Tel. 08897-79234.

Winkel & Kantoor
Kantoormeubelen
 Wist U dat wij een speciale afdeling gebruikte kantoormeubelen hebben (Ahrend Facet en Ahrend Mehes) o.a.: buro's, kasten, dossierslanken, tafels en stoelen etc.
EMLY KANTOORMEBULEN
 Industriestraat 37, 6135 KG Sittard. 046-523738.

Copieerapparaten v.a. f 500,-
 Tevens ook verkoop van Type-machines, Rekenmachines, Kasregisters, Telefax. Eigen service-dienst. Spoor kantoomachines, Bochoitz. Tel. 045-443961.

Aanbieding Directiestoelen Burostoelen

Rock Za f 195,-
 Armleggers f 50,-
 25 verschillende soorten en kleuren burostoelen, Conferentie-, directie- en kantinstoelen tegen fabrieksprijzen. Steeds 500 stuks op voorraad. Nergens goedkoper en 1 jr. garantie op alle modellen.
Rockmart
 Kissel 46a, Heerlen.

Geldzaken
Ondernemers
 Bent U in het bezit van een eigen bedrijf in een B.V. vorm of N.V. vorm en U hebt liquide problemen of men heeft U op een andere vervelende manier in de nesten gewerkt, dan is het raadzaam om eens een keer contact met ons op te nemen. Tel. 085-618000 of fax 085-634213. Uw reacties worden strikt vertrouwelijk behandeld.

Bedrijven/Transacties
Uw zakenadres in Duitsland
 met complete zaken service:
 * Postservice * Secretariaatsservice
 * Telefoon / Faxservice * Verzendservice / Opslagservice
 Complete kantoren * Vestigingsadviezen
 ABS Büro-Service GmbH, Theaterstr. 90, D-5100 Aachen
 Tel. 0949-241-4467720/Fax 0949-241-4467711.

Herenmode detailhandel
 te koop aangeboden. Uitstekende ligging in het centrum van Maastricht. Nieuwe inventaris. Huurcontract. Prijs f 95.000,-. Br.o.n.r. B-03359, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur aangeb. DAMES-KAPALON, eenmanszaak met 4 plaatsen. Br.o.n.r. B-3385, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen. Waarna uitvoerige inlichtingen.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Landbouw en Veeteelt
 "Gevraagd AARDAPPEL-TELSERS op klei en/of lössgronden, aantrekkelijke rassen beschikbaar op (pool) kontrakbasis. Info. Kooij Limburg B.V. Maastricht, tel. 043-633636"

Wees de winter een slag voor, koop of huur een MASTER heteluchtkanon daarvoor ook infraroodstralers, gasheaters, bouwdrogers en gebruikte kanonnen op voorraad. G. Cornelissen Mil. Tel. 08859-51072.

Te k. div. mini SHETLAND-pony's met en zonder papieren; marathon-wagen. Tel. 046-335210 na 17 uur.

Te k. PAARDENSOLARIUM afm. 1.50x1.00cm. 9 infrarode en 3 witte lampen. Tel. 046-338269.

Autoverhuur
Liever huren bij Bastiaans
 v.a. f 42,- p.d. incl. BTW, 100 km. vrij. Bel voor een prijslijst Spooringsel 50, Heerlen. Tel. 045-724141.

Alfa
 ALFA Sud 1.3 SC, bwj. '83, APK, auto is inw.st. pr.n.o.t. k. Tel. 04454-63075.

ALFA 33 bwj. 9-'89, Necam LPG, orig. 80.000 km, 1e eig. kl. roof, schadefrijg, f 10.900,-. Tel. 045-271417.

Te k. ALFA 33 1500, bwj. '84, nwa. APK, kl. roof, 5-drs. extra sportvgn. zien is kopen. f 3.750,-. 046-748071.

ALFA Spider 2000 cabrio, '84, roof, sportvgn. stereo etc. nw.st. 046-518251.

Audi
 Sport, AUDI 80 Quattro 4x4 23E, 1984, f 12.500,-. Inr. mog. veel acc. 043-478985.

AUDI Coupé 5S GT met lak, i.z.g.st., 1982, f 6.500,-. 040-515556.

AUDI 80 18-S 12-88 blauw-metal. LPG, f 17.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

AUDI 80 2.0 E 115 pk 5-91 roodmet. 55.000 km. f 29.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

AUDI 80 2.0 E 8-90 stuurbokr. 40.000 km, blauw, f 25.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

AUDI 80 1.8, 5-91, blauw, 88.000 km, LPG, f 26.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Te k. AUDI 100 2.0 e, 5-cyl. bwj. sept. '85, stuurbokr., schuifdak, APK, pr. f 7.250,-. Tel. 045-222384.

Buick
 Te k. Buick SKYLARK LT, 1988, 6-cyl. automaat, alle optie's, pracht staat, f 17.500,-. 04406-13096.

Te k. Buick Century limited, bwj. '83, LPG, 6-cyl., blauw-metal, Tel. 04743-2168.

BMW
 Te k. BMW 316 bwj. '85, i. z.g.st. f 9.750,-. Inr. mog. Tel. 045-316940.

BMW 735i '81, radio, APK, trek, schuif, electr. ramen, sportw., mech. 100%, Pullman enz. f 3.750,-. Inr. mog. 045-725595.

BMW 318i, bwj. '85, APK 9-'93, vuurood, verl. lm-vlgn. auto in pr.st. 046-582194.

Rockmart Kantoormeubelen
 Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Geopend van ma. t/m vrij. 9.30-18.30 uur en zat. 10.00-16.00 uur.

Te koop uit faillissement
 NIEUW: grote partijen kantoort- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen. Alle soorten directie-buro's, conferentiestoelen, brandkasten, dossierkasten, tekentafels, tekeninglanken, laden, kasten, archiefstellingen, magazijnstellingen, nieuwe palletwagens v.a. f 750,-, flip-overs en whiteborden. NERGERS GOEDKOPER!!!

INRUIL INVENTARIS: palletstelling, magazijnstelling, archiefstelling, burokasten, buro's, ladenkasten, burostoelen, enz. enz. teveel om op te noemen. Alles tegen kostprijs. Verder nog 1001 artikelen, teveel om op te noemen. 1000 m² showroom en 12.000 m² magazijn. Alles uit voorraad leverbaar, tevens verhuur van complete kantoormeubel-inrichting. De goedkoopste met de meeste service.

Nederlands gezin, 2 kinderen en zoekt AU-PAIR meisje in Parijs. Leeftijd v.a. 20 jaar. Tel. 045-211756 (uitsluitend 30 december 1992 tussen 9.00 uur en 12.00 uur).

C.L.B. zoekt SCHOON-MAAKSTER voor object in Gaaken. Ochtenduren. Sol. C.L.B. Postbus 209, 6470 EE Eygelshoven. Info. tel. 045-462857.

Wij zoeken voor onze bemiddeling Mannequin-Dressmen. Wij kunnen u hiervoor tevens opleiden. SESSIBON-Models. Lanaken. Tel. 09-32.89712377.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

CLUB 2000 in Geleen vraagt met spoed ned. sprekende meisjes. Intern mog. Met garantieloos. 046-742315.

Wij zoeken voor onze bemiddeling Mannequin-Dressmen. Wij kunnen u hiervoor tevens opleiden. SESSIBON-Models. Lanaken. Tel. 09-32.89712377.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

CLUB 2000 in Geleen vraagt met spoed ned. sprekende meisjes. Intern mog. Met garantieloos. 046-742315.

Wij zoeken voor onze bemiddeling Mannequin-Dressmen. Wij kunnen u hiervoor tevens opleiden. SESSIBON-Models. Lanaken. Tel. 09-32.89712377.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

CLUB 2000 in Geleen vraagt met spoed ned. sprekende meisjes. Intern mog. Met garantieloos. 046-742315.

Wij zoeken voor onze bemiddeling Mannequin-Dressmen. Wij kunnen u hiervoor tevens opleiden. SESSIBON-Models. Lanaken. Tel. 09-32.89712377.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

CLUB 2000 in Geleen vraagt met spoed ned. sprekende meisjes. Intern mog. Met garantieloos. 046-742315.

Wij zoeken voor onze bemiddeling Mannequin-Dressmen. Wij kunnen u hiervoor tevens opleiden. SESSIBON-Models. Lanaken. Tel. 09-32.89712377.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

CLUB 2000 in Geleen vraagt met spoed ned. sprekende meisjes. Intern mog. Met garantieloos. 046-742315.

Wij zoeken voor onze bemiddeling Mannequin-Dressmen. Wij kunnen u hiervoor tevens opleiden. SESSIBON-Models. Lanaken. Tel. 09-32.89712377.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

CLUB 2000 in Geleen vraagt met spoed ned. sprekende meisjes. Intern mog. Met garantieloos. 046-742315.

Wij zoeken voor onze bemiddeling Mannequin-Dressmen. Wij kunnen u hiervoor tevens opleiden. SESSIBON-Models. Lanaken. Tel. 09-32.89712377.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

CLUB 2000 in Geleen vraagt met spoed ned. sprekende meisjes. Intern mog. Met garantieloos. 046-742315.

Wij zoeken voor onze bemiddeling Mannequin-Dressmen. Wij kunnen u hiervoor tevens opleiden. SESSIBON-Models. Lanaken. Tel. 09-32.89712377.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

CLUB 2000 in Geleen vraagt met spoed ned. sprekende meisjes. Intern mog. Met garantieloos. 046-742315.

Wij zoeken voor onze bemiddeling Mannequin-Dressmen. Wij kunnen u hiervoor tevens opleiden. SESSIBON-Models. Lanaken. Tel. 09-32.89712377.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

CLUB 2000 in Geleen vraagt met spoed ned. sprekende meisjes. Intern mog. Met garantieloos. 046-742315.

Wij zoeken voor onze bemiddeling Mannequin-Dressmen. Wij kunnen u hiervoor tevens opleiden. SESSIBON-Models. Lanaken. Tel. 09-32.89712377.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

CLUB 2000 in Geleen vraagt met spoed ned. sprekende meisjes. Intern mog. Met garantieloos. 046-742315.

Wij zoeken voor onze bemiddeling Mannequin-Dressmen. Wij kunnen u hiervoor tevens opleiden. SESSIBON-Models. Lanaken. Tel. 09-32.89712377.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

CLUB 2000 in Geleen vraagt met spoed ned. sprekende meisjes. Intern mog. Met garantieloos. 046-742315.

Wij zoeken voor onze bemiddeling Mannequin-Dressmen. Wij kunnen u hiervoor tevens opleiden. SESSIBON-Models. Lanaken. Tel. 09-32.89712377.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

CLUB 2000 in Geleen vraagt met spoed ned. sprekende meisjes. Intern mog. Met garantieloos. 046-742315.

Wij zoeken voor onze bemiddeling Mannequin-Dressmen. Wij kunnen u hiervoor tevens opleiden. SESSIBON-Models. Lanaken. Tel. 09-32.89712377.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

CLUB 2000 in Geleen vraagt met spoed ned. sprekende meisjes. Intern mog. Met garantieloos. 046-742315.

Wij zoeken voor onze bemiddeling Mannequin-Dressmen. Wij kunnen u hiervoor tevens opleiden. SESSIBON-Models. Lanaken. Tel. 09-32.89712377.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

CLUB 2000 in Geleen vraagt met spoed ned. sprekende meisjes. Intern mog. Met garantieloos. 046-742315.

Wij zoeken voor onze bemiddeling Mannequin-Dressmen. Wij kunnen u hiervoor tevens opleiden. SESSIBON-Models. Lanaken. Tel. 09-32.89712377.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Betalingsverkeer kost steeds meer

Dit staat in het rapport 'Afrekenen kost ook geld' dat het Economisch Instituut voor het Midden- en Kleinbedrijf (EIM) opgesteld heeft in opdracht van het Hoofdbedrijfschap Detailhandel (HBD). In 1989 werd een

zelfde onderzoek verricht. Het duurde het afrekenen met de creditcard. Dat kost de winkel gemiddeld ruim vijf gulden per keer. Die kosten zijn zo hoog omdat de winkel over elk bedrag enkele procenten provisie moet

betalen. Op het totaal van anderhalf miljard gulden maken de kosten van creditcard overigens 'slechts' 94 miljoen gulden uit.

Het goedkoopst is nog altijd het ouderwets betalen met klinkende munt, gemiddeld 36 cent per keer. Het gaat hierbij om personeelskosten, de kosten voor afstorting bij de bank en misgelopen rente.

Betalen met cheques kost gemiddeld 90 cent per keer. Betalen met de pin-code kost gemiddeld 102 cent per keer.

Meer zekerheid voor bedrijven Belastingverdrag Nederland en VS

DEN HAAG - Nederland heeft in de onderhandelingen met de Verenigde Staten over een nieuw belastingverdrag, dat het oude uit 1948 vervangt, een aanvaardbare prijs betaald. Nederlandse bedrijven en beleggers wordt daardoor vanaf 1994, als zij in aanmerking komen voor de faciliteiten van het verdrag, meer zekerheid geboden over de manier waarop zij door de Amerikaanse belastingdienst worden behandeld, aldus het ministerie van Financiën.

De grootste investeerders in de Verenigde Staten. De financiële betekenis voor Nederland is groot. In 1991 ontving Nederland uit de VS bijna twee miljard gulden aan dividend, ruim tien miljard gulden aan rente en voor circa 1,4 miljard gulden aan royalty's. Zonder belastingverdrag zouden de VS hierover voor ongeveer vier miljard gulden aan bronheffingen hebben ingehouden. Dat wordt onder de overeenkomst teruggebracht tot ongeveer 150 miljoen gulden.

De vaste Kamercommissie voor financiën is donderdagmiddag vertrouwelijk ingelicht over het onderhandelingsresultaat. Het Nederlandse parlement moet het nieuwe verdrag nog bij goedkeuring wet bekrachtigen. De Amerikaanse Senaat moet ermee instemmen vóór ratificatie. Verwacht wordt dat dit in de loop van 1993 zijn beslag zal krijgen.

Bij Zinkwit 32 man overtoollig

Van onze redactie economie

EIJSDEN - Bij Zinkwit in Eijsden moeten 32 mensen weg. Dat zei directeur A. Backx gisteren tegen de ondernemingsraad. De afslanking is nodig om de rentabiliteit te herstellen. De afgelopen twee jaar werden flinke verliezen geleden. Zonder maatregelen zou ook 1993 een slecht jaar worden. Onderdeel van de reorganisatie is ook een scheiding van de gemeenschappelijke diensten met Crosfield.

Honderden miljoenen te goed van Sovjetunie

DEN HAAG - Nederlandse exporteurs hebben nog honderden miljoenen gulden te vorderen aan onverzekerde transacties met afnemers uit de voormalige Sovjetunie, aldus het Verbond van Nederlandse Ondernemingen (VNO).

De Commissie internationale economische betrekkingen van de gezamenlijke werkgevers roept bedrijven die nog geld te goed hebben op dat nog dit jaar te melden. De rapportage kan dan gebruikt worden in de zogeheten Club van Parijs, waarin landen die geld tegoed hebben met het Gemeenbest van Onafhankelijke Staten (GOS) over schulden onderhandelen.

De ministeries van Economische Zaken en van Financiën hebben over de niet verzekerde transacties verschillende gesprekken gevoerd met het Gemeenbest van Onafhankelijke Staten, waar de Vneshekonombank in Moskou inmiddels is belast met de vereffening.

munt uit

• Fokker

Fokker heeft een aantal vliegtuigen aan Braziliaanse luchtvaartmaatschappijen verkocht. Door een nabestelling van een Fokker 50 door Rio-Sul, dochteronderneming van het staatsbedrijf Varig, heeft Fokker dit jaar 27 orders voor de Fokker 50 binnengehaald, precies evenveel als vorig jaar. Bovendien zijn dit jaar vijftien opties genomen op de F-50. Een andere Braziliaanse luchtvaartmaatschappij, TAM in Sao Paulo, heeft nog eens twee Fokker 100's afgenomen, zodat TAM er nu acht heeft.

• Sluiting

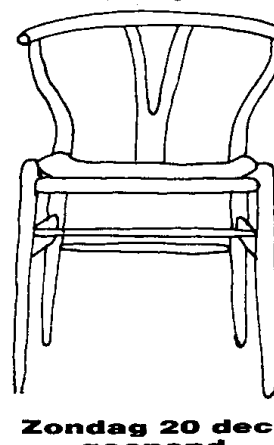
Machefabriek en ijzergieterij V. Rogier, Nerinx, Richter bv (RNR) in Bergen op Zoom gaat sluiten. Het bedrijf telt 57 werknemers. Gedwongen ontslag is onvermijdelijk. Wel zal worden getracht de werknemers zo snel mogelijk elders onder dak te brengen, aldus een woordvoerder van het bedrijf gisteren. De directie zegt dat sluiting noodzakelijk is gezien de slechte marktoverzichten en de grote internationale concurrentie, onder meer uit Oost-Europa. Het bedrijf zit al een aantal jaren in de rode cijfers.

• Creditcards

Creditcards en klantenpassen zijn dit jaar voor het eerst sinds hun introductie populairder dan de persoonlijke lening bij een bank. Volgens cijfers van het Bureau Kredietregistratie (BKR) in Tiel nemen de pasjes op dit moment 27 procent van het totale aantal lopende kredieten voor hun rekening, terwijl het 'marktaandeel' van de persoonlijke lening verder is teruggelopen, naar 22 procent.

(ADVERTENTIE)

DANSK DESIGN MØBLER

Zondag 20 dec. geopend

Beckers MEUBELN
Aankoop 106-118, verkoop 106-118

Van Liemt in nieuwjaarstoespraak: Problemen bij DSM houden enige tijd aan

HEERLEN - Het lijkt erop dat de verslechterde gang van zaken bij DSM nog enige tijd zal aanhouden. Een heropleving van de economie, vooral in het voor het chemieconcern zo belangrijke Europa, is nog niet in zicht. Dit zegt bestuursvoorzitter Hans van Liemt in een eindejaarsbrief aan het personeel.

DSM heeft dit jaar vrijwel over de hele linie teleurstellende financiële resultaten behaald, aldus Van Liemt. Bij de publicatie van de cijfers over het derde kwartaal, die een ruime halvering van de winst lieten zien, zei DSM al voor het vierde kwartaal een verdere verslechtering te verwachten. Dat is inmiddels bevestigd. Van Liemt zegt nu nog geen verantwoordelijke uitspraken te kunnen doen voor 1993.

De achteruitgang in de resultaten is het gevolg van de achteruitgang van de economie in heel Europa. De vraag naar chemische producten groeit nauwelijks terwijl het aanbod groter wordt. Gevolg is scherpe

concurrentie en lage opbrengstsprijzen. DSM lijdt ook onder de koerswisselingen van de dollar en de Europese munten.

Het zwaartepunt van de achteruitgang ligt bij de koolwaterstoffen, kunststoffen en bij caprolactam. Bij koolwaterstoffen en polyethyleen staan de marges onder druk door overcapaciteit. Bij caprolactam wordt DSM geconfronteerd met grote en 'onaanvaardbaar laag geprijsde' import uit Midden- en Oost-Europa. DSM heeft vorige maand via het ministerie van Economische Zaken al een klacht over dumping gedeponneerd bij de EG.

Om de situatie te verbeteren gaat DSM door met kostenbesparingen en zullen nieuwe investeringen 'bijzonder kritisch' worden beoordeeld. In 1992 heeft DSM voor één miljard geïnvesteerd in installaties en overnames. 'Via een krachtig, maar ook zorgvuldig en evenwichtig beleid zal DSM erin slagen de huidige moeilijke omstandigheden te trotseren en kan de onderneming zich tegelijkertijd strategisch versterken en zich klaar maken voor de toekomst. Bij een economisch herstel kan het concern dan profiteren van en inspelen op de mogelijkheden van de markt', aldus de bestuursvoorzitter.

(ADVERTENTIE)

EXCLUSIEVE COLLECTIE

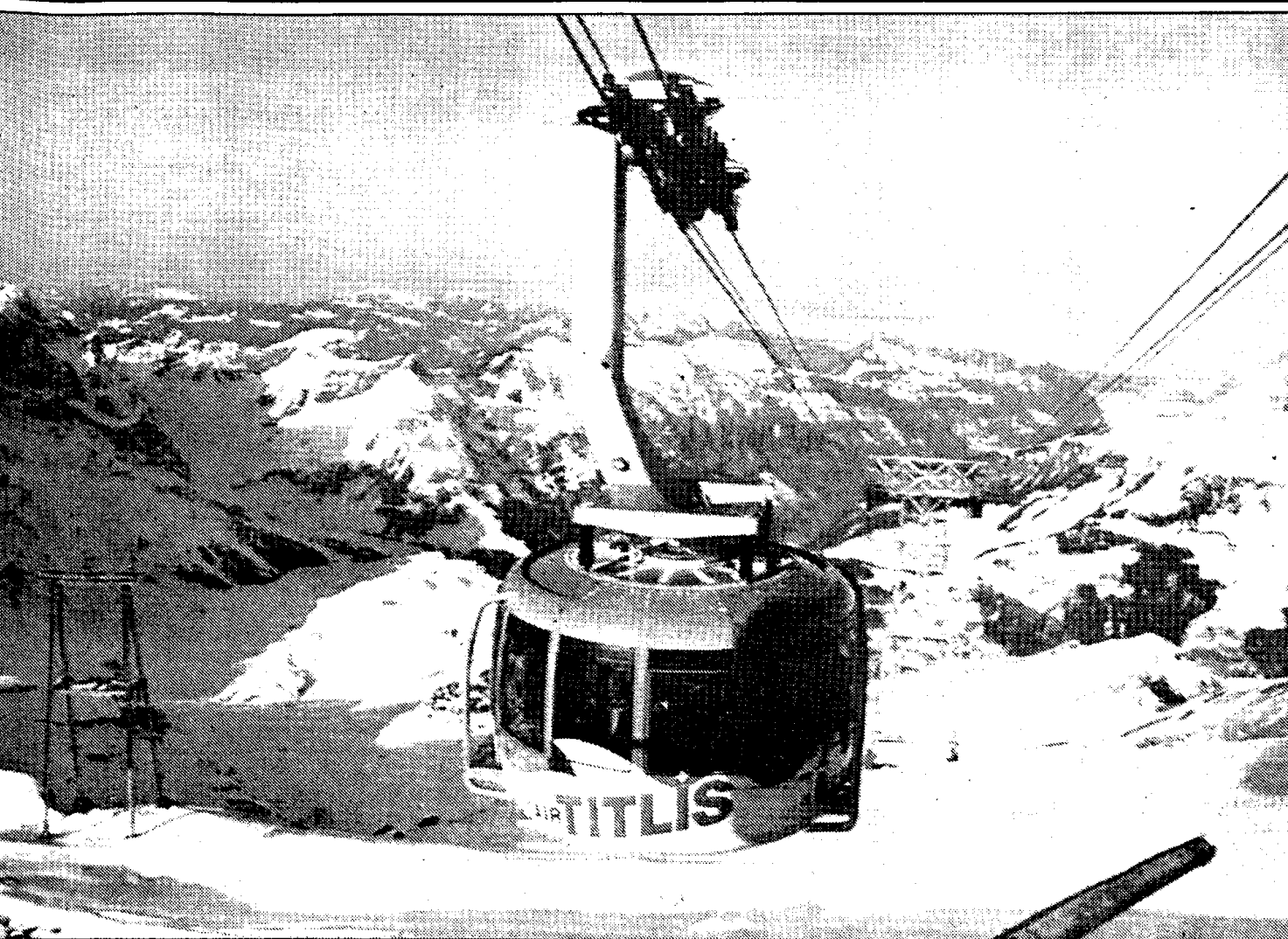
KELIMS

- Een uniek handgeweven kleed als exclusieve decoratie in uw interieur.
- Traditionele volkskunst uit Perzië, Turkije en Afghanistan.

HUB. DOLS & CO

Sittard Markt 31 TEL. 046-512605

Roterende gondel

De eerste roterende gondel ter wereld werd gisteren geopend in de Zwitserse stad Engelberg. In vijf minuten brengt de gondel 80 mensen van het grondstation tot aan de top van de berg Titlis op een hoogte van 3.024 meter. De gondel roteert om zijn eigen as en biedt de passagiers een panorama van 360 graden. Per uur kunnen 910 mensen vervoerd worden.

Foto: EPA

Van onze redactie economie

WEERT - Hoechst in Weert gaat de activiteiten in de fabriek voor pvc-folien afslanken. Veertig mensen moeten van een vijf-ploegdienst overstappen naar een drieploegdienst en twintig mensen worden overgeplaatst naar de fabriek voor Trespapier en pvc-folieproductie gaat met naar schatting tien pro-

Hoechst slankt pvc-fabriek af

cent omlaag. In de pvc-fabriek werken 240 mensen. Volgens de directie van Hoechst was 1992 een slecht jaar voor pvc-folien. Dat product doet het overigens al jaren slecht en is zeer waarschijnlijk verliesge-

vend. Met name in Duitsland, Scandinavië en de Benelux wordt het product steeds minder gevraagd. Dat komt door de recessie en de groeiende impopulariteit van pvc om milieuredenen.

Jacques Teuwen van de Unie BBLP zegt tevreden te zijn met het onderhandelingsresultaat, waardoor niemand gedwongen hoeft te vertrekken.

beurs

Vriendelijk

AMSTERDAM - Het Damrak liet zich op de laatste beursdag van de week van zijn vriendelijke kant zien. De beleggers werden gestimuleerd door de geanimeerde stemming op de beurzen van New York, Londen (+ 49,4) en Frankfurt. Ook de stijging van de dollar met ruim een cent bevorderde de handel. De expiratie van de decemberseries op de optiebeurs had volgens de vloer nauwelijks effect.

De koersindex ging met één punt omhoog tot 195,80. De omzet in aandelen met ruim 700 miljoen was behoorlijk. De hoofdfondsen stonden in de ochtend al op winst bij overigens niet al te hoge omzettingen. Het noodlijdende vrachtwagenfonds 'Daf' speelde zich in de kijker. Na het bekend worden van de beperkte reddingsactie van de NIB lijkt het erop dat de stemming voor Daf iets beter aan het worden is. 'Daf is door de bel gered', merkte een handelaar op. Daarnaast speelde een grote rol worden waarvoor afgedekt moesten worden waardoor de stijging een extra dimensie kreeg. Daf schoof met bijna veertien procent omhoog tot f 7,40, een plus van f 0,90. De omzet was volgens een handelaar hoog. Maar liefst 998.000 aandelen werden verhandeld. Normaal schommelt de omzet tussen de 100.000 en 300.000 aandelen. Philips, eveneens een fonds dat lange tijd werd gemeden door de beleggers, klon in deze vriendelijke markt sterk. Beursbezoekers noemden de HDTV-subsidie van omgerekend f 450 miljoen van het Europees Parlement een positief signaal voor Philips. Anderen twijfelden echter of de subsidie wel zo groot effect had op de koers. 'Philips gaat behaalt een slot van f 19,40, een plus van acht dubbeltjes. De omzet was met ruim 1,1 miljoen aandelen gemiddeld.

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
ABN Amro	49,70	49,80
ABN Amro A.I.F.	77,80	77,80
ABN Amro Oblig.	189,90	190,00
Aegon	72,50	73,00
Albid	85,50	86,20
Alkzo	135,70	136,80
Alrenta	202,90	203,20
Amev cert.	58,70	59,30
Bols cert.	42,20	41,90
Bühmer T.c.	26,60	26,60
Daf	7,40	7,40
Dordische Petr.	135,70	136,50
DSM	72,00	72,00
Elsevier cert.	119,00	119,00
Fokker cert.	13,90	13,90
Gist-Broc. cert.	31,30	31,20
Heineken	170,30	171,80
Hoogovens nrc	21,70	21,90
Hunter Douglas	38,50	38,80
Int. Müller	52,00	52,00
Int.Ned. G.c.	53,40	53,60
KLM	22,80	24,00
Kon. KNP	26,70	26,60
Kon. Olie	147,60	148,50
Nedlloyd	36,20	36,50
Océ-v.d. G.r.	39,20	39,20
Pakhoed cert.	36,30	36,20
Philips	18,60	19,40
Robeco	42,30	42,60
Rodamco	94,90	95,60
Rolinto	44,60	44,60
Ronto	94,50	95,20
Stork	24,80	24,80
Unilever cert.	182,30	186,90
Van Ommen nrc	32,00	31,00
Ver.Bezit VNU	88,50	89,30
Wessanen cert.	96,60	96,60
Wolters-Kluwer	82,70	82,80

Beleginstellingen	v.k.	s.k.
ABN Amro Aand.F.	78,80	78,80
ABN Amro Aand.F.	50,20	50,20
ABN Amro Aand.F.	68,80	68,80
ABN Amro Aand.F.	65,80	65,80
ABN Amro Aand.F.	49,80	49,80
ABN Amro Aand.F.	169,70	169,70
ABN Amro Aand.F.	81,20	81,40
ABN Amro Aand.F.	140,00	140,00
ABN Amro Aand.F.	33,90	33,90
ABN Amro Aand.F.	5,05	5,05
ABN Amro Aand.F.	28,60	28,60
ABN Amro Aand.F.	224,00	224,00
ABN Amro Aand.F.	10,30	10,30
ABN Amro Aand.F.	66,50	67,00
ABN Amro Aand.F.	84,20	84,50
ABN Amro Aand.F.	24,10	24,10
ABN Amro Aand.F.	62,70	62,00
ABN Amro Aand.F.	3,90	3,90
ABN Amro Aand.F.	62,20	62,20
ABN Amro Aand.F.	59,20	59,20
ABN Amro Aand.F.	2,80	2,80
ABN Amro Aand.F.	119,50	119,50
ABN Amro Aand.F.	111,60	111,60
ABN Amro Aand.F.	36,80	36,80
ABN Amro Aand.F.	105,90	106,00
ABN Amro Aand.F.	77,60	77,70
ABN Amro Aand.F.	10,00	10,00
ABN Amro Aand.F.	42,70	42,70
ABN Amro Aand.F.	32,40	32,40

Beleginstellingen	v.k.	s.k.
ABN Amro Aand.F.	78,80	78,80
ABN Amro Aand.F.	50,20	50,20
ABN Amro Aand.F.	68,80	68,80
ABN Amro Aand.F.	65,80	65,80
ABN Amro Aand.F.	49,80	49,80
ABN Amro Aand.F.	169,70	169,70
ABN Amro Aand.F.	81,20	81,40
ABN Amro Aand.F.	140,00	140,00
ABN Amro Aand.F.	33,90	33,90
ABN Amro Aand.F.	5,05	5,05
ABN Amro Aand.F.	28,60	28,60
ABN Amro Aand.F.	224,00	224,00
ABN Amro Aand.F.	10,30	10,30
ABN Amro Aand.F.	66,50	67,00
ABN Amro Aand.F.	84,20	84,50
ABN Amro Aand.F.	24,10	24,10
ABN Amro Aand.F.	62,70	62,00
ABN Amro Aand.F.	3,90	3,90
ABN Amro Aand.F.	62,20	62,20
ABN Amro Aand.F.	59,20	59,20
ABN Amro Aand.F.	2,80	2,80
ABN Amro Aand.F.	119,50	119,50
ABN Amro Aand.F.	111,60	111,60
ABN Amro Aand.F.	36,80	36,80
ABN Amro Aand.F.	105,90	106,00
ABN Amro Aand.F.	77,60	77,70
ABN Amro Aand.F.	10,00	10,00
ABN Amro Aand.F.	42,70	42,70
ABN Amro Aand.F.	32,40	32,40

Beleginstellingen	v.k.	s.k.
ABN Amro Aand.F.	78,80	78,80
ABN Amro Aand.F.	50,20	50,20
ABN Amro Aand.F.	68,80	68,80
ABN Amro Aand.F.	65,80	65,80
ABN Amro Aand.F.	49,80	49,80
ABN Amro Aand.F.	169,70	169,70
ABN Amro Aand.F.	81,20	81,40
ABN Amro Aand.F.	140,00	140,00
ABN Amro Aand.F.	33,90	33,90
ABN Amro Aand.F.	5,05	5,05
ABN Amro Aand.F.	28,60	28,60
ABN Amro Aand.F.	224,00	224,00
ABN Amro Aand.F.	10,30	10,30
ABN Amro Aand.F.	66,50	67,00
ABN Amro Aand.F.	84,20	84,50
ABN Amro Aand.F.	24,10	24,10
ABN Amro Aand.F.	62,70	62,00
ABN Amro Aand.F.	3,90	3,90
ABN Amro Aand.F.	62,20	62,20
ABN Amro Aand.F.	59,20	59,20
ABN Amro Aand.F.	2,80	2,80
ABN Amro Aand.F.	119,50	119,50
ABN Amro Aand.F.	111,60	111,60
ABN Amro Aand.F.	36,80	36,80
ABN Amro Aand.F.	105,90	106,00
ABN Amro Aand.F.	77,60	77,70
ABN Amro Aand.F.	10,00	10,00
ABN Amro Aand.F.	42,70	42,70
ABN Amro Aand.F.	32,40	32,40

Beleginstellingen	v.k.	s.k.
ABN Amro Aand.F.	78,80	78,80
ABN Amro Aand.F.	50,20	50,20
ABN Amro Aand.F.	68,80	68,80
ABN Amro Aand.F.	65,80	65,80
ABN Amro Aand.F.	49,80	49,80
ABN Amro Aand.F.	169,70	169,70
ABN Amro Aand.F.	81,20	81,40
ABN Amro Aand.F.	140,00	140,00
ABN Amro Aand.F.	33,90	33,90
ABN Amro Aand.F.	5,05	5,05
ABN Amro Aand.F.	28,60	28,60
ABN Amro Aand.F.	224,00	224,00
ABN Amro Aand.F.	10,30	10,30
ABN Amro Aand.F.	66,50	67,00
ABN Amro Aand.F.	84,20	84,50
ABN Amro Aand.F.	24,10	24,10
ABN Amro Aand.F.	62,70	62,00
ABN Amro Aand.F.	3,90	3,90
ABN Amro Aand.F.	62,20	62,20
ABN Amro Aand.F.	59,20	59,20
ABN Amro Aand.F.	2,80	2,80
ABN Amro Aand.F.	119,50	119,50
ABN Amro Aand.F.	111,60	111,60
ABN Amro Aand.F.	36,80	36,80
ABN Amro Aand.F.	105,90	106,00
ABN Amro Aand.F.	77,60	77,70
ABN Amro Aand.F.	10,00	10,00
ABN Amro Aand.F.	42,70	42,70
ABN Amro Aand.F.	32,40	32,40

Beleginstellingen	v.k.	s.k.
ABN Amro Aand.F.	78,80	78,80
ABN Amro Aand.F.	50,20	50,20
ABN Amro Aand.F.	68,80	68,80
ABN Amro Aand.F.	65,80	65,80
ABN Amro Aand.F.	49,80	49,80
ABN Amro Aand.F.	169,70	169,70
ABN Amro Aand.F.	81,20	81,40
ABN Amro Aand.F.	140,00	140,00
ABN Amro Aand.F.	33,90	33,90
ABN Amro Aand.F.	5,05	5,05
ABN Amro Aand.F.	28,60	28,60
ABN Amro Aand.F.	224,00	224,00
ABN Amro Aand.F.	10,30	10,30
ABN Amro Aand.F.	66,50	67,00
ABN Amro Aand.F.	84,20	84,50
ABN Amro Aand.F.	24,10	24,10
ABN Amro Aand.F.	62,70	62,00
ABN Amro Aand.F.	3,90	3,90
ABN Amro Aand.F.	62,20	62,20
ABN Amro Aand.F.	59,20	59,20
ABN Amro Aand.F.	2,80	2,80
ABN Amro Aand.F.	119,50	119,50
ABN Amro Aand.F.	111,60	111,60
ABN Amro Aand.F.	36,80	36,80
ABN Amro Aand.F.	105,90	106,00
ABN Amro Aand.F.	77,60	77,70
ABN Amro Aand.F.	10,00	10,00
ABN Amro Aand.F.	42,70	42,70
ABN Amro Aand.F.	32,40	32,40

a = laten g = bieden + ex-div.
b = bieden h = laten + ex-div.
c = ex-dividend k = gedaan + h
d = ex-dividend l = gedaan + k
e = gedaan + b m = gedaan + l
f = gedaan + l n = slottoets gisteren

Opel
Opel REKORD 2.0 S, LPG, 1980, APK juli 1993, f. 475,-, 045-742054 na 15.00 uur

Pontiac
Pontiac Phoenix 1981, APK '94, nette auto, f. 2.750,-, 045-244947.

Peugeot
Te koop PEUGEOT 205 GRD, b.w. '84, l.z.g.st., Eyk. Hogenlaan 3, Landgraaf.

Te k. v. part. PEUGEOT 205 GL, b.w. '84, 31.000 km., kl. rood, sunroof, v.r.p. f. 17.500,-, 046-521778.

PEUGEOT 205 XS 1.4i, b.w. '84, 4.900 km., 30.000 km., alarm, f. 22.950,-, Auto Weekers, Tel. 04906-1387.

PEUGEOT 305 SR '83, APK f. 2.150,-, Opel Kadett '80, APK f. 1.000,-, Te bev. Ringers, 18, Hoensbroek.

PEUGEOT 205 diesel, b.w. '80, grise kent. f. 10.500,-, 045-455227.

Te koop PEUGEOT 205 XR '84, '88, Autobedrijf Klank, Tel. 045-413916.

Renault
Renault Nevada 1.6

Renault Nevada TD

Renault Nevada GTS Familie

Opel Omega 2.0 SE

Nissan Sunny Florida 1.6

Renault Nevada GTS

Renault Nevada GTD

Renault Nevada TL Pass

Heerlen

1987

1988

1989

1988

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

Te koop VW POLO LS, b.w. '80, APK 9-93, pr. f. 1.250,-, Tel. 045-425259.

Te k. VW GOLF 1.6 GL, af-les v. GTI, b.w. '84, als nieuw, pr. n.o.l.k. 045-411905.

Te k. VW GOLF C, b.w. '81, APK 12-93, l.z.g.st., v.r.p. f. 2.000,-. Evt. inr. mog., 045-420572.

VW PASSAT 1.8 CL station, stuurbekr. LPG ok 9-90, v.r.p. f. 25.950,-. Auto Weekers, Tel. 04906-1387.

VW PASSAT 1.8 CL 3-89, blauwmet. LPG, 108.000 km, f. 18.950,-. Auto Weekers, Tel. 04906-1387.

Te k. VW GOLF diesel, b.w. '80, APK 10-93, sportv., v.r.p. f. 1.500,-, 045-423199.

Te koop VW GOLF diesel, b.w. '81, l.e.a.b. Tel. 046-337810.

Te k. VW GOLF 1300 Sprinter, b.w. '80, APK 8-93, v.r.p. f. 1.350,-, Tel. 04405-3258.

Volvo

VOLVO 284 GLE, b.w. 4-82, roodmet., alro. elec. ramen en spiegel, centerlock, afneemb. trekst., stuurbekr., vele extra's, orig. Volvo rad. sneeuwband, op vlg., APK 4-93, f. 3.800,-, Tel. 045-242325.

Te k. VOLVO 360 GLE, b.w. '86, div. accos. v.r.p. f. 8.500,-, Tel. 046-371319.

VOLVO 340 L b.w. '82, zeer mooi, incl. APK, pr. f. 1.850,-. Bongardweg 2, Nuth, Tel. 045-245280.

Te koop VOLVO 440 Sunray, b.w. 8-91, spoler, trekhaak, zonnedak, Tel. 045-456532.

Te koop VOLVO 440 GL, b.w. '89, LPG, antraciet, f. 16.500,-, Tel. 04759-3565.

Diversen

Te koop DAF 46, b.w. '77, t.e. a.b. Tel. 046-719942.

VOLVO 340, b.w. '84, groenmet. kantel/schuilf. 5-bak, bijk. mool, f. 3.750,-, Tel. 046-583587.

Te k. VOLVO 340 DL, b.w. '86, kl. volu. APK 11-93, v.r.p. f. 4.250,-, radio/cass., Tel. 046-337810.

VOLVO 343 DLS 2 L, b.w. '82, l.z.g.st., Auto Services Grootker, Apolloniaan 154, Heerlen, Tel. 045-740041.

Te koop VOLVO 343 DI, aut., b.w. '79, APK 11-93, pr. f. 1.000,-, 045-724729.

VOLVO 440 GL 4-90, rood, LPG, 5-drs, f. 17.950,-. Auto Weekers, 04906-1387.

CANTON-REISS

«Waar u auto's met service koopt»

Valkenburgweg 34, Heerlen.

☎ 045-718040.

Showroom t.o. winkelcentrum 't Loon.

Opel Omega 2.0 18.000 km

Opel Omega 2.0 31.000 km

Mercedes 250 T2 Combi m. vele extra's 1989

Renault 5 GTX 46.000 km

Mazda 323 50.900 km

Zondag 20 december Open Huis van 10.00 - 17.00 uur.

CANTON-REISS

«Waar u auto's met service koopt»

Valkenburgweg 34, Heerlen.

☎ 045-718040.

Al bij Limburgs bekendste en oudste Opel-dealer geweest?

* 70 jaar Canton-Reiss Heerlen

* zondag 20 december a.s. staan onze showroomsdeuren

voor u open van 10.00 tot 17.00 uur.

Gebruikt: ingang Valkenburgweg

Nieuw: ingang L.v. Schouwburg.

Tot zondag!

Auto Limburg

Mercedes 230 E automaat en

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

300 E automaat model '90

Daihatsu Quadflieg

Terreinauto's

Suzuki Samurai softtop

Suzuki SJ 410 hardtop G.K.

Lada Niva 1600

Opel Kadett 1.4i LPG

Opel Kadett 2.0GL spec.uitv.

Subaru 1.6 Van

Volvo 345 DL

VW Golf CL

Peugeot 405 GRI LPG

Daihatsu Charade diesel TS

Stationcars

Opel Kadett 1.4i LPG

Opel Kadett 2.0GL spec.uitv.

Subaru 1.6 Van

Volvo 345 DL

VW Golf CL

Peugeot 405 GRI LPG

Daihatsu Charade diesel TS

Diesels

Volvo 345 DL

VW Golf CL

Peugeot 405 GRI LPG

Daihatsu Charade diesel TS

Div. Occasions

A.N.W.B. gekeurd

Audi 80 1.8S vrt. sportvelg

Audi 80 1.8S grijsmet.

BMW 318i M-uitv. 13.000km

BMW 318i M-uitv. 13.000km

Opel Kadett 1.6i st. bijk. grijsmet.

VW Golf Manhattan, blauwmet.

VW Golf Manhattan grijsmet.

Daihatsu Charade 1.3i sport

Daihatsu Charade TS blauwmet.

Daihatsu Charade TS 5-kl. rood.

Daihatsu Charade GTTI wit uitgebouwd

Escort 1.6CLX RS uitv.

Ford Sierra 1.6 CL

Ford Orion 1.8 CL Bravo

Ford Escort 1.4 CL 5-drs.

Flat Panda 34 White

Ford Sierra 1.6i laser 3-drs.

Ford Sierra Ghia 1.8

Ford Escort 1.1 laser

Honda Jazz

Honda Civic 1.3 S

Nissan Bluebird 2.0 SLX

Mazda 323 1.3 sport 1987

Volvo 360 GLT Inj. Sedan

Opel Kadett GT zwart

Opel Kadett 1.6i CL Sedan

Opel Kadett 1.3S club

Opel Corsa 1.2S Sedan

Opel Kadett 1.3 S 3-drs

Opel Rekord 2.0S

Opel GT spec. uitv.

Peugeot 205 1.4 XR

Renault 25 GTX

Suzuki Alto GL 5-drs

VW Golf 1.6 ZHOR uitv.

VW Golf 1.8 spec. uitv.

VW Polo 5 drs sportvelgen

VW Polo coupé 1.3 S

Inruilers

Toyota Corolla coupé '82 f. 3.950,-

Opel Rekord LPG '84 f. 4.750,-

Mitsubishi Lancer '82 f. 2.200,-

Honda Accord '80 f. 1.900,-

Fiat 126 '81 f. 2.750,-

Renault 5 '82 f. 1.500,-

Reeweg 112, Landgraaf. Tel. 045-321810.

"Auto Roberts"

Heistraat 8, Urmond.

Grote Limburgs Dagblad-puzzelactie

Hoofdprijs

f 5000,-

(eindoplossing)

Zo kunt u deelnemen

PER GIRO OF BANK:

Schrijf de oplossing op een giro-/bankoverschrijving onder het woord "Mededelingen" en maak minimaal f 3,- over naar:
Puzzelactie Limburgs Dagblad Postbank: 19 75 600
Postbus 1000 6400 BA HEERLEN

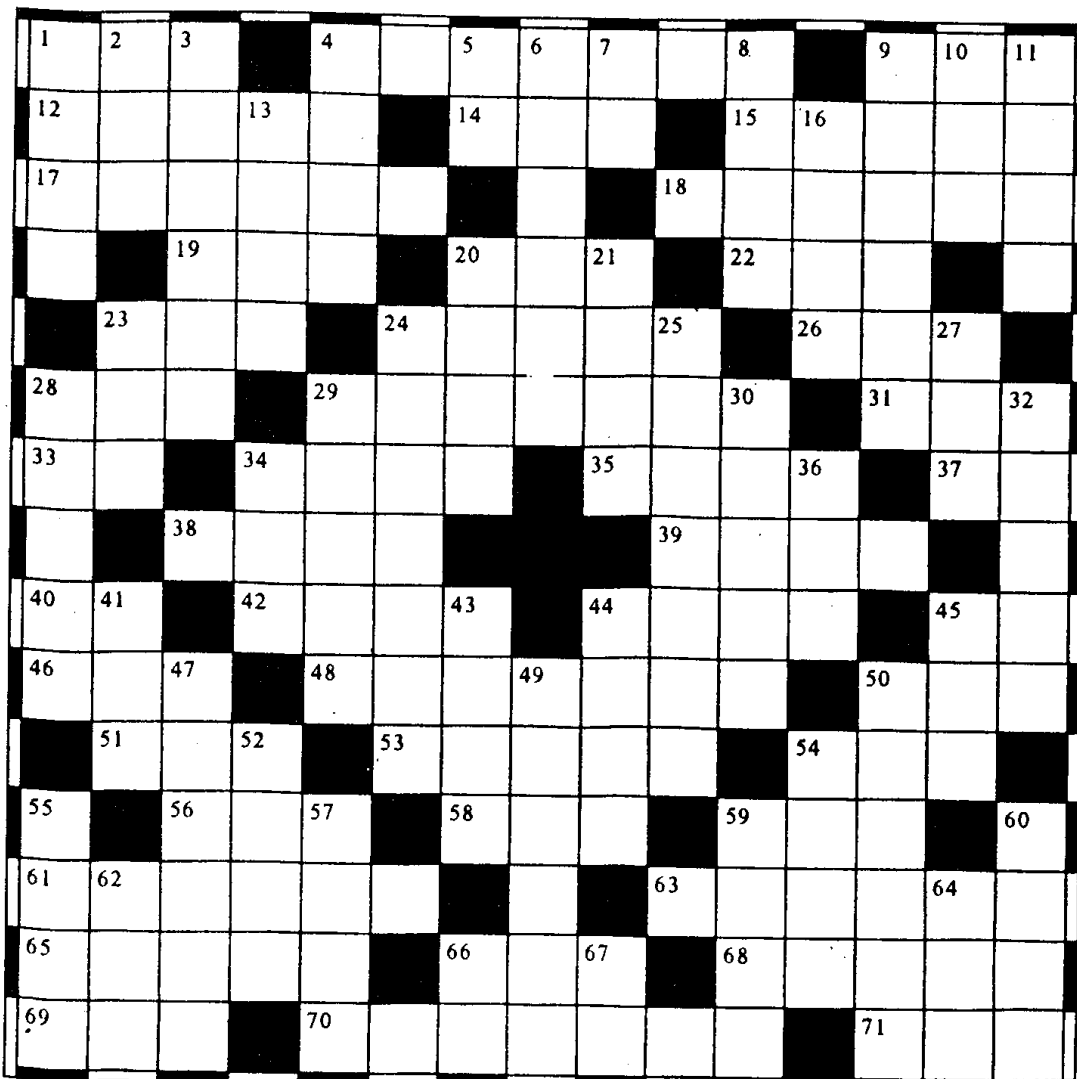
PER BRIEFKAART:

Noteer aan de linkerkant van de briefkaart uw naam, adres en woonplaats. Vermeld tevens de oplossing van de betreffende puzzel. Behalve de gewone frankering plakt u tenminste f 3,- aan postzegels bij. U stuurt de briefkaart naar:

Puzzelactie Limburgs Dagblad
Postbus 1000 6400 BA HEERLEN

VOORWAARDEN: om te kunnen meedingen naar de beschikbaargestelde prijzen moet per giro of bank tenminste drie gulden zijn overgemaakt of op de briefkaart naast het gewone porto tenminste drie gulden extra aan geldige postzegels zijn bijgeplakt. U mag zoveel oplossingen inzenden als u wilt. Hoe meer inzendingen, hoe meer kans op een prijs. Bovendien geeft u meer steun aan de goede doelen van deze puzzelactie. Iedereen kan meedoen, u hoeft dus geen abonnee te zijn. Medewerkers van Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. mogen meepuzzelen, maar komen niet in aanmerking voor het winnen van een prijs. Per giro deelnemen is het voordeligst, aangezien dit geen extra (porto-)kosten met zich meebrengt. Het overgemaakte bedrag komt geheel ten goede aan de puzzelactie. Van de extra geplakte postzegels op de briefkaart moet een gedeelte worden afgestaan aan de PTT. De oplossingen en de einduitslag zijn gedeponeerd bij notaris mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen die ook de prijstrekkingen verricht.

PUZZEL NUMMER 4

Horizontaal: 1. kledingstuk; 4. beter; 9. pudding; 12. op elkaar; 14. roem; 15. eens; 17. schouwburgrang; 18. plaats in Noord-Brabant; 19. rivier in Schotland; 20. bovenste deel van het dak; 22. visgerei; 23. op grote afstand; 24. nimmer; 26. schil; 28. ijzerhoudende grond; 29. handvat; 31. plaats op Ameland; 33. meetstok; 34. verzoek; 35. voederbak; 37. bijbeldeel; 38. eeuwige stad; 39. boonvormige klier; 40. voorzetsel; 42. wreed keizer; 44. nors; 45. wettelijke aansprakelijkheid; 46. eikeschors; 48. vrijheid (Frans); 50. kreet; 51. bijbelse figuur; 53. geniaal mens; 54. volkomen genoeg hebbend; 56. bijwoord; 58. knaagdier; 59. vliegengaas; 61. hetzelfde; 63. vrucht; 65. rund; 66. een en ander; 68. spelleiding; 69. hooistapel; 70. boze toelag; 71. lof.

Verticaal: 1. jurk; 2. familielid; 3. deel van een huis; 4. antilope; 5. neon; 6. koning der blinden; 7. zuster; 8. ontkenning; 9. langs de huizen verkopen; 10. deksel; 11. Noorse lichtgoden; 13. eekhoorn; 16. strook; 20. interval; 21. langwerpige, stevige houten bak; 23. huid; 24. deemoedigheid; 25. Indonesisch eiland; 27. jongensnaam; 28. visuil; 29. uitspaniel; 30. rivier in Frankrijk; 32. metaal; 34. proces-verbaal; 36. verlaagde noot; 41. snijwerktuig; 43. kelner; 44. Engelsman; 45. bleek; 47. relatie; 49. emailak; 50. autostalling; 52. tijdelijke smaak; 54. aardgordel; 55. kledingstuk; 57. plaats in Duitsland; 59. inwendig orgaan; 60. wond; 62. Griekse letter; 64. houding; 66. landbouwwerktuig; 67. tandeloos zoogdier.

Oplossing puzzel nr. 4

Als u de puzzel hebt opgelost, moet u de letters in de vakjes met de cijfers 66 - 16 - 4 - 61 - 42 - 32 achter elkaar zetten.

U leest dan een woord dat tevens de oplossing van onze puzzel vormt. U moet dit woord niet alleen opsturen, maar ook goed bewaren, samen met het nummer van de puzzel, want u hebt dit nog nodig aan het eind van onze uit 20 rondes bestaande puzzelactie om mee te dingen naar de hoofdprijs van f 5000,-.

Bewaar daarom ALLE oplossingen!

De oplossing van puzzel 4 moet vóór 31 december a.s. in ons bezit zijn.

Doe mee en steun de goede doelen

20 weken lang publiceren wij op zaterdag een puzzel waaraan u kunt deelnemen en een kans maakt op de wekelijkse geldprijzen en de hoofdprijs van f 5000,-.

De opbrengst van de puzzel gaat naar goede doelen, 75% is bestemd voor Stichting Sint Anna, project Kinderboerderij Op de Bies, Landgraaf en 25% van de opbrengst is bestemd voor de Vereniging Veldeke, Limburg.

Inlichtingen:

Voor inlichtingen kunt u tijdens kantooruren telefonisch terecht onder nummer **045-739911**.

De wekelijkse prijzen

Eerste prijs
f 1000,-

Tweede prijs
f 300,-

Derde prijs
f 150,-

Vierde prijs
f 100,-

Vijfde t/m tiende prijs f 50,-

Voor het kansspel van deze puzzelactie heeft de staatssecretaris van Justitie op 4 november 1992 aan het bestuur van de Stichting Sint Anna te Heel vergunning verleend onder nummer L.O. 920/0157/164.92.

Puzzel nummer 2 Oplossing: ZANGER

PRIJSWINNAARS:

1e prijs f 1000,-:
L. Vanhommerig
Op de Weyer 13
Bochtoltz

2e prijs f 300,-:
Mevr. J. Vrosch
Vuling 3
Gleelen

3e prijs f 150,-:
T. Timmermans-Meyers
Wilhelminalaan 32
Posterholt

4e prijs f 100,-:
Fam. Thijs-Deserno
Theaterpassage 98
Kerkrade

5e t/m 10e prijs f 50,-:
M. Stevelmans
Joseph Maydenstraat 18
Brunssum

Fam. Renneberg-Debie
Frans Halsstraat 19
Sittard

M. Hochstenbach
Agaatstraat 15
Heerlen

T. Hellenbrand-Stevens
Heidestraat 23
Schinveld

J. Kools
Laathofstraat 1
Berg en Terblijt

M. Neilen
Vijverweg 117
Sittard

Prijswinnaar Lambert Vanhommerig: 'Dit is een echte kerstverrassing'

BOCHOLTZ - Kan het nog mooier? Een nog kale kerstboom in de huiskamer die plotseling versierd is met bankbiljetten. Dat overkwam Lambert en Gerry Vanhommerig donderdagmiddag in Bocholtz. Zij wonnen de hoofdprijs in de tweede puzzelronde.

„Geweldig”, juichte Lambert. „Dit is een echte kerstverrassing.” Hij en zijn echtgenote Gerry waren net terug van een inkoopmiddag. En hadden nogal wat geld uitgegeven aan cadeaus voor onder de boom.

Dan is natuurlijk duizend gulden een verzachtende pleister (met een gouden rand) voor de financiële wond die je daarbij vaak oploopt.

Lambert was er prompt voor te vinden om de tien „snippen” voor een moment in de kerstboom te hangen. Even in de plaats van de ballen, kransjes en het engelenhaar. Als aardigheidje.

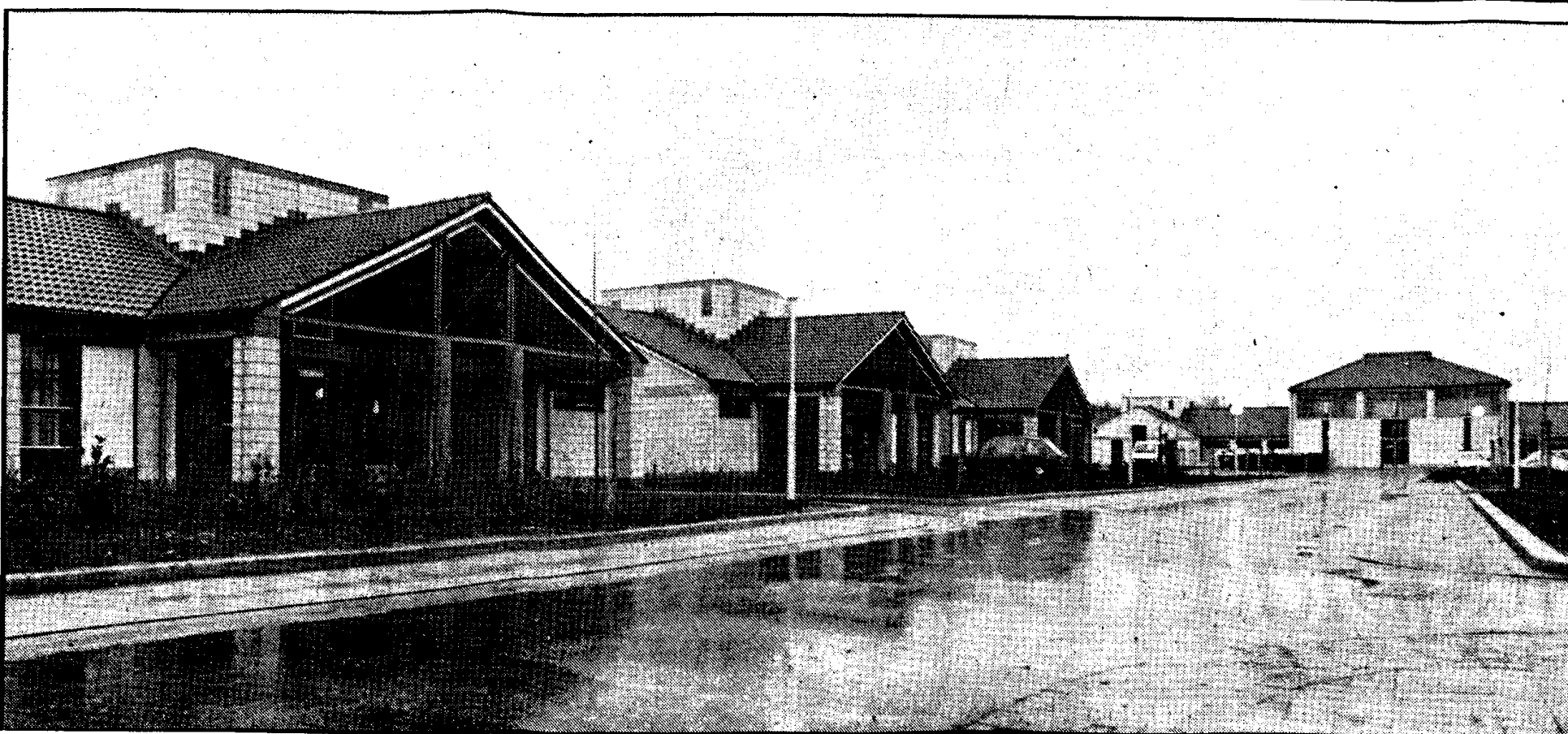
Twee jaar geleden won Lambert vijfhonderd gulden. Ook in de grote LD-puzzel. Daarom blijft hij doorgaan met de oplossingen in te sturen. „Tenslotte doe je het toch ook om te winnen, laten we eerlijk zijn”, zei hij.

Nu hoeft hij zijn schoonmoeder niet meer uit te leggen waarom zijn naam nooit bij de prijswinnaars verscheen. „Ik los behalve de LD-puzzel ook elke week het kruiswoordraadsel in de tv-gids op. Zij was in de veronderstelling dat ik nooit iets inzond.” Maar dat doet Lambert wel. Elke zondagavond liggen de beide oplossingen in de brievenbus. Hij slaat geen week over.

● Gerry en Lambert bij de interessantste kerstboom in de regio.

Foto: DRIES LINSSEN

● Overzicht van de woonkern Op de Bies.

Archieffoto: DRIES LINSSEN.

Op de Bies, gewoon een woonwijk in Landgraaf

LANDGRAAF - De woonwijk bestaat uit twee straten met aan weerszijden huizen. De straten komen uit op een soort dorpspleintje. Opvallend is dat de wijk gloednieuw is. Het enige echte verschil met andere woonkernen in Landgraaf is dat de 240 bewoners van de wijk Op de Bies allemaal een verstandelijk handicap hebben. Basisgedachte bij de bouw van de wijk was dat het leven voor de bewoners zo normaal als mogelijk moet verlopen. En dat lukt heel aardig in Op de Bies. Iedere leefgroep heeft een eigen woning. Een eigen huis met een voordeur, die toegang verschaft tot de eet- en zitkamer, de keuken en natuurlijk de slaapkamer. Omdat de bewoners van de wijk 24 uur per dag aanwezig zijn hebben ze ook overdag hun bezigheden. Die vinden hoofdzakelijk plaats rondom het wijkplein-

tje waar de activiteitscentra zijn. Hier gaan de bewoners naar toe om te werken of de dag op een creatieve manier door te brengen. Tegenover het activiteitscentrum ligt het bewegingscentrum met een mooie gymnastiekzaal en een zwembad. Tussen het activiteits- en bewegingscentrum ligt het ontmoetingsgebouw. Een soort gemeenschapshuis waar feesten, bijeenkomsten en vieringen plaatsvinden. Een gewone wijk in Landgraaf die zelfs nog wat meer voorzieningen heeft dan de andere wijken. En dat mag ook wel. Want de gehandicapte bewoners hebben weinig andere dingen in hun leven dan die plek waar ze zich geborgen en thuis voelen. De kinderboerderij voor de 'wijk' Op de Bies waar u voor puzzelt, kan alleen maar verder bijdragen aan die geborgenheid.

Limburg

Dat mag in de krant

Limburgs Dagblad

De krant van Limburg

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHEF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 EO KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-452932; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363.

Van onze verslaggever

ROERMOND – Tot maanden na de aardbeving van 13 april hebben seismologen in totaal 150 naschokken waargenomen, met een steeds afnemende magnitudo. De aardbeving is in heel Europa waargenomen; zelfs in Californië bleek de beving geregistreerd. De kans op een nieuwe aardbeving blijft volgens een woordvoerder van het KNMI divisie seismologie 'moeilijk voorspelbaar'.

De aardbeving in het noordwestelijk deel van de Neder-Rijnse slenk, waarvan het epicentrum in Midden-Limburg lag, bleek

Volgende maand congres in Veldhoven Seismologen noteerden 150 naschokken beving

een kracht te hebben van 5.9 op de schaal van Richter.

Op initiatief van de KNMI-afdeling seismologie is op 20 en 21 januari in Veldhoven een wetenschappelijk congres over de aardbeving van 13 april, met deelnemers uit heel Europa.

Doel is om alle wetenschappelijke onderzoeken naar de aardbeving te bespreken, waarbij zowel aandacht wordt besteed aan de natuurlijke oorzaak van de aardbeving als aan de reacties van de mensen op de schok. Ook zal worden gesproken over de kans op een volgende aardbeving in dit gebied.

Buiten het KNMI De Bilt en het KMI Ukkel behoren tot het organiserend comité van de workshop de Geologische Dienst in Haarlem, het Instituut voor Aardwetenschappen van de universiteit Utrecht, het Geologisch Instituut van de universiteit Keulen, en het ECGS (European Center for Geodynamics and seismology) in Walferdange (Luxemburg).

Uit vrijwel alle Europese landen heeft de organisatie inmiddels aanmeldingen binnen voor dit internationaal congres, dat plaatsvindt in het conferentiecentrum De Koningshof in Veldhoven. Het tweedaags congres start 20 januari om 12 uur.

Onderzoek naar moord huismeester levert niets op

HEERLEN – De Heerlense politie heeft drie weken na de moord op de 65-jarige huismeester Jan Delnoo nog geen enkele aanwijzing gevonden in het huis. Ook zijn totaal geen sporen van een braak gevonden. De bewoners van het huis en de eigenaar van zijn uitvoerig onderzocht door de politie, maar ook die gesprekken hebben geen aanwijzingen opgeleverd.

De eigenaar van het huis vond zijn huismeester vrijdag 1 december dood in de keuken. Hij bleek te zijn vermoord. De eigenaar van het huis kwam de opbrengst van de huur over de maand november ophalen, een bedrag van ongeveer 2.700 gulden. Dat geld was niet meer in de woning aanwezig.

De politie begon direct na de ontdekking met een uitgebreid onderzoek. In de buurt werd navraag gedaan, zelfs leerlingen van de nabijgelegen LTS werden vragen gesteld of ze iets bijzonders gezien

hadden. Tot nu toe hebben alle onderzoeken geen enkel spoor opgeleverd. Er zijn geen vingerafdrukken gevonden in het huis. Ook zijn totaal geen sporen van een braak gevonden. De bewoners van het huis en de eigenaar van zijn uitvoerig onderzocht door de politie, maar ook die gesprekken hebben geen aanwijzingen opgeleverd.

Het vermoeden bestaat dat de huismeester de avond voordat hij gevonden werd bezoek heeft gehad. De man was homoseksueel. Bekenden van hem sluiten niet uit dat iemand hem bezocht heeft. Op het aanrecht in de keuken werd namelijk een kopje gevonden waaruit thee was gedronken, terwijl de vermoorde zelf nooit thee maar altijd koffie dronk. Zijn mok waaruit koffie gedronken was, stond er ook.

In homoseksuele kringen in Heerlen is enige ongerustheid ontstaan nu het RBT ontbonden wordt. Het feit dat niet duidelijk is of het gaat om een roofmoord, een huurconflict of een moord die met de homoseksualiteit van de man te maken heeft, leidt tot veel geruchten. In 1984 werd al eens een moord gepleegd op een oudere homoseksuele man in Heerlen. Deze werd toen vermoord op de Brunssummerheide. De moord is nooit opgehelderd.

Jense heriep vliegverbod havendienst

BEEK – Nadat de havendienst dat had geweigerd gaf vliegvelddirecteur W. Jense 17 juli jl. hoogstpersoonlijk toestemming voor het vertrek van een Boeing 707, anderhalf uur na sluitingstijd van vliegveld Beek.

Na technische problemen had Royal Jordanian toestemming gevraagd buiten sluitingstijd met het toestel te mogen vertrekken (extensie). De vervanger van de havendienst wees het verzoek af. Royal Jordanian nam daarmee geen genoegen en stelde zich via de afdeling handling van de luchthaven in verbinding met directeur Jense. Hij weerlegde het besluit van zijn havendienst en stemde wel in met het verzoek. Nog dezelfde week rapporteerde hij over deze gang van zaken aan de Rijksluchtvaartdienst. Vliegveldwoordvoerder C. Leverdingen bevestigde dat gisteren.

Op verzoek van de Rijksluchtvaartdienst en met instemming van justitie in Maastricht onderzoekt de rijkspolitie de gang van zaken die bewuste nacht. Achterliggende vraag is of Jense rechtmatig gehandeld heeft. In de Luchtvaartwet is bepaald dat de havenmeester extensie kan verlenen. Persofficier J. Nabben sluit uit dat justitie verder in enige vorm actie zal ondernemen, omdat op de gang van zaken geen strafrechtelijke sanctie bestaat. Bij de Rijksluchtvaartdienst was gisteren niemand meer bereikbaar die commentaar kon geven.

(ADVERTENTIE)

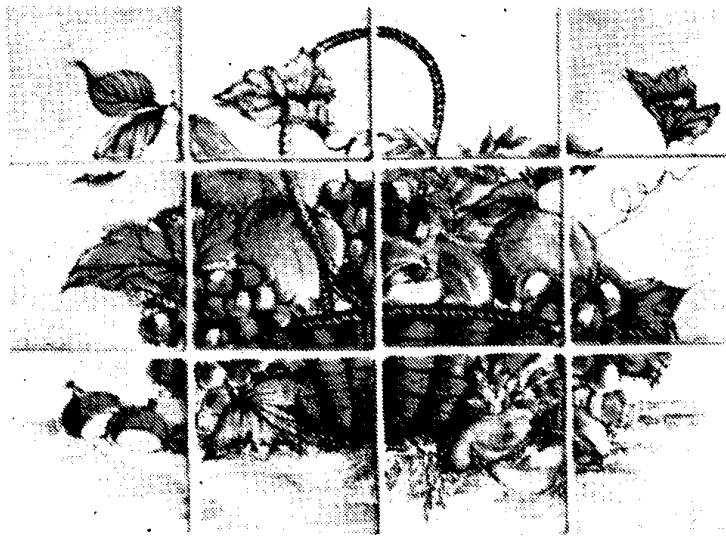
ANS DOUVEN

exclusieve zijden bloemen

Bongerd 20, Heerlen
Alexanderstraße 22-24, Aken

(ADVERTENTIE)

★ KEUKENTEGELS ★

Wij hebben de grootste sortering van Limburg uit voorraad, div. maten en designs ...

★ **EUROTEGEL** ★

Heerlerbaan 233, Heerlen, 045-427272

MORGEN open dag van 10.30-17.00 uur

Kamer van Koophandel noemt terugval 33% dramatisch

Daling investeringen in regio Maastricht

Van onze correspondent

MAASTRICHT – De investeringen van het bedrijfsleven in Maastricht en het Heuvelland zijn in 1992 ten opzichte van vorig jaar teruggelopen met 33 procent. Van de investeringen die wel werden gedaan, 400 miljoen gulden in totaal, had tweederde deel betrekking op vervangingen en slechts een derde op uitbreidingen.

"Een bijna dramatische terugval," meent de Kamer van Koophandel voor Maastricht en Omstreken, die er op wijst dat ook al in 1991 de investeringen 25 procent minder waren dan in 1990.

Deze cijfers komen naar voren uit de Enquête Regionale Bedrijfs Ontwikkeling (ERBO) van de Kamer, waaraan 1032 bedrijven in de regio Maastricht hebben deelgenomen.

Naar bedrijfstak gekeken blijken de industrie en de groothandel in Maastricht en omstreken bijna de helft minder te hebben geïnvesteerd dan een jaar geleden. Het zijn juist deze twee sectoren die bijna zestig procent van de totale omzet van tien miljard gulden realiseren. Landelijk gezien bleven de investeringen dit jaar maar enkele procenten achter ten opzichte van 1991.

Volgens onderzoeker drs. René Verhoeven van de Kamer zijn gevolgen van het in elkaar zakken van de investeringen pas op de langere termijn merkbaar. De bedrijven wijten deze slechte ontwikkeling aan een krimpende markt, een stijging van de prijzen en een ongunstige ontwikkeling van de economie in het algemeen, waar vooral de Maasrichtsche industrie gevoelig voor is. De bedrijven verwachten ook voor volgend jaar geen groei van de investeringen.

De investeringen in de detailhandel en de dienstensector vertoonden wel nog groei in tegenstelling tot de landelijke trend. In deze regio investeerde de dienstensector honderd miljoen gulden, een kwart van het totaal. Daarmee zijn de investeringen in deze sector sinds 1986 verdubbeld.

Het afgelopen jaar is ook een slecht jaar geweest voor de groei van de werkgelegenheid, die beneden één procent bleef steken. De omzetgroei van de bedrijven kwam in 1992 ook tot stilstand. Het evenaren van de export van 1991 bleek dit jaar niet meer mogelijk. De bedrijven voerden 3,6 procent minder uit, terwijl landelijk gezien de export nog groeide met 1,7 procent. Dat de exportbalans niet nog slechter uitvalt, is te danken aan het industrieel midden- en kleinbedrijf: bij die bedrijven steeg de export met ruim negen procent.

Ondanks het gelijk blijven van de omzet en een afname van de export, zijn de bedrijfsresultaten in 1992 verbeterd. In de regio Maastricht boekte ruim zeven procent van de bedrijven verlies, terwijl landelijk gezien bijna elf procent in de rode cijfers terechtkwam.

ik ken een weggipraat die eenmaal betrapt de politie wilde verbaliseren omdat die hem veel te hard had ingehaald

punaise

Drie groepen in Sweikhuizen door vertrek opgeheven

Onderwijzer krijgt baan, acht leerlingen op straat

Van onze verslaggever

SWEIKHUIZEN – Acht leerlingen uit Sweikhuizen moeten middenin het schooljaar hals over kop een nieuwe school zoeken omdat hun huidige leerkracht per 1 januari elders is benoemd.

Hierdoor bestaan in één klap de klassen 6, 7 en 8 van basisschool St. Jozef in Sweikhuizen niet meer.

Een andere leerkracht aantrekken is niet mogelijk omdat de onderwijzer in kwestie al boventalig is. Volgens voorzitter pastoor A. Theissen van de stichting katholiek onderwijs in Sweikhuizen is met de opheffing de ondergang van de basisschool, waar van het voortbestaan toch al aan een zijden draadje hing, definitief ingezet.

Het gaat om onderwijzer Van Roij die tijdelijk les geeft in Sweikhuizen.

zen. Omdat het een tijdelijke aanstelling betreft, was hij gedwongen te solliciteren op een vacature bij de Lambertusschool in Oirsbeek. Daar gaat hij maandag 4 januari aan de slag. „Voor hem een prima zaak want de man krijgt nu vast werk. Hij kon uiteraard zijn toekomst niet op het spel zetten door te blijven,” aldus pastoor Theissen. „Voor de school en voor ons is het echter een uiterst vervelende geschiedenis want het schooljaar is volop aan de gang en de ouders van de betrokken kinderen hebben onverwacht moeten omzien naar een nieuwe school. Die hebben ze gevonden in Geleen.”

Volgens de pastoor reageerden de ouders in eerste instantie 'verschrikt en verbijst' op de aangekondigde opheffing van de groepen. In de onderbouw krijgen momenteel nog 23 kinderen les op de St. Jozefschool.

Voorzitter G. Meijs van het schoolbestuur vindt het ook jammer dat de oudere leerlingen moeten uitwijken naar elders. Toch geeft Meijs de moed niet op en ziet hij nog wel enkele alternatieven die kunnen worden aangegrepen om de school te laten voortbestaan. Een daarvan is een fusie tussen alle schoolbesturen in Schinnen.

Een woordvoerder van de gemeente Schinnen kon gisteren geen commentaar geven op de gang van zaken. Bij de onderwijsinspectie in Roermond was gisteren niemand voor commentaar bereikbaar.

(ADVERTENTIE)

**Limburgs grootste speciaalzaak
in zitmeubelen is morgen,**

**Zondag 20 December, van 12 tot 17 uur
GEOPEND !!!**

zitmeubelen met
gegarandeerd
de laagste prijzen

ZIT WERELD

Buco - Zit Wereld Kerkrade,
Holzstraat 134 / Straterweg 47. Tel. 045 - 455151

Mijn naam is
WESLEY
zoonje van
Lilian en Theo
Meijjs-Heunen
Hoogstraat 127
6373 HR Landgraaf
tel. 045-317621

Dankbetuiging

Wij hebben ons 50-jarig huwelijksfeest
ondervonden als een onvergetelijke dag.
Hiervoor onze hartelijke dank.

Voorts wensen wij u een gelukkig kerstfeest
en een gezond 1993.

Jo en Paula Haan

Met grote droefheid geven wij u kennis, dat ge-
heel onverwacht uit ons midden werd wegge-
nomen, mijn lieve man, onze zorgzame vader,
schoonvader, opa, troester, schoonbroer, oom en
neef

Mathieu Hendriks

echtgenoot van
Mietkeke Haagen

in de leeftijd van 74 jaar.

De bedroefde familie:

Vaals: M.A. Hendriks-Haagen

Landgraaf: Kees Hendriks

Miranda - Sandra

Vaals: Els en Ton Ooms-Hendriks

Clewaart: Spiek en Christel

Hendriks-Schelleijns

Stephan - Maurice - Fransiska

Fanningen: Frans en Mary Hendriks-Haas

Kerkrade: Agnes en Marcel

Dauwen-Hendriks

Dangela en Joyce

Familie Hendriks

Familie Haagen

Vaals, 18 december 1992

Corr.adres: Parklaan 4, 6291 EJ Vaals

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de
begrafenis, zal plaatsvinden op woensdag 23 de-
cember a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk St.
Jozef te Vaals.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er
geen condoleren.

De avondwake zal plaatsvinden op dinsdag 22
december a.s. om 19.00 uur in voornoemde
kerk.

De overledene ligt opgebaard in het mortua-
rium, De Ottenstraat 80 te Simpelveld. Bezoek
van 18.00 tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen,
gelieven deze annonce als zodanig te willen be-
schouwen.

Tot ons groot verdriet moesten wij toch nog on-
verwacht voorged. afscheidnemen van onze
zorgzame vader.

Coenraad Hubertus (Coen) Schappin

Hij overleed in de leeftijd van 79 jaar, voorzien
van de h. sacramenten der zieken.

18 december 1992

Corr.adres: Middelstraat 21, 6415 CL

Liever geen bezoek aan huis.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden
op maandag 21 december 1992 om 11.00 uur in
de parochiekerk St. Jozef te Heerlen, waar-
na de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats
aldaar.

Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.
Vader wordt herdacht zondag 20 december a.s.
in de k. van 11.00 uur in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortua-
rium van het De Weverziekenhuis te Heerlen
dagelijks van 18.00 tot 17.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen,
gelieven deze annonce als zodanig te willen be-
schouwen.

Enige en algemene kennisgeving

Na een kortstondig ziekte is, in haar 81e
levensjaar, overleden, voorzien van de h. sa-
cramenten der zieken, mijn moeder, schoon-
moeder en oma

Anna Debeije

weduwe van

Joannes Kicken

18 december 1992

Herengracht 36, 6441 HC Bynum.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks
van 17.00 tot 18.15 uur in de parochiekerk van
het De Weverziekenhuis te Heerlen.

De plechtige uitvaartdienst zal worden ge-
houden op maandag 21 december 1992 om 11.00
uur in de parochiekerk van de H. Agatha te
Bynum.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot
schriftelijk condoleren.

De begrafenis zal plaatsvinden op de r.
A. van der Velden te Oirschot.

Enige en algemene kennisgeving

Na een kortstondig ziekte is, in haar 81e
levensjaar, overleden, voorzien van de h. sa-
cramenten der zieken, mijn moeder, schoon-
moeder en oma

Anna Debeije

weduwe van

Joannes Kicken

18 december 1992

Herengracht 36, 6441 HC Bynum.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks
van 17.00 tot 18.15 uur in de parochiekerk van
het De Weverziekenhuis te Heerlen.

De plechtige uitvaartdienst zal worden ge-
houden op maandag 21 december 1992 om 11.00
uur in de parochiekerk van de H. Agatha te
Bynum.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot
schriftelijk condoleren.

De begrafenis zal plaatsvinden op de r.
A. van der Velden te Oirschot.

Enige en algemene kennisgeving

Na een kortstondig ziekte is, in haar 81e
levensjaar, overleden, voorzien van de h. sa-
cramenten der zieken, mijn moeder, schoon-
moeder en oma

Anna Debeije

weduwe van

Joannes Kicken

18 december 1992

Herengracht 36, 6441 HC Bynum.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks
van 17.00 tot 18.15 uur in de parochiekerk van
het De Weverziekenhuis te Heerlen.

De plechtige uitvaartdienst zal worden ge-
houden op maandag 21 december 1992 om 11.00
uur in de parochiekerk van de H. Agatha te
Bynum.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot
schriftelijk condoleren.

De begrafenis zal plaatsvinden op de r.
A. van der Velden te Oirschot.

Enige en algemene kennisgeving

Na een kortstondig ziekte is, in haar 81e
levensjaar, overleden, voorzien van de h. sa-
cramenten der zieken, mijn moeder, schoon-
moeder en oma

Anna Debeije

weduwe van

Joannes Kicken

18 december 1992

Herengracht 36, 6441 HC Bynum.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks
van 17.00 tot 18.15 uur in de parochiekerk van
het De Weverziekenhuis te Heerlen.

De plechtige uitvaartdienst zal worden ge-
houden op maandag 21 december 1992 om 11.00
uur in de parochiekerk van de H. Agatha te
Bynum.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot
schriftelijk condoleren.

De begrafenis zal plaatsvinden op de r.
A. van der Velden te Oirschot.

Enige en algemene kennisgeving

Na een kortstondig ziekte is, in haar 81e
levensjaar, overleden, voorzien van de h. sa-
cramenten der zieken, mijn moeder, schoon-
moeder en oma

Anna Debeije

weduwe van

Joannes Kicken

18 december 1992

Herengracht 36, 6441 HC Bynum.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks
van 17.00 tot 18.15 uur in de parochiekerk van
het De Weverziekenhuis te Heerlen.

De plechtige uitvaartdienst zal worden ge-
houden op maandag 21 december 1992 om 11.00
uur in de parochiekerk van de H. Agatha te
Bynum.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot
schriftelijk condoleren.

De begrafenis zal plaatsvinden op de r.
A. van der Velden te Oirschot.

Enige en algemene kennisgeving

Na een kortstondig ziekte is, in haar 81e
levensjaar, overleden, voorzien van de h. sa-
cramenten der zieken, mijn moeder, schoon-
moeder en oma

Anna Debeije

weduwe van

Joannes Kicken

18 december 1992

Herengracht 36, 6441 HC Bynum.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks
van 17.00 tot 18.15 uur in de parochiekerk van
het De Weverziekenhuis te Heerlen.

De plechtige uitvaartdienst zal worden ge-
houden op maandag 21 december 1992 om 11.00
uur in de parochiekerk van de H. Agatha te
Bynum.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot
schriftelijk condoleren.

De begrafenis zal plaatsvinden op de r.
A. van der Velden te Oirschot.

Enige en algemene kennisgeving

Na een kortstondig ziekte is, in haar 81e
levensjaar, overleden, voorzien van de h. sa-
cramenten der zieken, mijn moeder, schoon-
moeder en oma

Anna Debeije

weduwe van

Joannes Kicken

18 december 1992

Herengracht 36, 6441 HC Bynum.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks
van 17.00 tot 18.15 uur in de parochiekerk van
het De Weverziekenhuis te Heerlen.

De plechtige uitvaartdienst zal worden ge-
houden op maandag 21 december 1992 om 11.00
uur in de parochiekerk van de H. Agatha te
Bynum.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot
schriftelijk condoleren.

De begrafenis zal plaatsvinden op de r.
A. van der Velden te Oirschot.

Enige en algemene kennisgeving

Na een kortstondig ziekte is, in haar 81e
levensjaar, overleden, voorzien van de h. sa-
cramenten der zieken, mijn moeder, schoon-
moeder en oma

Anna Debeije

weduwe van

Joannes Kicken

18 december 1992

Herengracht 36, 6441 HC Bynum.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks
van 17.00 tot 18.15 uur in de parochiekerk van
het De Weverziekenhuis te Heerlen.

De plechtige uitvaartdienst zal worden ge-
houden op maandag 21 december 1992 om 11.00
uur in de parochiekerk van de H. Agatha te
Bynum.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot
schriftelijk condoleren.

De begrafenis zal plaatsvinden op de r.
A. van der Velden te Oirschot.

Enige en algemene kennisgeving

Na een kortstondig ziekte is, in haar 81e
levensjaar, overleden, voorzien van de h. sa-
cramenten der zieken, mijn moeder, schoon-
moeder en oma

Anna Debeije

weduwe van

Joannes Kicken

18 december 1992

Herengracht 36, 6441 HC Bynum.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks
van 17.00 tot 18.15 uur in de parochiekerk van
het De Weverziekenhuis te Heerlen.

De plechtige uitvaartdienst zal worden ge-
houden op maandag 21 december 1992 om 11.00
uur in de parochiekerk van de H. Agatha te
Bynum.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot
schriftelijk condoleren.

De begrafenis zal plaatsvinden op de r.
A. van der Velden te Oirschot.

Enige en algemene kennisgeving

Na een kortstondig ziekte is, in haar 81e
levensjaar, overleden, voorzien van de h. sa-
cramenten der zieken, mijn moeder, schoon-
moeder en oma

Anna Debeije

weduwe van

Joannes Kicken

18 december 1992

Herengracht 36, 6441 HC Bynum.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks
van 17.00 tot 18.15 uur in de parochiekerk van
het De Weverziekenhuis te Heerlen.

De plechtige uitvaartdienst zal worden ge-
houden op maandag 21 december 1992 om 11.00
uur in de parochiekerk van de H. Agatha te
Bynum.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot
schriftelijk condoleren.

De begrafenis zal plaatsvinden op de r.
A. van der Velden te Oirschot.

Enige en algemene kennisgeving

Na een kortstondig ziekte is, in haar 81e
levensjaar, overleden, voorzien van de h. sa-
cramenten der zieken, mijn moeder, schoon-
moeder en oma

Anna Debeije

weduwe van

Joannes Kicken

18 december 1992

Herengracht 36, 6441 HC Bynum.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks
van 17.00 tot 18.15 uur in de parochiekerk van
het De Weverziekenhuis te Heerlen.

De plechtige uitvaartdienst zal worden ge-
houden op maandag 21 december 1992 om 11.00
uur in de parochiekerk van de H. Agatha te
Bynum.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot
schriftelijk condoleren.

De begrafenis zal plaatsvinden op de r.
A. van der Velden te Oirschot.

Enige en algemene kennisgeving

Na een kortstondig ziekte is, in haar 81e
levensjaar, overleden, voorzien van de h. sa-
cramenten der zieken, mijn moeder, schoon-
moeder en oma

Anna Debeije

weduwe van

Joannes Kicken

18 december 1992

Herengracht 36, 6441 HC Bynum.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks
van 17.00 tot 18.15 uur in de parochiekerk van
het De Weverziekenhuis te Heerlen.

De plechtige uitvaartdienst zal worden ge-
houden op maandag 21 december 1992 om 11.00
uur in de parochiekerk van de H. Agatha te
Bynum.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot
schriftelijk condoleren.

De begrafenis zal plaatsvinden op de r.
A. van der Velden te Oirschot.

Enige en algemene kennisgeving

Na een kortstondig ziekte is, in haar 81e
levensjaar, overleden, voorzien van de h. sa-
cramenten der zieken, mijn moeder, schoon-
moeder en oma

Anna Debeije

weduwe van

Joannes Kicken

18 december 1992

Herengracht 36, 6441 HC Bynum.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks
van 17.00 tot 18.15 uur in de parochiekerk van
het De Weverziekenhuis te Heerlen.

De plechtige uitvaartdienst zal worden ge-
houden op maandag 21 december 1992 om 11.00
uur in de parochiekerk van de H. Agatha te
Bynum.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot
schriftelijk condoleren.

De begrafenis zal plaatsvinden op de r.
A. van der Velden te Oirschot.

Enige en algemene kennisgeving

Na een kortstondig ziekte is, in haar 81e
levensjaar, overleden, voorzien van de h. sa-
cramenten der zieken, mijn moeder, schoon-
moeder en oma

Anna Debeije

weduwe van

Joannes Kicken

18 december 1992

Herengracht 36, 6441 HC Bynum.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks
van 17.00 tot 18.15 uur in de parochiekerk van
het De Weverziekenhuis te Heerlen.

De plechtige uitvaartdienst zal worden ge-
houden op maandag 21 december 1992 om 11.00
uur in de parochiekerk van de H. Agatha te
Bynum.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot
schriftelijk condoleren.

De begrafenis zal plaatsvinden op de r.
A. van der Velden te Oirschot.

Enige en algemene kennisgeving

Na een kortstondig ziekte is, in haar 81e
levensjaar, overleden, voorzien van de h. sa-
cramenten der zieken, mijn moeder, schoon-
moeder en oma

Anna Debeije

weduwe van

Joannes Kicken

18 december 1992

Herengracht 36, 6441 HC Bynum.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks
van 17.00 tot 18.15 uur in de parochiekerk van
het De Weverziekenhuis te Heerlen.

De plechtige uitvaartdienst zal worden ge-
houden op maandag 21 december 1992 om 11.00
uur in de parochiekerk van de H. Agatha te
Bynum.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot
schriftelijk condoleren.

DOOR DIETER VAN DEN BERGH

Heerleenaar bezorgd over lot familie in Indonesië

studeert twee medewerkers naar het strand gestuurd, zo meldde de brandweer gisteren.

In hun laatste schriftelijke contact met vader en moeder Van Swieten in Heerlen maakten de drie kinderen bekend dat ze van Bali naar Flores zouden reizen met een korte tussenstop op de Komodo-eilanden. Als alles volgens plan verloopt is, is de kans groot dat ze zich vorig weekend tijdens de aardbeving op Flores bevonden.

De familie Van Swieten ontving 15 december de laatste brief van het drietal waarin stond dat ze af zouden reizen naar de Komodo-eilanden en Flores. „Ze hebben de brief 8 december op Bali gepost. We gaan nu met de boot richting de Komodo-eilanden en Flores”, schreven ze,” aldus een verontschuldiging van Swieten. Hierna is elke poging om contact met hen te krijgen mislukt.

Volgens Van Swieten gingen ze

naar Flores om de stad Maumere te bezoeken. Het epicentrum van de aardbeving van zaterdag met een kracht van 6,8 tot 8 op de Schaal van Richter, lag in zee, dertig kilometer van Maumere. In een stad vielen meer dan dertig slachtoffers. „Het was voor Sylvie en Dominique een lang reizen om de toeristische trekpleister Maumere te bezoeken”, aldus Van Swieten. „We hopen dat ze op de Komodo vlak bij Flores zijn blijven steken, maar we weten niets zeker.”

De raap van zaterdag 12 december heeft aan meer dan drieduizend mensen het leven gekost. Er zijn nog honderden vermisten en elke dag worden er nog doden geborgen. Door de aardbeving raakten op Flores ongeveer veertigduizend mensen dakloos.

Politiek 'stormpje' snel weer gaan liggen

Staten akkoord met verkoop Pietersplas

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Provinciale Staten van Limburg zijn gisteren met overgrote meerderheid akkoord gegaan met de veelbesproken verkoop van een gebied van honderd hectare dat deel uitmaakt van het waterrecreatiecentrum (WRC) in Eijsden. Alleen de oppositiefractie van Partij Nieuw

Limburg (PNL) maakte, om principiële redenen, bezwaar tegen de overdracht van het gebied aan de lokale exploitant Pietersplas bv. Die gaat er, na de winning van 400.000 ton grind, onder meer een jachthaven aanleggen met een capaciteit van 300 ligplaatsen voor de pleziervaart.

Verleden week nog veroorzaakte de door Gedeputeerde Staten voorgestelde verkoop van het – inmiddels tot Pietersplas gedoopte – gebied tegen alle verwachting in grote opwinding in de vaste Statencommissie voor Milieu. Directe aanleiding tot die commotie vormden de felte beschuldigingen van de exploitanten van de reeds bestaande jachthaven en andere watersportvoorzieningen in het WRC.

Volgens hen zijn rond de transactie diverse procedures en – vermeend – overheidsbeleid met voeten getreden, waardoor Pietersplas zich schuldig maakt aan oneerlijke concurrentie. Bovendien toonden vrijwel alle Statenfracties zich bedacht voor de negatieve gevolgen en veiligheidsrisico's van grootschalige watersport op zo'n tweede, aangrenzende plas in Eijsden.

Tijdens het gisteren wederom breedvoerige debat maakten de meeste fracties, na soms vinnig weerwerk van deputé Tindemans, al snel duidelijk dat zij met de verkoop akkoord zouden gaan. Enkel wat kritische kanttekeningen over de capaciteit van de nieuwe jachthaven bleven over. De suggestie van D66-woordvoerder Clemens Degenaar om het 'haastige voorstel' van GS voorlopig nog maar even aan te houden voor nader overleg, was dan ook bij voorbaat kansloos.

Woede

Even tevoren nog had Degenaar de woede van de milieudeputé toegevoegd op de hals gehaald, toen hij gewag maakte van belangrijke 'tegenstemmen' van een niet met name genoemde ambtenaar van Rijkswaterstaat. Volgens Degenaar zou deze ambtelijke bron hardop twijfelen aan de capaciteitsberekeningen van de Rijkswaterstaat voor de nieuwe jachthaven.

„Met dit soort anonieme en nergens bevestigde beweringen kunnen we dus absoluut niets. Ik maak zeer ernstige bezwaren tegen de sfeer van deze discussie, als zou het college zich hebben ingelaten met vriendjespolitiek of gesjoemel. Daar is in de verste verte geen sprake van,” beet Tindemans zichtbaar nijdig van zich af.

PrdA laaiend over nieuw subsidiestelsel

Coalitie in Staten speelt 'oorlogje'

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Wat een saai en vooral langdradig debat belooft te worden over een nieuw subsidiestelsel voor maatschappelijke organisaties in Limburg, ontwaarde gisteravond in Provinciale Staten in een heus politiek oorlogje. De hoofdrol in deze pikante coalitiestrijd, die zich gaandeweg verbreedde tot de rijke en bewogen historie van het hele provinciale welzijnsbeleid, werd gretig opgeëist door PvdA-aanvoerder Odile Wolfs.

Zeker toen zij onverwacht fel en venijnig uithaalde naar de kersverse welzijnsdeputé Annemarie Greweldinger en diens partijgenoten in de CDA-bankjes. „Een leek kan absoluut geen touw meer vastknopen aan de manier waarop deze provincie omgaat met haar welzijnsbeleid. En dat komt allemaal doordat het CDA gewoon blijft vasthouden aan zijn eigen regeltjes en inzichten.” Directe aanleiding voor Wolfs' tirade vormde de door haar fractie hevig bekritiseerde introductie door GS van een nieuwe subsidieregeling voor het in Limburg wijdvertakte veld van maatschappelijke vrijwilligersorganisaties. Die zijn in deze provincie veelal van katholieke signatuur.

Alleen een aantal 'identiteitsinstellingen' uit laatstgenoemde categorie kan in het collegevoorstel de komende vier jaar rekenen op een extra subsidie voor speciale, zelf opgezette (kader) scholing van de eigen vrijwilligers. Andere organisaties zijn daarvoor aangewezen op een van de provinciale welzijnsinstellingen. In de ogen van de PvdA, maar ook van Groen Links, is die nieuwe subsidieregeling 'geen verbetering maar eerder zelfs een verslechtering' van de huidige situatie. Bovendien is er volgens beide fracties van enige vernieuwing geen sprake.

„Integendeel. Als Staten weten we ook in de toekomst absoluut niet hoe die identiteitsorganisaties met onze bijdragen omgaan. Ze kunnen ermee doen en laten wat ze willen. Is dit soms het nieuwe beleid van de provincie? Zo van: gewoon een buidel geld beschikbaar stellen en voor de rest mogen de organisaties het helemaal zelf bekijken. Dit is toch al te gortig. Deze regeling is absoluut niet objectief,” tulmende Wolfs op ongekend felle toon. Ze eiste dan ook dat het college de gereserveerde vijf ton ten behoeve van de 'identiteitsgebonden kadervorming' zou oppotten, in afwachting van een nader en vooral kritisch onderzoek.

Opmerkelijk genoeg bond de PvdA-aanvoerder echter in, nadat deputé Greweldinger uiteindelijk alsnog instemde met een voorstel van VVD'er J. Peeters om de nieuwe regeling al na twee in plaats van pas na vier jaar tegen het licht te houden.

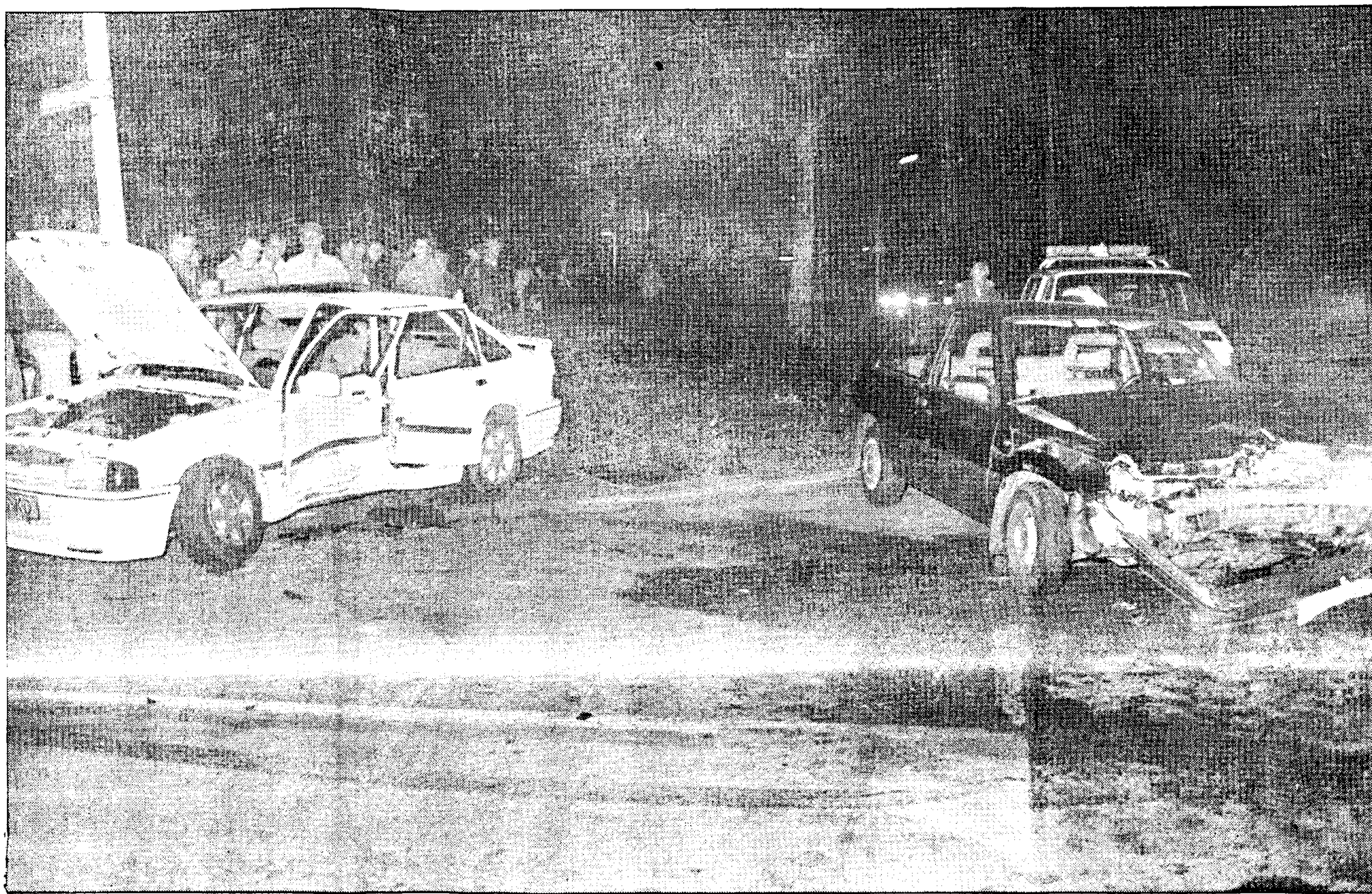
Toen Wolfs inzag dat er geen Statenmeerderheid voor haar gepeperde eis te vinden was, gaf ze aarzelen en met zichtbare tegenzin te kennen met de kleine knieval van Greweldinger voorlopig te kunnen leven. „Op voorwaarde dat het college keihard garandeert dat er over twee jaar een echte, brede evaluatie plaatsvindt. Dus niet op de manier waarop het nu gegaan is.”

Aan het slot van het langdurige debat bleek oppositiefractie Groen Links de enige die de nieuwe subsidieregeling vierkant van de hand bleef wijzen.

In 1996 opdeling in drie aparte eenheden

ABP splitst organisatie op

Voorrangsongeluk

• Twee personen zijn gisteren licht gewond geraakt bij een voorrangsongeluk op de Jeruzalemstraat op de Heerlerbaan in Heerlen. Een twintigjarige inwoner van Epen reed samen met een passagier over de Vullingsweg en verzuimde bij het naderen van de Jeruzalemstraat rooibrang te verlenen aan een 46-jarige inwoner van Heerlen. De Epenaar moest door de brandweer uit zijn auto worden gered. Hij en zijn passagier raakten gewond. De Heerleenaar liep een shock op. Beide voertuigen raakten total loss.

Foto: ARNO PAGEN

Van onze redactie economie

HEERLEN – Het bestuur van het ABP heeft gisteren een plan voor een 'juridische ontzetting' van de organisatie aangekondigd. De privatisering van het pensioenfonds in 1996 maakt wettelijk een splitsing noodzakelijk. Het ABP wordt opgedeeld in twee zelfstandige poten, een organisatie voor pensioenen en een voor beleggingen. Daarnaast wordt de afdeling met regelingen voor de sociale zekerheid juridisch een aparte eenheid.

De splitsing in drie belangrijke poten heeft volgens de directie geen consequenties voor de werkgelegenheid. De komende jaren wil het ABP nog bekijken of de poten een overkoepelende leiding krijgen. Het ABP zal een interim-manager aanstellen die de nog vage plannen verder zal uitwerken. Het is de bedoeling dat de opsplitsing in 1996 ingaat, tegelijk met de privatisering van het fonds.

De opsplitsing van de organisatie gebeurt mede op advies van bureau McKinsey. Het ABP-bestuur houdt de eindverantwoordelijkheid voor de te vormen stichting met pensioenen, Vrieten. Er komen afzonderlijke directies voor de eenheden pensioenen en beleggingen, die daardoor twee aparte poten gaan vormen. Bestuursleden en externe deskundigen houden toezicht op de pensioenorganisatie.

Het ABP gaat ervan uit dat de huidige afdeling arbeidsongeschiktheidsverzekeringen in de toekomst wordt ingebed in een nieuwe bedrijfsvereniging voor de sociale zekerheid van ambtenaren. Het streven is in de toekomst ook de wachtderegeling en het ziekengeld in die bedrijfsvereniging onder te brengen, waarvan de uitvoering dan grotendeels in Heerlen zou moeten komen.

Vossen had gehoopt op meer duidelijkheid

Vervolg van pagina 1

MAASTRICHT – De al vijf maanden lang thuiszittende burgemeester reageerde gisteren teleurgesteld op de beslissing: „Ik had gehoopt op meer duidelijkheid. Mijn geduld is inmiddels opgeraakt. En geduld is niet mijn grootste deugd. Ik ben er blijkbaar toe veroordeeld deze beker tot de laatste drup aan toe leeg te drinken,” zei Vossen gisteren. Hij zal zich samen met zijn raadsman beraden op eventueel

nieuw te ondernemen stappen. „Laat deze beslissing van de rechtbank voor het openbaar ministerie geen vrijbrief zijn onbepaald met het onderzoek door te gaan,” hoopte Vossen.

Het college van Gulpen wenste geen commentaar te geven op de beslissing van de rechtbank. „Het is een persoonlijke zaak. Het is alleen jammer dat het zo lang gaat duren,” aldus de gemeentewoordvoerder. Funs Simon van de CDA-fractie in Gulpen vindt het een trieste zaak. „Onzekerheid is de vreselijkste fac-

tor in het leven van een mens,” reageert Simon. „Voor het gezin Vossen afschuwelijk zo vlak voor de feestdagen. De beslissing van de rechtbank heeft ook financiële consequenties voor de gemeente, die nu nog voor een langere periode een beroep moet doen op waarnemend burgemeester Jo Smets.”

De Gulpense oppositiepartij van Piet Franssen is enigszins verrast door het besluit van de rechtbank. „We moeten maar afwachten wat er uiteindelijk uit de bus komt. In deze zijn we afhankelijk van de rech-

ter. Dat deze kwestie Gulpen veel geld gaat kosten, is niet onze schuld. Als loco-burgemeester Jan L'Ortye de functie van burgemeester tijdelijk had overgenomen, was er niets aan de hand geweest.”

PvdA-raadslid Ruud Verhoeven is teleurgesteld over het niet beëindigen van het vooronderzoek. „Het onderzoek is zo groots aangepakt, dat je toch mag aannemen dat justitie en FIOD voldoende beslagen ten ijs komen. Maar vijf maanden is wel erg lang, zowel voor de gemeente als Vossen zelf.”

(ADVERTENTIE)

Als u nu de bon opstuurt, passeert u straks de loongrens op een hele voordelige manier.

Naam: ..... Voorletters: ..... Geboortedatum: .....
Adres: ..... Naam: .....
Postcode/Plaats: ..... Vrouw: .....
Telefoon: ..... Kinderen: ...../.....

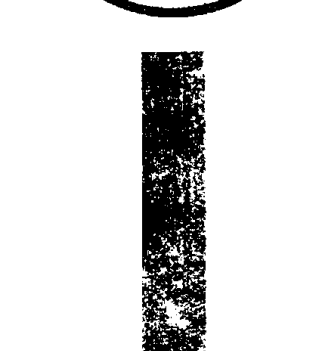
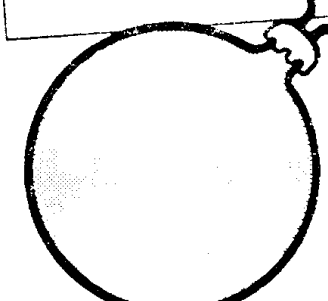
Zend de coupon in een gesloten envelop aan:
LIASS Ziektekostenverzekeringen, Antwoordnummer 4045, 6400 WL Heerlen. Tel. 06 222925.
Een postzegel is niet nodig.

GELUKKIG HEBBEN WE LIASS.

LIASS Ziektekostenverzekeringen

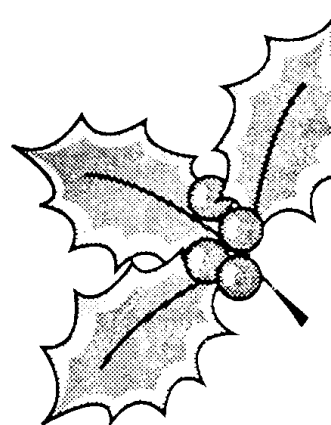
Ook de
Kerstman
doet al z'n
inkopen
1, 2, 3 in
't 25-jarige
Loon

En gratis met de
Kerstman op de foto.
Zaterdag 19 december van
12.00-14.00 uur en
maandag 21 december van
14.00-20.00 uur.

Kompleet
assortiment

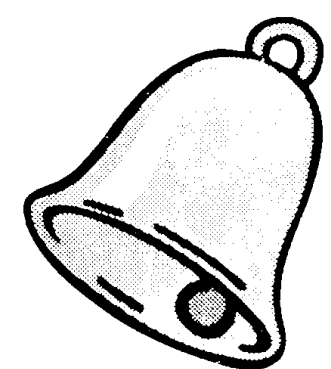
1001 artikelen voor een
sfeervolle kersttijd.

2

Komfortabel
winkelen!

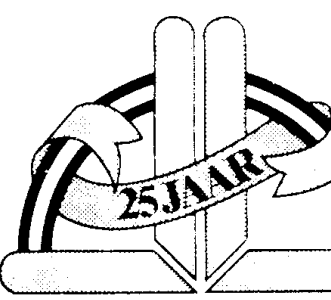
Overdekt, verwarmd en
overal een opvallend
vriendelijke bediening.

3

Koopavonden
en koopzondag

Maandag 21 t/m woensdag 23 december tot 21.00 uur. Donderdag 24 december tot 16.00 uur. Let op! Zondag 20 december van 11.00 tot 17.00 uur geopend.

Winkelcentrum
1 LOON

U treft 't in 't Loon.

Limburgse scholen zoeken toenadering in Euregio

Soepeler onderwijs, maar zes dagen les

DOOR DIETER VAN DEN BERGH

HEERLEN – Steeds meer scholen in de Euregio Maas/Rijn gaan in het teken van Euregionale samenwerking een verband aan met buitenlandse scholen. Alleen al de afgelopen week maakten twee scholen in de Oostelijke Mijnstreek plannen daarvoor bekend. Het Grotiuscollege in Heerlen heeft inmiddels een samenwerkingsverband met een Belgische en een Duitse school. En basisschool 't Drieliuk in Kerkrade werkt sinds kort samen met een Duitse lagere school.

Het zogenaamde 'schoolpartnership' dat het Grotiuscollege is aangegaan, wordt gerealiseerd met het Indagymnasium in Kornelimünster in Duitsland en met het Athénée Royal in Soumagne in België.

Eind november en begin december waren zeventig leerlingen van 4 HAVO en 5 VWO van het college drie dagen op bezoek bij scholen in Kornelimünster, bij Aken, en Soumagne, tussen Luik en Verviers. Leerlingen met Duits in hun pakket gingen naar Duitsland en die met Frans naar Wallonië. Volgens Grotiusconrector V. Gommers-Weijnen was het bezoek 'een zeer leerzame ervaring'. „Hoewel de twee plaatsen niet echt ver van Heerlen liggen hebben onze leerlingen toch gemerkt dat er grote cultuurverschillen zijn,” aldus de conrector.

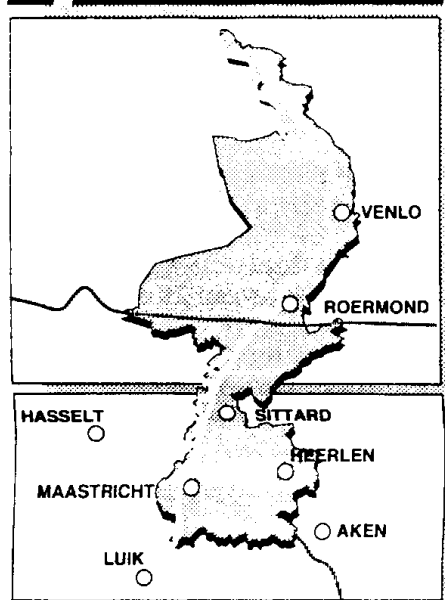
Basisschool 't Drieliuk in Kerkrade houdt met de Duitse lagere school Gemeinde Grundschule in Merkstein, vlakbij Herzogenrath, een aantal interculturele uitwisselingen. Intentie van beide scholen is om wederzijds begrip te kweken voor elkaars culturen en om een oplossing te vinden voor het taalprobleem op de school in Kerkrade. Op de school zitten veel Duitse kinderen die in Kerkrade wonen en in het Nederlands les krijgen.

Duitse leraren

Directeur Wim Winkens van 't Drieliuk hoopt dat door de ontmoetingen op den duur een uitwisseling van Duitse leraren mogelijk wordt, zodat de Duitse kinderen op zijn school in hun eigen taal onderwezen kunnen worden. Hij wil het project Onderwijs in Eigen Taal en Cultuur

over de grenzen

(OETC) van het Ministerie van Onderwijs ook voor zijn school toegewezen krijgen.

Het project wordt op veel scholen in Nederland, met bijvoorbeeld Turkse of Marokkaanse leerlingen, toegepast. „Als het voor Turken, Marokkanen of welke groep dan ook mogelijk is om een aantal uren per week les in hun eigen taal te krijgen, moet het voor de Duitsers bij ons op

school ook kunnen,” vindt Winkens.

„Door contacten met deze Duitse school te onderhouden, hopen we concreet iets in handen te krijgen om het ministerie zover te krijgen dat we het OETC toegewezen krijgen. In principe komen wij op voor alle basisscholen in Kerkrade, omdat die ook worstelen met het probleem van tweetaligheid.”

Afgelopen woensdag vond de eerste ontmoeting plaats in Merkstein. Het thema was gebaseerd op de verschillende manieren waarop Nederlandse en Duitse kinderen Sinterklaas en Kerst ervaren. Veertig kinderen van de Kerkraadse school maakten door middel van liedjes, verhalen en tekeningen duidelijk hoe zij Sinterklaas beleven. Veertig Duitse leerlingen maakten op dezelfde manier duidelijk hoe ze Kerst vieren.

Nadat het Grotiuscollege – door tussenkomst van de Europese Gemeenschap – naast een school in Aalten en Amsterdam, werd uitgekozen om een schoolpartnership aan te gaan, koos de directie zelf de scholen waarmee ze wilde samenwerken. „We wilden graag contacten in

de Euregio Maas/Rijn, omdat een aantal van onze leerlingen in die regio verder gaat studeren. Bijvoorbeeld op de Technische Universiteit van Aken of de Universiteit van Leuven. Op deze manier kunnen we ze beter bekend maken met de cultuur en omgeving daar. De scholen in Soumagne en Kornelimünster liggen in de Maas/Rijn-streek en er wordt Nederlands gegeven. Dat was voor ons een goede bodem,” zo motiveert Gommers-Weijnen.

Milieu

Tijdens de driedaagse bezoeken van de zeventig scholieren uit Heerlen aan Soumagne en Kornelimünster werden lessen bijgewoond, er werd samen gesport, samen gegeten en gezamenlijk uitgegaan. Verder werden er bezoeken gebracht aan musea en bedrijven. Het centrale thema was het milieu in de Euregio.

Brenda uit 4 HAVO, die naar België is geweest en Ivo uit 5 VWO, die een bezoek bracht aan de school in Duitsland, ervoeren het onderwijssysteem en de andere cultuur aan den lijve. „Het Athénée Royal is veel groter als hier, maar ook smeriger en ouderwets. De bezoeken zijn

• Enkele van de tachtig Nederlandse en Duitse kinderen van twee basisscholen uit Kerkrade en Merkstein die een samenwerkingsverband zijn aangegaan.

Foto: DRIES LINSEN

Berooide bejaarden blijven zitten met angst

Overvallers sloegen slag in tien minuten

Van onze correspondent

HEERLEN – Woensdagavond zes uur. Drie met bivakmutsen gemaskerde mannen dringen de woning van het bejaarde echtpaar Körfers binnen. Die ligt aan de Varenbeukerweg. De 74-jarige Maria wordt bruut vastgegrepen en met een pistool bedreigd. Haar 79-jarige echtgenoot Hein mag zich niet meer verroeren in zijn stoel. Eén van de overvallers rent naar de bovenverdieping en grist daar alle spaarcentjes en sieraden van het echtpaar weg.

Binnen tien minuten is de zaak beklonken. De drie overvallers laten de angstige oudjes gewond en berooid achter.

Maria Körfers wil het verhaal van de overval wel vertellen. Geholpen door haar dochter Lillian. Hein zou liever niets zeggen. Zijn hart is niet zo sterk en de emoties zijn nog te hevig en lang niet verwerkt.

„Er werd op de keukendeur geklopt,” zegt Maria. „Ik dacht dat het één van onze kinderen was. „Staan er plotseling drie gemaskerde mannen binnen. „Geld of ik schiet je dood” schreeuwt er een.” Maria, eerder kwaad dan bang, probeert haar belager met een keteltje kokend water te overgieten. Dat komt haar duur te staan. Ze wordt op de keukenvloer gegooid en getrapt. Bloedend aan benen en armen ziet ze hoe Hein twee stoelen naar zijn hoofd geslingerd krijgt en ook gewond raakt.

„Schandalig wat ze deze oude

mensen hebben aangedaan,” zegt dochter Lillian. Zij had eerder op die avond haar vader gebeld om te vertellen dat er een voetbalwedstrijd op de televisie was. „Want mijn vader en moeder kunnen niet lezen en schrijven.”

Maria en Hein die hun leven lang in oude metalen gehandeld hebben, geloven niet in bankiershuizen. Het verdiende geld werd gewoon thuis bewaard. „Het was veel geld, heel veel,” weet Lillian. De overvallers moeten dit geweten hebben, gezien de snelheid van handelen. „Mijn ouders hebben nu geen cent meer,” zegt zij.

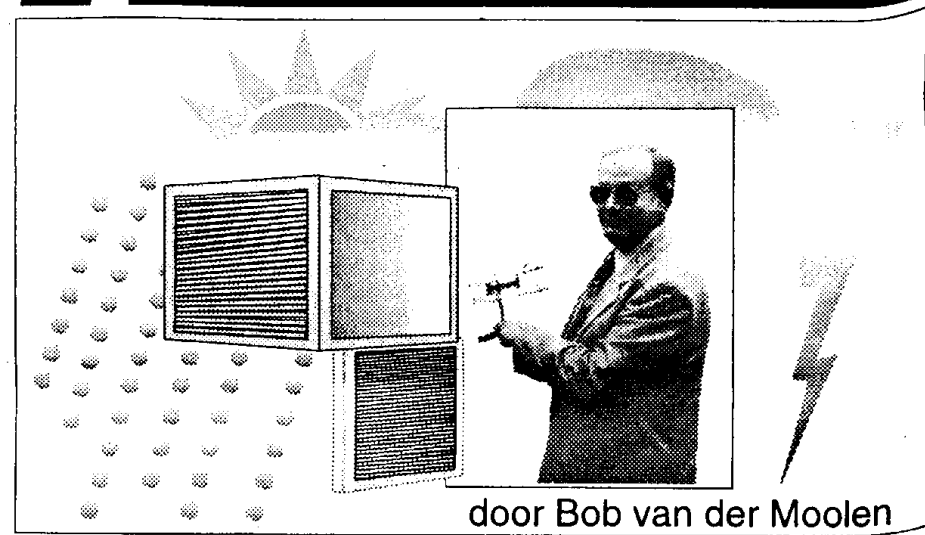
Aanwijzing

Achteraf blijkt volgens Lillian dat er een aanwijzing was voor het naars dat op til was. „De hond van mijn ouders is vier weken lang ziek geweest. Hij at nauwelijks en was lusteloos. Waarschijnlijk is hij vergiftigd. Sinds donderdag is hij weer helemaal fit.”

Maria barst plotseling in tranen uit. Haar zoon die een grote steun betekende voor haar overleed onlangs onverwacht. En nu de laffe beroving die haar helemaal berooid. Bovendien is angst nu een onafscheidelijke en niet gewenste gast geworden bij Maria en Hein.

Het wordt haar te veel. Hein zit voorovergebogen op zijn keukenstoel en staart naar de grond. „Dit zijn enorme klappen die mijn ouders moeten verduren,” zegt Lillian zachtjes.

limburgs weerhoekje

door Bob van der Moolen

Koning winter gaat regeren

Met temperaturen ver boven normaal, gistermiddag zelfs nog bijna 11 graden Celsius, heeft december als wintermaand tot nu toe veel van zijn geloofwaardigheid verloren. De laatste echte koude decembermaand dateert alweer van 1981. Afgelopen van heel lichte vorst aan de grond, heeft het op normale waarnemingshoogte in de weerhut vrijwel nergens gevoren. De eerste helft van december is dan ook verreweg de zachtste geweest sinds 1989. Ter vergelijking dit korte schema:

	1989	1990	1991	1992
gemiddelde etmaaltemp.	1,8	1,4	-0,4	5,4
aantal vorstdagen	11	9	13	0

Echter, sinds gistermorgen produceerden de weercomputers een compleet ander verhaal; van het aanvankelijk in het vooruitzicht gestelde zachte weekende is geen sprake meer. Integendeel; tijdens dit weekend neemt 'Koning Thialf' het roer over. Allereerst moeten we een actief neerslaggebied verwerken, dat vooral in Zuid-Nederland, voor veel neerslag moet gaan zorgen. Achter deze storing gaat de wind ruimen en via 'de noord' de oosthoek opzoeken. Daarmee wordt koude continentale lucht op transport gesteld. De temperatuursdaling zal daarna tevens tot gevolg hebben dat de regen gaandeweg een winters karakter gaat krijgen, sneeuw dus. Zo staat ons plots een winterse periode te wachten, waarin het 's nachts eerst licht en in richting Kerstmis zelfs matig (lager dan -5 graden) kan gaan vriezen.

Een witte of een groene Kerst?

De meest gestelde vraag op dit moment ligt voor de hand: 'Krijgen we 'eindelijk' eens een witte Kerst? Het antwoord daarop kan pas over een paar dagen gegeven worden, want naast vorst is uiteraard ook neerslag nodig, maar de kans op een witte wereld wordt wel groter.

Statistisch staat echter vast dat de kans op een witte Kerst zeer klein is, hooguit 10 procent. De laatste landelijke witte Kerst was in 1981, alleen in Limburg was het in 1986 (even) wit. De oorzaak daarvan is dat koudegolven in december vrijwel altijd worden afgebroken vóór het eind van de maand en vaak juist vlak vóór de Kerstdagen. Dit opvallend weerbeeld is ook bij onze oosterburen bekend en zij hebben daar een aparte benaming aan gegeven 'Weihnachstauwetter' (Kerstdooiweer). Samen met het weerbeeld tussen pakweg 10 en 15 mei (IJsheiligen) behoort het Kerstdooiweer tot de meest bekende singulariteiten. Hieronder wordt verstaan de dagen die, gemiddeld, over een groot aantal jaren een klimatologische bijzonderheid vertonen zoals bijvoorbeeld warmte, koude, regenval of zonlig. Het Kerstdooiweer dat dus zo vlak voor de Kerstdagen begint, hangt nauw samen met oplevende depressieactiviteit over de oceaan. Opvallend daarbij is dat de hoogste temperaturen tijdens de Kerstdagen voorkomen. Ter illustratie dit overzicht over de gemiddelde temperaturen over BEIDE Kerstdagen sinds de laatste witte Kerst in 1981.

	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991
gem. max. temp.	6.3	9.5	4.8	8.2	2.5	8.5	11.4	9.4	6.3	6.7
gem. min. temp.	2.8	2.6	0.1	6.5	-1.5	5.7	7.5	3.4	2.5	2.4

De maximumtemperaturen kwamen dus tijdens de Kerstdagen ver boven het vriespunt uit, en de minima slechts zelden daaronder. Duidelijk is daarmee verklaard waarom de kans op een witte Kerst zo bijzonder klein is.

Overigens, de kans op een witte Kerst is net zo klein als op een strenge winter. Ongewoon warm was de Kerstnacht in 1977, toen de thermometer 15 à 16 graden aanwezen. Toen zeker een groene Kerst, met alleen sneeuw op de kerstboom uit... de spuithuis.

weerspreuk:

'Is het Kerstmis nog niet koud, dan gebruikt de winter niet veel hout.'

(ADVERTENTIE)

Morgen koopzondag
SITTARD
25% KORTING
ASTAIRE
SITTARD
Steenweg 21
GELEEN, Gravenstr. 10

(ADVERTENTIE)

Klein in meters
GROOT in SERVICE
GROOTSTE collectie

contactlenzen-
brillenspecialzaak

Zoekt u...
'n origineel cadeau?

Bij ons
volop mogelijkheden
(as. zondag geopend van 13.00-17.00 uur)

HOPPENBROUWERS B.V.
EMMAPLEIN 11
HEERLEN. Tel. 711984

Met onze bekende
garanties

(ADVERTENTIE)

Margo de baby REUS

HET GEZELLIGE BABYWARENHUIS VAN RUIM 2500 M²

Tientallen aanbiedingen

KOOPZONDAG
20 dec. van 10-17 uur
koopavonden
ma. 21, di. 22 en woe. 23 dec. van 10-21 uur

in onze koffieshop:
KOP KOFFIE
+ SNEE
KERSTSTOL
f 1,25

BEITEL 11, KERKRADE-WEST - TEL. 045-422339

Geopend: maandag van 13-18 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag van 10-18 uur; donderdag van 10-21 uur; zaterdag van 10-17 uur

Advocate: 'Directeur Kunicon tipgever in Maastrichtse affaire'

Wethouder ontkent inzicht in 'aannemersconnection'

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT – De in verband met een smeergeldonderzoek tijdelijk teruggetreden Maastrichtse wethouder J. In de Braekt blijft ontkennen dat hij medio 1990 middels een computeruitdraai inzicht had in illegale werkverdelingsafspraken van de zes aannemers die voor de gemeente Maastricht werkten. Zijn raadsvrouw denkt hardop dat J. Kuijpers uit Valkenburg, directeur van het inmiddels failliete bedrijf Kunicon en één van de zes aannemers die voor Maastricht werk uitvoerde, deze 'bekentnissen' uit rancune heeft gedaan.

Wethouder In de Braekt, die in september 1990 aantrad als portefeuillehouder openbare werken, herhaalde zijn al eerder gedane ontkenningen gisteren tijdens het kort geding dat hij aanspande tegen het dagblad De Limburger. Deze krant wil deze en andere feiten over de 'Maastrichtse aannemersconnection', in een paginagroot verhaal publiceren.

Van de zijde van de krant toonde advocaat mr. J. Koster een bij notaris Smeets opgemaakte akte waarin de 'bron' van de krant onder ede, maar zonder naam zijn beschuldigingen aan het adres van In de Braekt bevestigt.

„Hij is één van de zes aannemers, die jarenlang het werk verdeelden en hij weet dus hoe de zaak werd geregeld. Hij ook zag de

uitdraai van de illegale werkafspraken in de kamer van de wethouder,” voegden de verslaggevers van het dagblad daar aan toe. De zes aannemersbedrijven die indertijd in Maastricht aan de bak kwamen, waren BLM, Lieben, Baars, Kunicon, Linssen en Vissers.

In de verklaring van de 'bron' van De Limburger heet het kortgezegd dat Sjaak Baars de man was die zijn goede relatie met In de Braekt (nog steeds loopt de zaak rond de al dan niet door Baars betaalde Egypte-reis van de wethouder) onderstreepte door hem tegen de zin van de andere aannemers in van de computeruitdraai te voorzien. De directeur van Vissers wegens bouw ontkent overigens glashard dat hij Baars voor die loslippigheid de les heeft gelezen, zoals de 'bron' ook heeft verklaard.

Compromis

Op initiatief van vice-presidente mr. Adelmeijer bereikten de wet-

Hoer, die eveneens in de op stap staande publicatie 'vol in de wind wordt gezet', een kort geding in te trekken. Wel, zo heeft hij middels zijn advocaat laten weten, behoudt hij zich het recht voor achteraf de krant aansprakelijk te stellen.

Opnieuw kwam dus ook in deze affaire de naam van Sjaak Baars, de aannemer uit Klimmen die een dag eerder De Limburger naar de rechtszaal dwong, prominent in beeld. Zijn vreemde rol ook in andere zaken is voor justitie aanleiding de Fiod, waarvan een exponent gisteren samen met fraude-officier J. M. A. van Atteveld belangstellend het kort geding volgde, opnieuw te laten graven in de materie.

Baars

Baars probeert, zoals donderdag al bleek in een verkorte procedure contra De Limburger, op alle mogelijke manieren alle beschuldigingen te weerleggen. Ook grijpen zijn advocaten steeds te-

houder en de krant ter zitting al een compromis over de te publiceren tekst en trok raadsvrouw Elsbeth Polak (eens eindredactrice bij hetzelfde dagblad) namens de wethouder de vordering in. Alle onthullingen over de wethouder worden nu nadrukkelijk voor rekening van de 'bron' van de krant geplaatst.

Eerder besloot wethouder Jan

rug naar het vaststaand gegeven dat hij (nog) voor geen enkel vergrip in de sfeer van corruptie of omkoping is veroordeeld. Weliswaar is zijn rol in de smeergeldzaken van de ambtenaar Dohmen en de oud-wethouder Craenen vastgesteld, maar omdat die verdachten in die zaken hoger beroep hebben aangetekend, is formeel deze zaak weer 'sub judice'.

achtergrond

Matrassenfabriek Obas in Kerkrade is failliet. Het bedrijf is het slachtoffer geworden van het KRO-programma 'Ook dat nog'. Tenminste, dat zegt procuratierhouder Jan van Deenen van Obas. Sinds de tv-uitzending op 29 november jl. waarin de orthopedische matrassen van Obas werden afgekraakt, is er volgens Van Deenen bijna geen order meer binnengekomen. En eerdere bestellingen werden zo goed als allemaal geannuleerd. „Voor de uitzending verkochten we gemiddeld 45 matrassen per week. Genoeg om te overleven. Afgelopen week werden er nog maar vijf matrassen besteld. Dan kun je op je vingers natellen dat het over en sluiten is.” In plaats van een kerststratificatie krijgen de 13 werknemers van Obas een ontslagbrief. „Met dank aan 'Ook dat nog',” sneert Van Deenen. Curator mr. Bakers heeft inmiddels de band van de gewraakte uitzending opgevraagd. Om te bekijken of hij wat tegen de KRO kan ondernemen.

in het nieuws

DOOR FRANK SEUNTJENS

KERKRADE – „Een pijnbank is het, zo'n Obas-matras. Hobbels en bobbels, die spiralen prikken in je body en in het midden is de matras een stuk hoger. Ik moest er echt in klimmen. Ik viel ook telkens uit mijn bed, midden in de nacht. Pats, baf op de grond. Bij Obas zeiden ze dat het moest wennen. Wie heeft er wel eens op een zak ouwe aardappels geslapen? Nou, zo voelt het ongeveer.”

Sylvia Millemans als mevrouw Scheffhals uit Heerlen tijdens 'Ook dat nog' van zondag 29 november. Hilariteit bij het publiek in de studio. Thuis in Kerkrade zit procuratierhouder Jan van Deenen van Obas zich te verbijten. Van Deenen kan er niet om lachen dat de vloer wordt aangeveegd met de Obas-matrassen. „Dit is het einde,” flist het door hem heen, terwijl Millemans - nu als mevrouw Schouten uit Maastricht - met een gemaakt zangerig stemmetje nog wat meer gaten in de matrassen schiet. „Op onze matrassen zitten zulke noppen... Als enorme kogels... We hebben er een dikke dubbelgevoelende deken opgelegd, anders was het niet te doen.”

De dag erna, maandag 30 november, slaat Van Deenen op kantoor de orderportefeuille open.

In de week voor de uitzending zijn er 58 bestellingen genoteerd. Daar zal wel niet veel van overblijven, denkt hij. Van Deenen beschikt over een vooruitziende blik. „Op vrijdag waren er al 44 annuleringen. Allemaal van mensen die 'Ook dat nog' hadden gezien.”

Voor Van Deenen staat vast dat negen minuten televisie het bankroet van Obas hebben betekend. „Tegen 'Ook dat nog' valt niet op te boksen. De KRO heeft het bedrijf kapot gemaakt.”

Curator mr. Bakers wil zover nog niet gaan. „Ik heb de uitzending niet gezien. Daarom heb ik de videoband opgevraagd. Als blijkt dat de KRO inderdaad over de schreef is gegaan, zal ik zeker stappen ondernemen. Dan moet de KRO voor de schade opdraaien, vind ik. Maar ik moet eerst de band nog bekijken.”

Bakers heeft zich inmiddels wel in de boekhouding van Obas verdiept. „Het leek me geen ongezonder bedrijf. Het geld kwam er niet met scheppe tegelijk binnenvallen, maar aan alle financiële verplichtingen kon worden voldaan. Maar nogmaals: of het allemaal aan 'Ook dat nog' heeft gelegen, hoor je mij niet zeggen. Hoewel je met een lolletje veel te weeg kunt brengen.”

Veel te veel, vindt Van Deenen.

'Televisie maakte in negen minuten ons bedrijf kapot'

Obas-matras scheurt op pijnbank van KRO

● Procuratierhouder Jan van Deenen van Obas sluit de poort. „Ook dat nog” richtte een gezond bedrijf te gronde.”

Foto: KLAUS TUMMERS

„'Ook dat nog' heeft een geweldige invloed. Daar wordt ook misbruik van gemaakt door consumenten. Bedrijven worden ermee onder druk gezet. Een mevrouw die een tijdje geleden bij ons een matras wilde bestellen, beweerde dat onze adviseur haar in de slaapkamer oneerbare voorstellen had gedaan. Als ze de matras niet gratis zou krijgen, zou ze 'Ook dat nog' inschakelen. Een van mijn collega's be-

stelde maanden geleden een bankstel bij een grote meubelaar. Daar wordt ook misbruik van gemaakt door consumenten. Bedrijven worden ermee onder druk gezet. Een mevrouw die een tijdje geleden bij ons een matras wilde bestellen, beweerde dat onze adviseur haar in de slaapkamer oneerbare voorstellen had gedaan. Als ze de matras niet gratis zou krijgen, zou ze 'Ook dat nog' inschakelen. Een van mijn collega's be-

later werd opnieuw gebeld. Ze kwamen eraan met het bankstel.”

Van Deenen denkt dat een rechtszaak tegen de KRO weinig zal uithalen. „Ze hebben het heel slim aangepakt. Er zijn twee oude klachten gebruikt en de kritiek wordt in feite geleverd door de klagers zelf. 'Ook dat nog' heeft geen waardeoordeel over de Obas-matrassen uitgesproken. Ze zorgen ervoor dat het allemaal niet op het randje blijft. Maar de kijker trekt wel zijn conclusies.”

Bij de KRO zijn ze zich van geen

kwaad bewust. Persvoorlichter Willibrord Ruigrok: „De redactie van 'Ook dat nog' gaat heel zorgvuldig te werk. Een bedrijf wordt pas aangepakt nadat de klachten uitvoerig zijn nagetrokken en gegrond blijken. Er wordt niets uitgezonden voordat onze juristen het licht op groen zetten. Anders zouden we elke week een kort geding aan onze broek hebben. Ik kan niet beoordelen of Obas failliet is gegaan door 'Ook dat nog'. Eerlijk gezegd kan ik me dat niet voorstellen. Maar als het wel zo is, dan spijt me dat verschrikkelijk. Dat is nooit de bedoeling geweest.”

'Te hoge aanduiding temperatuur leidt vaak tot ongelukken'

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – De torenhoge apparaten langs de snelwegen, die de temperatuur in lichtcijfers laten zien, geven vaak een te hoge temperatuur aan. Dit kan ongelukken veroorzaken, vooral als de temperatuur rond het vriespunt schommelt en het wegdek nat is. Dit meent de amateur-weerkundige Bob van der Moolen uit Hoensbroek, die wekelijks het 'Limburgs weerhoekje' in deze krant verzorgt. Bij de politie zijn geen cijfers bekend van het aantal ongelukken als gevolg van dergelijke verkeersinschattingen.

„Vorige week zijn in Noordrijn-Westfalen verschillende ongelukken gebeurd ten gevolge van plots opkomende gladheid. Ieder jaar komt dit voor, maar de doorsnee automobilist ervaart het als een onbekend feit.

Hoewel via de radio wordt gewaarschuwd voor gladheid, komen veel automobilisten in de verleiding om de aanduidingen op de 'palen' se-

rieuzer te nemen,” aldus Van der Moolen.

De palen langs de snelweg geven altijd de luchttemperatuur aan en het hangt er van af waar de sensoren geplaatst zijn. Volgens F. Smulders van Janse lichtreclame, leverancier van de temperatuuraanduiders, wijkt de werkelijke temperatuur maar twee procent af van de aangegeven temperatuur.

„Als de voeler (die de temperatuur meet, red.) heel hoog staat, dan kan de grondtemperatuur meer dan twee procent afwijken van de temperatuur in de lucht.” Janse lichtreclame geeft overigens adviezen aan de klanten over de beste plek voor de voeler.

Toch komt het vaker voor dat de paal een temperatuur aangeeft van bijvoorbeeld 2 graden Celsius, terwijl het aan de grond vriest. De automobilist kan echter concluderen dat het niet vriest en houdt dus geen rekening met een glad wegdek.

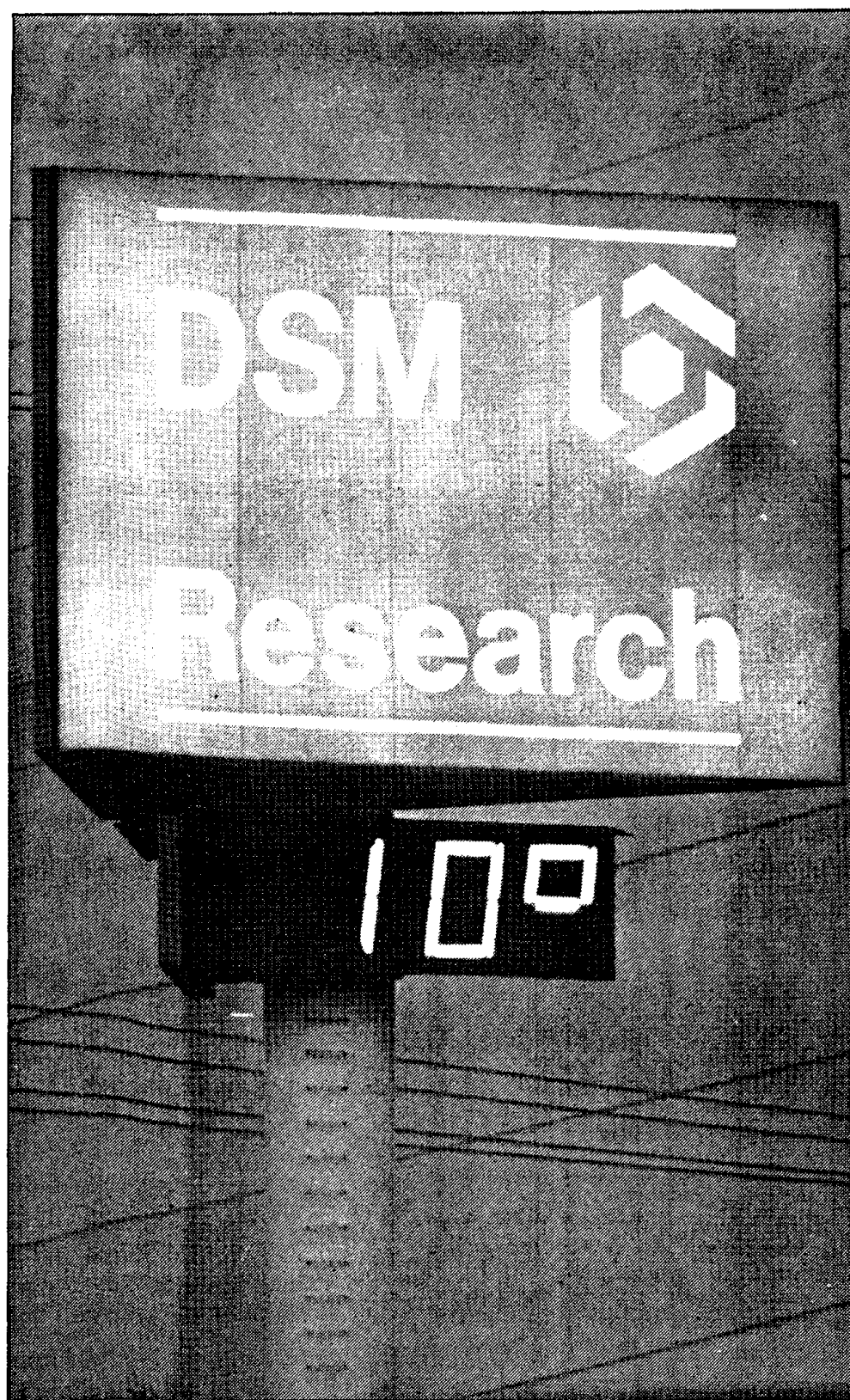
Om de verkeersveiligheid te verhogen hebben de provincie Limburg en Rijkswaterstaat deze week overigens het geautomatiseerde gladheidssysteem officieel in gebruik genomen. Een centrale computer verzamelt elke vijf minuten de gegevens van 23 meetstations langs de weg.

De stations meten de wegdektemperatuur, de weg- en luchtvochtigheid en de buitentemperatuur. De gladheidscoördinator bepaalt aan de hand van de gegevens of er gestrooid moet worden.

Kockelkorn tegen slooploods Weert

MAASTRICHT – Gedeputeerde G. Kockelkorn is tegen de sloop van een monumentale locomotiefloods in Weert. Hij wil deloods eventueel verplaatsen, gezien de culturele en historische waarde van het gebouw.

Dat heeft Kockelkorn laten weten in een brief aan de Nederlandse Spoorwegen. In het kader van het Monumenten In-

● Automobilisten laten zich bij het bepalen van de snelheid vaak beïnvloeden door temperatuurpalen. Foto: PETER ROOZEN

ventarisatie Project wil hij deloods behouden. Het is volgens hem nog het enige bestaande exemplaar in zijn soort in Nederland.

Kockelkorn komt ook op voor de stichting Zuidlimburgse Stoomtrein Maatschappij. De stichting is al in een vervoerd stadium met het heropstarten van het voormalige traject Schin op Geul-Kerkrade.

De monumentaleloods in Weert zou eventueel in haar plannen ingepast kunnen worden. Een optie hierbij is de verplaatsing van het gebouw naar het emplacement in Simpelveld.

Winterwandeling in Maastricht

MAASTRICHT – De stichting Het Limburgs Landschap houdt op zondag 20 december een winterwandeling bij kasteel Neercanne in Maastricht. Onder leiding van ervaren gidsen wordt de directe omgeving van het kasteel bezocht. Verder wordt er gewandeld in het kasteelbos en in het dal van de Jeker. Meerdere groepen zullen de wandeling maken, zodat er een aangepast tempo gekozen kan worden. De wandeling begint bij de hoofdtoegangspoort van het kasteel en duurt zeker twee uur.

Meijers heeft meer ijzers in het vuur

BEEK/BELFELD – Gemeentesecretaris Hub Meijers (PvdA) van Beek maakt niet alleen goede kans burgemeester van het Noordlimburgse Belfeld te worden. Hij heeft ook op een andere post gesolliciteerd en gooit ook daarvoor hoge ogen, zo wordt uit welingelichte kringen vernomen. Om die reden blijft ook de benoeming in Belfeld lang uit.

De benoeming kan nog wel twee à drie weken op zich laten wachten. Gouverneur E. Mastenbroek droeg Meijers echter al enige we-

ken geleden voor benoeming voor bij de minister. De bewindsvrouw zou onder de indruk zijn van de capaciteiten van de gemeentesecretaris en hem tot meer in staat achten dan 'Belfeld', dat 5200 inwoners telt.

Zou Meijers Belfeld 'laten schieten', dan zou het voor de tweede keer in korte tijd zijn dat een kandidaat op het laatste moment afziet van een burgemeesterspost in Limburg. Eerder al verkoopt burgemeester Karel Persoon van Sevenum het Gelderse Huissen boven Margraten. In beide plaatsen stond hij één op de voordracht aan Binnenlandse Zaken. Persoon mocht van Dales kiezen. Hij ging naar Huissen, waar het loonzakje net iets zwaarder weegt. In Margraten werd vervolgens de Tilburgse wethouder P. van Hassel benoemd.

Global Panel in Maastricht

MAASTRICHT – Global Panel, een jaarlijks tweedaags congres over politiek, economie en bedrijfsleven, wordt volgend jaar in Maastricht gehouden. Op donderdag 22 en vrijdag 23 april is het Mecc het toneel van lezingen door internationaal bekende politici en zakenmensen. De organisatie is nog volop bezig met het vastleggen van een aantal kopstukken. Vorig jaar, toen Global Panel werd gehouden in Den Haag, waren onder anderen koning Hussein van Jordanië, president Mugabe van Zimbabwe en Margaret Thatcher gast sprekers.

Het is de bedoeling dat Maastricht de vaste lokatie van Global Panel wordt.

Gewapende overval op modewinkel

MAASTRICHT – Een nog onbekende man heeft tijdens de koopavond net vóór sluitingstijd een gewapende overval gepleegd op een modezaak in de Platielstraat. De buit bedroeg enige honderden gulden.

De ongeveer dertigjarige man stapte de winkel binnen toen de verkoopster alleen was. Hij liep direct naar de kassa en trok daarbij zijn pistool. Met het wapen wees hij naar de kassa.

De verkoopster haalde daarop enkele honderden gulden uit de kassa.

De overvaller griste het geld uit haar handen en liep rustig de zaak uit. Eenmaal buiten, verdween de man in de avonddukte in de richting van het Amorsplein.

(ADVERTENTIE)

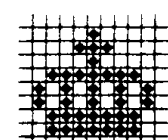
STEUNPUNTEN STUDIEFINANCIERING GESLOTEN VAN 25 DECEMBER T/M 1 JANUARI

Alle Steunpunten Studiefinanciering zijn tussen kerst en nieuwjaar gesloten. Vanaf maandag 4 januari kunt u er weer terecht.

Hebt u dringende vragen dan kunt u terecht bij een beperkt aantal medewerkers.

Met hen kunt u telefonisch contact opnemen via het nummer van het steunpunt uit uw regio of via het landelijke 06-nummer (06-399 1139).

MINISTERIE VAN ONDERWIJS EN WETENSCHAPPEN

INFORMATISERINGSBANK

(ADVERTENTIE)

Harlekijn's Babyland

DE RETERE BABYSPECIALZAAK

Tot ziens op onze **KERSTSHOW** morgen, zondag 20 december van 12.00-17.00 uur

Kouwendestraat 141 Hoensbroek Tel. 045-221263

Jeltsin verrast Witte Huis met wapenakkoord

WASHINGTON-PEKING - Het Witte Huis heeft gisteren ontkend dat begin januari het nieuwe Start 2-verdrag over de vermindering van de lange-afstandskernwapens zal worden getekend. De Russische president Boris Jeltsin beweerde dat in Peking, maar volgens de Amerikanen is hij voorbarig geweest en is het akkoord nog niet rond.

„We zijn elkaar dicht genaderd en we zijn hoopvol over de uitkomst, maar een akkoord is er nog niet,” zei woordvoerder Marlin Fitzwater gisteren. „Er moet nog teveel technisch werk gedaan worden om nu het te kunnen zeggen dat we het akkoord in januari kunnen tekenen.”

Jeltsin zei tijdens zijn officiële bezoek aan China dat het akkoord klaar is en in januari, tijdens een topconferentie met president Bush, getekend kan worden. Volgens een woordvoerder van Jeltsin zou die topconferentie in Alaska plaatsvinden. Maar Fitzwater zei vrijdag van niets te weten.

Jeltsin merkte in Peking op dat de VS en de Sovjetunie destijds 15 jaar lang hebben gehad om hun aantal strategische kernwapens met zwaarte terug te brengen (Start 1).

De VS en Rusland hebben minder dan een jaar nodig gehad om de kernwapensarsenalen met tweederde te verminderen en in januari zullen ze dat verdrag ondertekenen, aldus Jeltsin.

De Russische president benadrukte dat beide landen eerst de overeenkomst in de praktijk moeten brengen en de wapens vernietigen. Pas daarna kunnen onderhandelingen over ontwapening worden geopend met de andere officiële kernmachts: China, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk.

EG-richtlijn in Nederland geen norm Verwarring over kwaliteit water

Van onze verslaggever

HEERLEN - „Als de overheid zegt dat de kwaliteit van ons drinkwater goed is, dan accepteren de mensen dat. Ze staan er verder niet bij stil. De overheid zegt er echter niet bij dat de normen waar het water aan moet voldoen, in Nederland veel lager liggen dan de EG-richtlijn. De concentratie van bepaalde stoffen in ons water is veel hoger dan volgens de richtlijn van de EG,” zegt D. Pinckaers uit Heerlen. Als hobbyist houdt hij de kwaliteit van ons drinkwater nauwlettend in de gaten.

De EG-richtlijn voor het toegestane sulfaat-gehalte in water is 25 milligram per liter water, in Nederland ligt dit gehalte op 150 milligram per liter. Chloride toont dezelfde afwijking: in Nederland is 150 milligram per liter water toegestaan, de EG-richtlijn is 25 milligram per liter.

Metalen

Pinckaers maakt zich vooral zorgen om de niet-organische metalen, aluminium en zink, die in het water voorkomen. Deze metalen zijn voor het lichaam niet of nauwelijks af te breken. „We nemen die metalen mee als ballast, het lichaam kan er niets mee doen,” aldus Pinckaers.

Centenkwestie

Volgens Pinckaers is het een centenkwestie die de kwaliteit van ons drinkwater bepaalt. „Als maar 3 procent van het water voor con-

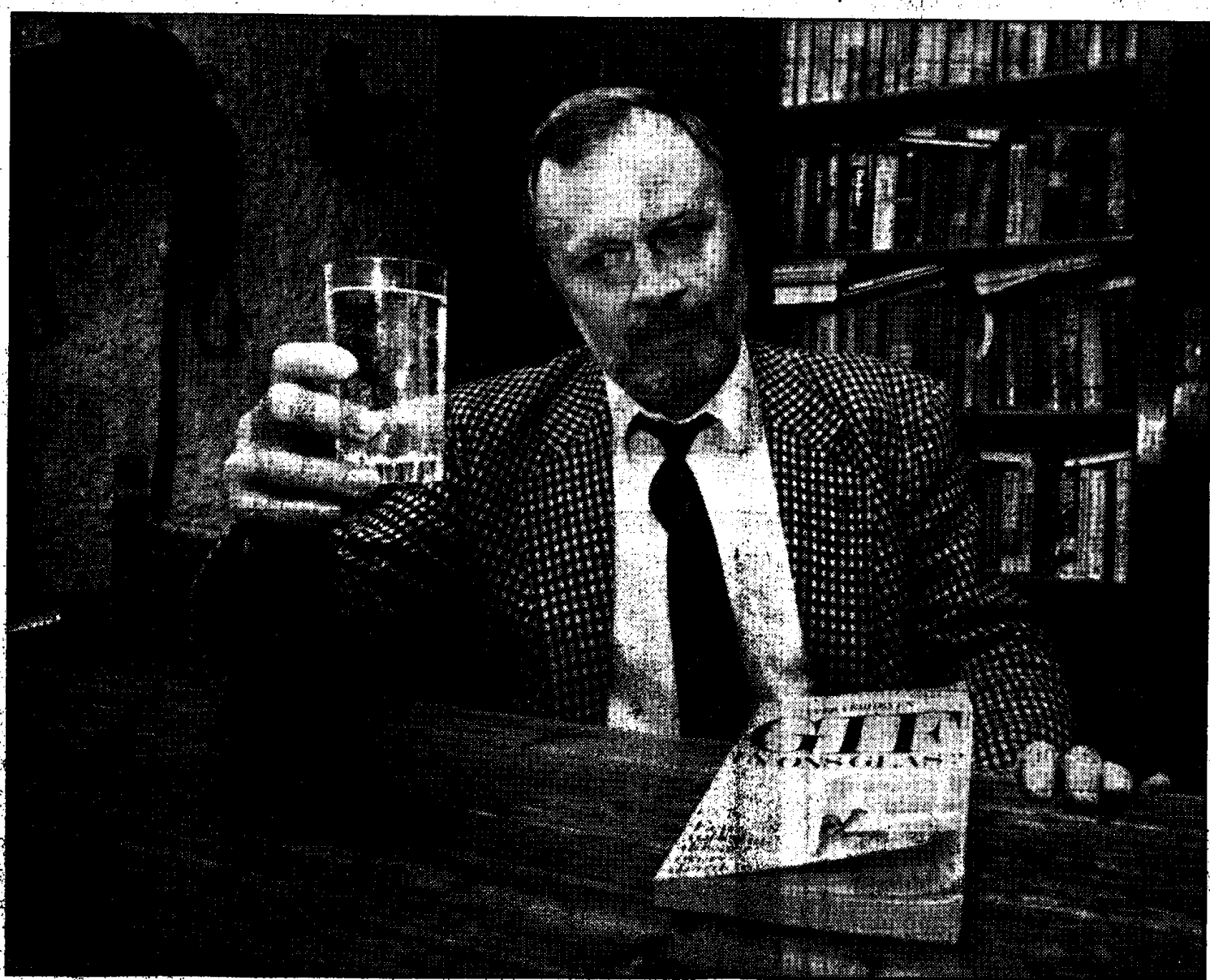
sumptie wordt gebruikt, is het natuurlijk veel te duur om de strenge EG-richtlijn aan te houden. Een aparte leiding aanleggen voor het drinkwater is ook te kostbaar.”

Normen

Volgens de Waterleiding Maatschappij Limburg (WML) voldoet het Limburgse water aan de in Nederland geldende normen. „Het gebeurt zelden dat het water van de norm afwijkt. Er wordt elke dag streng gecontroleerd op de kwaliteit,” zegt W. Baeuls van WML.

De verwarring ontstaat voornamelijk door de twee maten waarmee de EG meet. „De EG heeft een maximaal toelaatbare norm en een richtniveau opgesteld. De regering kan individueel de norm of richtlijn vertalen naar de situatie in hun land,” zegt Baeuls. „Het werken met twee waarden schept verwarring,” vindt ook G. Vinke van de VEWIN. „Het zou beter zijn als er gewoon één norm wordt gesteld, zodat voor iedereen duidelijk is waar we aan toe zijn.”

In Nederland is de maximaal toelaatbare norm opgenomen in het regeringsbesluit van 1984. Toch streeft de VEWIN naar een waterkwaliteit die op het niveau van de EG-richtlijn ligt. „Onze aanbevelingswaarden liggen in veel gevallen op dezelfde hoogte als de richtlijn van de EG. De waarden zijn echter vrijblijvend. Er zijn geen sancties om poststations te dwingen deze waarden aan te houden,” zegt Vinke.

• D. Pinckaers werpt een kritische blik op het drinkwater.

Foto: KLAUS TUMMERS

Mazda-vervoer over de Maas afgelopen

ROTTERDAM - Het vervoer van nieuwe Mazda-personenauto's van de haven in Rotterdam over de Maas naar het distributiepunt in Born is gestaakt. Mazda concentreert de invoer van personenauto's voor de Europese markt voortaan in Antwerpen.

Dit jaar zijn maar liefst dertigduizend Mazda's, personenauto's en busjes, over het water van Rotterdam naar het distributiecentrum van Broekman Car Handling in Born vervoerd. Hiervoor gebruikte transporteur Interrijn-Harms RoRo in Rotterdam een Franse duwbak,

die eerder jarenlang Renaults over de Seine had gevaren. De duwbak 'Ciska' beschikt over vier dekken en kan telkens 380 auto's vervoeren. De vaartijd Rotterdam-Born bedraagt 24 uur. Door het transport over water zijn duizenden vrachtautritten voorkomen, zo laat een woordvoerder van

Interrijn-Harms RoRo weten. Als retourvracht nam de Ciska soms Volvo's uit Born mee.

Het wegvallen van de vracht naar Born betekent een behoorlijke tegenvaller voor de Rotterdamse vervoerder. „Maar we zijn met man en macht aan het werken aan vervanging. Dat vereist zeer langdurige gesprekken, want auto-importeurs gooien niet van de ene op de andere dag het roer om wat distributie betreft. We laten het er dus niet bij zitten. Daarvoor heeft Born ook een te ideale ligging,” aldus de zeggeman van het Rotterdamse vervoerbedrijf.

Klachtenlijst drugsoverlast blijkt succes

VENLO - Een klachtenlijst voor drugsoverlast in combinatie met een speciaal anti-drugshandelteam van de politie blijkt in Venlo een groot succes. In de eerste vier weken van het bestaan van de lijst zijn 252 klachten binnengekomen, zo is gisteren in Venlo door woordvoerder van het team meegedeeld. Vier mannen zijn tot nu toe gearresteerd.

Het zogeheten 'monopolieteam' is opgericht om te tellen in andere gemeenten in politieregio Limburg-Noord overlast van drugdealers aanpakken. De helft van het vijftien mensen tellende team staat uit mensen van de meentepolitie in Venlo; andere helft uit mensen van de politie in Kerkrade, Mook en Maasbracht. In Venlo staat het team onder leiding van twee hoofdagenten, goed bekend zijn in de stad.

Van de klachten hadden er betrekking op overlast van drugdealers in woonwijken (vooral in Blerick en Geleen). Bij het monopolieteam zijn middels tachtig plaatsen in Venlo en omgeving bekend waar gehandeld wordt in dovende middelen.

De aangehouden mannen zijn in leeftijd van 24 tot 45 jaar. De oudste blijkt in maanden voor meer dan een ton aan dovende middelen te hebben omgezet. De drie anderen bereikten in maanden omzetten van 50 tot 90.000 gulden.

Maastricht nu verder met Heineken

Wesly verwerpt nieuw voorstel Bonbonnière

MAASTRICHT - De gemeenteraad heeft gisteren een plan van de oude stadsschouwburg verworpen. Het plan van de gemeente om de schouwburg te verbouwen tot een sportpaleis, waarin de ene gegaagde een zwembad en de andere een golfbaan wil vestigen.

Nadat in april van dit jaar het nieuwe Theater aan het Vrijthof openging, kwamen de Bonbonnière-plannen pas goed in de schijnwerper. De twee ondernemingen hadden inmiddels een

Kabinet: ontslag werknemers versoepelen

DEN HAAG - De ontslagprocedure voor werknemers wordt mogelijk versoepeld. Op voorstel van minister De Vries (Sociale Zaken) heeft de ministerraad gisteren ingestemd met een voorstel tot het afschaffen van de verplichting voor werkgevers iedere ontslag aanvraag eerst voor te leggen aan de directeur van het arbeidsbureau.

Het ontslag kan wel achteraf worden getoetst door de rechter. De voorstellen worden in discussienota aan de Tweede Kamer voorgelegd.

De FNV noemt het afschaffen van de toetsing vooraf door het arbeidsbureau een 'onbegrensde weg'. „Wij hechten zeer aan de preventieve toetsing van het voorstel tot het afschaffen van de verplichting voor werkgevers iedere ontslag aanvraag eerst voor te leggen aan de directeur van het arbeidsbureau.”

Cehave/Encebe wil eerst saneren voor fusie met Covico

Varkenshouders klagen over de slechte prijzen

VEGHEL/WEERT - Varkenshouders klagen steen en been. De varkens doen slechts 2,40 gulden per kilo levend gewicht, de prijzen van varkens. Volgens de voorzitter van de Limburgse Bond van Varkenshouders, Frans de Rond, zou de varkensprijs minstens een gulden hoger moeten zijn en de biggen het dubbele moeten opbrengen, om kosten en arbeid terug te krijgen.

Als gevolg van de blaasjesziekte waren de slachthaken de afgelopen weken goed bezet. Veel varkens moesten in eigen land worden geslacht en vermarkt. Structureel blijft er een overcapaciteit aan slachthaken. Om die reden namen de twee grootste vee- en vleescoöperaties van Nederland, Covico en Cehave/Encebe het organisatiebureau Adstat in de arm. In zijn rapport dringt het aan op een herstel van het evenwicht tussen aanvoer en slachtcapaciteit bij beide ondernemingen en op een integratie van de verwerking en afzet van vlees.

Borculo, Twello en Weert met in totaal 70.000 slachthaken, waarvan 18.000 in Weert. De laatste maanden werden slechts 62.000 slachtingen per week verricht. Bij Covico staan 1.600 werknemers op de pay-roll, van wie 274 in Weert. De coöperatie telt 11.000 leden/aanvoerders.

„Ten behoeve van een betere concurrentiepositie in het Europa zonder grenzen, het meest wezenlijke, is een volledige integratie noodzaak,” vindt Bernard Beniers, de directeur van Covico Weert. „Wij denken daarbij aan een tijdstraject van een tot twee jaar.”

De Cehave/Encebe is ook in integratie geïnteresseerd, maar wil eerst saneren. „We hebben de fusie van de Cehave en de Encebe nog niet verteerd,” lichtte Beniers tijdens een persconferentie in Veghel directeur Ton Oomen toe.

Per 1 juli zijn de Cehave, een aan- en verkoopcoöperatie te Landbouwbelang, en de Encebe, een vee- en vleescoöperatie zoals de Covico, opgegaan in een nieuwe holding. Daarin is ook opgenomen de Lunenburg Groep BV met haar bedrijven in

Zuid-Holland. De omzet van holding bedraagt vier miljard gulden. Zij behartigt de belang van 20.000 boeren en schaft aan 4.500 mensen werk.

Reductie

Een herfinanciering van vleesgroep vergde 70 miljoen. Het aantal slachthaken zal 80.000 tot 90.000 worden tergebracht. Door de slachters Oudewater te sluiten kan de gevraagde reductie worden geforceerd. De 25.000 slachthaken in Helmond en de 35.000 in Breda kunnen daardoor optimaal worden benut. In totaal zullen de vleessector 500 arbeidsplaatsen verliezen gaan.

Volgens Oomen streeft Cehave/Encebe naar een gezonde samenwerking met Covico; wat feit betekent dat de concurrentie op de binnenlandse markt voortduurt en de slachthaken worden voortgezet.

Kom zondag wêreld-zaken doen.

Aanstaande zondag wordt geen door-de-weekse zondag. Want, loopt u over van de ideeën voor in en om het huis? Of juist nog niet?

Kom dan naar de Woonboulevard Heerlen. Daar kunt u zondag wêreld-zaken komen doen. Al vanaf 10 uur kunt u bij Gamma, Praxis, Intratuur en Kwantum terecht. En om 12 uur gaan ook alle andere interieurzaken open. Hebt u uw ogen genoeg de kost gegeven? Dan lust de rest van u misschien ook wel wat. Stap dan even binnen bij lunchroom-restaurent „In de Heerlyckheit” of eet wat bij de snoep- en notenwagen, de suikerspinker, de hamburgerwagen of de oliebollenwagen. Want ook daar wordt u zondag met open armen ontvangen.

Kortom, de Woonboulevard Heerlen is aan alles gedacht. Dus ook aan meer dan voldoende gratis parkeerplaatsen. Wij wensen u een plezierige zondag op onze wêreld-boulevard. En voor daarna, Prettige Kerstdagen! (Attentie: op 24 december sluiten we om 4 uur.)

WOON BOULEVARD HEERLEN

De wêreld-boulevard is zondag de hele dag open.

Jongeren uit de Heerlense wijken Zeswegen en Meezenbroek kunnen niet meer terecht in de gemeenschapshuizen. De jongeren hebben in korte tijd al tweehonderd handtekeningen opgehaald van mensen die het er niet mee eens zijn dat de jongerenopvang in hun wijk is gestaakt.

Maureen Meegdes en Tamara Broeksmit (allebei 14) zitten in het bestuur van de Zeswegense jeugdgroep. Ze boden de handtekeningen aan aan wethouder Dorien Visser. „Mevrouw de wethouder zei dat we naar Zymose moesten gaan. Wel zei ze dat ze erover zou vergaderen.”

Jongeren Zeswegen en Meezenbroek belanden op straat

'Als er bier is, komen er meer'

DOOR JOOS PHILIPPENS

HEERLEN – „Ik verheugde me er steeds weer op.” Duidelijke uitspraak van de veertienjarige Tamara Broeksmit. Sinds ongeveer een jaar had een groep van veertien- tot twintigjarigen onderdak in het gemeenschapshuis van Zeswegen. Twee weken geleden was dat afgelopen.

Het Heerlense welzijnswerk moet fors bezuinigen. Dat geldt ook voor de sociaal culturele instelling Zymose. De gemeente vindt dat het jongerenwerk 25 procent van het budget kan inleveren. Dat betekent dat de jongerenwerkster voor de wijken Zeswegen en Meezenbroek, Astrid Severijns, in juli haar baan zou verliezen. Ze is daarom overgestapt naar een andere werkgever.

„Dat betekent dat we geen begeleiding voor de jongeren kunnen garanderen,” zegt Louis Lena van Zymose. „En zonder begelei-

ding is het niet verantwoord om de ontmoetingsavonden door te laten gaan.” Concreet: de jongeren konden zowel in Zeswegen als in Meezenbroek twee keer per week terecht op een ontmoetingsavond. Daar is nu een eind aan gekomen.

Maureen Meegdes (14) vindt dat erg jammer. „Elke maandag en donderdag konden we hier dansen op house en slow-rap. Het

iedereen al te slapen,” lacht Tamara. „En 's ochtends hamburgers als ontbijt...”

Het gemeenschapshuis is op dit moment voor de jongeren gesloten terrein. „Ik heb maandag thuis huiswerk zitten maken en wat tv gekeken. Normaal slenter je wat rond, maar het is nou ontzettend koud, met je billen op de stenen,” gruwelt Tamara.

Bezuinigingen, regelingen. Daar

ontmoeting op zaterdag

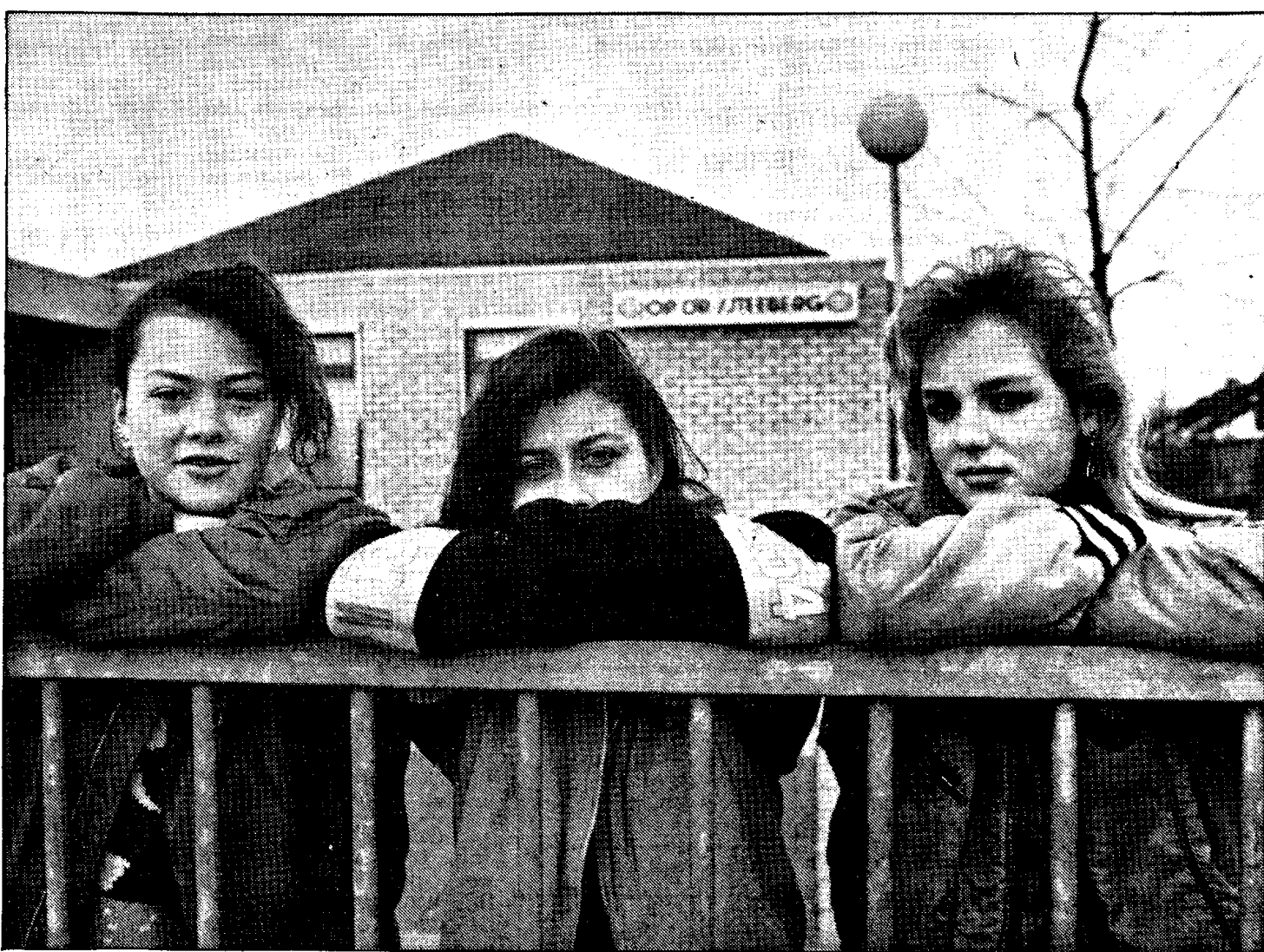
was altijd heel gezellig. We hebben bijvoorbeeld een beach party gehouden, we zijn naar de film Boomerang geweest met Eddy Murphy, we hebben gebarbecued en geschaapt.”

Slaap

Een hoogtepunt was ook de videomaratton. „We hadden zeven films gehuurd voor de hele nacht. Maar om twaalf uur lag

moet je bij 15-jarigen natuurlijk niet mee aankomen. De jongeren missen hun ontmoetingsavonden en daarmee basta. Alhoewel: ze zijn spontaan begonnen met een handtekeningenactie.

Binnen een week hadden ze al tweehonderd sympathiebetuigingen. En niet alleen van jongeren. In Zeswegen ondertekenden ook de school, de pastoor, de politie-agenten en winkeliers de petitie.

● Maureen Meegdes, Tamara Broeksmit en Angelique van Dijk bij de gesloten poort van het Zeswegense gemeenschapshuis. Foto: FRANS RADE

Volgens supermarkteigenaar Sterk in Zeswegen vindt iedereen het een slechte zaak dat niets gedaan wordt voor de jeugd. „We hebben deze week om de tafel gezeten met de medewerkers van Halt en preventie kleine criminaliteit. Die gaan bij Zymose pleiten om weer iets op te starten. Doe je niets dan ontstaan hier weer klachten omdat mensen zich storen aan de rondhangende jeugd.”

Ook de jongeren van het Meezenbroekse Mallekat baalden. Van hen kwam het idee om handtekeningen op te halen. Woensdag was er een heuse vergadering tussen de beide groepen jongeren. „Dat was heel gezellig,” lacht Maureen. „De muziek stond daar heel hard. Die van Meezenbroek waren in een

wat rare stemming: het was hun laatste avond.”

Wethouder

De verzamelde handtekeningen werden deze week door zeven jongeren overhandigd aan wethouder Dorien Visser. De jongeren wezen erop dat het vreemd is dat het jongerenwerk in Zeswegen stil ligt, terwijl Heerlen de wijk via sociale vernieuwing juist een oppepper wil geven.

Wethouder Visser zei dat de gemeente zeker actief blijft in Zeswegen. Ze drong erop aan dat Zymose bekijkt of het jongerenwerk niet toch hersteld wordt.

En dan nog het bier. In de beleavingswereld van de jeugd blijkt dat een belangrijk onderwerp. „Eerst mocht bier wel, later niet meer,” zegt Maureen. „Als er bier

is, komen er veel meer. Maar we hadden nooit veel pils in voorraad. Te weinig om echt dronken van te worden.”

Mede door het bier kwamen op een bepaald moment jongeren uit diverse wijken naar Zeswegen. Dat beviel niet zo goed. Vrijwilliger Rinus Koppers: „Op een bepaald moment zijn we opnieuw begonnen. Met alleen de jeugd van Zeswegen. Dat beviel heel goed. Het is jammer dat daar nu weer een einde aan komt.”

Volgens Koppers is het jongerenwerk meestal de sigaar. „Jongerenwerkers staan meestal nog niet lang op de loonlijst. Bij bezuinigingen moeten ze het eerst wijken. Zo kun je niks opbouwen.”

Rudy Kwee vraagt opheldering van gemeente Heerlen

Architect claimt ideeën centrumplan

Van onze verslaggever

HEERLEN – De architect Rudy Kwee vermoedt dat een aantal ideeën voor het Heerlense centrumplan die hij in 1989 indiende door de gemeente zijn doorgegeven aan de Keulse architect Ungers. „En dat kan niet zomaar.” Hij vraagt in een brief aan het college om opheldering.

CDA wil VOR handhaven

HEERLEN – De CDA-fractie in de Tweede Kamer vindt dat de dienst Verkeersongevallen Registratie (VOR) in Heerlen moet blijven.

Volgens de christen-democraten mogen de regio's niet telkens de dupe worden van efficiency-operaties bij de overheid.

CDA-Kamerlid Leon Frissen doet op het voornemen van het managementteam Verkeer en Vervoer om een einde te maken aan de zelfstandige status van de VOR. De staffuncties zouden daardoor verhuizen naar Rotterdam.

Frissen vraagt minister Maij-Weggen welke personele consequenties de aanstaande herstructurering heeft voor de VOR in Heerlen.

(ADVERTENTIE)

GRANDIOZE OPRUIMING!
van de hele wintercollectie

Morgen koopzondag
van 12.00-17.00 uur

Body X mode

Oranje Nassastr. 5
Heerlen, 045-711060

In april 1989 wendde Kwee zich tot de gemeente Heerlen met een plan voor de invulling van het schouwburgplein en directe omgeving. Die legde hij vast in een architectonische tekening met schriftelijke toelichting.

Opmerkelijke onderdelen: een woontoren aan de rand van het

schouwburgplein en nieuwbouw van de muziekschool vlakbij de schouwburg. „Tevoren was absoluut niemand op dat idee gekomen.”

Twee weken geleden presenteerde de Keulse architect Ungers de officiële plannen voor de Heerlense winkelgebied. Met een woontoren, precies op de plek waar Kwee die bijna vier jaar geleden al tekende.

En met nieuwbouw voor de muziekschool. Alleen situeert Ungers die niet naast, maar achter de schouwburg.

De Heerlense architect kreeg in juli 1989 een reactie van de gemeente op zijn plan. De directeur stadsont-

wikkeling schreef: „We zullen de mogelijkheden bezien of en in hoeverre de ideeën in het door u ter zake voorgestelde plan bij de uitwerking van de herstructurering een rol kunnen spelen.” Nadien vernam Kwee helemaal niets meer.

Kwee heeft zijn plan in 1989 vrijblijvend aangeboden. „Maar nu men er gebruik van maakt, heb ik recht op een vergoeding. Vandaar dat ik om opheldering vraag.”

Wethouder Savelsbergh verklaarde twee weken geleden dat architect Ungers de nieuwbouw van de muziekschool bij de schouwburg op verzoek van de gemeente had opgenomen in zijn plannen.

Oppositie Landgraaf wil krachten bundelen

Gulpers: één lokale lijst bij verkiezingen

Van onze verslaggever

LANDGRAAF – Zes lokale politieke groeperingen in Landgraaf bekijken of ze in 1994 met één lijst aan de gemeenteraadsverkiezingen kunnen meedoen.

De fracties Gulpers (2 raadsleden), Landgraaf '81 (2), Burger Belangen

Wethouder Frijs even burgemeester

SIMPELVELD – Wethouder Bèr Frijs van Simpelveld wordt waarnemend burgemeester in deze gemeente. De huidige burgemeester Fons Teheux neemt op 22 december afscheid. Bèr Frijs zal zijn taken overnemen, totdat Simpelveld een nieuwe eerste burger heeft.

De sollicitatieprocedure voor deze vacature is inmiddels gestart. Frijs zal samen met wethouder Ewals de gemeente besturen. Ewals verwacht geen grote problemen als de collegesterkte teruggaat van drie naar twee personen, daar de belangrijkste beleidsbeslissingen in Simpelveld reeds zijn genomen.

Landgraaf (3), Rutjens (1) en Abdisbosch 2000 zijn deze week overgegaan op de Landgraafse samenwerking doorgaat.

„Programmatisch zijn de verschillen niet erg groot,” zegt Jacques Zenden, secretaris van Gulpers. „Door samenwerking kunnen we als lokale partijen meer invloed uitoefenen. Nu bepalen de landelijke partijen het beleid, terwijl wij een derde van de raads vormen.”

In zijn partij leeft het idee van lokale samenwerking al langer, maar de grote inspirator, Dré Boumans, stapte in juli over naar het CDA. Daarmee was de in 1990 als vijf-mansfractie gestarte lijst Gulpers geslonken tot twee man. Eerder al verlieten Jef Horbach en John Bertram de fractie.

„Dat is inderdaad een reden om de samenwerking opnieuw te zoeken,” geeft Zenden toe. „Gulpers heeft flinke klappen opgelopen, er moet iets gebeuren.”

Just daaraan staat Lei Bisschops, fractievoorzitter van de grootste oppositiefractie BBL, nogal sceptisch ten opzichte van de voorgestelde samenwerking. „Het lijkt erop dat de andere lokale lijsten de op sterven na dode fractie Gulpers moeten redden.”

(ADVERTENTIE)

ZANDSTRA
VIKING
RAPS
WILLY REKERS
fiets- en schaatspecialist
BRUNSSUM
Rumpenerstraat 40 a
Telefoon: 045-262381

● Hans Coenders' laatste onthulling als burgemeester van Landgraaf. Achter het raadhuis is een sculptuur van Wim Steins geplaatst, het Landgraafbeeld. Foto: FRANS RADE

Landgraaf zegt Coenders vaarwel

Van onze verslaggever

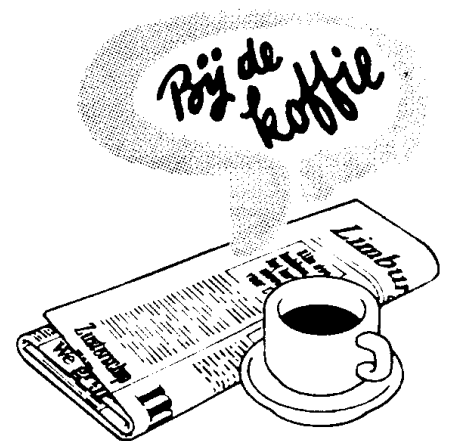
LANDGRAAF – Burgemeester Hans Coenders heeft afscheid genomen van Landgraaf. Na op de valreep nog het Landgraafbeeld van de kunstenaar Wim Steins onthuld te hebben, zat Coenders in een bomvolle raadszaal zijn laatste vergadering als burgemeester voor.

Na de bijzondere raadsvergadering, waarin Coenders zijn ambtsketen tijdelijk overdroeg aan loco-burgemeester Thei Gybels, maakte een bijzonder groot aantal mensen gebruik van de receptie in de Burgerzaal van het gemeentehuis om Coenders vaarwel te zeggen.

Officieel vertrekt Coenders op 31 december. Hij wordt opgevolgd door de huidige burgemeester van Echt, Bert Janssen. Die wordt op 2 januari geïnstalleerd.

Raadsnestor Jan Gulpers preekt Coenders' vermogen om met een relativerende opmerking de verlatte gemoederen van de raadsleden tot bedaren te brengen. „Soms was u president van een Raad van Elf,” zei Gulpers, refererend aan het grote aantal fracties dat de Landgraafse raad in zijn bijna elf jaar lange bestaan voortduren heeft gekend.

Loco-burgemeester Gybels kenschetste Coenders' opvatting over het burgemeestersambt als iemand die voortdurend ruimte dient te geven aan ieders inbreng, en dat het zijn eerste taak is die inbreng tot gelding te laten komen. Tegelijk constateerde Gybels dat sommigen hebben geprobeerd misbruik van deze opstelling van de burgemeester te maken. „Coenders heeft daarbij tikken gekregen, maar hij heeft het nooit nodig gevonden terug te slaan.”

Vrijgezel

● Willem Feenstra, in het dagelijks leven directeur van een textielebedrijf, en in zijn vrije tijd een begerd vrijgezel, zal in de nabije toekomst op nog meer belangstelling kunnen rekenen. Op de traditionele kienavond van Ut Veerde liet hij stevast denigrerend weten spelletjes maar niks te vinden voor 'intellectuelen'. Desondanks liet hij zich verleiden om een paar kienkaarten te kopen. U raadt het: Feenstra wint de hoofdprijs. Twee overnachtingen met ontbijt in de bruidsuite van een bekend Heerlens hotel. Voor twee personen uiteraard. Volgend jaar verwacht Ut Veerde geen begerd, maar een bekeerd vrijgezel als eerste op de kienavond.

Diner

● Het begint aardig te lopen met het kerstdiner voor dak- en thuislozen op kerstavond in Heerlen. Leerlingen van de Anne Frank-school, een lomschool in Heerlen, hebben sponsorgeld bijeen gebracht voor de feestelijke maaltijd. Een bedrag van fl 1340,75, is gistermiddag aan de initiatiefnemers van het diner aangeboden. Een van de leerlingen, Sandy Pobein, wist in haar eentje maar liefst 70,35 te verzamelen. Daar kan een flink aantal personen goed van smikkelen. Goed werk van deze leerlingen en nu reeds smakelijk eten!

Accident

● Accident staat voor ongeluk. Maar wat is dan een geaccidenteerde parcours? Misschien wordt een parcours met accenten bedoeld. Waarom dan niet een geaccidenteerde parcours. Ja, dat moet het zijn. Hoe dan ook, morgen is er in de Heerlense wijk Welten een ATB-toericht. Daarvoor zijn twee geaccidenteerde parcoursen uitgestippeld. Wierclub Zuid-Limburg en ATB-club Discovery proberen morgen alles in goede banen te leiden. Inschrijving kan van 8.30 tot 10.00 uur in café Oud Welten aan de Welteruyststraat, terwijl de starttijden van 8.30 tot 10.15 uur zijn. De parcoursen zijn 30 en 50 km lang. We zijn benieuwd of het om de accidenten of accenten gaat.

Accident 2

● Weet u trouwens hoe ze bij de Afcent praten? Daar praten ze met een Afcent-accident. En als daarmee een ongeluk gebeurt, dan spreken we van een Afcent-accidentaccident. Stel dat dat ongeluk werd veroorzaakt door een plotselinge vernieling. Dan kun je dat toch moeilijk anders uitleggen dan als een Afcent-accidentacceleratie-accident. De veroorzaker van dat ongeluk kan de schade uiteindelijk betalen met een acceptgiro. Men vult zelf aan.

Metal

● Als je iemand die veertig is op leeftijd mag noemen dan gaat dat koffiestukje over iemand op leeftijd. Gisteren stapte hij voor het eerst van zijn leven in een eigentijdse muziek gespecialiseerde cd-winkel binnen. Aangezien hij werkelijk van toeten noch blazen weet als het gaat om (het verschil tussen) hard-rock, house, hard core, trash metal, hip-hop, cross over, acidpunk, polkapunk en slow-rap, vroeg hij het bedienend personeel hem een helpende hand toe te steken.

Metal 2

● De snelle juffrouw zou toch de twee gevraagde titels wel rap (spreek uit: rap) uit de schier eindeloze bakken weten te halen. Dat was wat te veel gevraagd hoor! De bak waar ze stonden werd gewezen, maar zoeken moest je zelf doen. Een soort autogene cd-winkel dus. „Op één van die bakken stond ook nog 'metal', maar ik dacht dat al die cd's van metaal waren.”

Metal 3

● En met die opmerking bevestigde de veertiger er echt helemaal geen verstand van te hebben. Hij voelde zich uiteindelijk zo'n ouwe zak, dat hij naar de ijerwinkel stapte. Aan de bediende daar vroeg hij vervolgens of hij nog wat heavy metal in voorraad had. Toen deze hem niet begreep aankleek, ging onze hoofdpersoon gelukkig en als herboren weer naar huis.

Wintersporters opgelet

- Weissenfels sneeuwkettingen met de magnetische snelsluiting
- Thule ski-boxen in verschillende uitvoeringen
- Ski- en allesdragers in diverse uitvoeringen, voor elk type auto!

KERP B.V.

In de Cramer 31, Heerlen
Tel. 045-716951

Verk. gebr. winter-zomer
banden, 10-17" Passat-
weg 39, Hrl. 045-222675. Piccolo's in het Limburgs
Dagblad zijn groot in RE-
SULTAAT! Bel: 045-719966.

Motor en scooter

238 Motoren

voor u op voorraad met speciale winterprijzen en boven-
garantie, dealer van alle merken. Tel. 045-215375.

Rekers-motoren Heerlen-Noord

Gearriveerd

gisteren Suzuki 1993 modellen, kom nu en reserveer vóór
de zomer komt. Tel. 045-215375.

Rekers-motoren Heerlen-Noord

Opruiming

Kleding en helmen, kortingen tot 40%. Tel. 045-215375.

Rekers motoren Heerlen-Noord

Te koop VESPA 200 CC
Scooter, f.1.150,- i.z.g.st.,
winterprijzen 045-325960.
Te k. KAWASAKI 500 GPZ,
'90, f.9.000,-. Tev. Ya-
maha Virago 1000 cc, '84,
f.7.000,-. Tel. 045-353399.

Sla nu uw slag!

Bij Motor Centrum Vos. Wij
geven binnenkort verhuizen.
Totale opruiming t/m 16 jan.
1993. Hoge kortingen op alle
in voorraad staande moto-
ren. 10 t/m 50% korting op
leding, helmen, karzen en
accessoires enz. enz.
PROFITEER NU!

Bij Motor Centrum Vos,
Edisonweg 7, Echt.
Tel. 04754-85300.
Vrijdag koopavond. Maan-
dag gesloten.

KAWASAKI Z 750, b/w, '82,
pr. f.3.750,- i.z.g.st. Tel.
045-217307.
YAMAHA Virago 750 b/w,
'84, i.z.g.st., veel chroom,
f.8.750,-. 04493-4929.

Te koop leren MOTORPAK-
COMBI maat S, f.300,-. Tel.
0454-61272.

Te k. VESPA Ciao, 1 1/2
cil. sterw., f.850,-. Gose-
leng, 82, Hrl.

Te k. dames- en HEREN-
FIETSEN, omalfets. Kerk-
plein 54, Voerendaal, 045-
719963.

Te k. zeer mooie VESPA,
roze, b/w, '91, met verzeke-
ring, f.775,-. Voskuilenweg
40, Heerlen.

Te koop ZUNDAPP KS 50,
met helm, v.r.p. f.650,-. Tel.
045-710265.

Te koop SUZUKI PSX 50, i.z.
g.st., pr.n.o.lk. Tel. 04492-
1247.

Te koop Puch MAXI, i.z.g.st.
Tel. 045-259727.

Piccolo's in het Limburgs
Dagblad zijn groot in RE-
SULTAAT! Bel: 045-719966.

Te k. VESPA Ciao, b/w, '92,
wiegens aanschaf auto. Tel.
045-245863.

Te k. Puch MAXI, met
sterwielen, i.d. wijk, f.300,-.
Tel. 045-275291.

Te k. Universal SPORT-
FIETS, met 5 versn. z.g.a.
nw. Tel. 045-461538.

Te k. VESPA-scooter, b/w,
'88, i.d. champagne, a.w.w.
Tel. 045-422250.

Te koop goede ZUNDAPP
CS 50 tevens dames-her-
renfiets. Pannenberg 61,
Hoensbroek.

Te k. ATB Cannondale comp.
Deore XT, i.n.w.st. incl.
acc., f.1.400,-. 04492-2241.

Te k. APRILIA A.F.1, liefst
met inruil Zundapp KS 50.
Tel. 045-451938.

Te k. VESPA Ciao, b/w, '92,
wiegens aanschaf auto. Tel.
045-245863.

Te k. VESPA Ciao, 1 1/2
cil. sterw., f.850,-. Gose-
leng, 82, Hrl.

Te k. dames- en HEREN-
FIETSEN, omalfets. Kerk-
plein 54, Voerendaal, 045-
719963.

Te k. zeer mooie VESPA,
roze, b/w, '91, met verzeke-
ring, f.775,-. Voskuilenweg
40, Heerlen.

Te koop ZUNDAPP KS 50,
met helm, v.r.p. f.650,-. Tel.
045-710265.

Te koop SUZUKI PSX 50, i.z.
g.st., pr.n.o.lk. Tel. 04492-
1247.

Caravans Henk Cortie B.V.

Bürstner en Hobby

Koop nu voordelig! Speciale aanbiedingen wegens plaats-
gebrek door de bouw van nieuwe showrooms! De nieuwste
1993 modellen en nog enkele 1992 modellen.
Tevens uitstekende gebruikte caravans.
Pannenberg 8, Nederweert. Tel. 04951-31914.

ZATERDAG EN ZONDAG

Caravanshow

Bij BECKERS in Sittard.
Introductie DELTA toercaravans al vanaf f.13.195,-.
STERCKEMAN-caravans: de 1993 modellen zijn opnieuw
sterk verbeterd, maar nog altijd laag geprijsd. Kiest u voor
topkwaliteit? De nieuwe collectie KIP-caravans staat bij
Beckers gereed voor een uitgebreide bezichtiging. Voor de
liefhebbers van vooruitgang demonstrenen wij graag de
nieuwe CONWAY-modellen. Aanbiedingen: Combi-Camp
Family voorwagens (showmodel 1992) normaal f.7.595,-
dit weekend slechts f.6.076,-. Combi-Camp Easy voor-
wagens (showmodel 1992) normaal f.6.625,- dit weekend
slechts f.5.300,-. Rekreatie-specialisten Beckers Sittard,
Handelsstraat 22-24, Handelscentrum Bergerweg, Sittard.

KOOPZONDAG

bij Beckers Sittard

20% KORTING op onze TENTENKOLLEKTIE en op vrijwel
alle artikelen in onze CAMPINGSHOP. Bijvoorbeeld: Porta-
Potti 145 beige van f.119,- nu f.92,50; grijze uitv. van
f.125,- nu voor f.100,-. DAE caravan-antenne, Beckers-
prijz normaal f.59,95 nu slechts f.47,95; overzet-spiegels,
nu geen f.9,95 maar slechts f.7,95 p/st; Walker vooruitren,
omloopmaat 880-940, nu voor de weggeefprijs van f.300,-.
Ook op alle caravanuitlasten zondag 20% extra korting! Kom
zondag naar Beckers, want dat loont meer dan ooit de
moeite. Rekreatie-specialisten Beckers-Sittard, Handels-
straat 22-24, Handelscentrum Bergerweg, Sittard.

CHATEAU EN HOMECAR
Onze ex-verhuur caravans
zijn nu in de aanbidding met
gigantische kortingen, wees
er snel bij want op is op!

Ralon caravans

Donderdag koopavond.
Brommelen 58 A, Geulle.
Tel. 043-645079.

Sta-caravans

Door eigen import de
grootste keus, tegen de
laagste prijs, nieuw en geb.,
ook intr. voor handel en
verhuurders. Fin sta-toer-
mog. Caravanbedr.
De Bergjes,
Schaapsbrug 2a, Roggel.
Tel. 04749-5079.

Super-aanbod!!

Caravan-Voortrenten 10 tot
50% korting, tenten, nu ko-
pen in '93 tenten. 10% kor-
ting 1001 kampeer- en car-
avan-accs. Nergens goed-
koop! De Kampemarkt,
Hastehweg 131, Eindhoven.

KERST-KADO'S

o.a. 2
pers. bijz. tent v. f.175,- n.v.
f.99,-; 220/12v en gas koelb.
v. f.600,- n.v. f.449,-; car-
kuisje v. f.56,- n.v. f.36,-; 4
zits picknick kof.taf. v.
f.160,- n.v. f.119,-; car. opz.
spiegel v. f.47,50 n.v.
f.19,50. Porta-Potti toilet v.
f.155,- n.v. f.124,-. 20%
verkoop op alle artikelen.
Spec. aanbieding v. dak-
schuif en terrasluifel.
f.350,- tot f.900,- voord. op
trek- en seiz. car. voortent
12V car. spot v. f.32,- n.v.
f.21,-. Beige, wit en grijs op
op. Het juiste cadeau vindt u
altijd bij "De Oude Caravan",
Dr. Nolenslaan 141, ind.
park Nrd. Sittard. Tel. 048-
513634. 20 dec. koopzon-
dag van 12.00 tot 17.00 uur.

De Oude CARAVAN

Uw dealer voor Limburg v. Wilk-
Beyerland, Sprinter, Vitesse,
Quartz en Award tour car-
avans. Nog enkele show en
verhuur caravans 1992.
Ruime keuze in geb. car-
avans en kwaliteit
naar de echte vakhandel De
Oude Caravan, Dr. Nolens-
laan 141 ind. park Nrd. Sit-
tard. Tel. 048-513634. 20
dec. koopzondag van 12.00
tot 17.00 uur.

HOBBY 420 Classic, '89,
badr., ind. toilet en lufel, R.v.
Geleir, 45, Nieuwstadt. Bel.
04498-54664.

Een PICCOLO in het Lim-
burgs Dagblad helpt u op
weg naar snel succes. Bel:
045-719966.

LUXEMBURG prachtig gel.
vak. woningen te huur te
Wilwerwiltz. Int. 045-410071

Te k. VESPA Ciao, b/w, '92,
wiegens aanschaf auto. Tel.
045-245863.

Te k. VESPA Ciao, 1 1/2
cil. sterw., f.850,-. Gose-
leng, 82, Hrl.

Te k. dames- en HEREN-
FIETSEN, omalfets. Kerk-
plein 54, Voerendaal, 045-
719963.

Te k. zeer mooie VESPA,
roze, b/w, '91, met verzeke-
ring, f.775,-. Voskuilenweg
40, Heerlen.

Te koop ZUNDAPP KS 50,
met helm, v.r.p. f.650,-. Tel.
045-710265.

Te koop SUZUKI PSX 50, i.z.
g.st., pr.n.o.lk. Tel. 04492-
1247.

Te koop Puch MAXI, i.z.g.st.
Tel. 045-259727.

Piccolo's in het Limburgs
Dagblad zijn groot in RE-
SULTAAT! Bel: 045-719966.

Te k. VESPA Ciao, b/w, '92,
wiegens aanschaf auto. Tel.
045-245863.

Te k. VESPA Ciao, 1 1/2
cil. sterw., f.850,-. Gose-
leng, 82, Hrl.

Te k. dames- en HEREN-
FIETSEN, omalfets. Kerk-
plein 54, Voerendaal, 045-
719963.

Te k. zeer mooie VESPA,
roze, b/w, '91, met verzeke-
ring, f.775,-. Voskuilenweg
40, Heerlen.

Te koop ZUNDAPP KS 50,
met helm, v.r.p. f.650,-. Tel.
045-710265.

Te koop SUZUKI PSX 50, i.z.
g.st., pr.n.o.lk. Tel. 04492-
1247.

Te koop Puch MAXI, i.z.g.st.
Tel. 045-259727.

Piccolo's in het Limburgs
Dagblad zijn groot in RE-
SULTAAT! Bel: 045-719966.

Caravans Henk Cortie B.V.

Bürstner en Hobby

Koop nu voordelig! Speciale aanbiedingen wegens plaats-
gebrek door de bouw van nieuwe showrooms! De nieuwste
1993 modellen en nog enkele 1992 modellen.
Tevens uitstekende gebruikte caravans.
Pannenberg 8, Nederweert. Tel. 04951-31914.

ZATERDAG EN ZONDAG

Caravanshow

Bij BECKERS in Sittard.
Introductie DELTA toercaravans al vanaf f.13.195,-.
STERCKEMAN-caravans: de 1993 modellen zijn opnieuw
sterk verbeterd, maar nog altijd laag geprijsd. Kiest u voor
topkwaliteit? De nieuwe collectie KIP-caravans staat bij
Beckers gereed voor een uitgebreide bezichtiging. Voor de
liefhebbers van vooruitgang demonstrenen wij graag de
nieuwe CONWAY-modellen. Aanbiedingen: Combi-Camp
Family voorwagens (showmodel 1992) normaal f.7.595,-
dit weekend slechts f.6.076,-. Combi-Camp Easy voor-
wagens (showmodel 1992) normaal f.6.625,- dit weekend
slechts f.5.300,-. Rekreatie-specialisten Beckers Sittard,
Handelsstraat 22-24, Handelscentrum Bergerweg, Sittard.

KOOPZONDAG

bij Beckers Sittard

20% KORTING op onze TENTENKOLLEKTIE en op vrijwel
alle artikelen in onze CAMPINGSHOP. Bijvoorbeeld: Porta-
Potti 145 beige van f.119,- nu f.92,50; grijze uitv. van
f.125,- nu voor f.100,-. DAE caravan-antenne, Beckers-
prijz normaal f.59,95 nu slechts f.47,95; overzet-spiegels,
nu geen f.9,95 maar slechts f.7,95 p/st; Walker vooruitren,
omloopmaat 880-940, nu voor de weggeefprijs van f.300,-.
Ook op alle caravanuitlasten zondag 20% extra korting! Kom
zondag naar Beckers, want dat loont meer dan ooit de
moeite. Rekreatie-specialisten Beckers-Sittard, Handels-
straat 22-24, Handelscentrum Bergerweg, Sittard.

CHATEAU EN HOMECAR

Onze ex-verhuur caravans
zijn nu in de aanbidding met
gigantische kortingen, wees
er snel bij want op is op!

Ralon caravans

Donderdag koopavond.
Brommelen 58 A, Geulle.
Tel. 043-645079.

Sta-caravans

Door eigen import de
grootste keus, tegen de
laagste prijs, nieuw en geb.,
ook intr. voor handel en
verhuurders. Fin sta-toer-
mog. Caravanbedr.
De Bergjes,
Schaapsbrug 2a, Roggel.
Tel. 04749-5079.

Super-aanbod!!

Caravan-Voortrenten 10 tot
50% korting, tenten, nu ko-
pen in '93 tenten. 10% kor-
ting 1001 kampeer- en car-
avan-accs. Nergens goed-
koop! De Kampemarkt,
Hastehweg 131, Eindhoven.

KERST-KADO'S

o.a. 2
pers. bijz. tent v. f.175,- n.v.
f.99,-; 220/12v en gas koelb.
v. f.600,- n.v. f.449,-; car-
kuisje v. f.56,- n.v. f.36,-; 4
zits picknick kof.taf. v.
f.160,- n.v. f.119,-; car. opz.
spiegel v. f.47,50 n.v.
f.19,50. Porta-Potti toilet v.
f.155,- n.v. f.124,-. 20%
verkoop op alle artikelen.
Spec. aanbieding v. dak-
schuif en terrasluifel.
f.350,- tot f.900,- voord. op
trek- en seiz. car. voortent
12V car. spot v. f.32,- n.v.
f.21,-. Beige, wit en grijs op
op. Het juiste cadeau vindt u
altijd bij "De Oude Caravan",
Dr. Nolenslaan 141, ind.
park Nrd. Sittard. Tel. 048-
513634. 20 dec. koopzon-
dag van 12.00 tot 17.00 uur.

De Oude CARAVAN

Uw dealer voor Limburg v. Wilk-
Beyerland, Sprinter, Vitesse,
Quartz en Award tour car-
avans. Nog enkele show en
verhuur caravans 1992.
Ruime keuze in geb. car-
avans en kwaliteit
naar de echte vakhandel De
Oude Caravan, Dr. Nolens-
laan 141 ind. park Nrd. Sit-
tard. Tel. 048-513634. 20
dec. koopzondag van 12.00
tot 17.00 uur.

HOBBY 420 Classic, '89,
badr., ind. toilet en lufel, R.v.
Geleir, 45, Nieuwstadt. Bel.
04498-54664.

Een PICCOLO in het Lim-
burgs Dagblad helpt u op
weg naar snel succes. Bel:
045-719966.

LUXEMBURG prachtig gel.
vak. woningen te huur te
Wilwerwiltz. Int. 045-410071

Te k. VESPA Ciao, b/w, '92,
wiegens aanschaf auto. Tel.
045-245863.

Te k. VESPA Ciao, 1 1/2
cil. sterw., f.850,-. Gose-
leng, 82, Hrl.

Te k. dames- en HEREN-
FIETSEN, omalfets. Kerk-
plein 54, Voerendaal, 045-
719963.

Te k. zeer mooie VESPA,
roze, b/w, '91, met verzeke-
ring, f.775,-. Voskuilenweg
40, Heerlen.

Te koop ZUNDAPP KS 50,
met helm, v.r.p. f.650,-. Tel.
045-710265.

Te koop SUZUKI PSX 50, i.z.
g.st., pr.n.o.lk. Tel. 04492-
1247.

Te koop Puch MAXI, i.z.g.st.
Tel. 045-259727.

Piccolo's in het Limburgs
Dagblad zijn groot in RE-
SULTAAT! Bel: 045-719966.

Te k. VESPA Ciao, b/w, '92,
wiegens aanschaf auto. Tel.
045-245863.

Te k. VESPA Ciao, 1 1/2
cil. sterw., f.850,-. Gose-
leng, 82, Hrl.

Te k. dames- en HEREN-
FIETSEN, omalfets. Kerk-
plein 54, Voerendaal, 045-
719963.

Te k. zeer mooie VESPA,
roze, b/w, '91, met verzeke-
ring, f.775,-. Voskuilenweg
40, Heerlen.

Te koop ZUNDAPP KS 50,
met helm, v.r.p. f.650,-. Tel.
045-710265.

Te koop SUZUKI PSX 50, i.z.
g.st., pr.n.o.lk. Tel. 04492-
1247.

Te koop Puch MAXI, i.z.g.st.
Tel. 045-259727.

Piccolo's in het Limburgs
Dagblad zijn groot in RE-
SULTAAT! Bel: 045-719966.

Caravans Henk Cortie B.V.

Bürstner en Hobby

Koop nu voordelig! Speciale aanbiedingen wegens plaats-
gebrek door de bouw van nieuwe showrooms! De nieuwste
1993 modellen en nog enkele 1992 modellen.
Tevens uitstekende gebruikte caravans.
Pannenberg 8, Nederweert. Tel. 04951-31914.

ZATERDAG EN ZONDAG

Caravanshow

Bij BECKERS in Sittard.
Introductie DELTA toercaravans al vanaf f.13.195,-.
STERCKEMAN-caravans: de 1993 modellen zijn opnieuw
sterk verbeterd, maar nog altijd laag geprijsd. Kiest u voor
topkwaliteit? De nieuwe collectie KIP-caravans staat bij
Beckers gereed voor een uitgebreide bezichtiging. Voor de
liefhebbers van vooruitgang demonstrenen wij graag de
nieuwe CONWAY-modellen. Aanbiedingen: Combi-Camp
Family voorwagens (showmodel 1992) normaal f.7.595,-
dit weekend slechts f.6.076,-. Combi-Camp Easy voor-
wagens (showmodel 1992) normaal f.6.625,- dit weekend
slechts f.5.300,-. Rekreatie-specialisten Beckers Sittard,
Handelsstraat 22-24, Handelscentrum Bergerweg, Sittard.

KOOPZONDAG

bij Beckers Sittard

20% KORTING op onze TENTENKOLLEKTIE en op vrijwel
alle artikelen in onze CAMPINGSHOP. Bijvoorbeeld: Porta-
Potti 145 beige van f.119,- nu f.92,50; grijze uitv. van
f.125,- nu voor f.100,-. DAE caravan-antenne, Beckers-
prijz normaal f.59,95 nu slechts f.47,95; overzet-spiegels,
nu geen f.9,95 maar slechts f.7,95 p/st; Walker vooruitren,
omloopmaat 880-940, nu voor de weggeefprijs van f.300,-.
Ook op alle caravanuitlasten zondag 20% extra korting! Kom
zondag naar Beckers, want dat loont meer dan ooit de
moeite. Rekreatie-specialisten Beckers-Sittard, Handels-
straat 22-24, Handelscentrum Bergerweg, Sittard.

CHATEAU EN HOMECAR

Onze ex-verhuur caravans
zijn nu in de aanbidding met
gigantische kortingen, wees
er snel bij want op is op!

Ralon caravans

Donderdag koopavond.
Brommelen 58 A, Geulle.
Tel. 043-645079.

Sta-caravans

Door eigen import de
grootste keus, tegen de
laagste prijs, nieuw en geb.,
ook intr. voor handel en
verhuurders. Fin sta-toer-
mog. Caravanbedr.
De Bergjes,
Schaapsbrug 2a, Roggel.
Tel. 04749-5079.

Super-aanbod!!

Caravan-Voortrenten 10 tot
50% korting, tenten, nu ko-
pen in '93 tenten. 10% kor-
ting 1001 kampeer- en car-
avan-accs. Nergens goed-
koop! De Kampemarkt,
Hastehweg 131, Eindhoven.

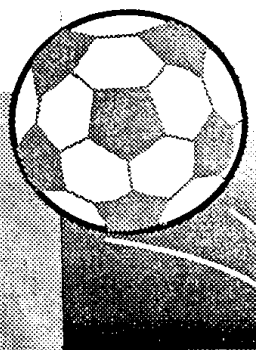
KERST-KADO'S

o.a. 2
pers. bijz. tent v. f.175,- n.v.
f.99,-; 220/12v en gas koelb.
v. f.600,- n.v. f.449,-; car-
kuisje v. f.56,- n.v. f.36,-; 4
zits picknick kof.taf. v.
f.160,- n.v. f.119,-; car. opz.
spiegel v. f.47,50 n.v.
f.19,50. Porta-Potti toilet v.
f.155,- n.v. f.124,-. 20%
verkoop op alle artikelen.
Spec. aanbieding v. dak-
schuif en terrasluifel.
f.350,- tot f.900,- voord. op
trek- en seiz. car. voortent
12V car. spot v. f.32,- n.v.
f.21,-. Beige, wit en grijs op
op. Het juiste cadeau vindt u
altijd bij "De Oude Caravan",
Dr. Nolenslaan 141, ind.
park Nrd. Sittard. Tel. 048-
513634. 20 dec. koopzon-
dag van 12.00 tot 17.00 uur.

De Oude CARAVAN

Uw dealer voor Limburg v. Wilk

'Over twee jaar stop ik, want het voetbal is een zeer smerig wereldje'

Romario blijft bij PSV

● Romario (links) met PSV-oefenmeester Hans Westerhof. Als het aan de Braziliaan ligt, wordt de samenwerking voortgezet. Foto: ANP

PORTO ALEGRE - Romario de Souza Faria wil nog twee jaar voetballen. Bij PSV in Eindhoven. Over twee jaar is hij voor de rest van zijn leven financieel onafhankelijk en verlaat hij het 'smerige voetbalwereldje'. Dan gaat hij terug naar de Copacabana, naar de zoon, naar het strand, naar zijn vrienden, naar zijn familie.

Dat zegt de kleine spits van PSV in het trainingskamp van het Braziliaanse elftal in Porto Alegre in een interview tegen Brian Homewood van Reuter. 'Er is teveel oneerlijkheid in voetbal. Het is een zeer smerig wereldje. Veel spelers, trainers en managers zijn niet eerlijk. Ze zeggen het een tegen jou en het tegenovergestelde achter je rug. De pers is ook een probleem. Zeker dertig procent van de verslaggevers verdraait mijn woorden en brengt mij in diskrediet.'

Romario, 27 in januari, zegt dat PSV zijn laatste club is. In Eindhoven kan hij zijn toekomst veilig stellen. 'Ik ben 29 als mijn contract bij PSV afloopt', betoogt hij. 'Dan heb ik tien jaar betaald voetbal gespeeld. Dat is genoeg.' Hij wil nog wel met het Braziliaanse elftal in 1994 naar de WK-eindronde in de Verenigde Staten.

'Voetbal heeft mij alles gegeven wat ik bezit. Maar ik wil er uit.' Over twee jaar houdt hij het voor gezien. Op een leeftijd dat vele voetballers de piek in hun carrière bereiken. Over zijn toekomst blijft hij zwijgen. De Copacabana, de zoon, het strand, gezin, familie, vrienden, het zijn de sleutelwoorden.

Onzichtbaar

Romario is een 'killer' in de spits, dodelijk doeltreffend voor de tegenstander. Maar zoals zoveel grote topscorers kan hij lange delen van de wedstrijden onzichtbaar blijven, opeens opduiken en in een vlaag van inspiratie het duel beslissen. In de laatste twee seizoenen was hij topscorer van PSV, maar zijn verblijf in Eindhoven was allerminst comfortabel.

'Er zijn twee, drie spelers met wie ik niet goed kan opschieten', geeft hij toe. 'Met de anderen kan ik goed overweg. Het leven in Eindhoven bevalt mij, al had ik het er moeilijk in het eerste jaar. Ik miste Rio, de zoon, het strand, mijn vrienden.'

De Haantjes blijft laatste

GELEEN - In de eredivisie van de zaalvoetbalcompetitie heeft De Haantjes het ondanks de nieuwe versterkingen niet kunnen bolwerken tegen het sterke Hooghuis Sport. Met 4-5 werd verloren. De Bekenaren blijvend derhalve hekkelsluiter in Nederlands hoogste zaalvoetbalklasse. In de eerste divisie C redden H. Meyers de sprong naar de eerste plaats niet. In Oud-Gastel werd verloren van Molier, 3-2. In de strijd in de lagere regionen won FCD Roermond het degradatieduel in Geleen van Bouwfonds met 1-3, waardoor de ploeg alleen aan de staart van de ranglijst staat. Ook DC H. Anders moest ondanks de nieuwe coach Beckers met lege handen huiswaarts keren. Tongelreep bleek te sterk, 6-3.

De Haantjes-Hooghuis Sport 4-5 (1-2) 1-0 Winnen, 1-1 v.d. Schoot, 1-2 en 1-3 Vermeulen, 2-3 Bastiaans, 2-4 Notten, 3-4 Wetters, 3-5 Bussers, 4-5 Cuyper.

Eredivisie: Schoenenreus-v-Rinsum 5-5, Veldafar-Depa 3-3, Bunga Melati-Hoornse Verhuys 1-7, Doe Shop-All in Stars 8-7, de Haantjes-Hooghuis Sport 4-5. Eerste divisie C: Bouwfonds-FCD Roermond 1-3, Molier-H. Meyers 3-2, Tongelreep-DC H. Anders 6-3.

VOETBAL - De Franse titelhouder Olympique Marseille blijft meedelen in de race om het kampioenschap. De club van Rudi Völler, die geblesseerd aan de kant zat, won in Parijs met 1-0 van medegegagide Paris St. Germain.

(ADVERTENTIE)

Personenauto huren?

De kerstman geeft tot 15 jan. 1993 bij Europcar-Interrent

50%

KORTING

Zeker weten dat u voordeliger uit bent

Prijzen incl. alle km's en verzekeringen

Europcar

Schelsberg 45, Heerlen

tel. 045-725666

Misverstanden met trainer Robson en zijn opvolger Westerhof volgden elkaar in hoog tempo op. 'Met Robson had dat een natuurlijke oorzaak. Hij was een Brit, ik een Braziliaan en we woonden in Nederland.

Maar we hebben alles uitgepraat en zijn goed uit elkaar gegaan. Robson is een groot man, ik heb veel respect voor hem.'

Met Westerhof kwam de Braziliaan in aanvaring in Athene. Hij werd gepasseerd voor de wedstrijd tegen AEK. En diep gekrenkt in zijn trots. In de return van de Europese bekerwedstrijd maakte hij alle drie de punten. 'Ik heb mijn gelijk bewezen', stelt hij vast.

Teleurstelling

Teleurstelling bleef hem in Porto Alegre evenmin bespaard. Hij werd door Carlos Alberto uit de basis gehouden voor de wedstrijd van Brazilië tegen Duitsland (3-1). De bondscoach gaf de voorkeur aan de tandem Careca-Bebeto. 'Onbegrijpelijk', vindt Romario. 'Ik maak een van de beste periodes door in mijn carrière. Ik had moeten spelen. Meer wil ik er niet over zeggen.'

Nog twee jaar voetballen. In Eindhoven, bij PSV in de eredivisie, bij Philips SV in de Champions League. Geen woord over een mogelijke transfer naar Italië, Spanje of Frankrijk. En dan bliksemsnel terug naar Rio. Terug naar het rijke Braziliaanse leven.

Lille wil start Tour '94

1994. De organisatoren van de Tour de France overwegen zelfs over twee jaar via de Kanaaltunnel een etappe in Engeland te laten eindigen.

Volgend jaar start de Tour de France zoals bekend in Le Puy-du-Fou in de Vendée.

Overigens is de Societe du Tour de France er als organisator van de klassieker Parijs-Roubaix in geslaagd de kasseienstrook in het Bos van Wallers-Arenberg te behouden voor de toekomst. Het Franse rijk heeft de kasseiweegen in de zogenaamde Hel van het Noorden vorige week op de monumentenlijst geplaatst.

Van Basten onder het mes

ST MORITZ - Marco van Basten dreigt twee maanden buitenspel te staan. Zijn enkelblessure dient operatief te worden behandeld. Dat meldt Sport Informations Dienst uit St. Moritz. In het Zwitserse wintersportoord is de 28-jarige Nederlander onderzocht. Als

gevolg van de blessure kon Van Basten afgelopen woensdag in Istanbul niet meedoen met het Nederlands elftal tegen Turkije. De spits van AC Milan ondervindt ernstige hinder van een gekwetste enkel. Waarschijnlijk gaat hij maandag al onder het mes.

Zie verder pagina 23

● Van Basten draagt Gouden Bal op aan Berlusconi

Onderhandelingen Meijer met Maastrichtse club niet afgerond

Visser en Hofman nog drie jaar bij MVV

Van onze correspondent

MAASTRICHT - Hans Visser en Maurice Hofman hebben gisteren hun handtekening gezet onder een driearig contract bij MVV. Gezien de successen dit seizoen, is de MVV-leiding er alles aan gelegen de selectie bij elkaar te houden.

Door de onderhandelingen met Visser en Hofman al in een vroeg stadium succesvol af te ronden, is de eerste stap gezet op de weg naar het behoud van de huidige spelersgroep.

'Ik denk dat het belangrijk voor de supporters is dat zij weten dat het bestuur van MVV er alles aan doet om deze groep bijeen te houden', aldus directeur Ron Weyzen.

Het feit dat Hans Visser in zo'n vroeg stadium van het seizoen zijn handtekening heeft gezet, is voor MVV een goede zaak. De 25-jarige, technisch begaafde Visser, die aan zijn tweede jaar bij MVV bezig is, behoort tot de beste middenveldspelers in Nederland. Toch had de ook bij buitenlandse clubs in de picture staande Visser niet veel bedenktijd nodig om nu al zijn nieuw aangeboden contract te accepteren.

'Nadat we al een paar gesprekken hadden gehad, heeft MVV mij drie weken geleden de eerste contractaanbieding gedaan. Gezien het feit dat ik het uitstekend naar mijn zin heb hier en mijn vriendin pas nog een vaste werkkring gevonden heeft, was het voor mij geen moeilijke beslissing. We hebben op dit moment een zeer goede groep waarmee we uitstekende resultaten behalen. Daarnaast heeft MVV mij een

goede aanbieding gedaan die ik gewoon niet kon laten liggen.'

Ook de 21-jarige en van eersteklasser Heer afkomstige Maurice Hofman, die al geruime tijd wegens een hardnekkige blessure niet aan spelen is toegekomen, had niet veel bedenktijd nodig om zijn handtekening te zetten onder het verbeterde contract.

'In de eerste plaats heb ik gekozen voor een stuk zekerheid. Vorig jaar

Meijer

Ook met de Meerssenaar Erik Meijer, die op het allerlaatste moment door bondscoach Dick Advocaat voor de interland tegen Turkije

werd opgeroepen, zijn de gesprekken over het openbreken van zijn contract in volle gang. 'Ik heb al een paar keer gesproken met Erik. Na ruggespraak met de beheerraad heeft MVV hem deze week een aanbieding gedaan. Na de winterstop gaan we daarover praten,' liet Weyzen weten. Weyzen krijgt het nog druk na de winterstop, want de contracten van Scheepers, Van As, verhoeven, Delahaye, Linders, Heffels, Dikstaal en Maes lopen af.

De Visser moet loopbaan beëindigen

BREDA - Piet de Visser zal niet terugkeren als trainer-coach van NAC. Op medisch advies heeft De Visser zijn loopbaan moeten beëindigen. Hij is 34 jaar werkzaam geweest als voetbalcoach. De Visser zei dat in het radioprogramma NCRV-sport. De voetbalcoach heeft al jarenlang hartproblemen. Onderzoek in een Eindhovens ziekenhuis en overleg met huisarts en cardioloog hebben tot zijn beslissing geleid. Acht jaar geleden heeft De Visser een hartoperatie moeten ondergaan.

Keegan biedt 1,8 miljoen voor Viscaal

NEWCASTLE - Kevin Keegan, de trainer van Newcastle United, is bereid de 700.000 pond sterling (1,8 miljoen gulden) te betalen, die AA Gent vraagt voor het vrijlaten van Eric Viscaal. De oud-PSV'er maakte deel uit van het Nederlands elftal in het met 3-1 gewonnen WK-kwalificatieduel tegen Turkije. Het was zijn vijfde interland en zijn eerste in de basis.

(ADVERTENTIE)

Zondag 20 december

KERSTSHOW

bij

PEUGEOT COLLARIS

Schelsberg 45

Heerlen

tel.: 045-720202

Van Swieten vrijgesproken

DEN BOSCH - De 49-jarige reclasseringsambtenaar en scheidsrechter betaald voetbal Ignace van Swieten uit Eindhoven, die ervan werd verdacht in 1988 en 1990 ontucht te hebben gepleegd met twee jongemannen die aan zijn gezag waren onderworpen, is door de rechtbank in Den Bosch vrijgesproken. De rechtbank acht de beschuldigingen niet bewezen. Voertien dagen geleden was anderhalf jaar cel tegen Van Swieten geëist. Een van de twee jongemannen was veroordeeld tot tbs voor een overval op Van Swieten twee jaar geleden, waarbij deze zwaargewond raakte. Van Swieten heeft steeds ontkend schuldig te zijn aan de aanklacht.

Lauritzen naar ploeg Priem

WARMENHUIZEN - Dees Priem heeft zijn ploeg uitgebreid met Dag-Otto Lauritzen. De Zeeuw en de Noorse veteraan (36) kwamen begin deze week een contract overeen voor de duur van minimaal één jaar. Lauritzen reed vorig seizoen voor Motorola. De Rus Konisjev die schermd met Italiaanse belangstelling, rijdt ook volgend jaar voor Priem. John van de Akker maakt wel de overstap naar Italië. De renner trad in dienst van de ZG Mobili-ploeg.

'Hel' werkt aan open wedstrijd

EIJSDEN - De amateurwielersklassieker de Hel van het Merrelland stelt pogingen in het werk het predikaat 'open wedstrijd' te verdienen, zodat er zo veel amateurs als profs aan de start mogen verschijnen. De organisatie heeft daartoe een tweedaags evenement op het programma gezet. 'De Hel' staat volgend jaar op vrijdag 2 en zaterdag 3 april op het programma. De eerste etappe zal vrijdagochtend starten in Eijsden, terwijl er 110 kilometer later gefinisht wordt in het Belgische Soumagne. Een dag later rijden de renners over een afstand van 174 kilometer terug van Soumagne naar Eijsden.

Virus treft spelers NAC

BREDA - Het bestuur van NAC heeft de KNVB gevraagd om de thuiswedstrijd van dit weekend tegen AZ uit te stellen. Dit heeft Omroep Brabant gemeld. Het grootste deel van de selectie van de Bredase eerstedivisieclub zou aan een onbekende virusziekte lijden. De spelers hebben darmklachten en buikloop. Niet meer dan twee of drie spelers van het eerste elftal zouden in staat zijn te spelen. NAC moet een medische verklaring overleggen. De KNVB neemt voor vanmiddag een beslissing. De problemen bij NAC zouden het gevolg kunnen zijn van een koud buiflet dat de selectie vorige week vrijdag nuttigde na afloop een vriendschappelijke wedstrijd tegen amateurclub Steenberghe. Trainer Jansen: 'Daarna zijn de problemen begonnen. En die werden met de dag alleen maar groter.'

Slovan vervangt Roemeens kampioen

GELEEN - De Roemeense handbalkampioen Universitate Craiova zal niet aanwezig zijn op het eerste lustrum van de Limburgse handbaldagen. Meerdere spelers werken in die periode met de nationale ploeg aan de voorbereiding op de WK in Zweden. Als vervanger zal de Sloveense ploeg van RD Kolinska Slovan (Ljubljana) optreden. Deze ploeg bezet in de Sloveense competitie een gedeelte eerste plaats, samen met RK Celje.

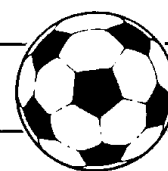
Van Vossen toch niet van ijzer

BRUSSEL - De longen van Peter van Vossen zijn toch niet helemaal van ijzer. De matchwinnaar voor Nederland in de wedstrijd tegen Turkije van afgelopen woensdag stapte gisteren vijf minuten voor tijd bij Anderlecht - Charleroi van het veld. Bij een voorsprong van 2-0 was het toen een gelopen race. Voor Anderlecht scoorde Nils twemaal: in de 28ste en 84ste minuut. Van Vossen, die in Istanbul twee keer had gescoord, werd vervangen door een andere Nederlander, John Bosman.

De Bruijn en Wouda zwemmers van jaar

UTRECHT - Inge de Bruijn is, evenals vorig jaar gekozen tot zwemster van het jaar. Marcel Wouda werd onderscheiden als zwemmer van het jaar.

'Ik wil vooral mezelf blijven, gewoon Dennis Bergkamp'

AMSTERDAM – Dennis Bergkamp. Topvoetballer. Ajacied. Jeugdidoel. De meest begeerde prooi van 's werelds grootste en rijkste voetbalclubs. Een handelswaarde van - volgens de grofst schatting - zestig miljoen gulden. Dennis Bergkamp. Een Amsterdamse jongen. Uit West. Van driehoog. Van doperwten en een bieftukje. Heel gewoon eigenlijk. Aan de absolute top van het voetbal is niets meer van de speler zelf. De kleur van de onderbroek, het merk tandpasta of het diepst van z'n gedachten, het behoort het volk toe. Onder het enorme vergrootglas van de publieke belangstelling probeert een gewone Amsterdammer van 23 jaar met de beroemde naam Dennis Bergkamp zijn eigen identiteit te bewaren.

DOOR YPE MINKEMA

Ze zijn luidruchtig, de voetballers van Ajax. Op de vlucht terug van weer een Europacup-duel zijn de groepjes snel gevormd. De kaarten komen op de klaptafeltjes. Ver van het kraken en kraaien heeft Dennis Bergkamp een hele rij stoelen voor zichzelf. Hij is stil. „Dat zijn nou de momenten die ik even voor mezelf wil. Die zijn spaarzaam tegenwoordig.”

Het verlengen van zijn contract bij Ajax vierde hij met het kopen van een nieuw huis, ergens buiten Amsterdam. Daar woont de voetballer met zijn ouders en een van zijn broers. Een zakelijke en gevoelsmatige investering. Dat is Dennis Bergkamp. Een voetballer die zijn verstand laat praten, maar in alles zijn gevoel aanspreekt.

Dennis Bergkamp schildert een zelfportret. Opgebouwd van herinneringen uit zijn jeugd, het kruiswoordpuzzeltje op de bank, zijn hechte familieband, 'ontroerende films met een happy end, zijn doelpunten en zijn toekomstverwachtingen.

Zijn jeugd

Welk jochie van vijf, zes ging er vroeger niet met zijn oudere broers naar het voetbalveld? En wie trapte daar niet tegen zijn eerste bal? Dennis Bergkamp, de jongste van de vier zonen Bergkamp, van driehoog in Amsterdam-West, deed dat bij Wilskracht SNL, een Amsterdamse amateurclub. Onopvallend, zoals een heleboel jochies. Later, pas veel later, toen de kluwen pupillietjes als juniortjes over het veld uitzwermden, viel het blonde knulletje op. Hij mocht zelfs naar Ajax.

Aan het eind van ieder seizoen boog de technische leiding in De Meer zich weer over die jonge rechtsbuiten. Talentvol, dat wel. Maar deze Amsterdammer was geen echte Mokummer. Veel te bescheiden, te lief. Dennis Bergkamp kreeg de voorkeur van de twijfel, elk jaar weer. Van B2 naar B1. Met de hakken over de sloot. Naar A2 en A1. Niet meer dan een herkansing.

„Ik”, zegt hij, „ik was eigenlijk een heel normale voetballer. Voor Ajax-begrippen dan.” Maar toen al ging Bergkamp zijn eigen gang door het leven. „Maar ik moest meer van me afbijten, vonden ze. Mezelf laten gelden. Dat paste immers bij Ajax. Lef en bravoure. Ik dacht, dat komt vanzelf wel. M'n techniek vond ik toen veel belangrijker. Ik ben nu eenmaal kritisch, weinig laagzaam.”

Op de laatste speeldag van het kalenderjaar 1986 vond Johan Cruyff het de hoogste tijd voor weer een debutant. Het was de wedstrijd Ajax - Roda JC. Het werd 2-0. Rob Witschge werd naar de kant gehaald en een zeventienjarig jochie wurmd zich uit zijn trainingspak. Drie keer rende hij langs de zijlijn. Het was alleen voor Dennis Bergkamp een memorabele dag.

Op zondagmiddag 22 februari 1987, om elf minuten voor vier precies, viel de eerste van de seriële Bergkamp-goals. Dit seizoen zat hij grens van de honderd doelpunten overschrijden.

Emoties en gevoelens zijn risikante dingen in de voetbalwereld. Ze worden niet begrepen, verkeerd uitgelegd, er wordt misbruik van gemaakt. Op jonge leeftijd beseft hij dat hij zichzelf moest beschermen. De voetballer heeft een muur van schijnbare onverschilligheid om zijn zieleroerselen gebouwd. Het heeft hem het imago bezorgd van een afstandelijke persoonlijkheid.

'Nee', klonk het heel resoluut, toen twee Franse verslaggevers zich onaangekondigd in De Meer meldde voor een interview. En nog eens nee, toen de twee een dag later in de stromende regen terugkwamen. Maar onder die dikke huid kwamen de gevoelens in opstand. Ze kregen een kwartiertje. Het werd toch nog een dik half uur.

„Dat afstandelijke past niet echt bij mijn karakter. Ik kan op het veld ook niet echt van me afbijten. Tijdens een wedstrijd word ik ten minste tien keer aangepakt. Schop op de achillespezen, elleboogje, vasthouden, op je tellen staan. Daar word ik wel eens gek van. Maar als ik eens een tegenstander terugpak, valt dat meteen op. Ik ben daar niet zo goed in. Het past niet bij me. In de eerste wedstrijd tegen Salzburg pakte ik die vent, Lainer heette hij geloof ik, een keer terug. Ik gaf hem een dreun. Daar had ik meteen spijt van.”

„Ik heb mijn eigen manier om doelpunten te vieren. Ingetogen. Nee, ik ga nooit uit mijn dak. Ren niet de sintelbaan op, klim niet in de hekken. Als ik voetballers dat zie doen, denk ik: wat een gedoe allemaal. Ik herinner me een lob tegen RKC, deze competitie. Op zich schitterend. Maar het was al 4-0. Daar maak je toch geen ophef over? Ja, in die vriendschappelijke wedstrijd tegen Real Madrid. Een fantastische ambiance en dan twee goals. In die paar seconden gaat er verschrikkelijk veel door je heen. Of zoals Van Basten tijdens het EK'88. Dat was zijn toernooi. Dat snap ik. Maar voor de rest; doe maar gewoon.”

„Ik denk dat ik redelijk sociaal bewogen ben. Ik stond ook stil bij die aardbeving in Egypte. Maar als ik eerlijk ben, deed die vliegkamp in de Bijlmer me veel meer. Dat was verschrikkelijk. Kijk, wat er met Bryan Roy is gebeurd, raakt me. Dat gebeurt dicht bij me. Als het een speler van Emmen zou overkomen, doet het me weinig. Roy stond naast me. Toen hij naast het elftal werd gezet, dacht ik vaak: wat zou hij op dit moment doormaken? Hoe zou hij die klap opvangen? Met wie kan hij er over praten? Wat dat betreft zijn Roy

wen. Mijn familie dus. De enige eigenlijk.”

„Mijn broers zijn ook de enigen die invloed op me hebben. We hebben ook precies dezelfde mening. Als ik eens naast mijn schoenen zou gaan lopen, wordt er direct wat van gezegd. Ze zullen nooit met me meelullen. Ik kwam wel eens thuis met het gevoel dat ik lekker had gespeeld. Ik had tenminste gescoord, dus was alles goed. Mijn broers vonden van niet. Andersom gebeurde het ook, dat ik met de pest in m'n lijf thuiskwam. Het liep voor mijn gevoel niet lekker. Ook in dat geval waren ze heel reëel. En heel vaak hebben ze gelijk. Ze staan er ook buiten, hebben eigenlijk niets met Ajax te maken. Ze zullen nooit met het grote publiek meepraten. Mijn broers zijn mijn enige critici.”

Zijn doelpunten

„Een kwestie van klasse, maar ook van geluk. Ik denk dat ik in niet meer dan tien procent van de doelpunten de bal precies kreeg waar ik 'm hebben wilde. Die andere negentig procent mik je bij voorbeeld op de kruising en komt de bal laag in de andere hoek.”

„Ik zie nog zo die goal van Van Basten in de EK-finale tegen de Russen. Fantastisch. Zulke doelpunten vallen als je je lekker voelt, als je het gevoel heb dat het jôu wedstrijd, jôu toernooi is. Dan lijkt alles wel te lukken. Zoals Van Basten die bal ineens op zijn slof nam, dat was klasse. Maar het vervolg was puur geluk. Hij heeft nooit kunnen zien waar Dassajev, die keeper, precies stond.”

„Die duels met de keepers, dat is eigenlijk het mooiste. Eén tegen één. Hij denkt: wat zal ie gaan doen. Als ik alleen op dat doel af ga, weet ik absoluut niet of ik zal schieten, om de keeper heen zal gaan of het met een stifte probeer. Ik hou oogcontact met de doelman. Probeer te zien wat hij wil. Op het allerlaatste moment beslis ik wat ik doe. Puur op gevoel. Er schiet iets door me heen, plotseling, en dat doe ik. Op zo'n moment heb je ook geen contact meer met de keeper; je bent alleen met je eigen actie bezig.”

Zijn toekomst

„Mijn toekomst ligt in het buitenland, dat is wel duidelijk. In Nederland heb ik een niveau bereikt, hoger kan niet. Waar en wanneer, nee, dat weet ik niet. Echt niet. Maar niemand wil me geloven. Vreemd. Iedereen denkt maar dat ik al ergens gekend heb. Bij Juventus, Barcelona, Real Madrid, weet ik wel.”

„Daar praat ik niet over. Alleen met m'n broers. Bijna dagelijks. Zo'n beslissing neem ik natuurlijk niet zo maar. Keer op keer nemen we alles door. Wat je wilt, hoe je het wilt. Er zijn zoveel voorbeelden van hoe ik het niet wil. Het Maradona-effect. De topper die de verleiding niet kon weerstaan. Die blijkbaar nergens op kon terugvallen. Hij viel in handen van de mafia, greep naar de cocaïne. Je hebt, zeker in het buitenland, nu eenmaal mensen om je heen nodig. Omdat je, net als ieder mens, momenten hebt dat je je onzeker voelt. En steun nodig hebt. Dat heb ik nu bij Ajax, dat zal straks nog veel erger worden. Het risico is groot dat je de verkeerde mensen treft. Dat noem ik dus het Maradona-effect. Daar leer ik van.”

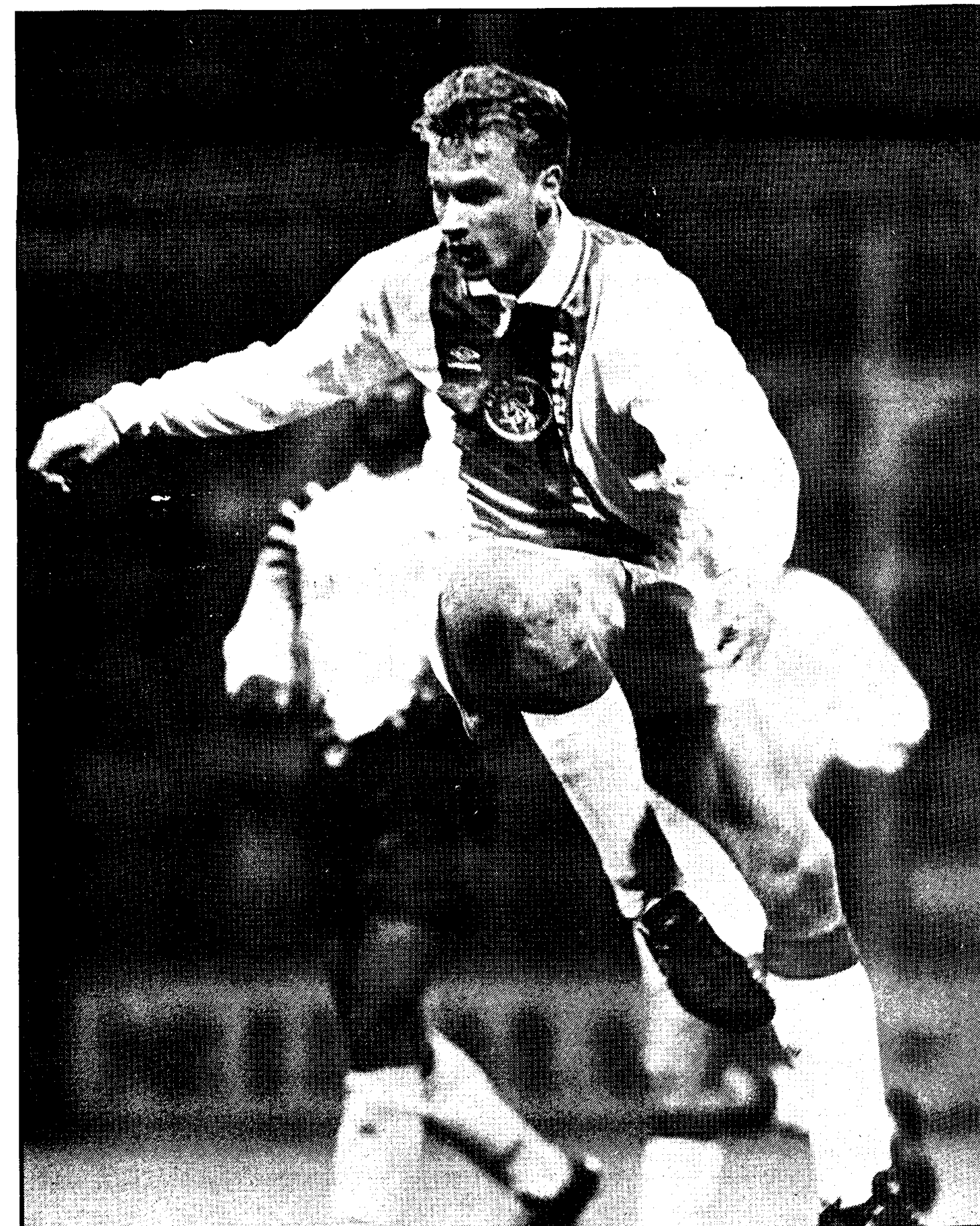
„Ik spiegel me liever aan Ronald Koeman bij Barcelona. Altijd zichzelf gebleven, van niemand afhankelijk en geen verplichtingen. Zo kan het dus ook. Zo wil ik het dus ook. Want ik wil graag topvoetballer worden, maar voor alles wil ik mezelf, wil ik Dennis Bergkamp blijven. Gewoon Dennis Bergkamp.”

„Ik neem de beslissing over mijn toekomst straks pas. Op m'n gevoel. Met m'n familie.”

Het gevoelsleven van een topvoetballer

● Dennis Bergkamp, populair in binnen- en buitenland.

Foto: ANP

● Dennis Bergkamp scoort: „Een kwestie van klasse, maar vooral ook van geluk”.

Foto: PAUL KUIT

en ik hetzelfde. We hebben beiden erg weinig mensen om op terug te vallen. Die je echt kunt vertrouwen.”

„Sommige dingen grijpen je echt aan. Als ik geluk zie. Mensen die echt gelukkig zijn. Dat raakt me, ja. Zo'n romantische film, waarbij alles toch nog goed komt. Of mensen die wat winnen in een tv-kwis en in tranen uitbarsten. Dan ben ik echt ontroerd.”

Zijn gevoel

Hij zal nooit een broek uit de kast trekken waar een vlekje op

zit. Hij laat zijn financiële zaken tot in de puntjes regelen door zijn broer, register-accountant. Punctueel, stipt. Maar de echte beslissingen neemt hij op gevoel.

„Ik doe ongelooflijk veel op gevoel. Noem het intuïtie. Eigenlijk alle belangrijke dingen. Vooraf weeg ik natuurlijk alles zorgvuldig af. Maar als er uiteindelijk een besluit moet worden genomen, laat ik mijn gevoel spreken. In het voetbal en daarbuiten. Of ik een jaartje bij Ajax blijf, zoals ik vorig jaar heb besloten, of de keuze uit een stiftbal en een passeerbeweging. Dat past bij mijn karakter. Ik moet

zeggen dat mijn gevoel me nog nooit in de steek heeft gelaten”.

Zijn voetbalwereld

De vedette van de nieuwe generatie. Straks goed voor niet minder dan zestig miljoen gulden. Dat wordt tenminste beweerd. „Vedette, vedette. Ik vind dat een vervelend woord. Doet me denken aan gouden kettingen, ringen en snelle auto's. Met zulke dingen wil ik niets te maken hebben. Ik wil graag mezelf blijven. Het is logisch dat de mensen me op een voetstuk willen zetten. Ze zien je toch als dé man van Ajax. Maar het blijft

oppassen. De voetbalwereld is een schijnwereld. Twee maanden geleden zag ik die drie Amerikaanse presidentskandidaten op tv. Vond ik best wel grappig. Ze proberen niet te zeggen wat ze denken, maar alleen wat het volk wil wat ze zeggen. Dat is net zo'n wereld.”

„De ene dag een schouderklopje, de volgende een schop. Tegen mij zijn ze vriendelijk, complimenteuses. Maar op het moment dat je er even niet bij bent, begint het geroddel. Ach, die mensen horen er ook bij. Soms vind ik het zelfs wel grappig om te zien hoe ze zich uitsloven. Maar tegelijkertijd denk ik; man, doe toch normaal. Wees jezelf. Zulke lieden maken dat je in de voetbalwereld maar heel weinig mensen vertrouwt.”

Zijn familie

Zijn kring van vertrouwensmensen is daarom heel klein. Z'n ouders en zijn drie broers. Meer niet. Anderhalf jaar geleden liet Dennis Bergkamp een huis bouwen in een dorp niet ver van Amsterdam. Om zijn oase in een woelige wereld te behouden vraagt hij de naam van zijn nieuwe woonplaats 'geheim' te houden.

„Mijn broers”, zegt hij, „zijn allemaal ouder dan ik. Nee, ik was nooit het vervende jochie. Sterker, ze hebben me wat gedold, vroeger. We hebben een ontzettend hechte band met elkaar. Van jongs af aan al. Mijn familie heeft me altijd gesteund en geholpen. Vroeger werd ik alle dagen naar de training gebracht. Als m'n vader niet kon, deed m'n oudste broer dat. Met het huis dat ik heb gekocht probeer ik iets terug te doen voor de mensen die altijd voor me hebben klaargestaan. Ik vind dat de normaalste zaak van de wereld.”

„Ik heb twee getrouwde broers. Die komen nog zeer regelmatig langs. Ik heb behoefte aan die gezelligheid thuis. Vind ik ongelooflijk belangrijk. Zeker als het effe niet meezit. Je hebt iets om op terug te vallen. Een rustpunt. Een stapsteen ben ik niet. Ik zit veel liever thuis, lekker onderuit gezakt op de bank met een kruiswoordpuzzeltje. Of achter in het vliegtuig na een wedstrijd met een of ander boekje. Dat zijn de leukste momenten van de dag. Dan laat je alles voor jezelf nog eens rustig passeren. In het topvoetbal wordt zoveel van je gevraagd en verlangd. Er worden zoveel dingen met je gedaan waar je zelf geen stem in hebt. Waar je soms ook geen zin in hebt. Trainingskampen, vlieguren, interviews, verplichtingen. Je hebt een schuilplaats nodig. Waar je even tot jezelf kunt komen, waar je jezelf kunt zijn. Met mensen die je kunt vertrou-

NIJB zoekt

SPONSORS
ZOETERMEER - De Nederlandse IJshockeybond (NIJB) is naartoe op zoek naar sponsors. Voor het Vierlandentoernooi dat gisteren in de Prins Willem Alexanderhal in Zoetermeer is begonnen, moest de IJshockeybond een beroep doen op de gemeente Zoetermeer. De geldschietters AGPO en Oranjeboom Bier verlengen onlangs hun contract niet, waardoor het doorgaan van het IJshockey-evenement op de tocht kwam te staan. Zoetermeer bleek in het kader van 'Flora'ontuur' bereid een eenmalige subsidie van 25.000 gulden te verstrekken.

Doppen verder met dubbel

PARIJS - Tennisster Anne-Marie Doppen neemt met de nationale meisjes-jeugdselectie deel aan het internationale jeugdtoernooi in Parijs, waar alle Europese landen hun nummers een en twee mogen afvaarden. Doppen verloor in de eerste ronde van het enkelspel van de Francaise Renaud in drie sets. In het dubbelspel heeft de Geleense met Annette Oosters de kwartfinales bereikt. In januari wordt definitief beslist of Doppen in de selectie wordt opgenomen.

Rothenberger wint in Weert

WEERT - Als een echte exponent van de Duitse dressuursport reed Sven Rothenberger in het hippisch centrum van Dressuur en Springstal De Jzeren Man naar zijn eerste zege van deze driedaagse wedstrijd. Met de precisie van een Zwitsers uurwerk reed de echtgenoot van Gonnellen Gordijn zijn proeven. Hij bleef met zijn paard Attention de concurrentie in de Intermediaire II ver voor. Met haar paard Ushin behaalde Jeanette Haazen in deze zware rubriek een schitterende derde plaats. Voor een Limburgse zege zorgde Bianca Westerhof in de klasse ZZ-licht.

Haanen leidt in Sibbe

SIBBE - Na de openingspartijen van het Kerst-biljarttoernooi in café Romantica in Sibbe gaan Peter Haanen (Maas-tricht) in poule A en André Peereboom (Nieuwegein) in poule B aan de leiding. Peter Haanen speelde goed en verloor de Duitser Manfred Schroeder op de drie onderdelen: 38/2, 57/2 en het bandstoten. Ook André Peereboom won de drie spelsoorten van Lambert Snijders. Piet Gerrits (Hoensbroek) verloor het kader 38/2 van Theo Zwarthoed (Leerdam) maar revancheerde zich nadien door in twee beurten het 57/2 en in zes beurten het bandstoten te winnen.

sport in cijfers

PAARDESPORT
Londen. CSI
tabel A, na barrage: 1. Frühmann/Albertino 0-20, 2. Skelton/Limited Edition 0-29, 49, 3. Godignon/Sarcelle de Sisse 0-30, 08, 4. John Whitaker 0-31, 50, 5. Vangeenberghe/Carpette Queen 4-29, 69, 6. Lanner/Cantado 3-32, 14, 19. Lansink/Easy Jumper.
tabel A, twee dagen, 1. Michael Whitaker/My Mesieur 0-20, 19, 2. Bost/President Papi-Bose 0-21, 74, 3. Smith/Lucilla 0-21, 78, 4. Charles 0-22, 20, 5. Martinez/Sacre Feu 0-23, 22, 6. Sloothaak/San Patrignano Dorina 0-23, 56, 17. Lansink/Henzo, 20. Tops/Abbeville Le Silla.
tabel C, concours op tijd: 1. Bost/Raspail SF 47,82, 2. Skelton/Finland 48,96, 3. Michael Home James 51,28, 4. Hafemeister/The Flock 52,96, 5. Melliger/Athlet 53,84, 6. Smith/Clover 54,49, 7. Lansink/Bandiet 55,17, 21. Tops/First Class 55,63.
WEERT ZZ-licht: 1. B. Westerhof met Zantvoort, 2. W. J. Schotte met Excalibur, 3. J. Wolf met Banjo. ZZ-zwaar: 1. e.a. J. Windt met Don Bijou en A. Nuy met Diva, 3. V. Linders met Boekmans Dotato. Prix St. George: 1. L. Strijk met Bolvorms Ceylon, 2. e.a. J. Roek met Dakota en D. Wigmans met Well Off. Intermediaire II: 1. S. Rothenberger met Attention, 2. S. Cuyck met Mr. Jackson, 3. J. Haazen met Ushin.
Programma vandaag: 09.00 u ZZ-licht, 11.30 u DS, 2.15 u ZZ-zwaar, 17.15 u Grand Prix, 20.30 u Kur op Muziek. Morgen: 09.00 u ZZ-zwaar en Intermediaire I, 13.00 u ZZ-licht, 15.30 u Grand Prix Special.

IJSHOCKEY
Zoetermeer. Vierlandentoernooi, eerste speeldag. Inland - Slovenië 1-1 (0-0 1-1 0-0). 25. Gorenc 0-1, 28. Krykov 1-1. Scheidsrechter: Hoekstra. Toeschouwers: 100. Strafminten: Finland 6, Slovenië 6.

BILJARTEN
Dordrecht. EK driebanden landentente. Groep A: Portugal - België B 6-2 (eindstand). Partijen van vrijdag: Theraiga - Diebold 2-0, Ribeiro - Philipoom 3-0, Groep B: Duitsland A - Zwitserland 6-2 (eindstand). 2.1. Groep C: Nederland 2-0, Aguirre - Effer (tussentijd). Bettzieche - Stroobants 2-1. Schirmerand - Ceulemans 2-0. Nederland B - België A 4-4 (eindstand). Habraken - (1-206). Weijenburg - Koen Ceulemans 2-1 (15-13 13-15 10-11, 162 en 1,027). Nederland winst dankzij meer caramboles (159-138). Groep D: Nederland A - Oostenrijk 4-0 (tussentijd). Jaspers - Pils 2-1 (15-8 5-15 15-9, 844 en 1,777). Havermans - Preissinger 2-0 (15-12 15-8, 071 en 0,749). Oostenrijk - Spanje 6-2 (eindstand). Pills - Herbon 2-0. Preissinger - Sanchez 0-2.

SCHAATSEN
Berlijn. Duitse kampioenschappen, eerste dag. mannen, 500 m: 1. Adebeg 38,61, 2. Kumm 39,13, 3. Küttich 39,51. 5000 m: 1. J. 7:09,48, 2. Dittich 7:10,05, 3. Tonat 7:13,97. vrouwen, 500 m: 1. Niemann 41,75, 2. Adebeg 42,77, 3. Börner 43,11.

MVV naar Groningen • VVV tegen De Graafschap

Rentree Trost bij Roda

Van onze sportredactie

KERKRADE - Roda JC-trainer Adrie Koster kan vanavond, aanvang 19.30 uur, in Deventer tegen Go Ahead Eagles eindelijk weer kiezen uit een ruim aanbod van spelers. Op David Nascimento en Gerrie Senden na is de Kerkradse selectie weer fit. René Trost maakt zijn rentree in de basis als rechter-verdediger. Voor Max Huiberts, hersteld van een knieblessure, ruimt Koster nog geen basisplaats in. „Hij is zolang uit de running geweest dat ik hem tegen Go Ahead Eagles liever pas inzet als de situatie daar rijp voor is.”

Koster wil de winterstop ingaan met in een goed resultaat. „We hebben iets goed te maken na de slechte resultaten van de laatste weken. Als we in Deventer in elk geval een punt behalen, kunnen we met een gerust hart anderhalve week vakantie vieren.” Koster is ervan overtuigd dat Roda JC een lastig karwei wacht in de Adelaarshorst. „Tot nu toe won alleen PSV in Deventer. Alle andere ploegen moesten een of twee punten inleveren. Dat zegt voldoende over de sterkte van de Eagles voor eigen publiek.”

MVV

Hoewel MVV op dit moment succesvol is en in de tot nu toe gespeelde uitwedstrijden nog altijd ongeslagen blijft, zullen de Maastricht-enaren morgenmiddag bij het naar punten hongerende FC Groningen alles uit de kast moeten halen om de laatste wedstrijd voor de winterstop succesvol af te sluiten. De Groningers die op de ranglijst een bescheiden tiende plaats innemen, hebben door de nodige blessures en schorsingen al veel klappen moeten incasseren dit seizoen. Daarom zijn ze in verband met het belangrijke

treffen tegen MVV al vanaf donderdag in afzondering. MVV-trainer Sef Vergoossen, die niet over de geschorste Ivo Joordens en de geblesseerde Frank Dikstaal kan beschikken, heeft zijn spelers ervoor gewaarschuwd dat het geen gemakkelijke klus zal worden in het Oosterpark.

„De geluiden die ik vanuit Groningen heb gekregen wijzen erop dat weer iedereen inzetbaar is,” merkte Vergoossen op. „Dat ze vanaf donderdag al in afzondering zijn gaan, geeft al aan dat ze er alles aan doen om voor de winterstop op vijftien punten te komen, waardoor ze naar de middenmoot zullen klimmen. Ik verwacht dan ook dat het een vrij harde wedstrijd zal worden. Van de andere kant vind ik dat wij er met veel vertrouwen heen kunnen gaan,” aldus Vergoossen.

VVV

De ontmoeting tussen VVV en De Graafschap, vanavond in Venlo, heeft een bijzonder karakter omdat de twee periodekampioenen van dit seizoen tegen elkaar spelen. Frans

Körver wil dat zijn ploeg zich na de uitnederlagen tegen RBC en ADO Den Haag revancheert met een overwinning. „In mijn planning moesten de wedstrijden tegen FC Den Haag en de Graafschap twee

punten opleveren. Als we nu dus winnen, zitten we precies op schema.” Mario Piqué neemt de positie van de geschorste Maurice Rayer in de verdediging in. Ook Geert Braem (scheurtje in neusbeen) en

Harold Derix (spierblessure) ontbreken. Of Pieter van Leenders (bilspeerblessure) op tijd fit is zal tijdens de warming-up moeten blijken. Als zijn eventuele vervanger is Marcel van 't Hek aangewezen.

sport kort

● **RECTIFICATIE** - Het juniorentoernooi voor judoka's in sporthal Kerkrade-West, met deelname van 350 Limburgers, vindt in tegenstelling tot eerder berichten niet vandaag maar morgen, zondag, plaats. Het toernooi duurt van 10.00 tot 17.00 uur.

● **HOCKEY** - Richard Aggiss heeft besloten niet in dienst te treden bij de Koninklijke Nederlandse Hockey Bond. De in Perth wonende oud-coach van het Australische mannenteam liet het bestuur van de KNHB na enkele weken bedenktijd weten in eigen land te blijven.

● **HANDBAL** - De loting voor de achtste finales om de Nederlandse handbalbeker bij de heren leverde voor de Limburgse clubs het volgende resultaat op: E en O 2-VGZ Sittardia, PSV-Hirschmann/V&L en Blauw Wit-Hellas. De wedstrijden worden op 12 en 13 januari 1993 gespeeld.

● **JUDO** - Judoka Alex Smeets uit Venlo is uitgenodigd om op 19 en 20 december deel te nemen aan het Europees top 8-toernooi in het Franse Perpignan. Hij dankt zijn uitverkiezing aan de derde plaats die hij inneemt op de Europese ranglijst in de klasse tot 86 kilogram.

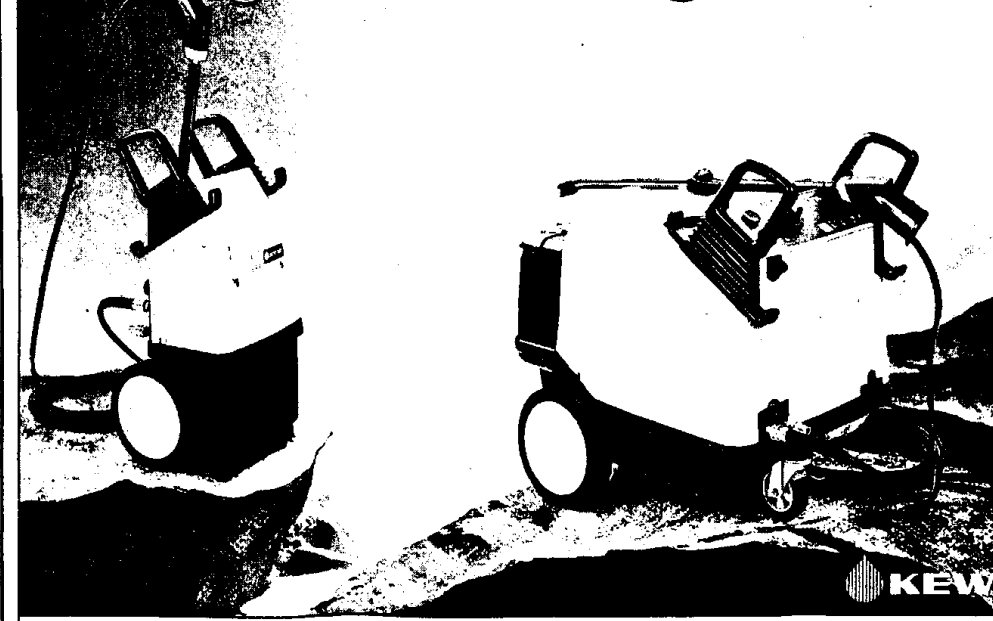
sport op tv

HEERLEN - Dit weekend is het volgende sportaanbod op televisie te zien:

VANDAAG:
15.00-17.00 Dld 3: Sport 3 extra.
17.25-17.55 Dld 1: Sportschau.
19.15-20.00 Dld 1: Sportschau.
19.30-20.00 BRT 1: Sport.
22.15-22.45 Ned 3: Studio sport.
22.30-23.00 BRT 1: Sport op zaterdag.
22.30-23.50 Dld 2: Das aktuelle Sport-Studio: met o.a. een voorbeschouwing van de voetbal-interland Uruguay-Duitsland, volleybal (vierlanden-toernooi mannen) en kunstrijden op de schaats (Duitse kampioenschappen vanuit Mannheim).
23.30-00.45 RTL +: Sport: boeken, rechtstreeks verslag van het gevecht tussen de Duitser Axel Schulz en de Brit Henry Akimwande om de Europese profitel in het zwaargewicht.
MORGEN:
11.30-13.00 Ned 2: TROS/Veronica sport: magazine.
12.45-13.15 BRT 1: Sportmiddag.
14.25-17.15 BRT 2: Sport extra: veldloop (Cross Cup vanuit Mol, live) en autosport (Procar-races te Zolder, jaaroverzicht).
15.05-17.00 Dld 1: ARD-Sport extra: skien om de wereldbeker (slalom voor mannen vanuit Kranjska Gora). Worldcup skispringen vanuit Sapporo en Bundesliga handbal (SG Wallau-Massenheim-TUSEM Essen vanuit Frankfurt).
17.15-18.00 Ned 3: Studio sport: met schaatsterland Noorwegen-Nederland vanuit Hamar.
18.10-18.40 Dld 1: Sportschau.
18.45-19.10 RTL +: Sport: boeken.
18.45-20.00 Ned 3: Studio sport.
19.45-20.30 BRT 1: Sportweekend.
19.50-19.58 Dld 1: Sportschau-Telegramm.
21.50-23.55 Dld 2: Sport extra: voetbal, Uruguay-Duitsland vanuit Montevideo.
22.00-23.05 RTL 4: Sport: voetbal.
22.40-22.50 BRT 1: Sport.

(ADVERTENTIE)

Onze nieuwe generatie hogedrukreinigers...

... nu ook bij Van Schijndel in Maasbracht

De nieuwe generatie hogedrukreinigers van KEW koppelen een doordachte vormgeving aan superieure prestaties. In het nieuwe KEW Service Center voor Limburg en omgeving kunt u ze zien en bewonderen. U bent van harte welkom!

In de showroom bij het KEW Service Center Van Schijndel maakt u kennis met onze totale productlijn. Vervaardigd uit zeer sterke recyclebare materialen en componenten. Keramische zuigers en versterkte afdichting- en verzekerings u-jarenlang ongestoord rendement. De Deense kwaliteit straalt van onze hogedrukreinigers af.

Tijdens een demonstratie laten wij u graag zien wat wij daarmee bedoelen. Daarvoor hoeft u alleen maar even een afspraak met Van Schijndel te maken. Voor elke professionele reiniging is dit zeker de moeite waard.

van schijndel b.v.
HYDRAULIEKESYSTEMEN
REINIGINGSSYSTEMEN
KEW
Stationsweg 78 6051 KL Maasbracht Tel. 04746-5636 Fax 04746-6540

Programma betaald voetbal

eredivisie

Vandaag 19.30 uur:

PSV-Vitesse
GA Eagles-Roda JC
Dordrecht 90-RKC
Morgen 14.30 uur:
Sparta-Volendam
FC Utrecht-Cambuur
FC Twente-FC Den Bosch
FC Groningen-MVV
Willem II-Feyenoord

PSV	14	11	2	1	24	41	-	8
FC Utrecht	14	8	4	2	20	24	-	14
MVV	15	8	4	3	20	26	-	22
Feyenoord	14	7	5	2	19	33	-	16
FC Twente	14	6	3	3	19	27	-	12
Ajax	13	7	4	2	18	29	-	11
Vitesse	14	5	7	2	17	22	-	11
Willem II	15	5	5	5	15	15	-	15
Sparta	13	3	7	3	13	15	-	15
Volendam	14	4	5	5	13	21	-	14
Groningen	15	4	5	6	13	15	-	23
Roda JC	14	6	0	8	12	25	-	27
RKC	14	4	6	12	14	27	-	27
GA Eagles	15	4	4	7	12	20	-	29
Cambuur L	15	2	5	8	9	12	-	26
Fortuna S	15	3	2	10	8	14	-	36
Dordrecht	15	2	3	10	7	9	-	31
Den Bosch	15	1	5	9	7	12	-	37

eerste divisie

Vandaag 19.30 uur:

FC Zwolle-Veendam
Morgen 14.30 uur:
ADO Den Haag-Eindhoven
Excelsior-NEC
Telstar-Haarlem

RBC	17	11	1	5	23	37	-	23
ADO Den H.	17	9	4	4	22	36	-	22
Graafschap	17	9	4	4	22	28	-	21
VVV	17	10	2	5	22	29	-	28
NEC	17	8	4	5	20	34	-	22
AZ	17	7	6	4	20	31	-	24
NAC	17	7	5	5	19	27	-	24
FC Zwolle	17	7	5	6	19	25	-	18
Heerenveen	16	6	6	4	18	31	-	23
Haarlem	16	6	5	5	17	20	-	24
Telstar	17	6	4	7	16	28	-	31
Emmen	16	5	5	6	15	21	-	21
Eindhoven	17	5	5	7	15	29	-	30
Helmond Sp	14	4	6	7	14	24	-	32
Excelsior	17	4	6	7	14	20	-	31
TOP	17	4	4	9	12	19	-	30
Veendam	18	3	5	10	11	14	-	28
Heracles	16	1	3	12	5	14	-	34

De Graafschap en VVV periode kamp

buitenland

BELGIE
Anderlecht-Charleroi 2-0
Vandaag 20.00 uur:
Club Luik-Antwerp
Beveren-KV Mechelen
Racing Genk-Lommel
AA Gent-Club Brugge
Lierse SK-Boom
Morgen 15.00 uur:
Cercle Brugge-Lokeren
Waregem-RWDM
Germinal Ekeren-Standard

DUITSLAND
De competitie wordt hervat in het weekend van 19/20 februari 1993.

eagles-roda jc

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter Blankenstein
Go Ahead Eagles (opstelling): Ensink, Hulshoff, Marbus, Steinmann, Maes, Van Blerck, Rorije, Schenning, Boere, Overmars, Heering.
Roda JC (opstelling): Waterreus, Romero, Luijpers, Hanssen, Trost, Van der Luer, Ihalaui, Vanderbroeck, Ter Avest, Jansen, Hofstede.

fc groningen-mvv

Morgen 14.30 uur
Scheidsrechter Reygwarth

FC Groningen (opstelling): Lodewijks, Slo, Beekweg, Holband, Wilson, Gall, Ilie, Olde Riekerink, Van Duren, Pijper, Huizingh.
MVV (selectie): Van Grinsven, Linders, Thal, Benneker, Reijnders, Delahaye, Liebrechts, Lanckohr, Visser, Meijer, Scheepers, Spijlmann, Hofman, Van As, Franssen, Maes.

vvv-de graafschap

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter Van Vliet

VVV (opstelling): Roos, Smits, Piqué, Polman, Janfada, Verberne, Driessen, Van Leenders of Van 't Hek, Babangida, Graef, Laros.
De Graafschap (opstelling): Olyslager, Lukassen, Trentelman, Vreman, Godee, Leeuwewik, Matthaei, De Vries, Van de Brink, Van Schijndel, Jansen.

Mollen scoort voor Oranje

ZOETERMEER - Bondscoach Larry van Wieren was te optimistisch. Een dag voor het Vierlandentoernooi ijshockey voorspelde hij overmoedigheid: „Nederland kan alle duels winnen.” Gisteren op de openingsdag werd zijn prognose al gelogenstraft. Tegen Denemarken werd door een verzwaakt Oranje met 4-6 verloren (1-3 2-1 1-2). Een pijnlijke nederlaag, want twee jaar tijdens het WK voor B-landen geleden verpletterde de nationale ijshockeyploeg de Denen nog met 8-0. Aanvaller Risto Mollen van het Geleense Meetpoint/Eaters scoorde de vierde treffer voor Oranje.

trainerscarrousel

PANNINGEN - Ber Lejeune heeft zijn contract met hoofdklasser Panningen met een jaar verlengd.

VOERENDAAL - Paul Meulenberg gaat nog een jaar door als oefenmeester van de vierdeklasser Voerendaal.

oefenvoetbal

VANDAAG
Lindenheuvel - Fortuna 2, 14.30 uur

Stojtskov: 'Ik had onderscheiding eigenlijk verdiend'

PARIJS - Marco van Basten is alweer voor de derde keer gekozen tot Europees voetballer van het jaar. Morgen zal de 28-jarige aanvaller van AC Milan de door het weekblad France Football uitgeloopte 'Gouden Bal 1992' voor de tv in Parijs in ontvangst nemen. Voor zijn aanwezigheid daar heeft hij toestemming gekregen van club-voorzitter Silvio Berlusconi, aan wie hij deze trofee opdraagt. Van Basten kreeg de onderscheiding ook al in 1989 en 1990. Vorig jaar werd de Fransman Jean-Pierre Papin onderscheiden.

Van Basten: „Ik heb de eerste aan Joop, mijn vader, gegeven. Die houdt hem in ons huis in Utrecht goed in de gaten. De tweede staat in ons appartement in Milaan. De derde geef ik aan meneer Berlusconi, omdat ik hem als mijn tweede vader beschouw en hij er alles voor gedaan heeft dat ik mij als voetballer verder kon ontwikkelen.” Met

Van Basten draagt Gouden Bal op aan Berlusconi

deze nieuwe onderscheiding is Van Basten op gelijke hoogte gekomen met Johan Cruijff en de Fransman Michel Platini, die ook drie keer tot voetballer van het jaar werden uitgeroepen.

De 29 voetbaldeskundigen uit heel Europa, die de jury vormden, hadden een hoge pet op van het Nederlandse voetbal. Achter Van Basten eindigde Dennis Bergkamp van Ajax als derde. Alleen de Bulgaaarse aanvaller van Barcelona Hristo

Stojtskov wrong zich tussen het Nederlandse tandem.

De aankondiging van de uitslag gaf aanleiding tot hevige beroering bij de spelers van Barcelona. Daar was algemeen verwacht dat Stojtskov de onderscheiding zou binnenhalen. „Van Basten mag dan de beste speler van de wereld zijn, maar dit jaar verdiende ik die onderscheiding meer dan hij,” meende de Bulgaar. Zijn ploegmaat Michael Laudrup ondersteunde hem; „Hristo won in 1992 zowel het Spaans kampioenschap als de Europa Cup I. Van Basten was alleen in Italië nummer één.”

Bij Barcelona vermoedt men dat Berlusconi stevig de hand heeft gehad in de verkiezing van de voetballer van het jaar. Overigens is AC Milan ook in de huidige Italiaanse competitie weer ranglijstaanvoerder en staat Van Basten tweede op de lijst van topscorers.

Miranda-RKONS beladen duel

Van onze correspondent

HEERLEN - Het inhaalprogramma dat voor morgen is vastgesteld, bevat een aantal interessante duels. Zo ontmoeten in de eerste klasse F Miranda en RKONS elkaar op de Vink. Voor de thuisclub een mogelijkheid om revanche te nemen na de 0-4 nederlaag tegen Waubach. Trainer Henk Verheezen weet zeker dat gestreden zal worden, maar is nog lang niet zeker van een positief resultaat.

„Waubach hebben we geen strobreed in de weg gelegd. Dat zal dus niet meer gebeuren. Maar het is een feit dat we momenteel niet in goede doen zijn. Diverse jongens missen door langdurige afwezigheid het wedstrijdritme. Wat dat betreft zal er na de winterstop veel veranderd zijn.”

Collega Mick Vliegen spreekt van een pikant duel en heeft hiervoor de volgende verklaring. „Miranda heeft thuis nog niet gewonnen en wij hebben uit nog geen enkel punt behaald. Een van deze twee negatieve records zal dus sneuvelen. Verder ben ik zelf van 1987 tot 1989 trainer geweest van Miranda, terwijl Pascal Daems, onze nieuwe aanwinst, destijds bij Miranda is vertrokken na een fikse ruzie met de trainer. Ik verwacht dan ook een felle strijd die hopelijk goed voetbal zal brengen.”

In de tweede klasse A komen de twee laagstgeklasseerden, Heerlen Sport en Heksenberg, tegen elkaar uit terwijl in de tweede klasse B de derby tussen De Ster en Haslou plaatsvindt. Heerlen Minor (3B) is een topser, het-

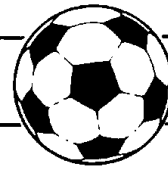
geen ook geldt voor Amicitas-Willem I in 4A. In 3C tenslotte gaat het in degradatiegevaar verkerende Swift '36 proberen RIOS'31 beentje te lichten.

amateurs zondag

Ingelast programma:

Eerste klasse F:
Hapert - RKVCL
Tweede klasse A:
Born - Almania
Derde klasse B:
Obbicht - Bekkerveld
Derde klasse C:
SVM - FC Oda
Derde klasse D:
Meterik - Meerlo
Sparta '18 - Wittenhorst
Vierde klasse D:
Amstenrade - Heidebloem
Vierde klasse E:
Urmondia - Armada

'Het klassemment in de Tour de France interesseert mij niet meer'

De andere gok van Luc Roosen

COMBLOUX – Het gebeurde in de Tour de France, enkele maanden geleden. Op weg naar l'Alpe d'Huez stapte Luc Roosen van de fiets. Afgelopen, adieu Tour. Het was voor de renner uit Belgisch Limburg een schrale troost, dat hij niet de enige was voor wie daar, in het majestueuze landschap, een vroegtijdig einde kwam aan 's werelds grootste wielerevenement. Zijn gezicht sprak boekdelen. Je kon zijn gedachten lezen. „Wat heb ik met de anderen te maken? Wat interesseert het mij, dat ene Greg Le Mond eveneens ontluisd verdwijnt?”

Gedeelde smart bestaat niet in de keiharde wereld van de beroepssport. Je bent in zo'n ogenblikken helemaal alleen, met je eigen ellende, ook al heb je in drie vorige Rondes van Frankrijk al het een en ander meegeemaakt.

„Eén ding wist ik niettemin voor honderd procent zeker”, aldus Luc Roosen. „Ik zou terugkomen naar de Tour, maar niet meer met de illusie om ooit voor het klassemment mee te spelen. Een gooi doen naar etappewinst, een hoofdrol in een of andere bergetappe, dat wel. Maar voor het overige? Elders zijn voldoende mogelijkheden om mij als prof van niveau te tonen. In de Ronde van Zwitserland, die ik in 1991 won, leverde ik reeds het bewijs. Hetzelfde deed ik door het behalen van diverse ereplaatsen in klassiekers.”

Over Ronde van Zwitserland gesproken. Hij behaalde niet alleen de eindzege en ook eens etappewinst. Hij maakte er in 1990 ook zo'n zware val, dat hij geruime tijd was uitgeschakeld. Anderhalve week later startte de Tour, Zonder Roosen, maar dat had niks met de val te maken. Vóór hij naar Zwitserland trok, had hij namelijk al besloten om niet mee te gaan naar la Grande Boucle. Een conflict met Michel Valcke, de assistent-ploegleider bij Histor, waarvoor toen ook Stephen Roche reed, lag hieraan ten grondslag.

„Valcke heeft geruime tijd een grote invloed op Roche gehad.

door

WIEL VERHEESEN

Van mij eiste men, dat ik mij onvoorwaardelijk in dienst van de Ier zou stellen. Dat weigerde ik. Niet, dat ik mij te goed vond om als helper te spelen, maar ik was destijds aan de hand van resultaten altijd nog overtuigd zelf voor het klassemment mee te spelen. „Laat Roche eerst maar zien, dat hij de beste is”, luidde mijn standpunt.

Van het een kwam het ander. Ik bleef thuis. Weer later in mijn loopbaan, ik was inmiddels overgestapt naar de Tulipploeg van José de Cauwer waarvoor ik de laatste twee seizoenen ben uitgekomen, wilde ik wel weer dolgraag naar de Tour. Maar uitgekend in mijn eerste Tulippjaar kreeg de ploeg geen startticket. Zo zie je maar, hoeveel factoren een rol spelen in een rennersleven.”

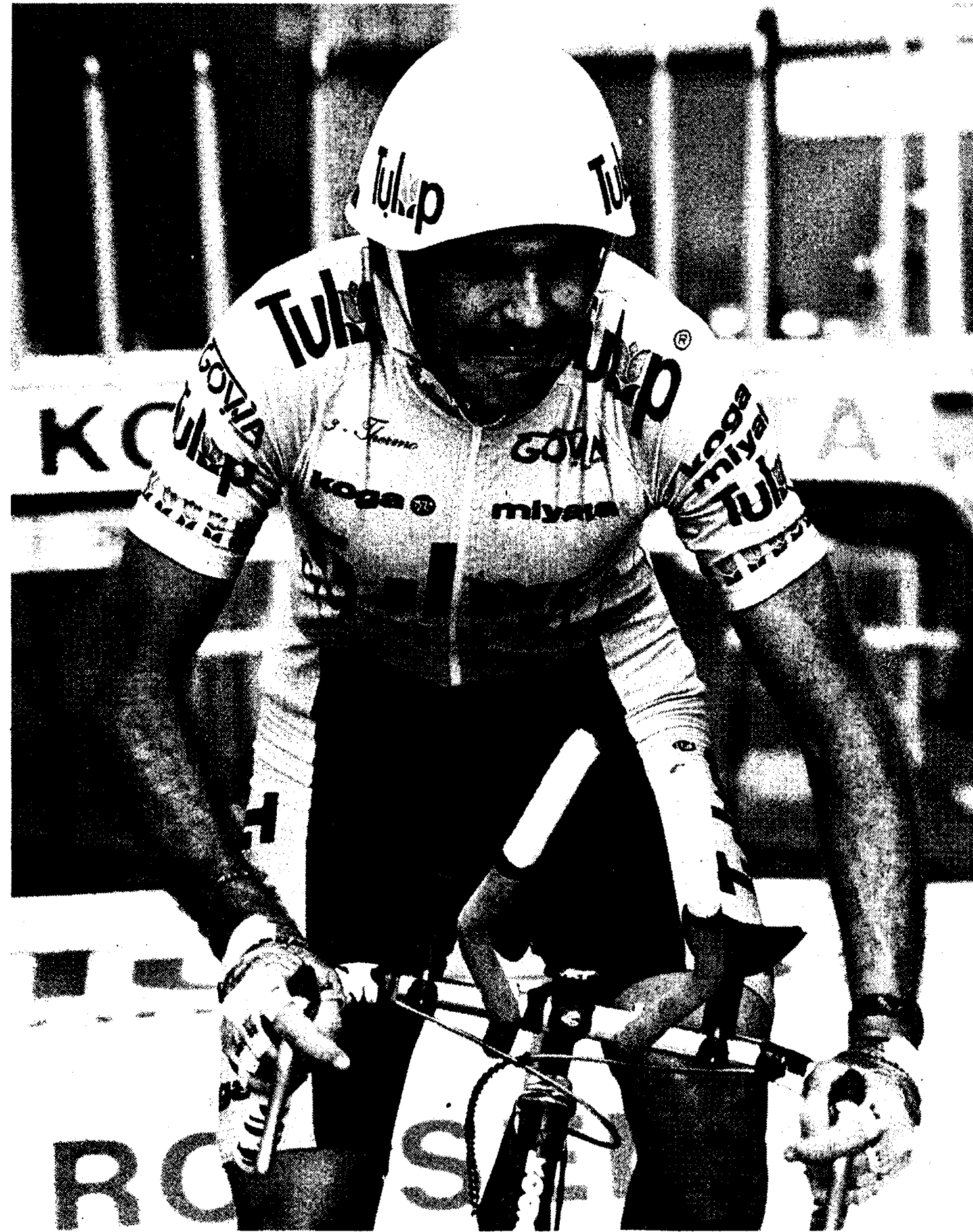
In Combloux, niet ver van Albertville waar begin dit jaar de Olympische Winterspelen plaatsvonden, keek Roosen nog eens terug op zijn ervaringen in het profmétéier. Tegelijkertijd ontvouwde hij zijn plannen. „Als 28-jarige mag ik toch veronderstellen, dat mijn beste jaren amper zijn aangebroken”, zei hij.

Combloux was deze week de pleisterplaats van de Lottoploeg voor de jaarlijkse winterstage. Het verblijf van de door Jean-Luc Vandenbroucke geleide formatie stond bovendien voor een groot deel in het teken van de kennismaking tussen de renners onderling. Niet minder dan tien van de twintig man verdedigden vanaf 1993 immers voor het eerst de kleuren van de nationale loterij in België. Luc Roosen is één van de tien.

„Ik had”, zegt hij, „ook naar Italië kunnen gaan. Jolly was in mij geïnteresseerd. Mercatone Uno wilde eveneens met mij in zee. Ik heb de aanbiedingen vrij gauw afgewimpeld. Ten eerste vond ik het taalprobleem niet bevorderlijk voor het uitbouwen van mijn loopbaan. Anderzijds zou ik nog vaker dan anders van huis zijn, omdat je naast het gebruikelijke internationale programma uiteraard ook nog extra vaak op de Italiaanse wegen aan de slag moest. Je kunt weliswaar stellen, dat een beroepsrenner zo iets als vanzelfsprekend moet ervaren. Ik ken mezelf echter goed genoeg om te weten, dat ik in men-taal opzicht toevallig anders ben. Wanneer je een zoon-tje van tweeënehalf jaar hebt, kijk je anders tegen het leven aan dan wanneer je vrijgezel bent.”

Overigens bestond dichter bij huis óók belangstelling voor Roosen, met name door TVM. „Toen het gesprek met ploegleider Cees Priem plaatsvond, was ik niettemin al zo goed als rond met Jean-Luc Vandenbroucke.”

Luc Roosen komt uit Oplabbeek, niet ver van Maaseik. Hij is plaatsgenoot van de ex-Belgische kampioen Carlo Bomans, die weliswaar tot een andere ploeg behoort, maar voor het overige zowel trainingsmakker als ... buurman is. De twee hebben in de voorbije jaren echt niet voor spek en bonen tot het peloton behoord. Hun riante woningen zijn daarvan een weerspiegeling.

● Luc Roosen is van de opgeheven Tulipploeg overgestapt naar Lotto. Tegelijk heeft hij andere doelen gekozen. Meer dan ooit gokt hij zowel op de kleinere rittenkoersen als klassiekers. Een toppositie in de Tour ziet hij niet meer zitten. „Wel een dagprijs, als het even kan in een bergetappe.”

Foto: DRIES LINSSEN

ling. „Feitelijk ben ik door Bomans in de wielersport terechtgekomen”, aldus Roosen. „Hij reed in de jongeren-categorie van de ene zege naar de andere. Dat

stimuleerde mij om het ook als renner te proberen.”

Qua zegepreken kon Luc Roosen zijn plaatsgenoot niet evenaren.

Op een heel ander terrein onderscheidde hij zich daarentegen wel. Hij bleek uitstekend bergop te kunnen. In de Tour de l'Avenir, de kleine Tour, deed hij dat

halverwege de jaren tachtig zo goed, dat hij vooral door de Belgische sportpers meteen werd uitgeroepen tot toekomstig klassemmentsrenner in de grote rondes.

Jan Raas was de chef d'équipe, die Luc Roosen de profcategorie binnenloodde. „Zijn ploeg werd toentertijd nog door Kwantum gesponsord. Ik deed het in mijn eerste profjaar zeker niet slecht. Dat kwam tot uiting in de Dauphiné Libéré, waar ik achtste werd en een etappezege behaalde. Mijn eerste Tour reed ik vooral om te leren. Toen het in mijn tweede profjaar toch niet liep zoals verwacht werd, zowel door mijn omgeving als mijzelf, vond ik het beter om een stapje terug te doen.”

Roosen ging naar de Roland-ploeg van zijn provinciegenoot Swerts, die een paar jaar nadien uit de wielersport verdween. Via Swerts kwam hij onder contract bij Histor, de formatie waarover Willy Teirlinck de scepter zwaaid. Het was vooral ook in deze ploeg, dat de huidige Lotto-renner zich in de klassiekers manifesteerde, zeker als er op geaccidenteerde terrein werd gereden. De Ronde van Lombardije was er zo een. Wat te denken ook van de Amstel Gold Race 1990?

De finish van Nederlands faamste wielersporters lag toen nog in Meerssen. Op weg daarheen was het peloton flink uitgedund, maar zeker veertig renners bleven aanspraken maken op de hoofdprijs. Het werd een finale waarvan ene Hitchcock het scenario geschreven kon hebben.

Roosen: „In de allerlaatste kilometer demarreerde Michel Dernies. Tevergeefs. Daarna sprongen Jan Goessens en ik. De finish was nog slechts enkele tientallen meters verwijderd. Ik dacht, dat ik buiten schot was. Nog dertig, nog twintig meter. Ik wilde mijn armen de lucht insteken, maar op borsthoogte staakte ik het vreugdegebaar. Adrie van der Poel flitste als een raket langs mij. Hij won. Voor mij was alleen de ereplaats weggelegd.”

Of hij nog vaak naar de foto van deze ontknoping kijkt? „Niet bepaald. Ook zonder foto zal ik tot in lengte van jaren weten hoe het in Meerssen toeling, zoals ik ook nooit de tegenslag zal vergeten in de Ronde van Lombardije. Charly Mottet kon naar de overwinning rijden, omdat ik met een lekke tube achteruit werd geslagen. Het feit, dat ik in de grote eendagskoersen vaak om de zege heb kunnen strijden, heeft mij niettemin gesterkt in mijn doel om ooit ook daadwerkelijk op het hoogste erezwaard te staan. Ik zei toch al, dat ik ook zonder Tour mijn plaats in de top van de wielersport kan afdwingen. Anders toch zeker heel dicht in de buurt daarvan.”

Basketballer verdient in Italië in zes jaar tijd dertig miljoen dollar

Kucoc, vedette zonder grenzen

Van onze correspondent
MARCEL JOOSTEN

LEVERKUSEN – In de laatste vier jaar werd het Europees basketbaltoernooi bij de landskampioenen beheerst door ploegen uit het voormalige Joegoslavië. Ultra-nationalisme en rechtse bewegingen vervangen nu in sneltreinvaart het communisme in het land dat door een verschrikkelijke burgeroorlog wordt geteisterd. De sport is op sterven na dood. Sloveense en Kroatische sportploegen lopen leeg en de toppers verlaten het Joegoslavische basketbal-kerkhof. Toni Kucoc, de enige Europese basketballer die in Amerika bekendheid geniet zonder ook maar een schot gelost te hebben in de NBA, verruilde twee seizoenen geleden Split voor Treviso en maakt nu met Benetton Treviso een tour langs de Europese velden.

De ontwikkelingen in Oost-Europa en met name in het voormalige Joegoslavië staan in schril contrast met het miljoenen spel en het mediaspektakel in het sportmaffia Italië. United Colours of Benetton, een kleurrijk gezelschap dat momenteel furor maakt in de Europese Championsleague, maakte het financieel dan ook wel erg bont. De 51-jarige textielbaron Benetton trok twee jaar geleden de beurs behoorlijk open en haalde Kucoc (dertig miljoen dollar in zes jaar), Amerikaan Vinni del Negro en center Rusconi (transfersom 15 miljoen) naar Treviso.

Dat was het begin van een basketbalsprookje met als voorlopig hoogtepunt het behalen van de Italiaanse titel. Met het aantrekken van Petar Skansi, coach van het Kroatische nationale team dat in Barcelona als enige ploeg tegen de komst van de 'Dreamteam' (zesde man van de L.A. Lakers) was de succesformule compleet. Kucoc: „Het is jammer dat we in Barcelona door de politieke ontwikkelingen niet over de sterkste spelers konden beschikken. Met Divac en Djordjevic erbij zouden wij het sterkste niet

Amerikaanse team aller tijden hebben gevormd”.

Waar Kucoc speelt wordt gewonnen. De 2,08 meter lange Kroaat heeft met zijn 24 jaar nu reeds een palmares waar menig sporter een volledige carrière voor nodig heeft. Europees kampioen en wereldkampioen met het nationale team, drie Europese titels met Split en Italiaans kampioen met zijn huidige werkgever Benetton Treviso. Die club won de slag om Kucoc van de huidige NBA-kampioen Chicago Bulls, de ploeg die voor de NBA de alleenrechten van de Kroaat bezit. Jerry Krause, de general manager van de ploeg van megasterren als Michael Jordan en Scotti Pippen, bood 'the Pink Panther' maar liefst 3,8 miljoen dollar voor een jaar stuiteren, maar de Amerikanen vloeien uiteindelijk met ruime cijfers de financiële slag met het team uit de 'spaghetticompetitie'.

„Geld is niet alles in mijn leven en daarom heb ik voorlopig voor Europa gekozen, waar ik alles gewonnen heb wat er te winnen valt. De NBA blijft natuurlijk een sportieve uitdaging, maar voorlopig hou ik mij aan mijn

contract bij Treviso”. Voorlopig dus nog geen 'sweet home Chicago', maar een langer verblijf in Treviso, een stad onder de rook van Venetië, niet ver van Slovenië.

Het enthousiasme van G.M. Krause wordt echter niet gedeeld door de sterren van Chicago. In 'the windy city' spelen nog altijd Jordan en Pippen de blues en de komst van Kucoc naar Illinois zou betekenen dat er zou moeten worden ingeleverd. Tijdens de Olympische Spelen bleek dan ook hoe gevoelig de miljoenen dans om Kucoc bij de Chicago-vedetten ligt. Vooral Bulls' forward Scotti Pippen, die minuten zou moeten inleveren bij een komst van Kucoc naar Chicago, was supergemotiveerd in de directe confrontatie met het Kroatische team. Hij smeekte coach Chuck Daly dan ook om de Kroaat te mogen verdedigen en Kucoc heeft dat geweten.

Pippen week niet van de zijde van Kucoc, die maar tot zeer matige rapportcijfers kwam en bij vlagen werd vernederd. „Hij heeft er goed aan gedaan om in Europa te blijven. Ik hoop dan ook dat de Olympische Spelen een les voor hem zijn geweest”, zei Pippen na afloop. Pippen tekende daarna een verbeterde aanbieding bij de Bulls, een contract dat niet mogelijk zou zijn geweest bij een overgang van Kucoc naar Chicago.

Op de Europese velden gaat de Kucoc-show gewoon door. In Mechelen en Leverkusen maakte het Benetton-circus een korte stop in het kader van de Europacup I-cyclus. Daar waar Nederland trevelden moet zijn met een figurantenrol en alleen nog maar op het scheidsrechtersfront actief is, hebben de Belgen en Duitsers met hun nationale kam-

● Toni Kucoc, basketbalvedette van Europese bodem.

pionen op het Europese firmament nog alle ijzers in het vuur. Enkele weken geleden vormde de arena te Antwerpen het decor voor het duel tussen Maes Mechelen en Treviso. In de tot een

fantastische sporthal ongetovert de Antwerpse burgjt liet weer eens de waarde van Kucoc.

In de openingsfase van de 'Vlaamse pot' laten enkele 'sup-

porters van de Mechelaren zich van de dwaze kant zien. Als een stelletje waanzinnigen produceert een klein gedeelte van de Belgische 'spionkop' apegeluiden wanneer de Amerikaan Ter-

ry Teagle in balbezit is, daarmee olie op het vuur gooiend van het opkomend racisme. Teagle beantwoordde de geluiden, die meer thuis horen in de Antwerpse Zoo, met schitterend schutters- en trapezewerk en zorgde ervoor dat Treviso in de eerste helft nimmer in de problemen kwam.

Voor Kucoc begon de wedstrijd pas in de slotfase. Op het moment dat Mechelen dreigt te gaan winnen is het de beurt aan Kucoc om de Leeuw van Vlaanderen te lijf te gaan. Met prachtige passes en scores beslist de Kroaat dan ook solo de match.

Twee weken later hangt Kucoc verveelt over de klapstoelen in de Dopatka Halle te Leverkusen. Ongechoren, de baseballpet nonchalant naar achteren geschoven, kijkt hij naar de oefenende 'Cheerleaders' van de Duitse kampioen Bayer Leverkusen. Zijn jongensachtige gezicht lacht voortdurend. „Dit is normaal voor elke uitwedstrijd. Even ontspannen en sfeer proeven. Straks zitten hier 4500 enthousiaste Duitsers en dan krijg je niet meer de gelegenheid om tot rust te komen”.

Twee uur later krijgt Kucoc het gelijk aan zijn zijde en schiet spelverdeler Koch van de Duitse kampioen dertig seconden voor tijd met een driepunter 80-80 op het scorebord. Kucoc krijgt de bal in de handen geduwd en brengt in een orkaan van geluid het leer over de middenlijn om daar vervolgens de tijd weg te dribbelen. En hoe krijg je dan een bijna explosierende en een uit zijn voegen springende sporthal stil. Met nog vijf tikken op de klok demareert de lange Kroaat langs zijn verde-diger die het angstzweet tot diep in de schoenen heeft staan. De lange linkerarm schuift uit met een heerlijke 'finger-roll' ploft het leer tegen het bord en vervolgens door het Duitse net. Doodse stilte in de immense sporthal en driftig typende Italiaanse journalisten, die schouderophalende verklaren dit wekelijks mee te maken.

Kucoc: „Ik zat vooral in de eerste helft niet lekker in de wedstrijd, maar ondanks het slechte spel had ik alle vertrouwen in de afloop. Die bal in de slotfase? Dat ben ik gewend. Als er gescoord moet worden, of dat nu in de Olympische halve finale tegen Leverkusen is of tegen Mechelen in Leverkusen. Ik krijg altijd de bal in de handen geduwd en doe wat ik moet doen: scoren”.

Stille nacht, mooi
gezongen. Maar waar
vind je die stilte nog?
Zet je een geluidloos
bandje in je walkman,
dan nog roffelt de ruis
tegen je
trommelvliezen.
Waar je nog een speld
kunt horen vallen, zo'n
stilte wordt gezocht. En
valt daar dan mee te
leven?

Voor de krap dertig
monniken in de abdij
van de benedictijnen in
Chevetogne is stilte
dagelijks. Hun klooster,
verscholen maar
allerm minst onbereikbaar
op een plateau nabij het
Belgische Ciney, is een
burcht van bezinning.
Bericht van een stille
nacht in de Ardennen.

Foto's van boven naar
beneden:

- Impressie van
zingende
benedictijnen in de
Byzantijnse kapel.
- Broeder Theodoor
ofwel Frans de Poel
uit Assen luidt de
kerkklokken.
- Tafereel tijdens het
zwijgzame
middageten.
- Uitzicht vanaf het
kerkhofje met zijn
latijnse en
Byzantijnse kruisen
op de abdij van
Chevetogne, België.
Rechts het oosterse
kerkgebouw. De
latijnse kerk staat
aan de andere kant
van het klooster.

Foto's:
FRITS WIDDERSHOVEN

Stille Nacht in Chevetogne

door
HANS
TOONEN

Een pij ruist door de geboende gang.

Père Jacques, 61 en nu gastenpater, klopt op
kamer 9. Of ik na het gezongen brevier (sext)
meteen wil aanschuiven voor het middage-
ten.

Kamer 9 tweehoog telt vijf vensters. Vier pe-
tierige ikonen ofwel vensters op de hemel.
En een raam met uitzicht op een kerkhofje
met doodgewone kruisen.

Midden in de kamer staat een bruin bureau
met daarop een leeslampje en een bijna op-
gebrande kaars. De stoel staat zo, dat je altijd
uitkijkt op de bemoste graven. Vlak onder de
wastafel lonkt het bed, waarvoor je de lakens
zelf moet meenemen.

Links naast het raam met doods uitzicht
hangt een zwartkoperen kruisbeeld met
daaronder een devoot ingedrukte knielbank.
Sicut Incensum staat er in hout gebeiteld. Als
wierook, zo wil psalm 141, moeten de smeek-
beden naar de hemel kringelen.

Ergens onder in het trappenhuis klingelt een
bel.

+++

Half een, maakt niet uit welke middag, is
vaste prik voor het 'dejeuner' in het monas-
tieke leven van de benedictijnen van Cheve-
togne.

Niemand schuift meteen aan tafel. Elke
monnik kent zijn plek. Gasten herkennen
die aan hun naam op het papiertje onder de
servetring. Eenieder blijft eerst naast zijn
bord staan, het gezicht richting een muur-
brede ikoon van de Drie-eenheid. Achter
mijn rug bidt een benedictijn het Onze Vader
in het Frans. Halverwege vallen de godmin-
nende monniken zingend in.

Nog geen uur in het klooster en nu al kippe-
vel.

Abt Michel van Parys, net vijftig waarvan 33
jaren geheel gewijd aan God, zit aan het
hoofd van de enige met bontgeruit plastic
bedekte tafel. Aan deze gastentafel wordt het
eten het eerst neergezet.

Pas nadat de abt heeft opgeschept, wordt de
soep zwijgzaam doorgegeven. Behalve soep

is er die donderdagmiddag gestoofde vis,
frietjes en sla. En rijstepap na. Goddelijk van
eenvoud en smaak, blinkbaar. Want elke
monnik veegt zijn bord schoon met een stuk
je brood. Pas de volgende dag heb ik in de
gaten dat dit veegvaste ritueel meer te ma-
ken met een andere gewoonte dan met de
culinaire waardering. Na het eten wassen de
benedictijnen samen af.

Terwijl zijn medebroeders in stilte hun bord
nog eens 'voltscheppen' leest een monnik,
hoog gezeten achter in de refter, eerst voor
uit de bijbel. Daarna uit een kerkhistorisch
boek, al dan niet gekozen uit de honderd-
duizend boeken rijke kloosterbibliotheek.

Iets na enen, als de waterglazen keurig in ij-
zeren mandjes zijn opgehaald, klinkt weer
een dankgebed.

Opnieuw sta ik naast mijn stoel met kippe-
vel.

+++

Om zijn byzantijnse zang vooral is het kloos-
ter van Chevetogne wereldberoemd. Van
San Francisco tot Vladivostok worden de
cassettes, lp's en cd's beluisterd. Dankzij de-
ze inkomsten krijgen de benedictijnen sinds
pakweg zeven jaar loon naar zingen. Tot die
tijd waren zij dat, wat je eerder van kerkvolk
verwacht: te goedgelovig. Wanneer Harmonia
Mundi meldde nog geen 1250 lp's te heb-
ben verkocht, geloofden de monniken hun
Duitse uitgever op zijn woord. Dat Harmonia
Mundi een paar nullen vergat, die franc viel
pas zo'n zeven jaar geleden.

Goddank schoot een advocaat uit Parijs de
beduvelde benedictijnen te hulp. En heeft
ab van Parys nu een kopzorg minder.

Toch raar: benedictijnen, die horen tot de
veruit oudste kloosterorde van de westerse
kerk, wereldberoemd om hun orthodoxe
zang die eigenlijk thuisloort in de oosterse
kerk.

Deze oecumenische eenheid tref je alleen
aan bij de monniken van Chevetogne. Zij is
de gedroomde werkelijkheid van Dom Lam-
bert Beauduin, de in 1960 overleden en op
het kerkhofje begraven stichter van deze ab-
dij. Op de rand van de Ardennen, eerst in
Amay en in 1939 voorgoed in Chevetogne,

kapte hij een open plek in het christelijke
bos. Aan weerszijden van het klooster, ooit
bezit van een armalastige baron, bouwde hij
in de loop der jaren twee kerken: een Byzan-
tijnse en een Latijnse.

Opdat er eenheid zou komen onder de chris-
tenen.

Van Wolga tot Maas.

Amen/amin.

+++

Juist deze eensgezindheid boeit Leo Engels,
net 21 jaar, als hij in 1952 intreedt bij de be-
neditijnen van Chevetogne. Voortaan heet
de Amsterdammer père Jacques. Leo is een
dode naam die pas na zijn dood op een wit
kruis zal verschijnen.

Na jaren van les geven in Grieks en kerkge-
schiedenis aan het Grieks College in Rome
wordt père Jacques vooral belast met de
nieuwbouw van latijnse kerk. Een karwei
dat tussen het bidden door tot 1986 duurt.
Want net als bij alle andere monniken, gaat
père Jacques' eerste liefde uit naar God.

Veertig jaar elke ochtend om zes uur de dag
devoot beginnen met ingetogen zingend bre-
vieren. Of hij achteraf gezien toch niet wat
gemist heeft van het wereldse leven?

Strijkt zijn dunne baard recht. En grijnst:
„Een hoop rotzooi, geloof ik...” Want een
krant, Frans- en Nederlandstalig, valt er wel
in de bus. „Maar als ik daar langer dan een
kwartier in lees, heb ik gevoel mijn tijd te
verdoen. Dat gevoel heb ik ook als ik bij
mijn stokoude vader nabij Eindhoven ver-
toef en er even televisie kijk. Ik vermors
mijn aandacht.”

Of hij dan niet blij is met de terugkeer van
Mies Bouwman op tv?

Wenkbrauwen omhoog: „Wie is Mies Bouw-
man?...”

Inderdaad, in pater Jacques' leven speelt
Mies geen hoofdrol.

Zie verder pagina 29
● Nederig maar
onafhankelijk

Godminnende monniken krijgen loon naar zingen

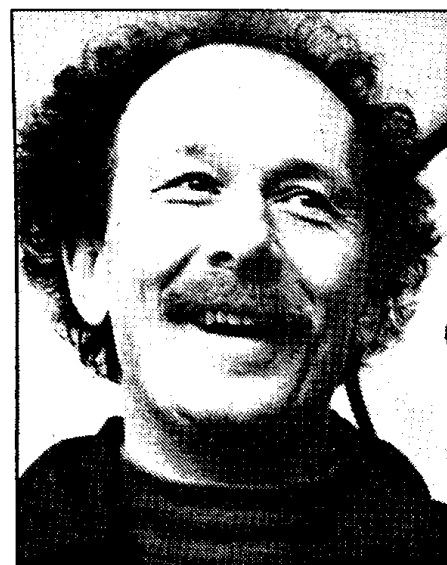
DE PROVINCE
JAN LINGBORG

_____

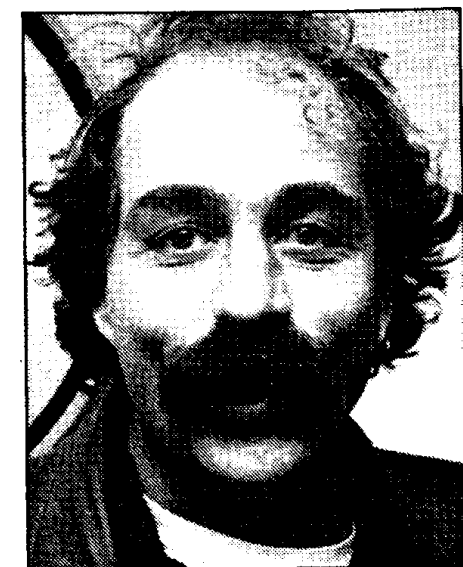

'Als met Sint Thomas de dagen lengen, dan beginnen de nachten te strengen'. Met andere woorden: vanaf 21 december, op de kerkelijke feestdag van de apostel Thomas, worden de dagen langer en de nachten kouder. De weerspreuk stamt uit '365 Heiligendagen', het nieuwste boek van de historicus Kees van Kemenade (43) in Hilvarenbeek en de journalist Paul Spapens (43) in Tilburg, uitgegeven door de Kempen Pers in Eindhoven en Hapert. Een kritische blik in de santenkraam.

Santenkraam van 'geschiedschrijvers van de koude grond'

● Kees van Kemenade

● Paul Spapens

Foto: SET POINT

Aan historische feiten had de bisschop van Genua, Jacobus de Voragine, geen boodschap. Groot was zijn belangstelling voor bloederige details. Van de heiligenlevens die hij in de dertiende eeuw beschreef, lieten jezuïeten vier eeuwen later geen spaan heel. Dezen, naar hun eindredacteur Johannes Bollandus 'Bollandisten' genoemd, hechten meer waarde aan het waarheidsgehalte dan aan het heilighedsgehalte. Het eerste deel van hun 'Acta Sanctorum' ('De handelingen van de heiligen') verscheen in 1643. Nog deze eeuw wordt het zeventigste deel verwacht. Als het werk voltooid is, zullen ruim 25.000 heiligen zijn beschreven.

Uit die ruim 25.000 heiligen kozen Spapens en Van Kemenade er 365; daarbij zoveel mogelijk de heiligenkalender van de westerse kerk aanhoudend. Ze maakten een keuze uit legendes, waardoor ook beroemde beeldende kunstenaars werden geïnspireerd. Sculpturen en schilderijen wakkerden devoties aan. Veelvuldig werden hemelse heelmeesters geconsulteerd. Talrijk waren de heiligen die tegen de pest werden aangeroepen. Desondanks 'moorde de Zwarte Dood tussen 1347 en 1720 ongeveer de helft van de bevolking (in Europa) uit'.

Kerken en parochies stelden zich onder patronage van heiligen; ambachtsgilden; schutterijen; verenigingen.

Nog altijd komen er heiligen bij. Tijdens het pontificaat van paus Johannes Paulus II werden, volgens Spapens en Van Kemenade, tot en met februari 1992 reeds 380 'eerbiedwaardige dienaren en dienaressen Gods' zalig en 262 heilig verklaard. Voor de duidelijkheid: 'Een zalige kan heilig worden verklaard, als zijn betekenis groter is dan enkel regionaal of landelijk; als hij mondiaal wordt vereerd'. In het Vaticaan houdt zich een aparte organisatie Met de aanvragen tot zaligverklaring bezig. Met het materiaal dat daartoe reeds in Rome is gedeponneerd, kan het 'ministerie van Zaligverklaringen', volgens het is Spapens en Van Kemenade schijnbaar ontstaan dat de kerkelijke kalender in 1972 is herzien. Daardoor wordt de feestdag van Franciscus van Sales niet meer op 29 januari, maar op 24 januari gevierd en de feestdag van Dominicus, de stichter van de orde van de

● De presentatie van het boek '365 heiligendagen' vond plaats samen met de opening van een tentoonstelling van devotieprentjes in het Museum voor Brabantse Volkskunst in Oirschot.

Foto: PAUL KUIT

dominicanen, niet meer op 4 augustus, maar op 8 augustus.

Fout zijn onder meer de feestdagen van Gerlachus op 19 januari (moet 5 januari zijn); van Marcellinus en Petrus op 6 april (moet 2 juni zijn) en van Job op 2 maart; wat 10 mei moet zijn. De aangehaalde spreuk 'Wie bonen wil winnen, moet op St.-Job beginnen' duidt erop dat je bonen op zijn vroegst op 10 mei moet leggen. Van 11 tot en met 14 mei kan het nog vriezen. De heiligen van die dagen, Mamertus, Pancratius, Servatius en Bonifatius worden niet voor niets de IJsheiligen genoemd. Bonen zijn erg vorstgevoelig.

Spapens en Van Kemenade, 'nog

door
JAN
VAN
LIESHOUT

wel driehonderd jaar vooruit'.

De auteurs beschreven de heiligenlevens 'vanuit een positieve visie'; anderzijds 'met een zekere distantie'.

„De gevonden gegevens worden geplaatst in de tijd dat iemand leefde en worden niet getoetst aan de tegenwoordige kijk op de toenma-

lige cultuur en omstandigheden,” schrijven Spapens en Van Kemenade. In die optiek vloekt hun eigentijds woordgebruik. Zo laten ze afvallige gelovigen in het begin van de vierde eeuw al het slachtoffer worden van een 'bijljesdag'; kon Johannes Chrysostomos, de patriarch van Constantinopel, in de vierde eeuw al 'praten als Brugman', de franciscaan die in de vijftiende eeuw in de Noordelijke Nederlanden preekte; dreigde de Frankische koning Clovis in 496, toen Napoleon nog moest worden geboren, 'zijn Waterloo te vinden'; werd Gerlachus, die in de twaalfde eeuw in de streek rond Valkenburg leefde, in plaats van een 'middeleeuwse yuppie' een ordinaire

huursoldaat. Evenzo doen de gezegde sekstermen anachronistisch aan.

Lovenswaardig is de opname van een lijst van woorden uit de tijd van het Rijkje Roomse Leven die oudere generaties alles, maar jongere generaties niets meer zeggen.

Vreemd is dat Spapens en Van Kemenade de feestdag van Maria Goretti, de boerendochter die door de buurtjongen werd verkracht en vermoord, op 2 juli situeren, ofschoon ze zelf zeggen dat haar feestdag op 6 juli is. Datzelfde geldt voor de feestdag van de apostel Jacobus. In de wetenschap dat het 25 juli moet zijn, vermelden ze hem op 13 juli.

Lambertus, bisschop van Maastricht, portretteren de auteurs op 28 april, terwijl zijn feestdag in de westerse kerk op 17 september wordt gevierd. Op die datum wordt hij wel terloops in verband met een weerspreuk genoemd.

De weerspreuk 'Isidoor voorbij, noordenwind voorbij' hoort niet bij Isidorus, de aartsbisschop van Sevilla, op 4 april, maar bij Isidorus van Madrid, de patroon van de boeren, die niet op 6 mei, maar op 10 of 15 mei wordt gevierd. Ook vereenzelvigen Spapens en Van Kemenade de H. Stanislaus van Krakau, die in de elfde eeuw leefde, met de H. Stanislaus Kostka, een Poolse jezuïet uit de zestiende eeuw, wiens feestdag op 13 november wordt gevierd.

Correcties zijn getoetst aan 'Iconographie de l'Art Chrétien' van Louis Réau, een zedelijk naslagwerk dat tussen 1955 en 1958 in Parijs is uitgegeven en aan 'Lexikon der christlichen Ikonographie' van Engelbert Kirschbaum, een achtdeilig naslagwerk dat tussen 1968 en 1976 bij Herder in Bazel, Freiburg, Rome en Wenen is uitgekomen.

Volgens kunsthistoricus Henk van Gerwen (44) in Valkenswaard, die ons in de werken wegwijst maakte, gaven twee Franse benedictijnen, Fernand Cabrol en Henri Leclerc, in de jaren 20 de eerste aanzetten tot de iconografie (beeldbeschrijving). „In 1947 verscheen de eerste druk van 'Christelijke Symboliek en Iconografie', een standaardwerk van prof. dr. Timmers, buitengewoon hoogleraar in de kunstgeschiedenis aan de universiteit van Nijmegen en hoogleraar aan de Jan van Eyck Academie in Maastricht. Verreweg het beste naslagwerk is dat van Kirschbaum, een jezuïet. Elk onderwerp, elk symbool en elke persoon wordt tot in detail besproken. Deze fundamentele werken mis ik in de bibliografie van Spapens en Van Kemenade, geschiedschrijvers van de koude grond. Wie zich op het pad van de iconografie begeeft moet goed belezen zijn; in de H. Schrift, in de werken van de kerkvaders en in middeleeuwse teksten. Publicaties door mensen in de hobby sfeer schaden ons vak.”

In het werk van Kirschbaum ontbreken zaligverklaringen als Peerke Donders, de redemptorist die

zich het lot van een melaatsenkolonie in Suriname aantrok; Titus Brandsma; de karmeliet die in Dachau een dodelijke injectie kreeg toegediend en Edith Stein, de karmelites die in Auschwitz werd vergast. Ook in het kalendarium van Spapens en Van Kemenade komen ze niet voor. Wel vermelden de auteurs dat Nijmegen vanwege Titus Brandsma en Echt vanwege Edith Stein als bede- vaartplaats in opkomst zijn.

Een andere martelaar van de nazi's, Maximiliaan Kolbe, de Poolse franciscaan die in Auschwitz de plaats van een tot de honger dood veroordeelde huisvader innam, werd wel in de heiligenlijst opgenomen. Niet op 14 augustus, zoals het betaamt, maar op 1 augustus. Erbij had kunnen worden vermeld dat Maximiliaan Kolbe reeds de patroonheilige van een parochie in Blerick is.

Pertinent onjuist is dat paus Gregorius de Grote patroon van het 'gilde' in Beesel is en Marcus, de evangelist, die van het 'gilde' in Geleen. De schutterij van Beesel staat onder patronage van St.-Georgius (ofwel St.-Joris) en St.-Sebastianus en de schutterij van Oud-Geleen onder de bescherming van de H.H. Marcellinus en Petrus.

Met '365 Heiligendagen', een santenkraam vol wetenswaardigheid, hebben Spapens en Van Kemenade geenszins de vogel afgeschoten.

In de Put van Kückhoven is alles uniek

Op de ochtend van het gesprek met de pers is het weer eens gebeurd: iets unieks gevonden, een hypothese bevestigd. Ditmaal is het een stuk zwart eikenhout met overdwars een paar evenwijdig lopende diepe groeven. Weiner is meer dan enthousiast. „Wij hebben ons al maanden het hoofd gebroken over de vraag, hoe de mensen die die put gebruikten het water omhoog haalden. Tot een paar weken geleden het blad Geo een reportage had over putten in de Sahara.” Weiner zet uiteen, hoe op de bovenrand van die putten twee verticale palen staan met daartussen een dwarsstuk; tegene die water put, hangt het touw met de emmer over dat dwarsstuk, laat de emmer zakken en trekt hem na vulling weer op. Zo kan de emmer – bij bandkeramiekers altijd van nogal broos aardewerk – nooit tegen de wanden slaan. „Zo'n eenvoudige installatie hadden de bandkeramiekers vermoedelijk ook,” zegt Weiner, „en vanmorgen hebben we deze aanwijzing gevonden dat we op de goede weg zijn.”

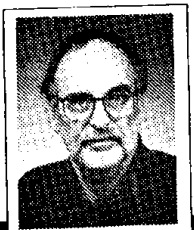
Weiner vertelt beeldend, met een voor archeologen ongewone openhartigheid, op een aanstekelijke manier over de vele hypothesen voor van alles en nog wat die in de loop van de afgelopen twee jaar verworpen moesten worden, maar ook over andere die wel zijn uitgekomen; en vooral over de manier waarop je aan hypothesen komt, en over de mate waarin degenen die de Put van Kückhoven onderzoeken, afhankelijk zijn van de kennis van allerlei soorten van deskundigen.

„Kijk dit. Een stukje materiaal, zo zien een beetje grond, of een stukje hout. Maar weet je wat het is? Misschien wel het oudste stuk-

Wat min of meer compleet gave lijk van een mens zal 'De Put van Kückhoven' vermoedelijk niet meer opleveren. Maar dat is zo ongeveer de enige teleurstelling – buiten de ook in Duitsland immer dreigende bezuiniging op de archeologie – die het onderzoek van het oudste houten bouwwerk ter wereld heeft opgeleverd. Aan dr. Jürgen Weiner,

verantwoordelijk voor het werk aan de inderdaad unieke oudheidkundige vondst, zal het niet liggen. Wat hem betreft is het geluk compleet als er in de onderste twee kubieke meter van de put die nog onderzocht moeten worden een simpel stuk gereedschap zit. 'Een bijl, maar dan een met de schacht er nog aan, als dat zou kunnen.' Een tussenstand.

door
SANTE
BRUN

je op aarde bewaard gebleven kunststof. Het is gemaakt van berkebast en volkomen waterdicht. Waar men het voor gebruikte weten we niet, maar het zat in de put. Ik zou er zelf echt niet op gekomen zijn, maar dendrologen uit Coburg, van een van de 14 instituten die bij het onderzoek van de put betrokken zijn, kwamen met de oplossing.”

Beeldje

Veel achtelozier toont Weiner – hij had het zelfs bijna overgeslagen – een stukje van een zo te zien hol beeldje, ook uit de put. 'De Venus van Erkelenz' heeft een journalist met gevoel voor pakkende koppen het ding al gedoopt. Maar Weiner kan een plaatje in een boek laten zien van een compleet vergelijkbaar beeldje, een weelderige vrouwengestalte die gebruikt werd om deze of gene vloeiend met te schenken. Niet interessant dus, want niet uniek.

De geschiedenis van de ruim zevenduizend jaar – om precies te zijn 85.000 maanden – oude put, die in december 1990 werd gevonden in een grindgroeve bij Erkelenz, is het afgelopen jaar een beetje bijgesteld. Zo is gebleken dat de mensen die de put bouwden hem

ook gedeeltelijk weer hebben afgebroken, en het hout vermoedelijk voor andere doeleinden gebruikt. „De bovenste zes meter,” schat Weiner.

De binnenste twee van de drie putten – zijn er pas na enige tijd in gebouwd, want de buitenste wand gaat het diepst. Vermoedelijk is de put een tijdje in onbruik geweest, mogelijk drooggevallen, en benut als vuilnisbak; daarna is de waterspiegel weer gestegen, waardoor de put weer interessant werd, en er van eikenhout weer een – kleinere – put in gebouwd werd. Onopgelost raadsel: hoe klein was de mens die een meter of twaalf diep een schachtje van tachtig bij tachtig centimeter uitgroef?

De archeologen zijn zo mogelijk nog opgetogener over de vuilnisbak uit de bandkeramiekerstijd die de put dus 'even' was, en die zo goed bewaard is gebleven. Dat is

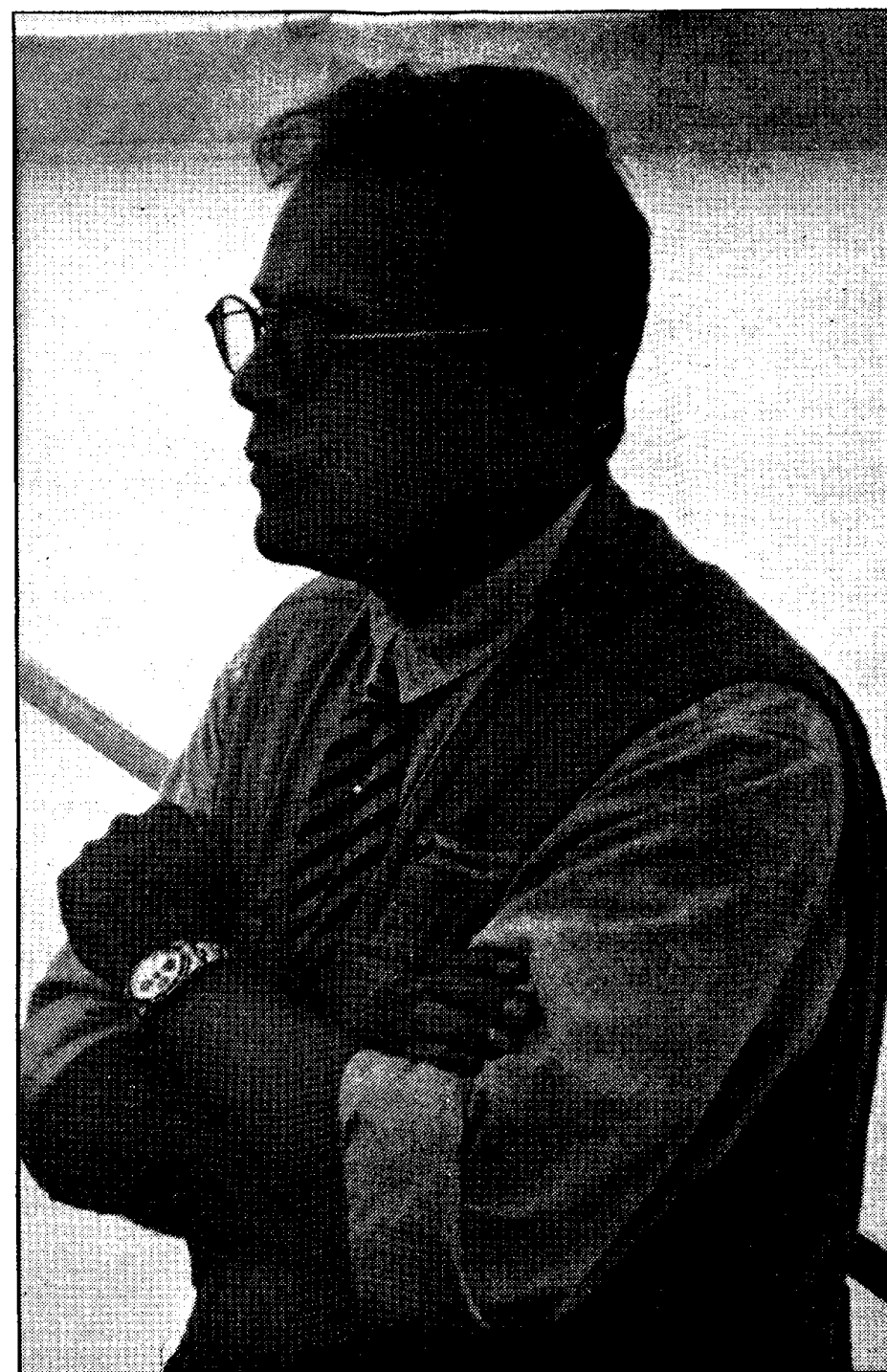
uniek, u raadt het al. Er zaten en zitten gevlochten korden in, complete gevlochten manden, de hoogste ruggevel van een reusachtig rund, een stuk gereedschap van esenhout dat werd gebruikt om hout mee te splijten, een priem gemaakt van de slagand van een mannetjesvarken.

Slijpsporen

En een barnstenen sieraad is er ook nog bij. Het ding ging donderdag van hand tot hand op een bedje van roze watten: verboden aan te komen. Weiner, nu echt geestdriftig: „Bekijk dat eens goed, je ziet de slijpsporen er nog op zitten, alsof het tien minuten geleden is gemaakt. Maar het is ruim zevenduizend jaar oud, en het enige voorwerp van bewerkte barnsteen dat ooit gevonden is uit de bandkeramiekerstijd.”

Ook heel mooi voor voor archeologen: diverse voorwerpen, kenmerkend gereedschap, waarvan niet bekend is waar ze voor werden gebruikt, zelfs hypothesen zijn er niet voor.

Van de bandkeramiekers zijn vele duizenden potten en pannen en zo mogelijk nog meer pijlpunten, stenen bijlen en andere stenen werk-

● Dr. Jürgen Weiner: alles uniek.

tuigen gevonden in het gebied waar ze woonden, dat samenviel met de vruchtbare lössgrond van de Oekraïne tot in Noord-Frankrijk; Weiner vindt de vondst van een stenen bijl dus niet uniek. „Maar een bijl met een echte schacht er aan, dat zou prachtig, en opnieuw uniek zijn,” zegt hij, en toont zijn hypothese: een bijlde dat met koord is verbonden met een wilgehouten steel zoals Weiner (en anderen) zich een dergelijk werktuig voorstellen. De vondst, die dus moet gebeuren in de on-

derste meter van de put, van een dergelijke steel, zou het geluk van Weiner, toch al heel groot, nog verder vervolmaken.

Geheimen

Zo zijn er nog vele onopgeloste raadsels en nog meer hypothesen die verworpen of bevestigd moeten worden, en Weiner wil dan ook niets zeggen over de tijd die nog nodig zal zijn om de Put van Kückhoven al zijn geheimen te ontfutselen. Wat er daarna met het materiaal gebeurt, zal hem min of meer

worst zijn: het zal wel worden neergezet in het Landesmuseum in Bonn, maar dat is zijn afdeling niet. Publicaties, zoals in het donderdag gepresenteerde jaarboek van het *Rheinisches Amt für Denkmalpflege*, dat kan nog net wel. Maar die ene bijl, en misschien nog geheel andere verrassingen, daar vlast Weiner op. De bijl overigens, waarmee misschien een van de eiken geveld kan zijn, van 110 centimeter doorsnee, waaruit de put in blokhutbouw werd opgetrokken.

Een gaaf lijk van een mens waarop vorig jaar nog werd gehoopt, ter bevestiging van de hypothese dat de put na 27 jaar al in onbruik raakte omdat ze vergiftigd was door het lijk, dat is niet gevonden en dat zit er ook niet meer in. „Het zou dan wel erg klein moeten zijn,” zegt Weiner.

Bezwerend wijst hij op de restanten van de put – nog ruim een meter tot aan de bodem – in de plastic tent op een zorgvuldig geheim gehouden plaats (die dag en nacht bewaakt wordt). „Daar zit nog heel wat in, wie weet wat we nog vinden.” En dan lijkt hij zichzelf een beetje tegen te spreken: „De tijd dringt natuurlijk. U, die vorig jaar ook deze put heeft gezien, zal opvallen dat het hout er al heel wat slechter bij staat. In twee jaar tijd is het verder vergaan dan in de ruim zevenduizend voorgaande. We moeten echt opschieten, daar hebt u gelijk in.”

Maar dat dit de laatste keer is dat we van de Put van Kückhoven zullen horen, dat is twijfelachtig. De zorg daarvoor kunnen we rustig aan Jürgen Weiner overlaten.

Archäologie im Rheinland 1991, uitg. Rheinland-Verlag Keulen, DM 49.80

In de strijd tegen de catastrofale verzuring van de bossen lijkt een belangrijk wapen ontdekt: de resonantietherapie. Woensdag presenteerde het Duitse wetenschapsbureau IRT (Institut für Resonanztherapie) enkele sterke staaltjes bosverbetering op de Veluwe. De genezing heeft plaats op een revolutionaire wijze, namelijk op honderden kilometers afstand.

DOOR TONNY MEIJERMAN

Magie? Telepathie? Het kollektief onbewuste? Onnavolgbare wetenschap? Wie zal het zeggen. Feit is dat kenners en leken achterover slaan van verbazing. Vanuit een bovenkamertje in het Duitse dorpje Weilerswist, ruim twintig kilometer onder Keulen, kan een bos ter grootte van de Veluwe (pakweg tienduizend hectare) aanzienlijk verbeterd worden. Duivelskunst? De resultaten van de behandeling kan (nog) niemand verklaren, maar dat dit 'wonder' gebeurt hebben medewerkers van de Heideimij in Arnhem en van het Geldersch Landschap alsmede Wageningse studenten geconstateerd.

„Wij kunnen de bossen helpen, zodat ze op eigen kracht verder kunnen. We kunnen ze een stuk vitaliteit teruggeven. Maar daarmee is de milieuvuiling niet opgeheven,” vertelt de bioloog ir. Hans Andeweg, voormalig student aan de Landbouwwuniversiteit in Wageningen en sinds begin dit jaar stafmedewerker van het IRT. Zijn collega dr. Irene Lutz vult aan: „We verlängeren het leven van een chronisch zieke patiënt, te weten de boom. Maar verwacht niet dat we zo maar eventjes compleet groene bossen toveren. Die komen pas terug als de milieuvuiling is verdwenen.”

Succes

De resonantietherapie is in de afgelopen jaren toegepast in (bos) percelen bij Staverden en Welna (beide Noord-Veluwe) en bij een eikeveld in de buurt van het Achterhoekse Keppel. Het bleek een daverend succes. In vergelijking met de uitgangssituatie in 1989 waren de onbehandelde eiken bij Staverden dit jaar 16 procent beter; in dezelfde tijdsspanne verbeterden de behandelde eiken 52 procent. De onbehandelde beuken werden in deze drie jaar 180 procent slechter; de behandelde vijf procent beter. Soortgelijke resultaten leverde ook de therapie bij de bossen van Welna op. In Keppel verlichtte het IRT proeven met eiken. De behandelde exemplaren kiemden beter, werden groter en gezonder.

Tril uw bos gezond

Het zijn enkele van vele voorbeelden, waarbij de therapie op afstand scoort. Alle gecontroleerd door wetenschappers, zoals Willem Beekman, plantdeskundige en docent aan de LU. „Er zijn veel raadsels, maar ik kan niet om de verschijnselen heen: de therapie werkt. Ik heb een experiment laten uitvoeren met twee keer zeshonderd eikels van slechte kwaliteit. Slechts twee onbehandelde vruchten kiemden tegen 42 behandelde.”

Informatie

Hoe de therapie precies in zijn werk gaat, is een uiterst ingewikkeld en boeiend verhaal, dat ver teruggaat. De methode gaat uit van de hypothese dat er velden van informatie bestaan, die in de loop der tijden wordt opgeslagen. Velden die de materie organiseren. Een bos bezit dat ook en heeft de kracht zijn eco-systeem te organiseren. Dat veld neemt in kracht toe door jarenlange evolutie. De afgelopen decennia raakten de bossen danig in de problemen, omdat er bijzonder veel veranderde. De natuur bezit geen antwoord op de nieuwe stoffen (in de zure regen) die in grote hoeveelheden binnendringen in het morfisch veld. De resonantie-therapie biedt informatie aan het veld aan, zodat het bos zich aanpassen kan aan de nieuwe omgeving.

Om succes te boeken is het zaak in contact te treden met het veld. Dat kan alleen door een gelijkvormig systeem te maken. Alleen die kunnen informatie aan elkaar doorgeven. Legendarisch voorbeeld is de melkroef door pimpelmezen in Engeland. In 1921 nam men in Southampton waar dat pimpelmezen

de doppen van melkflessen openrokken en dat zij van de inhoud dronken. Soortgenoten in de buurt gingen hetzelfde doen. Imitatie? Het probleem is dat deze vogels niet meer dan een paar kilometer van hun plaats komen, terwijl de gewoonte onverhoeds in heel Engeland optrad. Bovendien deed het verschijnsel zich voor in Nederland, Zweden en Denemarken. Tijdens de Tweede Wereldoorlog waren er geen melkflessen. Na de oorlog maakten de vogels de doppen direct weer open, hoewel zij de flessen nooit hadden gezien.

In dit voorbeeld zijn de pimpelmezen de resonatoren. Ze resoneren met het (pimpelmezen)vormveld en kunnen zich daarom de informatie over het 'melkflessengedrag' die in dat veld ligt opgeslagen, eigen maken.

Een ander voorbeeld. In de vijftiger jaren behandelde de Engelse ingenieur Curtis Upton een boom die belaagd werd door rupsen. Hij legde een blad van die boom samen met een bloem van een geranium in zijn apparaat en schakelde de behandeling in: de rupsen lieten zich massaal uit de boom vallen. Hier fungeerde dus het boomblad als resonator.

George de la War, eveneens Engelsman, experimenteerde met lichtfoto's als resonatoren bij de behandeling van ziekten en plagen in de landbouwgewassen. Zijn methode kreeg (door de grote tegenwerking van de chemische industrie) geen maatschappelijke erkenning.

Luchtfoto's

Het IRT heeft nu de draad weer

• Het bos kan gered worden – resonierend.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

opgepakt. „We treden met behulp van luchtfoto's in contact met het organiserende veld. Dat kan omdat de foto gelijkvormig is aan de werkelijkheid,” vertelt Andeweg. De foto lijkt een willekeurige verzameling van zwarte, grijze en witte puntjes, maar is in werkelijkheid stipt geordend. Natuurgetrouw aan de werkelijkheid. De foto kan alleen dát bos voorstellen en geen ander. Bos en foto zijn in wezen gelijkvormig. Hierdoor kan een luchtfoto (of zelfs een gedetailleerde topografische) kaart resoneren met het vormveld van het desbetreffende bos.

De foto's (ook bijvoorbeeld van zakken vol eikels) worden gelegd in een apparaatje en vervolgens krijgen ze informatie. De gegevens worden aan de computer gegeven; op hetzelfde moment krijgt het bos dezelfde informatie en wordt daar-

door vitaler. „Zo'n behandeling gaat vaak wekenlang achtereen door, een half uur per dag. We pulsen informatie in het resonerende veld, dat desnoods aan de andere kant van de wereld ligt. En het blijkt dat die gegevens dikwijls te recht komen en zo de vitaliteit van bomen verbeteren,” doceert Andeweg. Hoe die informatie ingebracht wordt en waaruit die bestaat? IRT-staffid Irene Lutz: „We willen dat best vertellen, maar dat kost jaren.” Wetenschap van de bovenste plank of mysterieuze krachten.

Hoe ook: de methode werkt en kan misschien de bossen redden. Inmiddels hebben de ministeries van VROM en Landbouw interesse getoond, evenals de EG in Brussel. Opdrachten komen binnen vanuit Spanje, Oostenrijk en België. De Wageningse Universiteit gaat aan

de slag met het opzienbarende fenomeen.

„De methode is totaal ongevaarlijk,” stelt Andeweg gerust, „omdat de natuur van nature positieve informatie accepteert. Dus manipuleren of bossen vernielen bestaat niet.” Buiten toont de bioloog twee veldjes. Een kaal stukje (onbehandelde) grond steekt schril af tegen enkele vierkante meters kruidrijk terrein. „Hoe het kan, weten we niet,” mijmert de Wageningse na in de kille van de namiddag. „Maar laat één ding goed duidelijk zijn: de therapie lost het milieuprobleem niet op. Dat moeten de mensen zelf doen. Wij geven de overheden even iets meer de tijd daadwerkelijk in actie te komen tegen de aanslag op de Nederlandse bossen. Want feitelijk had dat al veel eerder moeten gebeuren.”

Nederig maar onafhankelijk

Vervolg van pagina 25

DOOR HANS TOONEN

Denk nu niet dat deze monniken niet van deze wereld zijn. Schuif maar even aan bij abt Van Parys, net terug van een bezoek aan St.-Petersburg.

Nog voor zijn achttiende kiest deze Gentenaar voor een monastiek leven. „Voor een echt intens leven als mens. Voor mij kan dat alleen met God. Want Hij is de Beminlijke. Klopt, dat is geen rationele keuze, maar een emotionele. Dus moet je er keihard aan werken.”

Maar wel in een omgeving en tempo waar je honderd mee kunt worden.

Van Parys: „Om die rust te bereiken is een harde, innerlijke strijd nodig. Met jezelf en met positieve verdraagzaamheid naar de medemens toe.”

Halleluja, maar niemand van de medemonniken loopt met scheermesjes op de ellebogen.

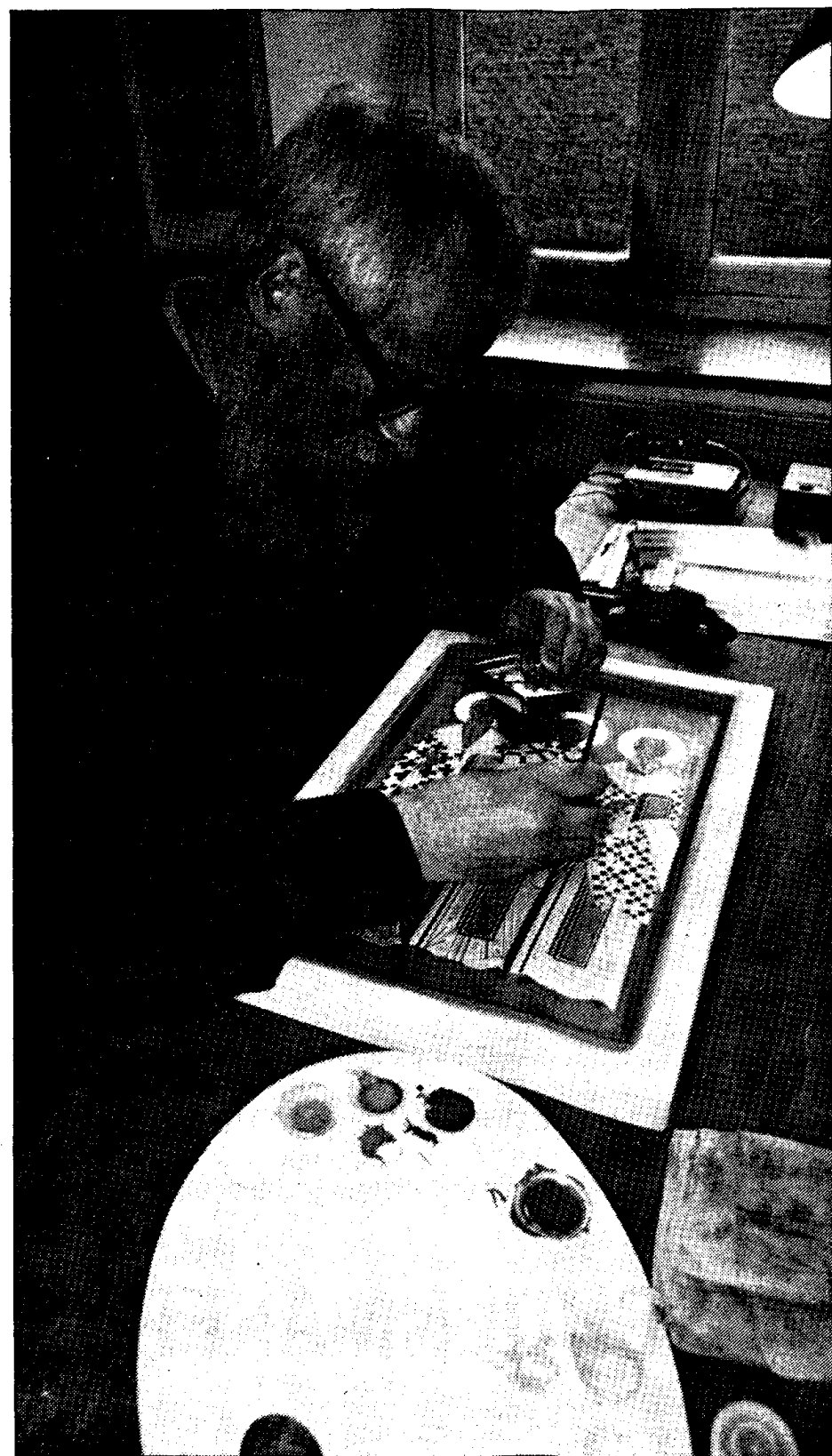
Hij knikt wijs: „Toch is het heel moeilijk. Het is een niet-natuurlijk leven, waarin je jezelf moet overwinnen. Als een mens zich isoleert, dan gaat zijn innerlijke gevoeligheid zich zo ontwikkelen dat hij in zichzelf de hele wereld draagt. In die strijd krijg je ook te maken met wat in ieder van ons zit. Verleiding en gemakzucht. Een monastiek leven is kiezen voor een leven van gebed in gemeenschap. Zonder vroom vangnet. Voor condes is geen ruimte. Niet zeggen: waarom staan we voortaan niet fijn om half acht op in plaats van in het holst van de nacht. Iedereen akkoord?... Die gedisciplineerde overgave aan God moet er zijn. Je moet naar Hem toelopen. Dat is een ren over tien kilometer, geen honderd meter. Met vallen en opstaan lukt het je. Vooral met zijn genade.”

Wat schieten de hongerende Somaliers op met uw kloosterleven, beuk ik.

De abt tikt terug: „Als wij in het westen wat meer ziel, wat meer geestelijke bagage zouden hebben en wat minder oppervlakkig zouden leven, zou het niet zover komen in de wereld.”

+ + +

Iets dichterbij ligt het twistpunt over het toelaten van rijpere gehuwde mannen tot het priesterambt. Bisschop Philip Bär van

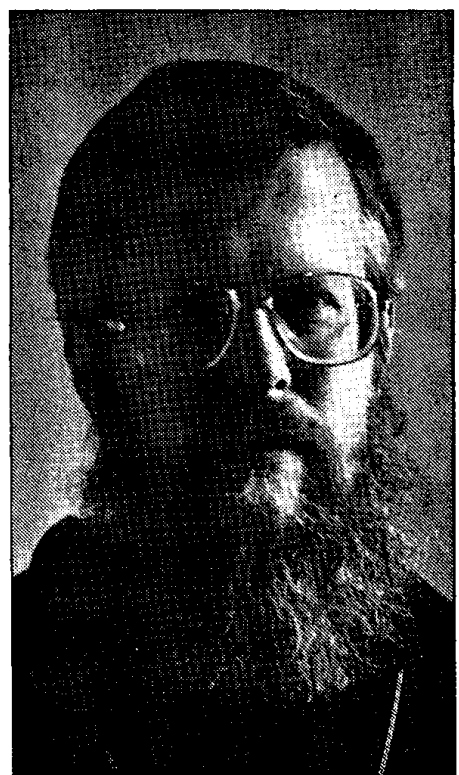
• Ikonograaf pater Mathias

Foto's: FRITS WIDDERSHOVEN

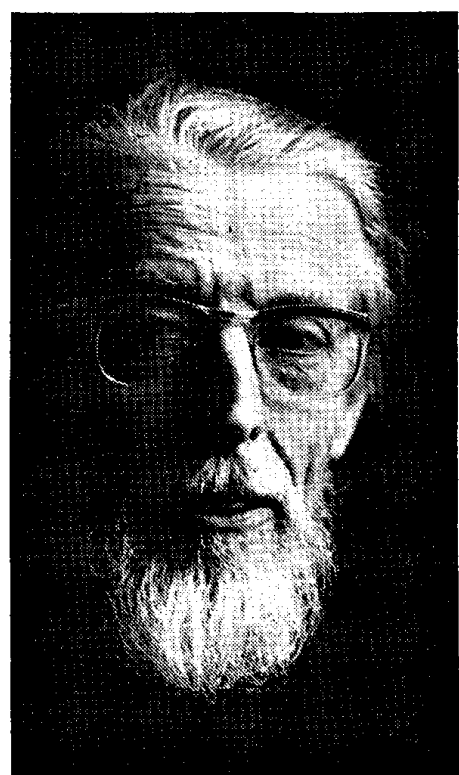
Rotterdam, zelf jarenlang benedictijn en koorleider in Chevetogne, heeft onlangs deze steen in het wijk-watervat gegooid.

Abt Van Parys werpt een steentje mee: „In de Oosterse kerk zijn gehuwde priesters heel gewoon. Na de eis is dat zo'n gehuwde priester minder aandacht heeft voor zijn gelovigen als er thuis problemen zijn. Groot voordeel is dat hij, en zeker zijn vrouw, veel dichterbij het volk staan. Gehuwd zijn botst

echter met ons monastieke leven. Ongehuwd zijn is een roeping. Het hoort tot het wezen van het kloosterleven. Terwijl het celibaat niet tot het wezen van het priester-schap behoort. Waarmee ik niet gezegd heb, dat ik iets tegen een celibatair leven heb. Maar wat ik niet hoop, is dat de kerk haar gelovigen sacramenten onthoudt, omdat er te weinig priesters zijn als gevolg van het celibaat.” Buiten duwt de nacht al vroeg de dag opzij.

• Abt Michel van Parys

• Gastenpater Jacques

Binnen banieren de monniken twee kanten op. Links richting latijnse kerk voor de vespers van half zeven. Rechts de bebaarde monniken naar de byzantijnse bidkapel. Ook voor de vespers van half zeven. Maar dan royaal met wierook. En ontelbare Gospodi's, het smekend gezongen Heer, ontferm u. Broeder Theodoor, 24 en rossig, te noort mee.

Direct na het avondeten en de af-

was wil de Assenaar best kwijt waarom hij vanaf 3 maart 1991 niet langer Frans de Poel heet.

God zoeken, niet vrijblijvend maar in gemeenschap. Dat is zijn drijfveer, opgedraaid op zijn zeventiende. En pas losgelaten na zijn vroegere dienstplicht als hoornblazer bij het trompetterkorps van de cavalerie in Amersfoort.

Of het hem zwaar valt, dit kloosterleven?

Wacht lang. In de stilte van deze monastieke hoor ik mijn pen over het papier krassen.

Aarzeland: „Wat je je niet kunt voorstellen, is de sleur. Dat elke dag hetzelfde is als de vorige, dat is wel eens moeilijk. Om die reden is onlangs een medebroeder vertrokken. Die was 51 en altijd priester, dus in dienst van de gemeenschap, geweest. Hij kon het dagritme van een klooster niet langer aan.”

Of hij iets mist uit de wereld die begint aan het einde van de oprijlaan.

Lange stilte. „Vroeger zat ik in tal van verenigingen. Te veel eigenlijk, maar wel heel leuk. Hier heb je een koor, waarin je weliswaar heel mooi kunt zingen. Maar het is wel altijd hetzelfde.”

Wie intreedt zoals broeder Theodoor mag twee tot drie jaar niet even terug in de aardse realiteit. Brieven schrijven mag, net als af en toe bellen. Zijn moeder, familie en vrienden – kortom, de buitenwereld – mogen wel op bezoek komen. Niet te vaak. Dat geldt ook voor het luisteren naar zijn radio in de cel. Wie lang aan het aardse hangt, komt nauwelijks op weg naar God.

+ + +

Als Theodoor niet bidt, rust of zingt, maakt hij wierook. Onder het werken praat je ook met je medemonniken. Alleen op zondag mag je ook tijdens de maaltijden praten. En onder het afwassen altijd.

Aardse geneugten, zoals een glas wijn, zijn er alleen op feestdagen zoals Kerstmis. „Op de vooravond van je naamfeest krijgt iedereen een pilsje. Dan word je gefeliciteerd. Op de dag zelf staat er een bloemetje bij je op tafel,” lacht Theodoor blij.

Verbaas je jezelf wel eens?

Theodoor, verlegen: „Je komt

erachter hoe moeilijk het is jezelf echt te veranderen. Ik was nogal een lui vruchtig, enthousiast figuur. Dat kan hier absoluut niet. Dan ontdek je dat je toch rustiger wordt. Want zonder die rust kun je God niet beleven. Maar ik ben nog geen perfecte monnik. Inderdaad, die lopen hier ook niet rond. Wel hele goede. Die stralen een bepaalde nederigheid uit, zonder hun onafhankelijkheid te verliezen.”

Zo'n monnik te zijn, daar tekent deze broeder levenslang voor.

+ + +

En met hem meerderen. Dankzij de toeloop naar dit klooster ligt de gemiddelde leeftijd van de krap dertig benedictijnen op 45 jaar.

Natuurlijk heeft abt Van Parys een verklaring voor de opleving. „Wie bij ons aanklopt, kiest voor de duidelijkheid van een monastiek leven. Bij ons geen mystiek gezever. Daarvoor moet je bij een goeroe zijn. De eis is helder: alles voor de Heer. Deze herkenbaarheid spreekt steeds meer jongeren aan. Bovendien komt iedereen vrij en blijft vrij. Wie weg wil, kan ik niet tegenhouden.”

Soms kiest een in alle wijwateren gewassen pater alsnog voor een kloosterleven. Pater Mathias, 53 en in Heythuysen ook bekend als Huub Küppers, is twintig jaar geleden ingetreden. Rechtstreeks vanuit Oeganda, waar hij tien jaar als missionaris van Mill Hill werkte, naar het 'ora et labora' van Chevetogne. Als hij niet bidt, verzorgt hij in de zomer rondleidingen. 's Winters schildert pater Mathias ikonen, een zalig monnikenwerk.

+ + +

Half zes, de volgende ochtend.

Door de afvoerpijp in mijn kamer valt al water. Boven mij is een andere gast net iets eerder wakker. In een vuilnisemmer naast het toilet aan het einde van de glimmende gang getuigen lege colablikjes en een verkreukeld zakje chips van een zwakke, stille nacht.

Vijf voor zes klept de kloosterklok over het nog slapende dal. In de bidkapel scharen zes monniken zich rond een lessenaar.

Gospodi pomiloe klinkt op.

Een nieuwe dag breekt aan.

In alle stilte.

ander-

Zijds

Film

DOOR SANTE BRUN

De leiding van de Serviam Scholengemeenschap – what's in a name – heeft dus de vertoning van Paul Verhoevens film Basic Instinct verboden. Mijn eerste reactie is ook: ja ja, spellen kunnen ze nauwelijks, maar de fijne kneepjes van het masochisme, daarover maak je ze niks meer wijs. Verbieden dus, die handel. Ik ken de films van Verhoeven, en de conclusie is: dat geram, dat bloed, die rondvliegende lichaamsdelen kan ik op een later tijdstip altijd nog wel eens bezichtigen.

Maar die schoolkinderen van Serviam in Sittard, die denken daar anders over. Goed, uitstekend, dat ze ook eens van een andere kunstvorm willen kennis nemen dan alleen van het hersenloos geboek dat voor muziek doorgaat. Film is een belangrijke kunstvorm, die schitterende en onvergankelijke werken heeft voortgebracht, en als ik de rector van Serviam was zou ik gevraagd hebben: hebben jullie Novecento al eens goed bekeken? Of Le Salaire de la Peur? Of The Wild Bunch? Daar wordt ook in geramd, maar dan zinvol in het kader van een schitterend kunstwerk. Of anders Turks Fruit, die een slechte imitatie was van een goed boek, maar die tenminste ergens over ging waar een gewoon mens zich in kan verplaatsen.

De naïeveteit van de schoolleiding heeft me nog het meest gefraspeerd. Is het haer ontgaan dat we midden op die vuilnisbelt leven? Heeft het echt zin om daar een hoekje genaamd 'Serviam' clean te houden? Die kinderen die Basic Instinct hadden gepland voor hun filmclub kijken toch de godganse dag MTV en RTL4, en met name die laatste heeft zich gespecialiseerd in het uitzenden van het soort films waarin de taal (veel te ingewikkeld) is afgeschaft en alle conflicten worden opgelost door middel van het urenleng doen ontploffen van alle mogelijke explosieven in alle mogelijke vormen en toepassingen, ter produktie van kubieke meters bloed en slachtafval. U moet trouwens eens een paar uur naar MTV kijken – wat daar tussen de regels door allemaal niet aan perverse seks en racisme verheerlijkt wordt te midden van oorverdovende escape voor alle leeftijden tart elke beschrijving.

De kinderen die daar aan gewend zijn, vinden het *Ersatzgebuis* van RTL en SAT1 al lang vervelend gedoe voor opa. Trouwens, vergeleken bij het geram dat RTL4 uitzendt, is ook Basic Instinct nog betrekkelijk braaf.

Maar ach.

Misschien doet de moderne jeugd onder de film wel hetzelfde wat wij vroeger deden: zachtjes knijpen in je vriendinnen dat je met veel moeite naar de bioscoop had getrouwd, en hopen op het opmerste geluk, namelijk dat ze zachtjes zou terugknijpen. Van de film – Annie Get Your Gun, of Three Coins in the Fountain – zag je dan weinig, en zo had het dus ook kunnen gaan bij Basic Instinct op Serviam. Voor lage instincten in de bioscoop heb je strikt genomen niet een bepaald type film nodig, zo blijkt wel.

De schoolleiding, die de taak heeft middelbare scholieren op te leiden tot onze toekomstige intelligentsia, had er beter op kunnen toezien dat er na afloop van de film een verplichte discussie zou worden gehouden over het gebodene. En dan kan de besproken film natuurlijk beter een verontrustend cultureel verschijnsel als Basic Instinct zijn dan The Sound of Music.

Voor het stiekem knijpen maakt dat natuurlijk niks uit. Tijdens de discussie zal dan ook meteen blijken wie heeft geknepen, en wie hem knijpt voor de toekomst van onze cultuur.

ONZE ZAAK KRIJGT BINNENKORT ZELF EEN NIEUW JASJE

Profiteer dus nu van onze grote
VERBOUWINGS OPRUIMING
met prachtige **KORTINGEN** op onze
hele kollektie tot maar liefst

50%

O.A. NIK BOLL VAN GILS SELDOM WIMMERS CARLO COLUCCI SIGNUM

JACQ SEYFFERS
mode voor de man

Nieuwstraat 1 Hoensbroek Telefoon 045-212403

LIQUIDATIEVERKOOP

Door het niet nakomen van haar financiële verplichtingen
t.a.v. de MFB-bank, teruggenomen door de
meubelfinancieringsbank van vooraanstaande Duitse
meubelfabriek POLSTER-SIT, gevestigd te Duisburg,

**700 STUKS MEUBELEN
VAN 1E KLAS KWALITEIT**

die moeten worden verkocht voor de

HALVE WINKELPRIJS

260 bankstellen

(5 modellen) div. stoffen, 3-2-combi, van 2195,- NU

180 lederen 3-2-combi

(5 modellen) 10 kleuren, van 5495,- NU

100 zwarte leren draaifauteuils

verstelbaar + hocker, van 995,- NU

80 dressoirs

(1 model) blank/donker eiken, van 1995,- NU

90 massief eiken, echt leer

3-1-1, van 5995,- NU

110 blanke eethoeken

van 1195,- NU

1095,-

2795,-

398,-

995,-

2995,-

599,-

VRIJDAG 18 DEC. 10-17 UUR

ZATERDAG 19 DEC. 10-17 UUR

ZONDAG 20 DEC. 10-17 UUR

**De verkoop wordt gehouden in
het M.E.C. FORUM 100**

MAASTRICHT

Veiligstelling garantie

Door het uitvoeren van de liquidatieverkoop, vallen alle
garanties en zekerheden onder verantwoordelijkheid van
Rudy v/d Zande Woninginrichting (lid Interieurwaarborg).
Infolijn 073-122471.

AS MAD
SAMENWERKENDE MAASTRICHTSE AUTO DEALERS

400 occasions
van alle bekende
merken!

occasion show

mecc Maastricht

vrijdag
18
december
van
16.00 uur
tot
21.00 uur

zaterdag
19
december
van
10.00 uur
tot
18.00 uur

zondag
20
december
van
10.00 uur
tot
18.00 uur

GRATIS ENTREE

HANSEN
muziekcentrale

reparatie in
eigen ateliers

Enorme collectie blaas- en slaginstrumenten
waarin alle beroemde wereldmerken

- trompetten - cornetten - bugels - trombones - tuba's
- saxofoons - klarinetten
- fluiten - piccolo's - hobo's - fagotten
- slagwerkinstrumenten - xylofoons - vibrafoons enz. enz.
- grote collectie mondstukken - toebehoren en accessoires
- eigen huurprogramma met recht van koop

Akerstraat 94-98 - Kerkrade

045 - 41 34 38

Enorme collectie dwarsfluiten, w.o.: Yamaha, Pearl, Hammig,
Trevor J. James en vele andere.

Alle beroemde merken saxofoons in voorraad, w.o. Selmer - Conn - Yamaha - Peter Ponzol - Armstrong -
Jupiter - Amati en vele anderen.

HARMONIE DILIGENTIA ECKELRADE

UITNODIGING

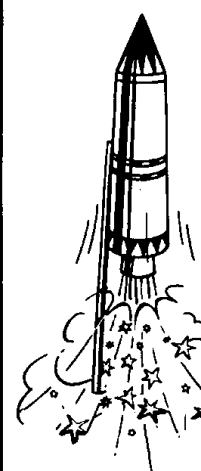
Poolse kunstexpositie
te Eckelrade

Officiële opening door wethouder J. Demollin op
woensdag 23 december 1992 om 20.00 uur.

Openingstijden:
donderdag 24 december 1992, 20.00-23.00 uur
zondag 27 december t/m zondag 3 januari 1993,
20.00-23.00 uur

Adres: Harmoniezaal Diligentia, Dorpsstraat 37,
Eckelrade

Mede mogelijk gemaakt door: Rabobank Mergelland -
gemeente Margraten - Brand's Bierbrouwerij -
Pianohandel Beckers - Wijnkerij Pardoel - Van Laar
Muziekhandel - Slagerij Pinckaers Eysden - Bloemisterij
Bükelblömke - Ankersmit Holding B.V.

DIT JAAR NOG GELD VERDIENEN!?

Dan als een vuurpijl naar

NISSAN SCHOENMAKERS SITTARD

Enkele voorbeelden:

Sunny 1.6 SLX
4-drs.
Normaal
NU 33747,-
28824,-
U verdient 4923

100 NX 1.6
Normaal
NU 35557,-
30526,-
U verdient 5031

Sunny 1.4 1x 4-drs.
compleet uitgebouwd
Normaal
NU 34107,-
27944,-
U verdient 6163

Sunny 1.6 LX 5-drs.
compleet uitgebouwd
Normaal
NU 38442,-
31663,-
U verdient 6779

Deze netto-prijzen zijn inclusief:

* afleveringskosten * brandstof * mattenset * ML tectylbehandeling * kentekenkosten.
Dus rijklaar.
* Eventuele inruil mogelijk.

GARAGE SCHOENMAKERS SITTARD B.V.

NISSAN

Geerweg 14 (achter het station) Sittard. 046-512814

NISSAN

**KERST
MEUBELSHOW**

vanaf 19 t/m 24 december

1 week lang **10%** korting op al uw aankopen

U kunt bij Marres Interieur terecht voor 1001 interieur-ideeën. Wij bieden U volledige inrichtingen
in de lijnen Country, Trendy, New Classics en het romantische Copie-Antique. In de nieuwe Giftshop
vindt U perfect bijpassende accessoires voor Uw eigen interieur of als kado-idee. Wij raden U
daarom een uitsapje naar Marres Interieur meer dan aan.

MARRRES
interieur

Openingstijden:
ma.-vr. 09.00 - 18.00 uur
za.-zo. 13.00 - 18.00 uur
woensdag gesloten

ZONDAGS OPEN

GESLOTEN OP
23, 25 en 30 Dec.
en 1 jan.

Tongersesteenweg 37
3620 Lanaken (België)
Tel. 089-714120

● De speelgoedpoes ligt nog altijd in de tuin van de ambassade...

Foto: G. P.D.

De uitdrijving van het Tokiose ambassade-spook

Op het pad naar de begraafplaats ligt een poes met zijn kopje in een onnatuurlijke knik opzij. Ook de pootjes steken in merkwaardige hoeken uit het beestje. De buik is opengereten en de rafels steken viezig omhoog. Bij nadere beschouwing blijkt het een speelgoedpoesje te zijn, maar niettemin biedt het een onaangename aanblik. De grijnzende, gifgroene krokodil van vilt die een paar meter verderop ligt, doet ons vermoeden dat hier de getuigen liggen van een wreed kinderspelletje. Maar de werkelijke toedracht gaat alle fantasie te boven. De dieren liggen er namelijk al dertig jaar.

haar ambassade te vestigen op de geconfiscerde begraafplaats in hartje Tokio. De nacht voordat de eerste paal van het ambassade gebouw er ceremonieel ingeheld zou worden, pleegde een oude, verwarde priester zelfmoord op de plek die de tuin van de residentie zou worden, dezelfde plek die ooit een uithoek van de begraafplaats was geweest. Wonderlijk genoeg waren de klachten over boze dromen onder de parochianen daarna verdwenen.

De ambassadeur had de priester zeer in verwarring gebracht met zijn verzoek. Zijn instinct zei hem zich verre te houden van het spook dat zijn grootvader de dood had ingejaagd. Maar het was zonneklaar dat de ambassadeur zonder blikken of blozen het dubbele zou betalen van wat hij normaal voor een geestuitdrijving zou rekenen.

Gekrijs

Om zichzelf nog wat bedenktijd te geven, zei de priester dat zich pas volgende maand een gunstige dag voor zou doen voor de uitdrijving. Nauwelijks was de nacht gevallen, of de priester hoorde buiten een afschrikkelijk gekrijs. Het leek op het krijsen van een kat, maar schertser en hoger. Soms leek het over te gaan in een gesis. Het was moeilijk uit te maken of het nu één of meer beesten waren, als het al beesten

waren. Hij hoorde ook geklapper, geknars en gekraak, maar steeds overheerste het krijsen. Het klonk of het er op leek en dood aan toe ging.

Het bloed stelde de priester haast in de aderen. Hij probeerde zichzelf voor te houden dat het van alles kon zijn, maar toch draaiden zijn gedachten steeds weer naar het spook van de leidster van de bende van de Witte Slangen. Hij kon die nacht de slaap niet vatten, bang als hij was voor wat zijn dromen hem zouden brengen.

De volgende ochtend zag hij op het pad naar de begraafplaats een poes liggen met zijn kopje in een onnatuurlijke knik opzij. Ook de pootjes staken in merkwaardige hoeken uit het beestje. De buik was opengereten en de rafels staken viezig omhoog. Het bleek een speelgoedpoesje, maar desalniettemin was het een onaangename aanblik. Een paar meter verderop lag een grijnzende, gifgroene krokodil van vilt. Wat zich hier had afgespeeld, wist hij niet. Hierbij vergeleken waren alle geestverschijningen en spookactiviteiten die hij tijdens zijn priesteropleiding tegen was gekomen kinderspel. Hij vond het eng, doodeng. Op eens schoten hem de woorden van zijn grootvader te binnen: „Beter armoe dan angst, mijn jong. Want pakken doet ze je.” Hoe was het mogelijk dat de woorden van die oude dwaas zo op hem van toepassing bleken te zijn.

De priester wist nu wat hem te doen stond. Hij belde aan bij de residentie en stelde de ambassadeur voor om, gratis en voor niets, nog dezelfde dag een ceremonie te houden om het ongelukkige spook over te halen zich neer te leggen bij haar nieuwe rustplaats. Hoewel sommigen op de ambassade het spook een langer leven hadden toegewenst, was de ambassadeur enthousiast. Tezamen met het voltallige personeel, inclusief de huishoudster en de nachtwaker, zat hij die avond in het heiligdom van de tempel zich af te vragen waar de priester aan dacht die daar enkele uren achtereen als in trance onafgebroken soetra's mummelde, terwijl hij eentonig op een houten trom sloeg. De tweede secretaris was ervan overtuigd dat de priester een staat van verlichting had bereikt. De kanselier zwoer dat hij de priester enkele centimeters boven zijn kussentje had zien opstijgen.

Toen het laatste staafje wierook was opgebrand, was de priester klaar. Met een onaardse voorkomendheid leidde hij zijn gasten de tempel uit en verklaarde dat het spook eindelijk met het verleden had kunnen afrekenen en nu klaar was voor een nieuwe reïncarnatie. In haar oude gedaante zou ze niemand meer lastig vallen.

Onder wat de Nederlanders oneerbiedig het 'mummelen' hadden genoemd, had de priester plechtig beloofd om het poesje en de krokodil die hem de ogen hadden geopend, in ere te houden. Bij regen haalt hij ze binnen, maar doorgaans liggen ze op het pad naar de begraafplaats. Tot op de dag van vandaag houdt de priester dit vol. De twee speelgoedbeesten vertonen na bijna dertig jaar merkwadig weinig sporen van slijtage.

DOOR ELBRICH FENNEMA

Deze eeuwenoude begraafplaats herbergde ooit de urn van de beruchte leidster van de Bende van de Witte Slangen. De toenmalige priester had haar overblijfselen een halve eeuw geleden met tegenin begraven in wat toen een uithoek was van de dodenakker. De geest van een geëxecuteerde kon immers behoorlijk doorspoken, vooral als zij op het moment van de dood bevangen was geweest door een sterke emotie als jaloezie, haat of woede.

De priester had goede reden gehad om daar bang voor te zijn. In zijn verlangen naar succes en rijkdom had hij regelmatig een beroep op de leidster van de Bende van de Witte Slangen gedaan. Zij verzorgde dan wat slechte voortekenen door haar slangen los te laten, een nachtegaaltje te vergifigen of een gebroken spiegel op straat te laten liggen. Dat bewoog angstige parochianen ertoe zich dan met een offer naar de priester te reppen om het naderend onheil af te wenden.

Op den duur werd het de priester echter toch te gortig. Hij besloot dat hij het makkelijkste van haar af zou komen door te klikken bij de magistraat. De magistraat nam het zekere voor het onzekere en executeerde de benedeidster. In het geval van het woord van een priester tegen het woord van een vrouw was de uitkomst immers duidelijk. De priester was enerzijds opgelucht, maar anderzijds ongerust over de vraag of de benedeidster had geweten wie haar had verraden.

Argeloos en nietsvermoedend was de Nederlandse ambassadeur die in 1963 besloot dat er in zijn tuin een vlaggemast moest komen waaraan de driekleur met oranje wimpel kon wapperen. De werkmans die de noodzakelijke bouwkundige maatregelen moest treffen, stuitte na een meter graven op iets hard. Voorzichtig spitte hij verder en daar kwam een verweerde urn te voorschijn, waar tot ieders grote schrik beenderen in bleken te zitten. Ogenblikkelijk werd bij de politie aangifte gedaan van de lugubere vondst. De ambassadeur had er allang spijt van dat hij op zijn nieuwe post met zo'n Hollands doortastende vaderlandslievendheid van start was gegaan. Het laatste wat hij kon gebruiken was een schandaal rond een moord op zijn ambassaderrein.

Onderzoek

De botten waren al oud, zo bleek uit het politieonderzoek. Als er al sprake was van een misdaad, dan was die verjaard. De politie raadde echter wel aan om een priester te laten komen om zich over de verstoorde zielestus van de overledene te ontfemen. Nuchtere Nederlander als hij was, legde de ambassadeur deze suggestie naast zich neer. Maar spoedig drong zijn Filippijnse huishoudster, die een stuk gevoeliger was voor bovennatuurlijke verschijnselen, erop aan dat er iets aan dat geschonden graf moest gebeuren.

Sinds de opgraving zag ze nacht na nacht verschijningen van een gesluerde vrouw in een wit gewaad. Langaam liep de gedaante op haar toe en lichtte dan de sluier op.

Ze had geen gezicht en in plaats van haren goldeden er slangen langs haar hoofd. De huishoudster had, toen de verschijningen aanhielden, eens een spiegel mee naar bed genomen, omdat ze wist dat spoken oplossen als ze hun evenbeeld zien. Maar zodra de witte vrouw verscheen, voelde de huishoudster zich verlammen. Toen ze weer bijkwam uit haar trance, lag de spiegel in stukken naast haar hoofdkussen. Daarna weigerde ze nog langer op de residentie te slapen.

De Japanse nachtwaker, die niet eens over de urn met botten was ingelicht, meldde dat hij sinds kort regelmatig het gevoel had dat hij boven zijn bed zweefde. Na een poosje viel hij dan weer in zijn bed terug, dat dan steenkoud aanvoelde. Waarschijnlijk had de ambassadeur nog niets ondernomen, ware het niet dat ook de Nederlandse medewerkers begonnen te reppen van een spook. Ieder die 's avonds wel eens alleen tot laat had doorgewerkt, had elders in het gebouw archiefkasten open en dicht horen schuiven. Al gauw wilde niemand meer overwerken.

Toen het op de ambassade geaccepteerd excuus was geworden om het spook de schuld te geven voor kwijlgeraakte documenten, besloot de ambassadeur dat de tijd rijp was om het spook eens aan te

pakken. Hij nam contact op met de priester van de belendende tempel. Die was in eerste instantie enthousiast, vooral, omdat de ambassadeur duidelijk bereid was flink te betalen voor zijn diensten.

Karakters

De priester verschoot echter van kleur toen hij de urn zag, waarop in karakters nog duidelijk leesbaar was dat het om een geëxecuteerde vrouw ging. Hoe vaak had hij als kleine jongen niet de verhalen van zijn oude grootvader aanhoord waarin de wraakzuchtige geest figureerde. Levendig stond hem nog voor ogen hoe zijn grootvader hem dikwijls met opgeheven handen en ingekeerde ogen had gewaar-

schuwd: „Beter armoe dan angst, mijn jong. Want eens zal ze je pakken.” Hij herinnerde zich ook dat parochianen met boze dromen zijn opa kwamen vragen om toepasselijke soetra's. Het wonderlijke was echter dat de boze dromen juist heftiger werden als de parochianen zijn grootvader hadden gecoconsulteerd. Sindsdien was de clientele van de tempel almaar teruggelopen.

De genadeslag voor de tempel kwam enkele jaren later, na de grote aardbeving van 1923. Aangezien de hele stad toch in puin lag, oordeelde de gouverneur van Tokio dat het aangewezen moment was aangebroken om te herverkavelen, zodat er wat orde kwam in de warrig uit zijn voegen gegroeide

stad. De tempel kwam er bekaaid af. Ze moest ruim de helft van haar begraafplaats, de belangrijkste inkomstenpost, opgeven voor een minimale vergoeding. Het had iedereen verbaasd dat zijn oude grootvader geen enkele poging had gedaan om zijn knekelhof te behouden, of toch op zijn minst betere voorwaarden te bedingen. De meeste jongeren in zijn buurt hielden het erop dat de oude baas kennelijk seniel was. Maar oudere parochianen legden een mysterieus verband met witte slangen, gebroken spiegels en dode nachtegaaltjes.

Niet lang daarna accepteerde het Koninkrijk der Nederlanden het aanbod van de gemeente Tokio om

Karin

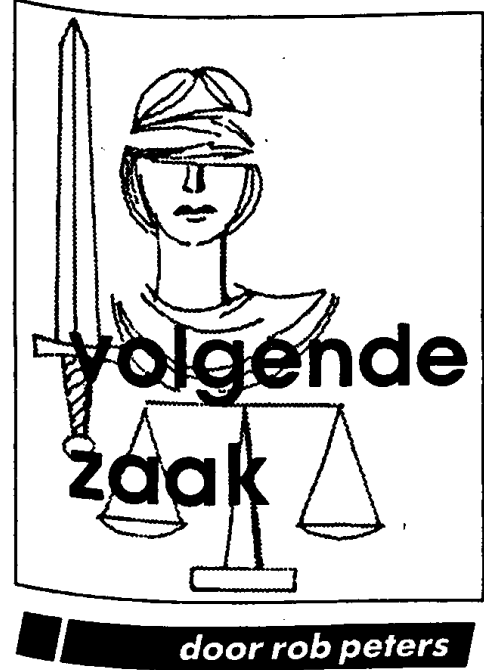
„Ik ben helemaal clean. Ik heb een kind en mijn man zit in de cel. Ik wil niets meer van drugs weten,” verzekert Karin met een wat vreemd bevroren lachje rechtbankpresident mr. P. Broekhoven op de eerste zittingsdag. De ambtenaar van de reclasserings bevestigd uit volle borst dit sprankje hoop. Een week later zit de blonde, magere Karin (23) zo stoned als een garnaal in een hoekje van de grote zaal van de rechtbank in Maastricht. Regelmatig lijkt ze in slaap te vallen, terwijl de rechtbank zich urenlang door het dossier van de leden van een middelgrote drugsbende worstelt. Af en toe schrikt ze wakker en grijnst schichtig in het rond, maar toont verder nauwelijks enige belangstelling. Karin is dan ook geen lid van de bende. Ze was via haar schoonzus, die weer bevriend was met de leider van de club, wel een goede en vooral vaste klant. Voor dertien duizend gulden aan 'spijkerbroeken' of 'broden', want zo heet heroïne in de code

van handelaren, staat Karin nog in het krijt bij de Turken. Voor Karin is het oprollen van de bende best op tijd gekomen. De 'deurwaarders' waren al enige malen bij haar aan de deur geweest. In de drugsscene voerspelde dat over het algemeen weinig goeds. Karin werd een beetje ontzien wegens familiebanden, maar nu die schoonzus ook gebroken heeft met de firma, wordt het weer link.

De recherche kende haar naam van vele honderden afgeluisterde telefoongesprekken tijdens het jaar durende onderzoek; zij gebruikte die ook dankbaar. Karin's volmondige bekentenis gaf de bewijsvoering handen en voeten. Haar medewerking leek aanvankelijk ook beloofd te worden. Officier van justitie J. Nabben vindt dat Karin met 240 uur dienstverlening als bejaardenhulpster of iets dergelijks haar verdiende loon krijgt.

Bij de uitspraak veertien dagen later wijst de rechtbank die eis hardhandig af. Tot ontzetting van het hoopje ellende, dat weken eerder nog trots en openhartig verhaalde over haar wederopstanding uit de drugshele, veegt de rechtbank het aanbod van dienstverlening van tafel. Karin moet voor zes maanden de cel in. Een ultieme poging haar te dwingen tot afkicken, al is dat in de Nederlandse gevangenis ook al geen realiteit meer. De rechtbank was het duidelijk niet ontgaan dat Karin urenlang heeft zitten suffen en de duidelijke symptomen van een stevige 'shot' vertoonde. Is zij gezwicht onder druk van de eenzaamheid, de haat en de dreiging van de drugshandelaren of de verwijten van familieleden? Wie zal het zeggen.

Geknakt sluipert een jonge vrouw het paleis van justitie in Maastricht uit. Op zoek waarschijnlijk naar de tijdelijke troost van een zakje bruin poeder...

door rob peters

Het Zuiveringschap Limburg heeft als taak het bewaken en verbeteren van de kwaliteit van de Limburgse oppervlaktewateren. Het zuiveringschap tracht dit doel onder meer te bereiken door het bouwen en exploiteren van rioolwaterzuiveringsinstallaties; het onderhouden van de water-luiftoet; het afgeven en controleren van lozingsvergunningen en het geven van voorlichting. Het bestuur van het zuiveringschap is gevestigd in Roermond.

Gewijzigde oproep

In Limburg wordt het afvalwater gezuiverd in 22 rioolwaterzuiveringsinstallaties. De afdeling Zuiveringsbeheer beheert deze installaties, alsmede 143 rioolgemalen en 500 km. pers- en rioolleidingen. Uit oogpunt van kwaliteit en doelmatigheid gaat er een verandering plaatsvinden in de organisatie binnen deze afdeling. Hoofdpellers van de nieuwe organisatie, die volgens planning in 1993 operationeel zal worden, zijn:

- de indeling in drie regio's (regio Zuid-, Midden- en Noord-Limburg);
- per regio een regio-manager;
- een onderscheid tussen de taken bedrijfsvoering en technisch onderhoud.

Op de zuiveringsinstallaties zijn in totaal circa 90 medewerkers werkzaam. Graag willen wij in contact komen met een

H.T.S.-er m/v

voor de functie van regio-manager Noord-Limburg.

De functie als regio-manager bent u verantwoordelijk voor een optimaal beheer en staat van onderhoud van de binnen de regio gelegen zuiveringstechnische werken. U geeft leiding aan twee teams van de overige (ca. 18) medewerkers die worden ingezet op de zuiveringsinstallaties. U verzorgt de planning en organisatie en bent tevens budgetbeheerder. U bent verantwoordelijk voor het zuiveringsproces op de drie zuiveringsinstallaties binnen de regio en neemt initiatieven voor verbeteringen van het proces. Daarnaast behandelt u klachten en coördineert u bij calamiteiten.

Wij zoeken een afgeronde technische HBO-opleiding, bijvoorbeeld HTS-bedrijfskunde en affiniteit met andere technische richtingen zoals werktuigbouwkunde, elektrotechniek en processtechniek. U bent in staat het vermogen te groeien in een uitdagende functie. Ervaring heeft u bij voorkeur opgedaan in een technische organisatie. Kortom, wij zoeken een aankomend manager met een HBO-opleiding en enige werkervaring. U bent woonachtig of gaat u vestigen in de regio Noord-Limburg.

Wij bieden een aantrekkelijke functie bij een bestaande organisatie. Het salaris is afhankelijk van opleiding en ervaring en bedraagt maximaal f.5854,- per maand. Verder zijn de gebruikelijke arbeidsvoorwaarden en reiskostenvergoedingen voor overheidspersoneel van toepassing.

Interstellings- en procedure: nadere informatie omtrent deze functie kunt u verkrijgen bij het hoofd van de afdeling Personeelszaken, de heer ing. W. Deen, telefoon 04799-94395. Algemere informatie, ook over de vacatureprocedure, kan de heer P. Baasmakers, personeelsconsulent, u verspreiden telefoon 04799-94395.

Het vacaturenummer waar u uw sollicitatiebrief heen 14 dagen na het verschijnen van dit blad moet u toezenden: afdeling Personeelszaken en Arbeidsvoorziening, Postbus 314, 6640 AH Roermond. De afzender aan de afzender van het vacaturenummer 722302 in de linker bovenhoek van brief en

Zuiveringschap Limburg

prof. dr. J.A. van Kemenade

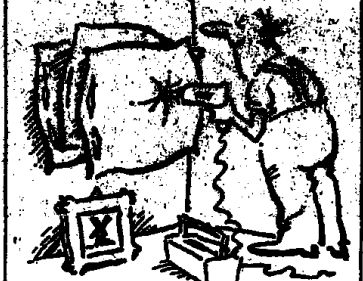
Nationalisme, dogmatisme en fundamentalisme zijn uitingen van het overtuigings geloof in het eigen gelijk en de zelfgenoegzaamheid. Zij ondermijnen vrijheid en verdraagzaamheid, die de fundamenten zijn van een duurzame vrede. Het is van belang dat het IKV daarvoor voortdurend aandacht vraagt.

prof. dr. J.A. van Kemenade
commissaris van de Koningin van Noord-Holland

IKV
Interkerkelijk
Verdragsraad
Caldersstraat 60
Postbus 52005
2200 CN Den Haag
Telefoon: 070-3543611
Fax: 070-3543611

Gedrukt op 78 x 24

BOREN ZONDER STOREN KAN OOK

De NSG helpt bij het vinden van een oplossing voor alle vormen van geluidsoverlast.

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDSHINDER
Postbus 381 - 2600 AJ Delft

OFFICIAL DEALER

Jos Bogman Ford

SPECIALE AANBIEDINGEN OP ONZE OPEN ZONDAG

A.S. ZONDAG IS DE KERSTMAN AANWEZIG MET EEN LEUK KADOOTJE VOOR ALLE KINDEREN EN SPECIALE AANBIEDINGEN VOOR DE OUDERS!

BIJ AANKOOP VAN EEN SIERRA SOLAR OF SIERRA GT PROFITEERT U VAN VEEL VOORDEEL	NU 2 JAAR 0% RENTE OP ALLE BIJ AANKOOPEN BEDRAG VANAF 10.000,-	BIJ AANKOOP VAN EEN SIERRA SOLAR OF SIERRA GT GRATIS RADIO/CASS. SPELER
---	---	--

ZONDAG 20 DECEMBER GEOPEND van 11.00 tot 17.00 uur

Wie dan in onze showrooms komt, kan profiteren van de speciale aanbiedingen die tijdens deze dagen gelden. Bij aankoop van een Sierra Solar of Sierra GT profiteert u nu van ongekend veel voordeel met gratis radio/cd speler en zeer gunstige financieringsvoorwaarden.

Reden genoeg om snel langs te komen. U bent van harte welkom!

Kerkplein, Hamstraat 70, Tel. 045-423030, Fax 045-416868

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

Wat dacht u van een nieuwe baan in het nieuwe jaar?

Zo aan het einde van het jaar hebben we allemaal een beetje de neiging om ons af te vragen hoe het nieuwe jaar er zal uitzien. Het is een natuurlijke behoefte om te kijken naar de toekomst. Het is ook een goede manier om te kijken naar de toekomst. Het is een natuurlijke behoefte om te kijken naar de toekomst. Het is ook een goede manier om te kijken naar de toekomst.

WERKTUIGBOUW ACV-TECHNIEK WEG- EN WATERBOUW ELEKTROTECHNIEK BOUWKUNDE

Wij zoeken een afgeronde technische HBO-opleiding, bijvoorbeeld HTS-bedrijfskunde en affiniteit met andere technische richtingen zoals werktuigbouwkunde, elektrotechniek en processtechniek. U bent in staat het vermogen te groeien in een uitdagende functie. Ervaring heeft u bij voorkeur opgedaan in een technische organisatie. Kortom, wij zoeken een aankomend manager met een HBO-opleiding en enige werkervaring. U bent woonachtig of gaat u vestigen in de regio Noord-Limburg.

Prettige feestdagen!

TECHNOTIME
DE TECHNISCHE WERKPLAATS
Voor goede technici werkt u Techno Time.

Naam:	MY
Adres:	
Postcode:	
Telefoon:	

Stuur de kaart op in een enveloppe met de naam: Techno Time, Postbusnummer 5499, 6500 WC, Eindhoven.

Provincie Limburg

Beleidsmedewerker Onderwijsplanning v/m

In de hoofdgroep Wetzijn is het bureau Onderwijs & Educatie belast met de voorbereiding en uitvoering van het provinciaal beleid met betrekking tot planning van onderwijsvoorzieningen, aansluiting onderwijs - arbeidsmarkt, kennis-hoger onderwijs-structuur en volwassenen-educatie. In dit bureau is een vacature voor een

Functie-inhoud: als beleidsmedewerker onderwijsplanning draagt u zorg voor de coördinatie van en afstemming tussen de (wetelijke) taken die de provincie op het terrein van basis-, speciaal en voortgezet onderwijs vervult. Daarbij bent u ondermeer verantwoordelijk voor de opstelling en actualisering van provinciale beleidsnota's en toelichtingen op deze. Tevens draagt u zorg voor de beleidsvoorbereiding en -uitvoering van de provinciale onderwijsplanning, met name voor het voortgezet onderwijs. Verder participeert u in plan- en overlegcommissies, waaronder het Overlegcommissie Provincie - Onderwijs.

Functie-eisen: van u wordt verwacht dat u een op de functie afgestemde universitaire studie (bijv. onderwijswetenschappen) heeft voltooid en daarnaast aantoonbare (werkervaring en affiniteit) heeft met onderwijsplanning en beleidsvoorbereiding. Voorts beschikt u over goede

om zowel zelfstandig als in teamverband te kunnen functioneren en heeft u gevoel voor bestuurlijke verhoudingen.

Salaris: afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring wordt een salaris geboden van maximaal f. 6.790,- per maand.

Sollicitaties en toelichtingen: indien u belangstelling heeft voor deze functie, kunt u uw schriftelijke sollicitatie, gegaan binnen 14 dagen tegemoet. U kunt deze richten aan het College van Gedeputeerde Staten, c.a.v., de Directeur van de Stafgroep Personeel en Organisatie, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het vacaturenummer W.92020 op brief en enveloppe.

Voor informatie over deze functie kunt u zich wenden tot de heer P.P.M.H. Wolf, hoofd van het bureau Onderwijs & Educatie, telefoon 043-897136.

Vrouwelijke kandidaten, die aan de functie-eisen voldoen, worden nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren. De mogelijkheid tot kinderopvang is aanwezig.

In de laatste fase van de procedure zal een delegatie van het bureau worden ingeschakeld, terwyl een psychologisch onderzoek tot de procedure kan behoren.

KAAS

De Pils franchise-organisatie heeft in Nederland 100 kaaswinkels en -shops in huis, horeca, horeca, horeca en in winkels.

Wij zoeken op korte termijn voor de Kaaswinkels in de provincie Limburg een ZELFSTANDIGE ONDERNEMER m/v die op franchisebasis deze shop kan exploiteren.

Wij zoeken een kandidaat die beschikt over een afgeronde opleiding en in het bezit is van de vereiste diploma's. Voor de geschikte kandidaat is er met een lage investering een goede toekomstige kans. Zie ook de website van de organisatie.

Interesse? Doe kaart in een enveloppe met de naam: Kaaswinkels, Postbus 5499, 6500 WC, Eindhoven.

tempo-team uitzendbureau

GEZONDHEIDZORG
Werkzaam als medisch laborant(e) m/v werkzaam in de omgeving van Heerlen. U bent werkzaam in het bezit van een bewijs van specialisatie. Beste full-time baan in de gezondheidszorg. Interesse dan contact met ons op: tempo-team uitzendbureau, Postbus 5499, 6500 WC, Eindhoven.

Uitdagend Kerstloterij Geleed Promotion
Hoofdprijs personenauto t.w.v. f. 15.000,- is gevallen op lotno. 09157.
de reischeck t.w.v. f. 995,- op lotno. 09909.
de reischeck t.w.v. f. 995,- op lotno. 09909.
Promotie van t.w.v. f. 995,- op de lotno. f. 26426, 27262, 28788 en 09923.
De trekking vond plaats ten overstaan van notaris mr. J.W.M. Wanders, op zondag 13 december 1992.

Alkohol en Verkeer DAT KUN JE NIET MAKEN
Teken voor de toekomst van een woelend
Glo 121 UNICEF

VOLVO
440 ESCAPE
440 ESCAPE "PLUS"
NU NOG ENKELE IN VOORRAAD.

BIERMANS B.V.
BERG en TERBILT
HEER-MAASTRICHT
Billeva 24, tel. 043-4040574 - Streeplaat 18, tel. 043-416555

winkelcentrum de plu
De laatste verstuikopen doet u in Winkelcentrum de plu. De laatste verstuikopen doet u in Winkelcentrum de plu. De laatste verstuikopen doet u in Winkelcentrum de plu. De laatste verstuikopen doet u in Winkelcentrum de plu.

Weer nieuws bij Woonkultuur!

Klassiek anno 1992

Een gloednieuw en stijlvol woonkamer voor uw salon en woonkamer, nu bij Woonkultuur.

Verrijkt met de laatste trends in warme materialen, elegantie en verfijning. Het is een woonkamer in de stijl van de jaren 30, met een prachtige houten kast, een prachtige houten kast, een prachtige houten kast, een prachtige houten kast.

Verrijkt met de laatste trends in warme materialen, elegantie en verfijning. Het is een woonkamer in de stijl van de jaren 30, met een prachtige houten kast, een prachtige houten kast, een prachtige houten kast, een prachtige houten kast.

Verrijkt met de laatste trends in warme materialen, elegantie en verfijning. Het is een woonkamer in de stijl van de jaren 30, met een prachtige houten kast, een prachtige houten kast, een prachtige houten kast, een prachtige houten kast.

woonkultuur

Woonkultuur is een woonkamer in de stijl van de jaren 30, met een prachtige houten kast, een prachtige houten kast, een prachtige houten kast, een prachtige houten kast.

Woonkultuur is een woonkamer in de stijl van de jaren 30, met een prachtige houten kast, een prachtige houten kast, een prachtige houten kast, een prachtige houten kast.

Woonkultuur is een woonkamer in de stijl van de jaren 30, met een prachtige houten kast, een prachtige houten kast, een prachtige houten kast, een prachtige houten kast.

DOOR ONNO HAVERMANS

Hinnikende paarden, hoe lang had het oude Wenen dat al niet meer gehoord? Het nachtelijk tafereel aan de Ringstrasse, waar 69 Lippizaner hengsten met korte galoppades en stijlsprongen over de bankjes van de Volksgarten hun plotselinge ontsnapping uit de strak gespannen leidsels van de Spaanse Rijsschool vierden, bracht heel even een sfeer van losbandigheid terug in de op en top keurige hoofdstad van Oostenrijk. De aanleiding was veel minder aardig. Gretig likkende vlammen legden binnen enkele uren een deel van de Hofburg, het paleis van de Habsburgers, in de as.

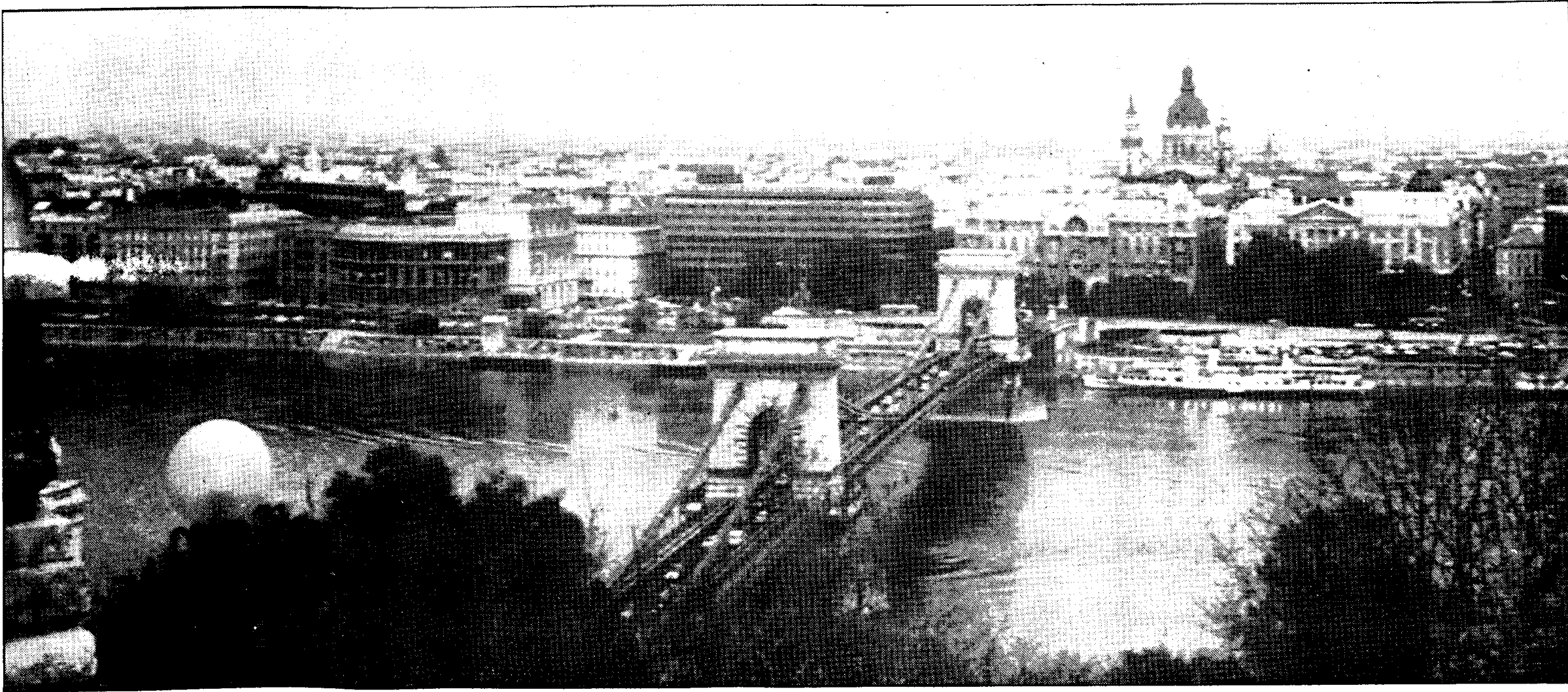
Op vrijdag 27 november 1992 ging met de 18de eeuwse Redoutenzaal ook een stukje van de roemruchte Oostenrijkse geschiedenis in de vuurzee verloren. Het was immers deze zaal waarin keizerin Maria Theresia haar gemaskerde bals hield, waar de gegoede burgerij van Wenen danste en feestte tot het ochtendgloren. De zaal ook waar Jimmy Carter en Leonid Brezjnef, die opzichtige tegenpolen van een ijzig verkilde wereld, hun handtekeningen zetten onder een verdrag over de beperking van strategische kernwapens (SALT II) en waar vertegenwoordigers van Navo en Warschaupact en afgevaardigden van de Conferentie over Veiligheid en Samenwerking in Europa (CVSE) urenlang onderhandelden over het aanhalen van de banden op het oude continent.

Maar was dat grote Oostenrijk dan niet al lang verloren? Is de Hofburg, waarvan ondanks de brand vrijwel alle historische gebouwen in tact zijn gebleven, dan niet het overtuigende bewijs dat Wenen al bijna een mensenleven lang zo dood is als een pier? Niets swingt in Wenen, niets klopt of kolk, niets bruist. Zelfs het bier gutst – zo Duits – in trage stromen in het glas. En in het Prater knarst en piept het reuzenrad van de valse schijn. Wenen leeft in het verleden.

Franz Josef I

Habsburg. De gouden tijden van Oostenrijk zijn alom aanwezig in de pronkende hoofdstad Wenen. De Hofburg, de Stephans Dom, de Opera, de Josefs- en de Heldenplatz, de Herrengasse, het slot Schönbrunn, het is allemaal zo statisch, zo vol van vergane glorie. Geroutineerd leiden gidsen dagelijks duizenden toeristen door de historische zalen, in rollend Zuid-duits verhalend over de kwijnende Sissy, de logeerpartijen van Napoleon en de recitals van het Salzburgse wonderkind Wolffe Mozart. Maar hoe getrouw diens werkkamer ook is heringericht, het blijft moeilijk je hier keizer Franz Josef I voor de geest te halen, ijsberend bij de gedachte aan de opstandige Serviers.

Die hinnikende paarden, losgelaten toen de vlammen van de Redoutenzaal dreigden over te slaan naar de stallen van de Spaanse Rijsschool, brachten heel even dat verleden tot leven. Hoefgeklatter op de grote pleinen, ratelende houten wielen op de kleine ronde stenen

● Gezicht op Pest vanaf het Vissersbastion in Boeda: veertig jaar verwaarlozing inhalen.

Foto: GPD

Wenen is dood, leve Boedapest

van de middeleeuwse stad. Geroezemoes in de koffiehuisen, heftig politiek debat aan de leestafel, het is allemaal vervlogen.

Niets is er meer over van dat bruisende middelpunt van Europa, waar filosofen en revolutionairen, moordenaars en wereldverbeteraars, wetenschappers en kunstenaars, samen kwamen. Kort na de eeuwwisseling was Wenen op zijn hoogtepunt. Toen ene Sigmund Freud er zijn psycho-analyse ontwikkelde, de balling Lev Bronstein (Trotski) er de eerste Pravda liet drukken en de jonge kunstschilder Adolf Hitler de eerste aantekeningen maakte over zijn inrichting van de wereld.

Dubbelmonarchie

Maar Wenen was toen zijn greep op de wereld al kwijt. Het moest in 1867 toestemmen in de vorming van de Donau- of dubbelmonarchie, waarin de Oostenrijkse keizer tevens koning was van Hongarije. Alleen het buitenlandse, monetaire en militaire beleid werd nog centraal bestierd, verder moest Wenen de hegemonie delen met Boedapest.

Boedapest. Nog altijd ademt die stad de sfeer van macht en grandeur, al heeft de verloederding onder de communisten toegeslagen. Een kasteel op de heuvels van Boeda, pompeuze paleizen, kloelke kathedralen, het fraaie parlement (gebouwd tussen 1884 en 1902), het standbeeld van Lajos Kossuth, de revolutionair die in 1848 leiding gaf aan de toen nog vergeefse oprisping van Hongaars nationalisme. Dat alles imponeert, al is het even dood als de stenen restanten van het oude Wenen.

Maar wat Boedapest ver uituilt boven dat monument van het verleden, zijn de kolossale bruggen over de Donau. Staand op de Margaret-habrug of op de Vrijheidsbrug, in beide gevallen met uitzicht op de stoere Kettingbrug en de machtige Elisabethbrug, beseft een nietig mens pas goed wat het betekend 'een brug te slaan'. De Donau, al lang niet meer schoon en blauw, stroomt gestaag voort onder die gespannen bogen van bovenmenselijke kracht, die Boeda voor al-

● De Kossuth Lajos utca, grote verkeersader in Boedapest, die voert naar de Elisabeth-brug.

tijd aan Pest hebben geklonken. Het geeft Boedapest aanzien.

Sarajevo

Toch heeft die stad niet lang plezier gehad van de dubbelmonarchie. De moord op aartshertog Franz Ferdinand, op 28 juni 1914 in Sarajevo, was de genadeklap voor het Habsburgse Rijk. Een gruwelijke oorlog brandde los, die aan bijna 10 miljoen Europeanen het leven kostte.

Verloor Wenen definitief zijn status van Europees middelpunt, Boedapest raakte aan lager wal. Na de ontbinding van de dubbelmonarchie volgde voor Hongarije een roerige periode, een soort politieke slipperkast, waarin de macht fluctueerde van extreem links (de Radenrepubliek van Bela Kun) naar extreem rechts (de fascistische regering Miklos Horthy).

Boedapest bleef vechten om de verloren positie van wereldmacht te herwinnen. Maar aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog kozen de Magyaren, in de hoop verloren grondgebied te kunnen terugvorderen, het foute kamp. De 'bevrijding' bracht de Russen naar Boedapest, die de stad voor jaren wisten te knechten.

Terwijl Wenen pronkt met goud en glitter, worstelt Boedapest wanhopig met de erfenis van ruim veertig jaar wanbeheer. Bij de tochtdeur naast de roltrappen op het Moskouplein biedt een iel wijfje in zomerjas onogelijke bosjes bloemen te koop aan. In de hal van de metro bij het Keletistation leurt een vrouwtje op een kruikje met drie stekjes, elk in hun eigen potje. Verderop probeert een ouder heerschap brokstukken sierpleister, afkomstig van wat ooit een fraai bewerkte gevel moet zijn geweest, aan de man te brengen. Net als in

de andere voormalige communistische landen zijn in Hongarije de bejaarden de dupe van de rasse schreden op weg naar de markteconomie.

Jongeren hebben over het algemeen wat meer mogelijkheden, al tref je onder de bedelaars die elke toerist aanklampen, ook nogal wat klein grut. Voor de deur van een soevenierwinkelje in het hart van toeristisch Buda oefenen twee jongens in klederdracht de Engelse tongval. Engels is de toverformule voor aansluiting bij het Westen, dat met zijn spreekwoordelijke rijkdom nog steeds lonkt.

Steigers

Die rijkdom laat in Boedapest duidelijk nog op zich wachten. Voor veel mensen is de fles nog altijd de beste troost. De Trabant blijkt nog altijd een populair vervoermiddel,

net als de tram die zich rammelend door de straten slingert. Op de Vacu utca, de Kalverstraat van Boedapest, wisselen CD-verkopers en vrouwen met zelf geborduurde tafelkleden elkaar af, terwijl jongens en meisjes met grote sandwichborden westerse gasten naar de nachtclubs met topless bediening trachten te lokken. Overal staan gebouwen in de steigers, maar gezien de staat waarin de meeste panden verkeren, heeft de renovatie nog een lange weg te gaan.

Maar wat je ook van Boedapest kunt zeggen, niet dat er geen leven in zit. Zelfs in de nadagen van de herfst houdt de stad een weldadig karakter. De bezoeker waant zich eerder in Zuid-Europa dan in het pas ontsooid Oostblok. Zolang het kwik een paar graden boven nul blijft, speelt een groot deel van het leven zich op straat af.

Trouwens, ook achter gesloten deuren is het op veel plaatsen in Boedapest een vrolijke boel. Natuurlijk spelen de zigeunerorkestjes in de talloze restaurants en eethuizen vooral voor toeristen, maar daarmee is hun optreden nog niet minder zwierig. Zolang de zoe- te rode wijn vloeit en er briefjes van 100 forint in hun geborduurde vesten worden gepropt, blijven ze virtuos in de slag.

Laat op de avond kun je ze aantreffen in louches cafés in het achtste district, waar ze tussen twee sloken bier door nog wat melancholische flarden laten horen. Een verlopen wijk, dat achtste, waar de herinnering aan het joodse verleden vrijwel is weggevaagd. Hoeren en pooiers hebben de straatjes in bezit genomen. De kroegen worden bevolkt door haveloos uitschot: krom, kreupel, tandeloos, vies, ongeschoren, scheel en onoorlog. Zulke tafereelen tref je niet aan in Wenen, waar het gesloten boordje de moraal van fantsoen en burgerlijke netheid predikt.

Zeker, Wenen is mooi. Maar Wenen is zo saai! Zo netjes, zo burgerlijk. Die losgeslagen Lippizaner paarden van de Spaanse Rijsschool brachten eindelijk weer leven in de brouwerij. Heel eventjes. Een uur- tie. Toen werden ze weer netjes in de pas gedwongen.

Geen plaats meer voor keizers

Het Duitse vorstenhuis Habsburg regeerde vanaf 1273 over grote delen van Europa. Het rijk was te groot om centraal te besturen en werd in 1556 gesplitst in een Spaans en een Oostenrijks deel. De Spaanse tak stierf in 1700 uit met de dood van Karel II. In 1740 dreigde door de dood van keizer Karel VI ook het einde voor de Oostenrijkse tak, maar dankzij een huwelijk van diens dochter Maria Theresia kwam de Habsburg-Lotaringse dynastie tot stand, die tot 1918 zou regeren.

Al in de 19de eeuw kwam het Habsburgse Oostenrijk onder grote druk te staan. In het revolutionaire jaar 1848 wist het Weense hof de oprispingen van nationalisme in diverse gebieden nog te beteugelen, maar in 1867 moest Oostenrijk toestemmen in zelfbeschikking voor de Magyaren (Hongaren) en de vorming van de dubbelmonarchie, waarin de Oostenrijkse keizer tevens koning was van Hongarije.

Aan het begin van de twintigste eeuw regeerden de Habsburgers over bijna 10 miljoen Duitsers (Oostenrijkers), 6,5 miljoen Tsjechen, bijna 5 miljoen Polen, 3,5 miljoen Oekraïners, 1,25 miljoen Slovenen, driekwart miljoen Kroaten en Serviërs, bijna evenveel Italianen en ruim een kwart miljoen Roemenen. Het rijk omvatte Oostenrijk, Zuid-Tirol, Bohemen, Moravië, een deel van Silezië, Galicië, Boekovina, Dalmatië, Slovenië en Bosnië-Herzegovina, dat door de Europese mogendheden van het Ottomaanse Rijk (Turkije) was afgenomen.

In het Hongaarse deel van de dubbelmonarchie woonden 10 miljoen Hongaren, bijna 3 miljoen Roemenen, bijna 2 miljoen Slowaken, nauwelijks minder Duitsers, 1,8 miljoen Kroaten, ruim 1 miljoen Serviërs en een half miljoen Oekraïners, plus nog enkele kleinere minderheden, zoals Roethenen en zigeuners. Het gebied besloeg Hongarije, Slowakije, Roethenië, Transsylvanië, de Banaat, Vojvodina en Kroatië-Slavonië.

In de wereld van na de Eerste Wereldoorlog (1914-1918) was geen plaats meer voor keizers. De laatste Habsburgse keizer, Karel I, werd op 12 november 1918 tot aftreden gedwongen, in navolging van de Duitse keizer Wilhelm II, die enkele dagen eerder naar Nederland was gevlucht. Karels zoon Otto, geboren in 1912, deed in 1961 afstand van alle aanspraken op de troon.

DE IDEALE MAN

DOOR RENÉ DIEKSTRA

Hoe kan dat nou? vraag je je als nuchtere Nederlander af. Al helemaal als je kennis hebt genomen van de Ideale Man-enquête in het maandblad Opzij. Daaruit blijkt dat de eigenschappen die voor moderne vrouwen de ideale man maken onder meer zijn: 'hij deelt in de huishoudelijke taken' (1); 'hij vrijt met aandacht voor de verlangens van de partner' (4); en 'hij is voorstander van vrouwen in leidinggevende functies' (6). Laten we dat eens vergelijken met de eigenschappen die Jezus en Mahatma voor de Amerikaanse vrouwen tot ideale mannen maken, want die vraag werd hun ook gesteld. Het antwoord daarop luidde, dat beiden zorgzame, (menselijke) liefhebbende, intelligente, moreel hoogstaande, eerlijke, moedige en gevoelige mannen waren, die in staat bleken hun gevoelens van angst, verdriet of onzekerheid openlijk te uiten, te delen. Bovendien, minstens zo belangrijk, waren het mannen met een missie. Ze streidden tegen onrecht en kwaad in deze wereld en volgden daarbij op de eerste plaats hun eigen geweten, ook als ze dat in conflict bracht met het 'bevoegd' gezag, met tijdgenoten of zelfs met mensen uit hun directe omgeving of gezin.

Zouden vrouwen met zulke mannen getrouwd willen zijn? Vermoedelijk luidt het antwoord voor de Amerikaanse vrouwen, net als voor de Nederlandse: 'Nee'. Want op de vraag waaraan de ideale man om mee samen te leven vooral de zin van zijn leven moet ontleunen, liuidden de twee meest gegeven antwoorden: (1) zelfontplooiing en persoonlijke groei en (2) zijn gezin. Zowel het helpen van anderen als religie scoren veel lager.

Blijkbaar zijn er in de vrouwelijke geest twee soorten ideale mannen, namelijk de ideale man om mee samen te leven (de 'family' man) en de ideale man op afstand (de 'holy' man). Van de eerste soort zijn er, gezien de onvrede van veel vrouwen, al lang niet genoeg. Maar van de tweede soort zijn er tegenwoordig blijkbaar al helemaal geen meer te vinden, want we kunnen alleen maar historische figuren als voorbeelden verzinne. Waar zijn de mannen gebleven die niet uit eigen belang, maar juist omdat ze iets anders dan zichzelf als het 'laatste belang' beschouwen, zoals het verminderen van onrecht en voorkoombaar lijden, hun stem blijven verheffen en, ondanks tegenwind en conflicten, dat tot hun laatste moment blijven doen?

Een van de meest verontrustende symptomen van onze tijd, die zogenoemde postmoderne tijd, is naar mijn mening de vrijwel volledige afwezigheid van morele verantwoordiging onder het grote publiek. Op nog geen twee uur vliegen van ons vandaan gebeuren al vele maanden lang aan de lopende band de meest verschrikkelijke dingen - etnische zuivering, moord, martelingen, verkrachtingen - en iedere dag lezen we de meest intieme details daarover (hoe Servische soldaten geslachtsdelen afsnijden of hoeveel uren per nacht dezelfde vrouw verkracht wordt) om vervolgens gewoon koffie te gaan zetten onder het motto 'ja, je kan nou eenmaal de hele wereld niet op je schouders nemen'. Ik denk wel eens, als er nou maar een politicus was geweest die ons had opgeroepen om huis en haard te verlaten en een kruistocht te beginnen, met zijn miljoenen ongewapend het land te overstromen, de strijdende partijen in onze mensezee op te slokken en zo verder oorlog onmogelijk te maken...

Een waanzinnig idee misschien. Maar hoeveel waanzinniger is het niet wat daar en op zoveel andere plaatsen in de wereld gebeurt? Het kwaad in deze wereld komt voort uit twee bronnen, namelijk uit degenen die het kwaad doen en degenen die niets tegen het kwaad doen. En het lijkt er soms op alsof er een of ander onzichtbaar oplosmiddel bezig is om ons vermogen tot verantwoordiging, tot tegen het kwaad iets doen, weg te vreten.

Ik vind dat vooral tot uiting komen in de merkwuurdige manier waarop wij met zijn allen met discriminatie, racisme en vreemdelingenhaat omgaan. Een van de belangrijkste voedingsbodems van die haat is het superioriteitsdenken. Bepaalde mensen beschouwen zich als superieur aan anderen, en menen daarom meer rechten te hebben dan die 'minderwaardige' anderen. Ze weigeren eenvoudig om anderen gelijk en als gelijke te behandelen. Dat superioriteitsdenken is zo wijd verspreid en zo diepgeworteld dat we het vaak niet eens meer zien. En als we het wel zien, verkiezen we vaak te doen alsof het er niet is...

Een schrijnend voorbeeld daarvan is het feit dat we in dit land met zijn allen een wet gelijke behandeling hebben afgesproken en toch rustig de katholieke kerk haar gang laten gaan in het benaderen van vrouwen als minderwaardige wezens en ongeschikt om priester te zijn. Naar mijn mening zouden de deuren van een instituut, of het nou een kerk is of niet, dat de ene helft van de mensheid als inferieur aan de andere beschouwt, eenvoudig moeten worden gesloten en verzegeld totdat die kwade opvatting wordt teruggenomen. Ik hoop het nog mee te maken dat van de vele politici die met energie voor die wet gevochten heb-

ben, er een zal opstaan en de morele moed heeft om in de Eerste of Tweede Kamer dit kwaad aan de orde te stellen.

Overigens, hetzelfde kwaad speelt natuurlijk als een geloofsgemeente een dominee weigert omdat die transseksueel is of als een school een leraar weigert omdat die homoseksueel is. Zolang we niet tegen dit soort opvattingen in onszelf of in onze eigen achtertuin te hoop blijven lopen, kiezen we voor het voortbestaan van discriminatie en 'anderlingen' haat. Overigens, het is wel een gevecht dat we nooit echt kunnen winnen. Er is geen manier, geen weg om het kwaad deze wereld uit te werken. Er is zelfs geen manier waarop we het kwaad in onszelf of anderen volledig kunnen begrijpen. Onze wereld is er niet een waarin onze behoefte aan morele verklaringen bevredigd wordt.

Onder die omstandigheden is het beste profiel van de ideale man, of liever de ideale mens, naar mijn mening het profiel dat door de Franse filosoof Albert Camus geschetst werd in zijn boek Verzet. Rebelle en Dood: 'We zijn omringd door het kwaad. En, ik voor mij, voel me zo ongeveer zoals de heilige Augustinus deed voordat hij christen werd toen hij zei: 'ik heb geprobeerd de bron van het kwaad te vinden en ik bleef nergens'. Maar het is ook waar, dat ik, en een paar anderen, weet wat er moet gebeuren, zo niet om het kwaad te verminderen, dan tenminste om het niet groter te maken. Misschien kunnen we niet verhinderen dat deze wereld een wereld is, waarin mensen leed wordt aangedaan. Maar we kunnen wel het aantal lijdende mensen verminderen.'

Muziek

Te k. electr. GITAAR Hondo met hoës en riem, z.g.a. f 275,-. AK. gitaar Yamaha G 90 A met koffer, i.z.g.st. f 400,-. Gitaar buizenversterker Pioneer f 150,-. Tel. 045-326222

Te k. electr. ORGEL Yamaha m. ritmebox, p.n.o. t.k. Tel. 045-413281.

Te k. PIANO, i.z.g.st. klein model, f 2.750,-. Tel. 04492-3812.

Te koop KEYBOARD, merk PSR 100 Yamaha. Tel. 04459-1473.

Te koop DWARSFLUIT i.z.g.st. Tel. 043-617805 na 18.00 uur.

Kerstkado ORGEL Eminent 2000 Grand Theatre. 045-417081.

Kunst en Antiek

a.s. 20-12 koopzondag
Antiekhal Palmen-Heynen
Langs de Hey 9, Sittard
Industriepark Noord 046-510706

Openingsdagen van maandag t/m donderdag van 9.00 tot 18.00 uur, vrijdag en zaterdag van 9.00 tot 16.00 uur.
Gespec. in Engelse en Franse meubelen en lampen.

U speciaal adres voor marmeren SCHOUWEN en aparte antieke geschenken. Antiek en antieke bouwmaterialen Dohmen, Klimmen, derstraat 65, Klimmen. Tel. 04405-2337.

Komt U eens vrijblijvend kijken naar onze enorme collectie ANTIK kasten, tafels, stoelen, klokken, brons, koper, tin enz. Wim Scheepers, Panheiderweg 28, Heel. Tel. 04747-1593. Iedere dag geopend.

De mooiste grenen en eiken keus volgens VT-wonen en Anadine vindt u bij INTERART antiek Simpelveld, Irmstraat 64. 045-443161 eigen restauratie en logerie. Ma. gesl./do. koopav.

De grootste keuze in antieke kasten, vitrines, eethoeken, klokken, kachels en curiosa vindt U in onze 2.000 m2 showroom. WIJSHOFF Antiques, Amstenraderweg 9, Hoensbroek-Centrum. Tel. 045-211976. Geopend. dond., vrijd., zaterd. en zond. 20 dec.

6-delig oud THEESERVIES. Tel. 045-715712.

Te k. gave oude en antieke KASTEN bij Antiekhal Diana. Rennemigstraat 19 Heerleheide.

Grote KERSTSHOW, van 20 tot 30 dec. 20 dec. geopend van 11.00 - 17.00 uur. o.a. meubels, klokken, lampen, klemgoed enz. Antiekhandel Wim Scheepers, Panheiderweg 28, Heel. Tel. 04747-1593.

Zondag 20 december zijn wij geopend van 11.00 tot 17.00 uur. Antiek SIMONS gespecialiseerd in noten, grenen, eiken antieke meubelen en lampen, klokken enz. enz. Nuth, Dorpsstraat 45 A, t.o. ingang kerk. Maandag en dinsdag zijn wij geopend tot 21.00 uur. 045-243437. Een begrip voor de regio!

'n ANTIK kerstkado? J. Lempers, Valkenburgerweg 49A, Nuth. 045-241333 of 244706. Open do. 17-21 u. vr. 10-18 u. za. 10-17 u.

Vlees/AGF

Nu extra voordelig!!!
Panklare halve varkens
W. Nelissen, Kerkstr. 158, Koningsbosch. Tel. 04743-1216

Diversen

Te k. 3 CARNAVALSPOPPEN i.z.g.st. h. 5m. demonstabel. Pr.n.o.t.k. Info 046-339625 bgg 337055 na 18u.

Te koop Gazelle JONGENSFIETS; eiken TV-kast; bronzen scheepsbil, 28 kg; antieke wasmand; mobiele douchecel en kleuren TV. Tel. 046-514065.

Autoservice GOOIKER, wenst U stemmige feestdagen, APK, alle reparaties, garage, carwash, cleaneren, banden en uitlaten. Appoloniaan 154, Heerlen. Tel. 045-740041.

Te koop complete FITNESS-apparatuur, geen zelfbouw. Tel. 045-245982.

GEBIT gebroken? Tandtechn. praktijk Hoonhout v. nieuwe gebitsprothesen en reparaties. Akerstr. Nrd. 328, Hoensbroek. 045-228211.

Te k. Buta GEISER 5 ltr. + badgeisers, aardgas. Tel. 04493-2502.

Te koop luxe AQUARIUMS, iets moois. De nieuwste modellen. Tel. 045-726184.

Barbas-INZETKACHEL voor hout, pano-front met ventilator plus pijp, haardstiel, i.z.g.st. Tev. 1 thermopane glas met dauerlucht, afm. 234cm x 127cm. Tel. 04451-1464 na 18 uur.

Te k. wegens omstandigh. raamairconditioner, type ITHO, ideaal voor winkel en kantoor, pr. f 400,-; moderne essen eetkamer tafel, blad grijs, onderstel wit, f 300,-; mooi wit douchemeubel voor hoek op stelling incl. grote spiegel en verlichting, afm. 125x125x180 cm., pr. f 400,-; design MDF DRESSOIR zwart Pastou Vision greepless, afm. 45x135x80 cm. pr. n.o.t.k. witte fornaise eetkamer tafel, afm. 120x120 cm. apart uitg. pr. n.o.t.k. alles i.z.g.st. Tel. 046-335348.

Mensen GEVRAAGD vanaf 24 jr. Voor verdere info stuur naam en tel.nr. op naar Postbus 654, 6400 AR Heerlen.

Direkt kletsen

met leuke meisjes: 06-9757. Altijd succes (50cphm)

Ondeugende Ecellentie: 06-95.30

Bel voor sexkontakt: 06-96.02

Zoek je 'n vluggertje? 06-96.62

Strippelletje

06-96.63

Snel sexkontakt: 06-96.64

Sex kontaktlijn: 06-96.65

Direkt 'n meisje: 06-97.10

Bel snel!!! (37,5 cphm)

Direkt snel sexkontakt

sex-kontakt

06-320*320*32 (50cphm)

Hete meisjes

willen echt snel sexkontakt. Nu met telnr.

06-320*330*66 (37,5cphm)

240 vrije meiden zoeken

sex

Info: 06-97.80 (37,5cphm)

Nu direkt

een afspraak met een leuk meisje. (50cphm)

06-320*322*33

Direkt kletsen

met een leuk meisje! 06-320.330.90

Zapp Sex!

Je kunt met je draaischijf of druktoets heen en terugspoelen. Op je hoogtepunt kun je het lekkerste blijven herhalen. 100 cpm. 06'95'60

Bi-Sex voor 2

direkt apart met een heet meisje of 'n lekkere jongen 06-320.330.87 (37,5cphm)

06-9511

Duik in bed met 'n hete meid, vraag haar telnr (37,5 cphm)

Homo-Jongens

Hoor ze heet tekeer gaan. 06-320.330.88 (75c/m)

Op de trap

kleedt Rob van de burenhair uit... 06-320.340.33 (50cphm)

Chantage,

2 knullen 18jr., naaktfoto's. De dame knielt. 06-320.329.23 (50cphm)

De 30+ box

Wie volop meeswingt, vindt hier het contact of de vriendschap met fijne leeftijdsgenoten. 06-320.321.31 (75c/pm)

Hij bindt de

naakte vrouw

vast, ze trilt van angst als hij de leren zweep pakt 06-340.340.90 - 50 cphm

De Live/Sexlijn.

Je hebt hier keus uit live telefoonsex, uit gratis sex

of uit prive sexadressen. 06-320.320.86

100 cpm. (boven de 18 jaar).

Vernieuwd!

Sex adressenbestand. Honderden nieuwe adressen en telefoonnummers van vrouwen die op zoek zijn naar echte sex!

06-340.310.10

75 cpm continu 24 uur p.d.

Rubber Porno!

Ben jij een liefhebber van rubber en leer, bel dan 06-320.320.90

100 cpm (boven de 18 jaar).

Homosex voor 2

(f 1.- p.m.) draai eerst 06-320 en dan SM voor 2 .. 325.10

Gaysex Limburg .. 325.73

Jack off privé .. 321.16

Darkroom .. 324.16

Gay Pervers .. 329.16

Bi-sex .. 323.36

Jongens-sex .. 325.19

Studenten .. 327.56

Travestie .. 325.09

Transsexueel .. 321.36

Jurken & Pumps .. 325.94

Jouw MEESTERES!

'n Hemelse hellefeeks voor haar dienaren. 75cphm.

06-320*324*68

Het leukste zondagprogramma zonder entree...

SIJBE ROERMOND
Wooncenter

Weer of géén weer, wie morgen, zondag 20 dec., van 11.00 - 17.00 uur deze deur binnenstapt, is er zeker van dat zijn zondag goed besteed is. Want wat is er leuker dan een ontspannen wandeling langs talloze woonideeën in een aangenaam binnenklimaat.

Gun uzelf op deze **koopzondag** een blik op de grootste designmeubel-kollektie van Nederland, kom klasse-keukens kijken

of zoek uw favoriete meubelen tussen de eindeloze kollekties in klassiek, modern of eiken.

En neem gerust uw hele gezin mee, of kom met vrienden of kennissen.

U bent van harte welkom!

8 speciaalzaken onder één dak:

- International Design
- Eigenijds Klassiek
- Ge Top Woontextiel
- Woonburo's
- Modern
- Slaapland
- SieMatic Keukenstudio
- Eiken

Mausnielderweg 33, Roermond
Telefoon: 04750 - 16141

Openingsdagen:
Maandag 13.00 - 18.00 uur.
Di. t/m vr. 9.00 - 18.00 uur.
Za. 9.30 - 17.00 uur.
Donderdag koopavond.

B&B Italia • deSade • Montis • Leolux • Cassina • Moroso • Boffi • Molteni • Rolf Benz • Arflex • Artifort • Gelderland • Cappellini • Tonon • Pastoe • Castelnij • Arco • Metalmor • Henne de Jong • Kartell • Rosenthal • Durlet • Banz Bord • Ligne Roset • Grange • Bielefelder Werkstätten • Castle Furniture • JAB • Heldense • Sahco Hessel • Swisflex • Alessi • Koekoek • Glyczy • Gasparini • Ploeg • SieMatic • van Besouw • Flors • Artemide • Exclusiv • Svedex • Sapotti • Harvink • Mustering • Young • Tecno • Minotti • Bench • Meier Design • Jon • Gallina • Frighetto • Danskina • Tecta • Vitra • Label • Team by Weiss • Jaguar • Treca de Paris.

Onderdanige jongens bellen

met strenge meesters.

S.M. voor 2

06-320.329.99 (37,5cphm)

Homokontakt

Zoek je 'n hete jongen? 06-320*330*18 (37,5 cphm)

Leuke meiden

zoeken z.s.m. een vriend. 06-320.330.77 (75c/m)

homo-direkt

apart

Op zoek naar 'n opwindend afspraakje met een lekkere knul? Je hebt direkt kontakt! 06-320.322.75 (37,5 cphm)

meisjes 18 jr.

zoeken een ervaren vriend 06-320.330.43 (37,5cphm)

De leukste meiden bellen de

Flirtbox

Bel 06-9501 (37,5 cphm)

Meisjes willen bijverdienen

sexadressen

06-320.330.60 (37,5cphm)

Sexafpraakje

met 'n meisje. Vraag haar tel.nr. 06-9502 (37,5 cphm)

Hete meisjes willen snel een sexafpraak!

Direkt

06-320.326.66 (50cphm)

100% gratis sex

Vrouwen, meisjes 18 jr. en soms ook echtparen zijn op zoek naar een partner die zin hebben in een stiekem avontuurtje! 06-320.320.81

100 cpm. continu 24 uur p.d.

Bezuwet stap de vrouw onder de douche, plots wordt ze vastgepakt, dan komt druk haar prilte

naakte lijf

tegen zich aan.

"Oh nee, niet doen" 06-340.340.20 - 50 cphm.

Griekse Sex

Lisa draait z. om. 50 cpm.

06-320.325.55

Nymf Linda

Geniet v. 2 kanten 50 cphm

06-320.320.14

Rijpe vrouwen willen met jou een live sexgesprek! Laat je doorverbinden! 100 cpm

06*96*09

!!!Grieks!!!

Marcha v. achter 50 cphm

06-9618

06-320.320.06

Lesbische Meisjes, 50 cphm.

06 Gay Café

Oost Nederland 75 ct.p.m. 06-320.327.55.

Langzaam zakt de

naakte vrouw

door haar knieën, ze zit bovenop hem "Is dit nu een standje?" vraagt ze verlegen 06-340.340.30 - 50 cphm.

sex voor 2

direct contact (1.-p.m.) 06-9596

Ja, ik wil graag een goede beoordeling, oohh, moet ik daar voor m'n broekje uit-trekken? Maar meneer,

wat doet U nu?

06-340.340.21 - 50 cphm.

Win een vrouw!

via deze lijn geven lekkere vrouwen hun tel.nummer! Je hebt ook kans een meisje 18 jr. van je keus te winnen!

Luister hoe dat kan! 06-320.320.85

100 cpm. (boven de 18 jaar).

06-320.320.07

Lesbi Love 50 cphm

06-320.320.08

Sexy meisjes 50 cphm.

Aanbid je MEESTERES! Ze doet je handboeien om! S&M. 75 cpm.

06-320.332.32

Kontakten/Klubs

Club Mirabelle/Club Nirwana

* het bekendste TOP-TEAM van plm. 10 jonge meiden, die de beste service willen verlenen !!!

* Geen verplichtingen, maar ongedwongen gezellig babbeln maakt u ook tot graag gezante gast !!!

* BIJ ONS: NIET GOED-GELD TERUG-GARIANTIE !!!

* NIET DUUR !!! Gezien wat u geboden wordt !!!

* Wij scheppen op en MAKEN HET WAAR !!!

Drempelvrees? Bel dan onze ESCORT-SERVICE !!!

Deze staat reeds lang als nummer 1 bekend !!!

Club MIRABELLE, Burg. Franssensstr. 4, Kerkrade.

Club NIRWANA, Nieuwstr. 147, Kerkrade.

Bel gerust: 045-427120 of 045-463323.

Tot vanavond dan KARIN !!!

Sacha's escort

Wilt u in deze dagen lief en warm gezelschap? wij zijn vanaf 19.00-05.00 uur voor u bereikbaar.

☎ 045-463386

nu ook privé Holzstraat 103, kerkrade.

Keuze uit 7 leuke, jonge meisjes.

Club Eden

diverse dames "staan" voor u klaar in onze sfeervolle club vindt u o.a. video + bubbelbad, waterbed, diverse drankjes en een intieme sfeer. Dagelijks geopend vanaf 19.00 tot 05.00 uur. Club Eden, Holzstraat 103, Kerkrade.

☎ 045-462084.

Nog plaats voor 2 spontane meisjes.

!!! Hot Girls !!!

"Escort Limburg" 7 dagen per week. Tel. 06529-80304.

Anita paren-singel club

Hedenavond:

Super striptease, porno shows m.m.v. publiek. 2e kerstdag ook paren-singelavond. Spec. aktie!

Opgelet

2 januari Super show van Janine. Tel. 045-462720

Love Escort 045-320905.

Nieuwe dames in

Sauna Club Rustica

Spekholzerheide v.d. Weijerstraat 9, Kerkrade.

Tel. 045-412762. open ma t/m vrij 11-24 uur. Nieuw: zat. en zond. 16-24 uur. Tot ziens in Rustica.

Nieuw!!!

escort LC

Leuke dames voor thuis of in hotel, 24 uur.

Tel. 0932-89713323

Elisa privé

Escort, regio maastricht, 7 dgn. open, bel voor info 043-436667. Tina, Ynge en Elisa zijn voor U daar!

Angelique

Privé. Tel. 043-639410.

LYDIA

U wordt vandaag van 2 tot 8 versierd!!!!

☎ 046-749662

HAASTIGE SPOED IS NÚ BIJZONDER GOED!

KOM MORGEN ZONDAG NAAR DE SCHITTERENDE
MEUBELBOULEVARD IN MAASTRICHT OM TE
PROFITEREN VAN ONZE:

- sterk gereduceerde prijzen (vooropruiming)
- oudejaarsprijzen
- diverse aktieprijzen o.a. op vele bekende merken

MEUBELBOULEVARD RENÉ PANS

10.000 m² exclusieve klassieke en moderne design meublen o.a. Auping, Artifort, Bench, Rolf Benz, Castelijan Harvink, Hennie de Jong, Young International, Metaform, Pastoe, Leolux, Gallery Jan des Bouvrie en Poseidon waterbedden.

• Interieuradvies van onze binnenhuisarchitect

Het beste bereikbaar via de Noorderbrug, richtingborden Bosscherveld wijk 17 volgen, Noorderbrug helemaal afrijden tot aan het stoplicht, dan rechts.
(Dus niet de slinger naar het centrum volgen). Ook te bereiken met stadsbuslijn 10.

DE ZAAK VOOR MENSEN MET EEN
BETERE SMAAK

**MORGEN EXTRA KOOPZONDAG
VAN 11.00 UUR 'S MORGENS TOT
18.00 UUR 'S MIDDAGS**

MAASTRICHT, CABERGERWEG 10 TEL. 043-215585

HOGESCHOOL VOOR
ECONOMISCH EN
ADMINISTRATIEF
ONDERWIJS LIMBURG

Nú studeren aan de Avond-HEAO Limburg!

In januari starten de volgende cursussen:

- Inleiding Commercieel Engels
- Inleiding in de Automatisering van de Informatieverzorging (AIV)
Theorie en praktijk (LOTUS 123, dBase IV).
- Inleiding in de Organisatiekunde

Periode: 25 januari - 1 juli 1993
per cursus 14 lesavonden van 18.30 - 21.45 uur

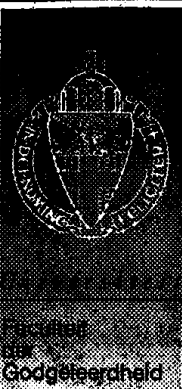
Cursusprijs: Engels f 525,-
AIV f 685,- (incl. praktika)
Organisatiekunde f 525,-

In januari starten de volgende cursussen:
studio is een mogelijkheid.

Toelatingseis: minimaal HAVO/MBO-niveau. Brochure op aanvraag. Informatieavond dinsdag 5 januari van 19.30 - 20.30 uur.
Aanmelden vóór 18 januari.

Havikstraat 5, Sittard
Postbus 5268,
6130 PG Sittard
Telefoon 046-510641
Fax 046-529180

Katholieke Universiteit Nijmegen

Theologie en Religiestudies
in Heerlen en Nijmegen

Verken aan vernieuwing, bevrijding en dialoog

Hedendaagse samenleving en de rol van geloof en godsdienst: een fascinerend wetenschappelijk en theologisch, filosofisch, literair, empirisch en sociaal-wetenschappelijk aspect. Het functies in vormingswerk en onderwijs, bij media en communicatie, bij overheid en maatschappelijke organisaties is kennis van menselijke bewegingen vaak belangrijker dan technische kennis. Kortom, een opleiding met verdieping in geloof en levensbeschouwing is van groot belang. Katholieke Universiteit Nijmegen biedt, in de opleidingsplaatsen Heerlen (UTP) en Nijmegen, twee opleidingen aan: Theologie en Religiestudies.

Religiestudies
De andere studierichting heet Religiestudies en wordt verzorgd door het Instituut voor Religiestudies. Deze is gericht op de studie van de betekenissen van enkele grote wereldreligies, vooral met het oog op onze samenleving en cultuur. Bijzonder aan Religiestudies in Heerlen en Nijmegen is de brede kijk op levensbeschouwingen: het Christendom en het hedendaagse Humanisme, de Joodse godsdienst en de in West-Europa relatief nieuwe godsdiensten als Islam, Boeddhisme en Hindoeïsme.

Beide studierichtingen worden als voltijd-studie aangeboden. Religiestudies kunt u ook als deeltijdstudie volgen.

Belangstelling?
Vraag dan de brochure(s) Theologie en/of Religiestudies aan. Ook de studie-adviseurs verstrekken graag meer informatie:

- Heerlen: de heer drs. J. Schure, telefoon 045 - 71 85 20.
- Nijmegen: de heer drs. G. Polasz, telefoon 090 - 61 24 74.

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

Beëdigd makelaar onroerende goederen worden!

(SVM diploma, het enig landelijk erkend diploma waardoor deze beschermde titel kan worden verkregen).

Examen april 1994 of 1995

AVONDOPLEIDING, aanvang eind januari 1993
DAGOPLEIDING (30 lessen per week), aanvang
begin september 1993, (uitsluitend te Groningen en Utrecht)

Cursusplaatsen: Leeuwarden, Heerenveen, Groningen, Assen, Zwolle, Utrecht, Den Haag, Sittard en Amsterdam.

Opleidingsinstituut
A.D. Buitenwerf/ADB College
Nieuweweg 28, 9301 GS Roden
Telefoon 05908-18090*

B.g. 05908-18090 (adv. A.D. Buitenwerf) / 05908-18090 (adv. G. Lezwing)

Fax 05908-16300. Ook 's avonds en zaterdagmiddag.

DRAAG EEN STEENTJE BIJ!

een school in het kinderdorp

JOAO PESSOA BRAZILIE

Het comité Heerlen van SOG-Kinderdorp zal in Joao Pessoa de bestaande kinder- en lagere school uitbreiden. In dat verband is de school ook bestemd voor de kinderen uit de sloppenwijken in de buurt van het kinderdorp. Teneinde ook een verandering in de leefstijl van deze kinderen te brengen is veel geld nodig. Het comité Heerlen van SOG-Kinderdorp vraagt daarom uw hulp.

DOOR 720.00 OVER TE
MAKEN, KOOPT U
SYMBOLISCH EEN STEEN
VOOR DE SCHOOL.

U kunt dit bedrag overmaken naar:
Rekeningnummer: 11.89.11.191 t.a.v.
SOG-Kinderdorp, scholengeld (gereguleerd) Rekening: 10.88.880, Inhe-
vingen: Mr. J. Philips-Luifmans, Co-
mité Heerlen SOG-Kinderdorp. Tel.:
045-41236.

SCHOEVERS HEEFT OOK IN ROERMOND EN MAASTRICHT

EEN CURSUS DIE GEKNIPT IS VOOR U!

Maak promotie of geef uw carrière een wending. Volg een cursus bij Schoevers en uw plan wordt snel en succesvol verwezenlijkt.

Niet alleen de beste secretaresses komen van Schoevers. Ook op het gebied van public relations en communicatie, marketing, bedrijfsadministratie en economie, toerisme, management, automatisering, Nederlands en vreemde talen scoren de Schoevers-opleidingen hoog bij werkgevers en personeelsfunctionarissen.

U heeft één avond per week of op de zaterdagochtend les en besteedt een paar uur aan zelfstudie.

De kortste cursus beslaat drie maanden, de langste duurt negen maanden.

Hak nu de knoop door,
knip de bon uit
en vraag de gratis studiegids aan

Opleidingsinstituut
"DE THERMEN"
Raadhuisplein 15, Heerlen
Telefoon: 045-713717

Erkend door de minister van onderwijs en wetenschappen op grond van de Wet op de erkende onderwijsinstellingen voorzover het onderwijs binnen de reikwijdte van de wet valt.

In januari starten de cursussen

- toerisme voor het SEPR-diploma;
- medische specialisatie voor secretaresse;
- machinischrijven;
- tekstverwerking Word Perfect 5.0 of 5.1;
- stenografie;
- notuleren;
- kantoor- en secretariaatspraktijk.

Informatie en aanmelding:
Raadhuisplein 15, Heerlen, tel. 045-713717.

Kantoorvakhandel Gustave Alberts

Dr. Poelsstraat 22 Heerlen
organiseert:
Kreatief met Pergamano
voor de Kerst!

Zaterdag 19 december 1992
10.00-16.00 uur

CASTELIUM
Raadhuisplein 7
Heerlen

(ingang restaurant Peacock)

Pergamano Workshop
Jeugdpergamano

Tevens demonstraties kalligrafieren,
teken- en pasteltechnieken en
knippen met papier.

De muzikale omlijsting zal worden verzorgd
door leerlingen van de Muziekschool Heerlen.

TOEGANG GRATIS

BINNEN 1 JAAR EEN INFORMATICA-DIPLOMA EN VRIJWEL ZEKER 'N BAAN.

IDEAAL HOOR, ZO'N ECABO INFORMATICA-BEROEPSOPLEIDING. DAT IS WERKEN EN LEREN TEGELIJK. BINNEN 1 JAAR HEB JE JE DIPLOMA EN BEN JE VRIJWEL ZEKER VAN EEN BAAN. WANT JE WORDT OPGELEID VOOR FUNCTIES WAAR HET BEDRIJFSLEVEN OM ZIT TE SPRINGEN. ECABO VERZORGT INFORMATICA-OPLEIDINGEN OP VERSCHILLENDE NIVEAUS. OF JE NU VAN HET VWO, HAVO, MBO, MAVO OF LBO KOMT, ER IS ALTIJD EEN INFORMATICA-OPLEIDING DIE AANSLUIT BIJ JE VOOROPLEIDING. EEN ECABO-DIPLOMA IS ERKEND DOOR OVERHEID EN BEDRIJFSLEVEN. IN FEBRUARI STARTEN DE OPLEIDINGEN WEER IN MEER DAN 50 PLAATSEN. DUS OOK BIJ JOU IN DE BUURT. MEER WETEN OVER DE ECABO INFORMATICA-OPLEIDINGEN? VUL DAN DE BON IN OF BEL.

BON

JA, IK WIL BINNEN 1 JAAR EEN INFORMATICA-DIPLOMA.
STUUR MIJ MEER INFORMATIE EN HET ADRES VAN DE DICHTST-
BIJZIJNDE OPLEIDINGPLAATS.

NAAM: _____

ADRES: _____

POSTCODE: _____ PLAATS: _____

TELEFOON: _____

LEEFTIJD: _____ MV

VOOROPLEIDING: _____

DEZE BON IN GESLOTEN ENVELOP STUREN NAAR:
PBO, PASSAGE 17, 6411 JS HEERLEN.

ECABO. ALS JE VAN SCHOLING WERK WILT MAKEN.

Passage 17, 6411 JS Heerlen, Telefoon: 045 - 73 16 66.

Bon voor de beste papieren

Kruis de cursus aan die u in-
teresseert:

- ☐ Werken met WordPerfect 5.1 voor beginners
- ☐ Werken met dBase-IV
- ☐ Office management
- ☐ Ontvangst- en telefoontechniek
- ☐ Notuleren
- ☐ Basiscursus marketing
- ☐ Basiscursus management
- ☐ Basiscursus public relations
- ☐ Basiscursus boekhouden

Ja, stuur mij vrijblijvend de gratis studiegids "Cursussen 1992-1993"

Naam: _____ MV

Adres: _____

Postcode: _____ woonplaats: _____

Telefoon: _____

Vooropleiding: _____

Deze bon in een ongefrankeerde envelop sturen naar:
Schoevers Opleidingen, Antwoordnummer 2488, 3430 VB Nieuwegein.

U heeft de ambitie, wij helpen u op weg

Schoevers-docenten func-
tioneren zelf in de praktijk.
Daar op-to-nieuw onderwijs
en de juiste balans tussen
theorie en praktijk.

Betere voorbereiding op
rijksexamens (externe) exa-
mens.

De hoogste kwaliteit onder-
wijs en hulpmiddelen.

Er is altijd een Schoevers-
vestiging in uw omgeving.

De samenwerking met de
Concert-groep biedt grote
voordelen op het gebied
van praktijktoetsen en werk-
besteding.

Universitair Centrum
voor
Theologie en Pastoraat
Heerlen

ZONDAG 20 DECEMBER KERSTKOOPZONDAG IN HEERLEN

Wij nodigen u uit kennis te komen maken met ons uitgebreide assortiment en talrijke kleurcombinatiemogelijkheden

KERST SHOW

Tijdens de kerstmarkt en ook op zondag 20 december van 13.00 tot 17.00 uur.

KERST-KADO-AKTIE:
van 13 tot 31 december:
bij aankoop van keukens v.a. f. 8.000,-
MAGNETRON-OVEN i.w.v. f. 750,- GRATIS!

Wegens verbouwing van showrooms:
gaan keukens nu weg met
40 tot 60% KORTING

Vossen
Keukens

SHOWROOMS: Glaspaleis-Kerkplein, Heerlen,
tel. 717555 Eikenderweg 77, Heerlen

Juwelier
bour
Hoek Saroleastraat-Geleenstraat
HEERLEN

Aparte sieraden en horloges
voor betaalbare prijzen

BEDDENSPECIAALZAAK

ruwette

HEERLEN, BONGERD 29, TELEFOON 045-717324
GELEEN, RAADHUISSTRAAT 8, TELEFOON 046-743030

Verantwoord slaapcomfort

KERSTCADEAUTIPS!

 Kerstklokje 32.50 M.J. Hummelle Goebel	 Vlinder va. 71.00 SILVER CRYSTAL SWAROVSKI
 Hummelfiguren va. 67.00	 Kerstopotpourri- brander 9.95

VINCKEN - MEISTERS - PASCH
ORANJE NASSAUAARSTRAAT 24, HEERLEN, 045-713966

Eindejaarsaanbieding
10% 30% 50%
20% 40%
korting

SCHOENSPECIALIST
POUWELS

Schuin t/o politiebureau - Benzenraderweg 42,
Heerlen, 045-710384 - Donderdag koopavond
Einderstraat 15, Kerkrade, 045-461493

Vroeg of laat komt u tot
de ontdekking dat
de zorg rondom
uw voeten
gecontinueerd
dient te
worden

Treed in
het voetspoor van
pieds sur terre en laat u
deskundig en vriendelijk adviseren

Schoenenspecialzaak
pieds sur terre

Heerlen, Willemstraat 48, tel. 045-724471

ONZE HERFSTAKTIE DUURT NOG MAAR KORT.

U kunt nu nog profiteren van onze
uitzonderlijke aanbiedingen!

10% 20% 30%

Bougie **PERZISCHE TAPIJEN**
Oranje Nassaustraat 19 Heerlen Tel. 045-71 36 50

VANAF ZATERDAG
12 DECEMBER
AANTREKKELIJKE
KORTINGEN

RALLY SUISSE

SCHOENMODE

Saroleastraat 72, 6411 LW Heerlen
Tel. 045-719149
Steenweg 75, Sittard
Tel. 046-581158

EXCLUSIEF bij:

 Roeks & Meertens
BRILLEN KONTAKTLENZEN OOGMETING

GELEENSTRAAT 2
HEERLEN 045-740713

GIORGIO ARMANI

IDEE!
Een verlicht kerstcadeau

Uw een deskundig lichtadvies

Kurnig
Zicht Op Licht
Dr. Poelsstraat 19, Heerlen ☎ 045-716757

 herenmode
J. KERSTEN
De speciaalzaak
Prima cadeaus

- * Ook voor hemden tot 52 en mouw-
lengte 4, 5, 6 en 7 op voorraad
- * Hemden worden voor u op de juiste
mouw lengte korter gemaakt
- * Ook hemden met buikmaten
- * Pullovers t/m maat 60

J. KERSTEN
herenmode

Heerlen, Saroleastraat 4

Directie en medewerkers
van Kller-Schunck
wensen U van harte
PRETTIGE
FEESTDAGEN!

Zondag a.s. geopend van 12.00-17.00 uur

Kller-schunck
is kwaliteit.
O. Nassaustr. 33, Heerlen

*Gezellig
winkelen
in sfeervol
HEERLEN*

De groep actieve senioren met veel vrije tijd wordt steeds groter. Ze hebben veel tijd voor hobby's. Lekker koken is daar één van. Het koken wordt dan van gezinsnoodzaak een liefhebberij. In sommige gevallen vraagt dat om een nieuwe keuken. Omdat een keuken jaren mee moet, is het verstandig bij de aankoop ervan rekening te houden met de toekomst, wanneer na verloop van tijd staan te vermoeiend wordt, kunnen niet meer zo best gaan en het geheugen je af en toe in de steek laat. De industrie heeft in de afgelopen jaren veel nieuws ontwikkeld dat het werken in de keuken minder vermoeiend maakt en ook veiliger.

• Een compleet verstelbare keuken, met ruimte om zittend te werken.

Vergrijzing stimuleert technische ontwikkeling

Senior kan lang uit de voeten in keukens

Een voorbeeld: je stapt in de auto voor een dagje uit. Onderweg vraag je je af of je de kookplaat onder het roosvlees wel hebt uitgedaan. Er zijn nu elektrische kookplaten en fornuizen die je niet meer dwingen rechtsomkeert te maken. Een veiligheidsschakelaar zorgt ervoor dat na drie uur alle functies automatisch worden uitgeschakeld. Een aardig snuffie, maar voor een comfortabele en veilige keuken is natuurlijk meer nodig.

belangrijk gegeven. Sommige aspecten daarvan danken we aan de moderne technologieën. Een goed voorbeeld is het inductiekoken. Een systeem dat werkt met magnetisme. Alleen daar waar de – metaal – pan op de plaat wordt gezet, wordt de stroom ingeschakeld en de panbodem (rechtstreeks) verwarmd. Neem je de pan weg dan ontstaat geen warmte meer en is de plaat vrijwel meteen koud. Geen kans op 'vergeten', of je handen branden.

Er zijn fornuizen waarbij de damp van de oven niet meer aan de voorzijde (via de deur) wordt afgevoerd, maar aan de achterzijde van de kookplaat. Verlichte knoppen laten onmiddellijk zien wanneer er nog een functie ingeschakeld is. Gaskookplaten kunnen worden voorzien van een thermo-elektrische beveiliging. Wanneer de vlam onverhoeds niet aanspringt of door tocht uitwaait, wordt de gastoevoer meteen afgesloten.

Rolstoelkeukens

Gezonde en mobiele senioren kunnen veel plezier hebben van allerlei modern comfort, maar hoeven nog geen specifieke voorzieningen te laten aanbrengen. Dat ligt anders bij ouderen met een handicap, die toch hun zelfstandigheid niet willen opgeven. Er zijn vaste rolstoelkeukens met onderrijdbaar werkblad en verlaagd opgehangen bovenkasten. Een nadeel is wel dat zo'n keuken de gezonde partner juist een handicap bezorgt: te laag. Gelukkig kennen we tegenwoordig de multifunctionele keukens, die mechanisch dan wel elektrisch in hoogte kan worden aangepast aan de gebruiker van het moment.

Vergrijzing mag dan een probleem zijn, er zitten ook goede kanten aan. Door het toenemende aantal ouderen is er steeds meer aandacht voor veiligheid en comfort in huis. Aandacht die onder meer gestimuleerd wordt door de enige tijd geleden opgerichte Vereniging Comfortabel Wonen te Driebergen, tel. 03438-32094.

(ADVERTENTIE)

ZONDAG KERST SHOW

van 10.00 tot 17.00 uur

Beter Bed, de grootste slaapkamerspecialist van Nederland, is morgen geopend in NUTH! Kom kijken en profiteer van de vele fantastische KERSTANBIEDINGEN!

Beter Bed

de beste merken de scherpste prijzen!

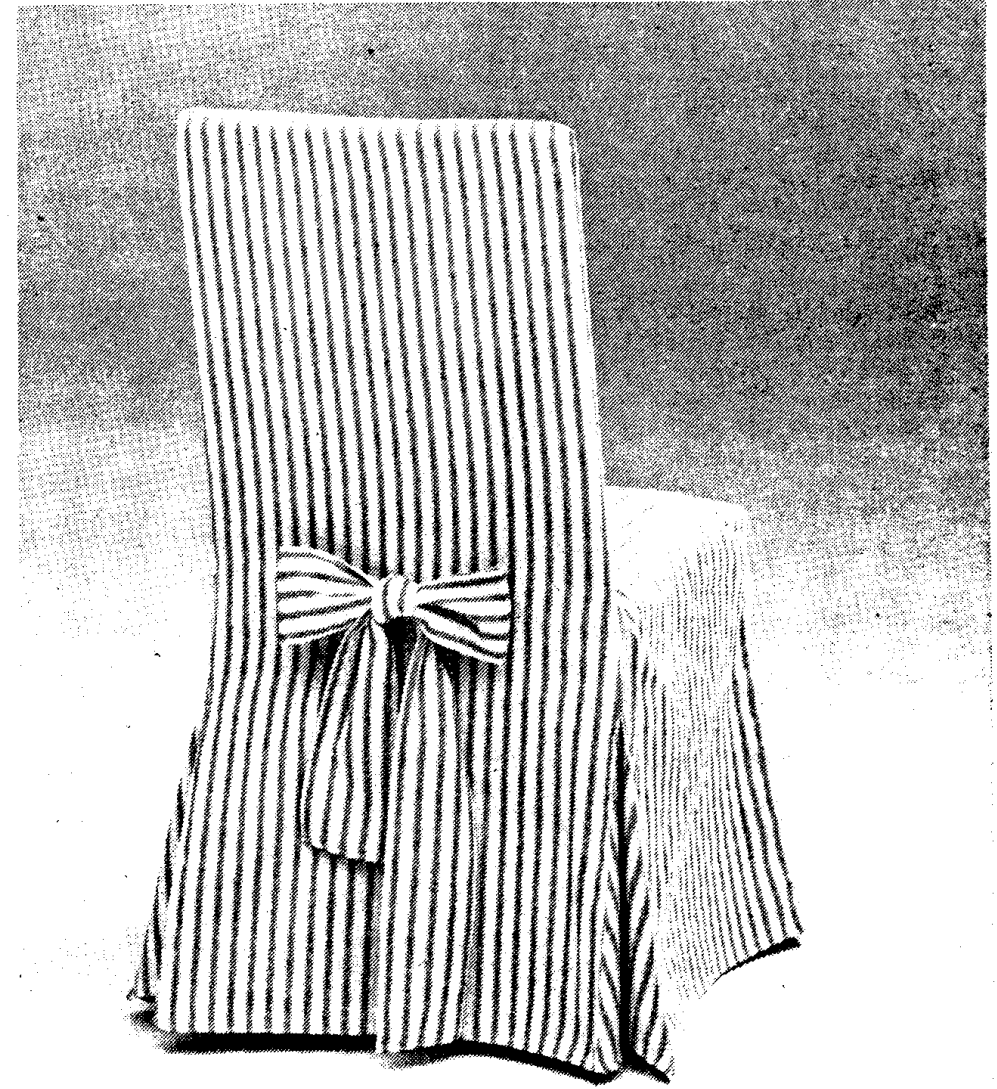
Thermiekstraat 12, Nuth

Beurs 'Sfeer '93' voor vakhandel

De consument zal komende maand, januari 1993, het jaarlijkse uitje naar de Woon- en Doehet-zelf-beurs Karwei moeten missen. Want Karwei is, na 25 afleveringen, ter ziele. De meeste standhouders uit de sector machines en gereedschappen wilden niet meer. Velen van hen hadden ook een beetje genoeg van de 'particuliere bezoeker'. Dat is al eerder voorgekomen, want Karwei was in de eerste jaren wel toegankelijk voor het publiek, toen een aantal jaren niet, de laatste jaren weer wel. De leveranciers van machines en gereedschappen wilden een eigen vakbeurs. Dat wilden ze al langer, maar nu zou die er komen. Helaas, uiteindelijk komt hij er toch niet, 'afgeblazen' wegens gebrek aan belangstelling bij de 'grote merken'.

Een goede oplossing kon niet worden gevonden, dus werd door de groep leveranciers van woondecoraties ten slotte gekozen voor een geheel nieuwe opzet, waarbij uitsluitend de vakbezoeker wordt toegelaten. De beurs kreeg een nieuwe naam: 'Sfeer'. Van 17 tot en met 21 januari zal Sfeer voor het eerst worden gehouden in de Jaarbeurs te Utrecht.

Of Sfeer sfeerful wordt valt op dit moment moeilijk te zeggen. De hele beurs past in de Margriethal 1, ongeveer 4000 m2 vloeroppervlak. Maar tot dusver hebben nog slechts 40 standhouders ruimte gehuurd, tot een maximum van 3000 m2.

• Voor stoelen zijn speciale hoezen te koop.

Stoffen draperen en combineren

Steek interieur in nieuw jasje

Tijdens deze donkere dagen voor Kerst en de feestdagen zelf brengen de meeste mensen veel tijd binnenshuis door. Ze zijn geneigd om hun huis mooi en gezellig te maken. Bijna vanzelf ontstaan er ideeën voor veranderingen in het interieur. Er zijn niet altijd grote ingrepen nodig, soms is het alleen maar de bedoeling om de basisinrichting wat op te frissen. In dat gevallen kunnen stoffen uitkomst bieden. Ze kunnen een huis een heel ander gezicht geven.

Gordijnstoffen zijn echte sfeerbepalers in een kamer. Maar ook losse hoezen en draperieën kunnen in deze tijd van het jaar voor extra sfeer zorgen. Kussens in warme kleuren en dessins hebben ook een knus effect.

Door combinaties van de juiste kleuren en dessins kan men heel bijzondere effecten krijgen. Door verschillende stoffen naast elkaar te gebruiken kunnen verrassende resultaten ontstaan. Bijvoorbeeld een effen stof met een ruw oppervlak in een combinatie met een glanzende stof, verschillende motieven in één kleurstelling of een patchwork van winterse stoffen.

Het vrijblijvende, wisselbare karakter van losse hoezen maakt experimenteren gemakkelijk. Een bank of fauteuil zijn geschikt voor losse meubelhoezen.

Ook eetkamerstoelen, poefs, bijzettafels en sofa's kunnen onder handen genomen worden. Winterse stoffen kunnen ook als baan, strak gespannen langs de wand, of met plooiën gedrapeerd, warme accenten aan het interieur geven.

Naast op maat gemaakte hoezen door een interieurspecialist, kunt u gebruik maken van ruimvallende grote kleden, grand foulards, en losse banen stof. Hiermee kan een meubel worden ingepakt. Het vastzetten gebeurt door de stof sierlijk te knopen of vast te maken met gestrikte stroken. Het geheel krijgt een verrassend effect als u gebruik maakt van verschillende dessins of combinaties in enkele kleuren. Op dit moment zijn mooie effen stoffen met een ingeweven reliëfmotief in ton-sur-ton erg in trek.

Voor het losse hoezenwerk worden vooral lichte, soepele stoffen, bijvoorbeeld katoen met linnen, katoen met satijn en chintz en otomaan gebruikt, maar ook zwaardere stoffen. Kies voor een makkelijk wasbare stof, wees niet zuinig met de meters, de stof moet ruim rondom vallen en kunnen meebewegen in het gebruik.

Als finishing touch kunnen naar hartelust afwerkingen zoals strikken, volants en sierbanen worden toegepast.

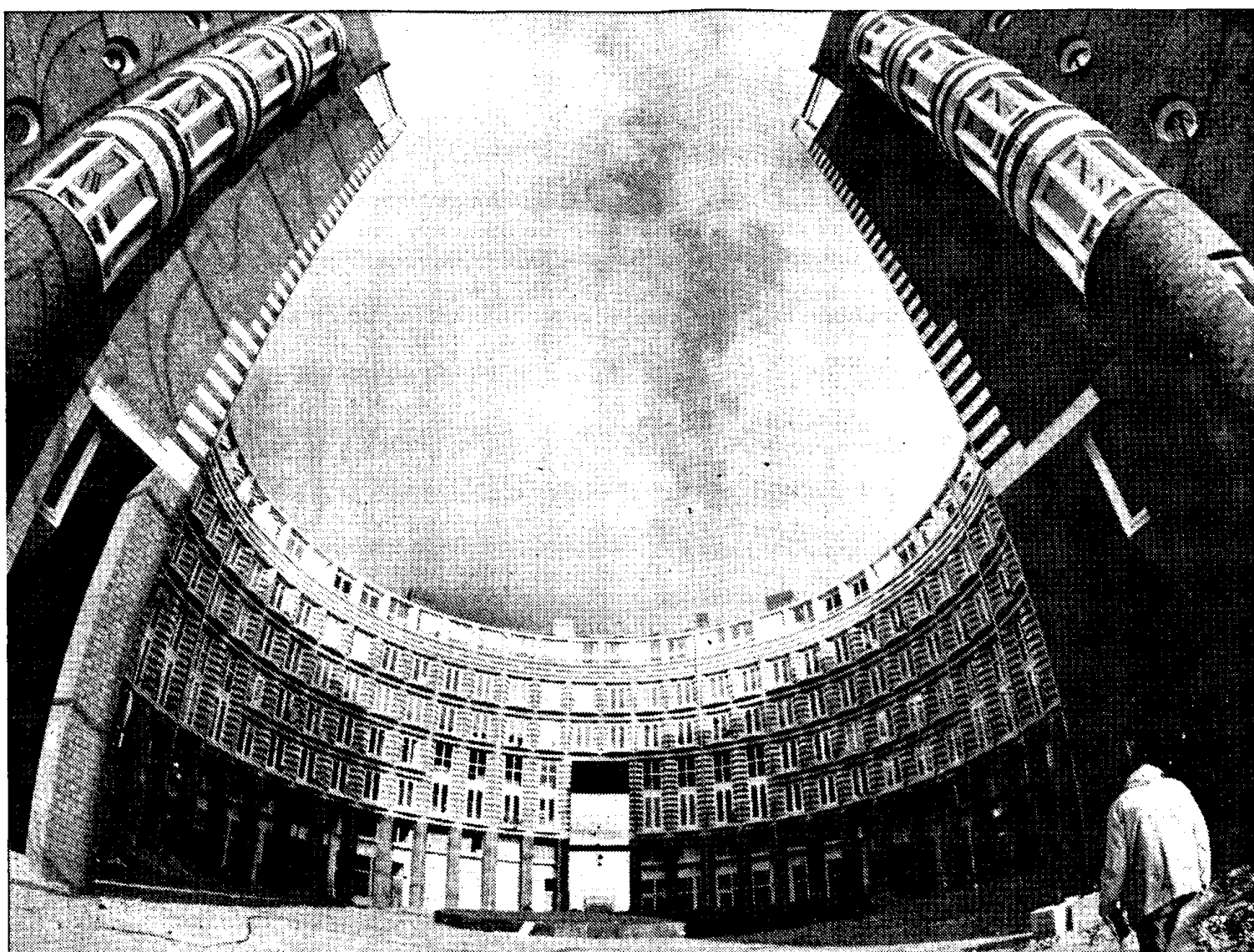

• Alle typen keukens kunnen uitgerust worden met veilige en comfortabele snuffies.

Futuristische nieuwbouw

• Aan het IJ in Amsterdam is de bouw van een groot nieuwbouwcomplex nagenoeg voltooid. De nieuwbouw valt in het stadsbeeld nadrukkelijk op door de afwijkende vorm. Tussen twee U-vormige blokken is een groot rond gebouw neergezet. Het geheel herbergt 321 woningen en garages voor 120 auto's. Het bouwwerk is ontworpen door de Belgische architect Albert Bruno. In het weekeinde trekt het gebouw vele tientallen kijkers die hun commentaar omtrent het gebouw spuien. De een spreekt van een gevangeniscomplex, de ander vindt het een fraai stuk architectuur, dat rond de Middellandse Zee gebouwd had kunnen worden. Op de foto een doorkijkje op het ronde middendeel van de nieuwbouw aan het Barcelonaplein in Amsterdam.

Foto: DIJKSTRA

Papier vouwen

Origami is de kunst om met een vierkant papiertje een bloem, een diertje, een doosje of een andere versiering te vouwen. Een werkbeschrijving 'vertelt' stap-voor-stap hoe dat gebeuren moet. Het lijkt op een bouwtekening van een huis, of dat nu van lego of van echte stenen wordt gebouwd.

Peter Kleinjans, leraar aan de Tarcisiusschool in Brunssum, verzorgt cursussen origami, demonstraties en origamiebijeenkomsten. Een aantal ontwerpen, die hij voor zijn vouwlessen heeft bedacht, zijn samengevat in een boekje dat wordt uitgegeven door Verba b.v. in Hoevelaken en dat in de boekhandel te koop is voor de prijs van f. 8,95. Voor informatie: Peter Kleinjans, Brunssum, telefoon 045-271717.

Comfortabel Wonen

Een nieuw tijdschrift, Comfortabel Wonen, richt zich vooral op die aspecten van de inrichting die een kaal casco tot een comfortabel huis maken: open haard, vloeren, keukens, badkamer en dergelijke. Echt een blad voor mensen die gaan bouwen of verbouwen. De prijs is f. 6,50. Het is een uitgave van de Vereniging Comfortabel Wonen in Driebergen, waarbij diverse organisaties op het gebied van keukens, sanitair, stoken, bouwmaterialen en het eigen huis zijn aangesloten. Dit eerste nummer zal volgend jaar waarschijnlijk worden gevolgd door twee uitgaven. Het blad is bij de tijdschriftenwinkel verkrijgbaar.

Limburgs Dagblad

woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Voor méér resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

OG te huur gevraagd

Te huur gevraagd: eengezinswoning t.b.v. Amerikaanse militairen en burgergezinnen voor een periode van 3 à 4 jaar. Tijdens kantooruren kunt u bellen met telefoonnummer 04493-7416, 7345 of 7567. Adres: 54th ASG, attn. Housing Division, Borgerveg 10, 6365 CW Schinnen.

Werkende vrouw, 25 jaar zoekt (zelfst.) WOONRUIMTE in Maastricht, Celice, 030-312941.

Werk. echtpaar met 2 kind. zkt. op zeer korte termijn huurwoning, plm. f 950,-, 3 slaapk., liefst met gar., omg. Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Brunssum f 1.000,-. BELONING voor het verkrijgen van woning. 045-717856.

Onroerend goed te huur aangeboden

Te huur per 1 januari in

Sittard, Haag Sittard Park

luxé en ruime 2 onder 1 kap woning met garage en tuin
Bijzonderheden: ligbad, douche extra toilet en vaste trap naar zolder
Huurprijs: f 1.025,-
Informatie inschrijving:
ABC Vastgoedbeheer Heerlen tel. nr. 045-712040

Zoekt u voor een of meerdere maanden een comfortabel geheel ingericht APARTEMENT?? Regio Vaals, landelijk gelegen, vrij per 1-1-93. 045-444913.

Te huur 175 m² OPSLAGRUIMTE te Amstenrade, pr. f 1.000,- per maand. Inl. 04492-1870

Te huur per 15-1-1993, 1-2 pers. app. HEERLEN-CENTRUM. Huurpr. f 730,- p.mnd. Tel. 045-415069.

Te huur luxe w.n. unit, nabij centr. GEELEN, 1 à 2 pers. (1 slpk.), geh. beg. grond. Gr. keuk., woonk., badk., toilet. Ged. gemeub. en gestoff. All-in en inkl. energie, v.a. f 905,- p.m. (geen huursubsidie) Tel. 046-74218.

APARTEMENT te Voerendaal met parkeerpl. tuin en berging. Te bevragen: 045-310570/423712.

1-pers. ZOLDERAPARTEMENT met open keuken, woonk., slpk., en douche, ged. gemeub. Huurperiode v. a. 1-1-93 t/m 1-7-93. 045-719856, zat. na 15 uur.

HEERLEN-Rennemig en Voerendaal-Lindelauf, hoek-tussen-, en/of twee onder een kap woningen, 2 of 3 slpkms. Huurprijsklasse ca. f 800,- tot f 900,- p.mnd. Inl. Janssen b.v. Makelaardij o.g. 043-213791 m.a. t/m vrijd. 9.00 tot 17.00 uur.

Te huur winkelruimte ca. 80m², C-HEERLEHEIDE. Br.o.n.r. B-03389, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur BOVENWONING, 3 kmrs., keuken, douche, en berging. Graverstraat, Kerkrade-West. Tel. 045-413540, tijdens kantooruren.

Onr. goed te koop aanb./gevr.

Bedrijvenpark

Op zichtlokatie gelegen b.p. Wolkoult te Susteren. Breedte en diepte kunnen in overleg worden bepaald. Koopprijs op aanvraag.
Inl. Grouwesi/Daelmans, 043-254565 b.g. 641321.

Bespaar tienduizenden gulden op uw hypotheek!

Altijd de goedkoopste tarieven en de beste adviezen. Heeft U al een offerte?
Geen probleem, maak snel een afspraak. KIJK, VERGELIJK EN BESPAAR U RIJK.

HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
B. de Hesselplein 13 - Heerlen
045-741616

Snel en goed Uw huis verkopen?

Jos Storms O.G. Past.Vonckenstr. 44 Geleen 046-742550

Geen Verkoop! Geen kosten

Uw huis in één dag verkocht!
Gefeliciteerd, maar waarschijnlijk (veel) te goedkoop.
Voor een optimale en correcte verkoop...
OFFERMAANS BORGER EN PARTNERS VASTGOED
Tel. 046-740535 na kantoorijd 046-752193.
Uiteraard ook bij ons geen verkoop, geen kosten!

fortwoningen: een klasse apart

Je eigen huis in houtskeletbouw, flexibel bouwen in SLEUTELKLAAR, RUWBOUW OF CASCO.

VOOR MEER INFORMATIE:

Bouwkundig Adviesburo Prevo
Boschweg 1, Bunde. Postbus 35, 6240 AA Bunde.
Tel. 043-646563.

Te koop

Nieuwstadt

een vrijstaand woonhuis met garage en berging, 4 slaapkamers, grote tuin. Pr. f 269.000,- k.k. Tel. 04498-54440.

Klimmen

Halfvrijstaand woonhuis met leuke tuin. Ruime berging, mogelijk, voor gar. Provisiekelder, L-vorm. woonk. met plav. vl. Moderne keuken met app. 2 slaapk. Royale compl. badk. Ruime bergzolder. Grotendeels kunstst. koz. en dubb. begl. Prijs f 169.500,- k.k., 6840.

Inl. Stienstra Makelaardij B.V.

Tel. 045-712255.

Nuth, Molenveld 22

op toplokatie een uniek mooi en werkelijk schitterend geheel!

Monumentale boerderij met garage en paardestallen op een perceel van maar liefst 1.100 m²

Het geheel dient volledig verbouwd te worden, waarvoor gezien het feit dat het monumentenzorg betreft diverse subsidies verkrijgbaar zijn.

Koopsom f 129.500,- k.k.
Inruil huidige woning mogelijk!!!
Denis Vastgoed, 040-518428.

Vrijstaand herenhuis

te St. Joost - Echt.
Goed gelegen met grote tuin.
Ind.: kelder, hal, toilet, L-vormige woonkamer, keuken, bijkeuken, garage, 3 slaapkamers, badkamer, zolder. Geheel geïsoleerd, goed afgewerkt en goed onderhouden.
Vraagprijs: f 275.000,- k.k.
Te bevragen: Rentmeesterskantoor Limburg B.V. Broekstraat 26, 6049 JX Herten. Tel. 04750-36161

Te koop: Maastricht-Zuid

Mooie, goed onderhouden geschakelde woning met berging a.d. rand v.d. stad (bwj. 1976). Ind.: gr. woonk., open keuk., ca. 44 m², aangelt. tuin, 3 slaapk. resp. 18, 12 en 9 m², badk. m. 2e toilet en douche, vliezotrap naar zolder. Koopprijs f 169.500,- k.k.

Jamin Onroerend Goed

Bouwkundig Advies- en Bemiddelingsbureau, Aalkeberg 17, 6228 BV Maastricht. Tel. 043-614684.

Unieke verkoop:

10 nieuwe bungalettes

In LOT OF PER STUK
Goed geïsoleerde, met degelijke materialen gebouwde, houten Finse chalets met een oppervlakte van 27 m². Comfortabele bewoning, het hele jaar door. Ruime en praktische indeling: 2 slaapk., ruime living, keukenblok, badk./douche. Evt. gemakkelijk te veroveren op 'n bestaand chassis/tandestel. Ook mogelijkheid tot plaatsing op een viersterrenretract. Ontp. op 10 km van Maastricht in België. Bij verkoop, prima rendement!
Prijs: ruwbouw f 27.500,- of standaard afgebouwd f 36.000,- excl. BTW.

Inlichtingen: Houtclackers projectbemiddeling, Paalsteenlaan 10, 3620 Neerharen-Lanaken. Tel. 09-32.89715776.
Model te bezichtigen na afspraak.

GEELEN, Napoleonsbaan 107

Kolossaal, zeer groot en uiterst degelijk gebouwde, vrijstaand woonhuis met garage en prachtige tuin op een perceel van maar liefst 800 m². Gezien de ruimte rondom het pand is dit geheel ook zeer geschikt voor zakelijke doeleinden.
Ind. Entree, toilet, royale steenvloer woonkamer 45 m² met serre, aparte keuken, diepe kelder. 1e verd.: complete luxe badkamer met ligbad en 2e toilet, 3 ruime slaapkamers. 2e verd.: bereikbaar middels vaste trap en uitlopend op grote zolder met diverse mogelijkheden.
KOOPPRIJS f 169.500,- K.K.
INRUIL HUIDIGE WONING MOGELIJK!!!
Denis Vastgoed 040-518428.

Landgraaf

Ruim vrijst. landhuis (1988 onder fraaie mod. architectuur), woonk. 50m², woonkeuken met app. bijkeuken, 4 slpkms. hobby/5e slpkmr. luxe badkamer, kelder, hobbykelder (40m²), garage en aangelt. tuin.
Vraagprijs f 425.000,- k.k.
Mak. kant. Rob Dassen, 046-375757.

Echt Aasterberg

Zondag van 13.00-15.30 kijkdag
Endeпоelsdijk 1, land. ged. groot woonhuis met kloostertuin op zuid. Grote living met veel tuinocontact, 5 slpkms. 2 badkms. gar. event. gesch. v. dubb. bewon. Perfect onderh. 2 km. van C-Echt. Huurprijs f 298.000,- k.k.
Scherpe eindspr. voor snelle beslissers.

Sittard

Karak. halfvrijst. villa op keurige lok. Zeer ruim en perf. onderh. pand. Ind.: Living 60m², gesl. keuk. met alle app. 5 slpkms. badk. met ligb. tuin met optim. privacy, kelder, zolder, grote garage. Vraagprijs f 349.000,- k.k.

Merkelbeek

Geerstraat 18, land. geh. halfvrijst. woonhuis, tuin op zuid. met gar. Ind.: living, gesl. keuk. 3 slpkms. badk. met ligb. zolder, alles kunststof koz. met dubb. glas. Inruil pand in Brunssum mogelijk. Vraagprijs f 185.000,- k.k.

Susteren

Leuke tussenwoning met berging en tuin, vrij uitz. en nabij natuurgebied Hommelheide. Ind.: ruime living met eiken parketvl. luxe aanbouwkeuk. met magnetron, vaatw. enz. badkamer met meubel, 3 slpkms. Zien is kopen!
Vraagprijs f 129.000,- k.k.

Offermans en Borger

Tel. 046-740535/weekend 046-752193.

De NVM Hypotheekshop

adviseert over hypotheeklen van vrijwel alle banken of andere geldverstrekkers.
Waar u ook koopt, informeer daarom eerst bij ons (zonder kosten) naar uw mogelijkheden.
Maak vrijblijvend een afspraak voor een goed advies.

Hypotheekshop

NVM HYPOTHEEK SHOP

Heerlenseweg 22 Landgraaf telefoon 045-326680

Woonhuis verkopen???

Wij kopen uw woonhuis direct zelf aan 100% zekerheid - geen makelaarskosten.
Denis Vastgoed 040-518428

Limburgs Dagblad

Trintelen-Eys, Eyserweg 24.

5 min. van Heerlen. Landelijk gelegen vrijstaande semi-bungalow. Ind.: beg. gr. inp. garage, hobbyruimte, bar. Part.: ruime hal, woonkamer ca. 32 m², luxe Siematic keuken met apparatuur, 3 slaapkamers, separaat toilet. Ruime badkamer met ligbad en bidet, vloering. Ged. geïsoleerd, rondom rolhuizen. Onder architect aangelegde tuin. Vr. pr. f 349.000,- k.k. Bezicht. alleen op afspr., tel. 04451-1997

Uw huis verkopen met behulp van de echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn 046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

Kerkrade

Lucht 27
Vrijstaande villa, idille, met gar./bedrijfsruimte, 80m². Tot. opp. ca. 1700m². Geh. gerenov. c.v. plus ged. vloerverw. Ind.: hal, w.c. kelder, 2 woonkms. met 2 open-haarden, kantoor, eiken keuk. incl. app. Hobbykamer 55m², 3 slpkms. badk. met ligb. en w.c. plus zolder. Tel. 045-416573.

Villa park

St. Pieter
Maastricht. Gerest. herenh., 1900, vr.pr. f 320.000,- k.k. Tel. 04408-1604.

Over te nemen

Hasselt
Handelsfonds
winkel-wandelstraat, lage huur, opp. ca. 150 m². Tel. 09-32.11591649 (na 19.00 uur).

Te k. C-KERKRADE: stads-apartement op beg.gr. Ind.: woonk. open keuken, 1 slpk. douche, w.c. kleine berg. ook geschikt als kantoor/praktijkruimte, f 92.500,- k.k. Inl.: 09-49.2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Te k. aangeb. WINKEL-WOONHUIS, Scheasbergerstr. 108, Kerkrade. Ind. b. g.g. 100 m², 1e etage 4 k. 2e etage 4 k. perc. gr. 610 m². Prijs f 225.000,- k.k. te bevr. Tel. 09-49-2407.3017.

Voor ombouw

en renovatie bel

de vakman.

045-714730

Bouwmaterialen & Machines

Romneyloodsen Nissenhuten

In en verkoop, verhuur, verplaatsen, isoleren.

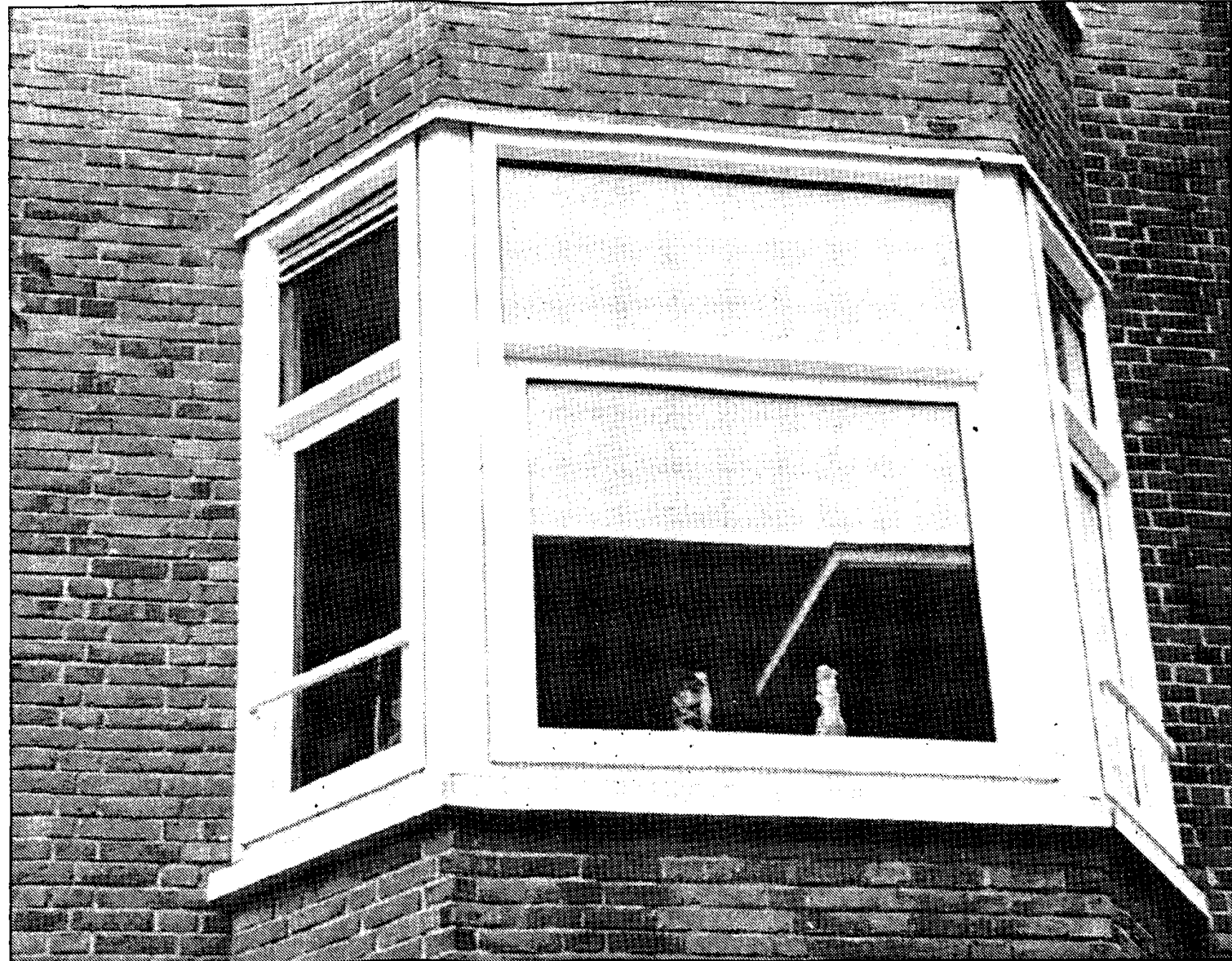
SYSTEEM LOODSEN BOUW BV

Vereniging fabrikanten wijst ook op keurmerken

Informatief boekje over pvc-kozijnen

DOOR MAR GROEN

Steeds vaker worden woningen bij renovatie voorzien van kunststof kozijnen.

Foto: GPD

kozijnen, ramen en deuren van kunststof hebben in de afgelopen jaren een fors deel van de markt veroverd. Dit is voornamelijk ten koste van hout. 'Gevelelementen', zoals deze bouwmaterialen in de vakwereld worden genoemd, bepalen voor een belangrijk deel het gezicht van huizen en gebouwen. Behalve esthetische motieven spelen de materiaalkeuze ook economische overwegingen een steeds grotere rol. Van niet minder gewicht is het milieuaspect, en daardoor wordt de keuzevraag tevens emotioneel geladen. Want wie aan het milieu komt, krijgt een volle lading kritiek over zich heen!

Informatie voor de consument kan de keuze helpen bepalen. Dit opzicht neemt de VKG (Vereniging van Kunststof Gevelelementfabrikanten) de zaak serieus. Er is nu een boekje verschenen, dat u moet weten over kunststof kozijnen, ramen en deuren waarin informatie te vinden is. Er wordt ook gewezen op het belang van de KOMO- en SKG-certificaten, waarborg voor de kwaliteit van diverse merken op dit gebied. Ook wordt die van de montage, want een op uitsteking product dat niet op antwoordde wijze is gemonteerd kan antwoord toch niet aan de eisen te mag stellen.

waad daglicht
Kunststof, aanvankelijk hartelijk welkom als ideale vervanger

Resultaten werk van veredelingsexperts
Nieuwe bloemen en planten ontwikkeld

DOOR FRANS WEGMAN

die licht geuren. Ze moeten resistent zijn tegen meeldauw en andere plagen. Een nieuwe snijroos is de hardroze 'Ravel' en een buitenbeentje is de eerste roze/wit gestreepte 'Zebra', die lekker geurt. In de tuin kennen we de gestreepte Rosa versicolor al heel lang.

De ontwikkeling bij de Gerbera's houdt ook niet op. Ze worden steeds kleiner, zoals de 'mini-spietgerbera's' met gefranjerde bloemen, mini-gerspiders geheten. De bloemen zijn 5 à 8 cm, heel geschikt voor gemengde boeketten. Er zijn ook micro-gerbera's met bloempjes die niet groter zijn dan 5 cm, zoals 'Picolini'.

Van Vlijtjes Liesje (Impatiens) zie je ook steeds nieuwe kleuren zoals de Paradiso-serie. Bijzonder bij de geraniums (Pelargonium) zijn de Guillon-soorten met de oranje (modekleur!) P.zonale, met grote, dubbele bloemen.

Vele orchideeën komen ook voort uit weefselkweek waarmee het assortiment van de Phalaenopsis als potplant is uitgebreid. Cymbidiums worden veel in supermarkten verkocht in speciale verpakkingen: riet en keramiek zult u er straks aantreffen.

Een steeds groter aantal zomerbloemen zal in de toekomst jaar rond verkrijgbaar zijn, zoals moederkruid, leeuwwebben en halskruid (Trachelium). Ten aanzien van begonia's zoeken de kwekers naar in

Natuurlijke stoffen zouden dus de voorkeur moeten hebben. Bij kozijnen, ramen en deuren denken we dan aan hout. Maar daar gaat opnieuw de waarschuwend, beschuldigende vinger omhoog: massaal gebruik van, vooral tropisch, hout leidt tot ontbossing en erosie, is dus kennelijk even kwalijk voor het wereldmilieu als toepassing van kunststof.

Wat blijft er dan nog over? De aluminium-industrie biedt zich met graagte aan als leverancier van materiaal ten behoeve van onder meer de woningbouw, een gebied waar dit product tot dusver nauwelijks wordt toegepast. Aluminium kan echter evenmin goed doen in de ogen van de strijders voor een schoon milieu, omdat de productie ervan zeer veel energie vergt en tot

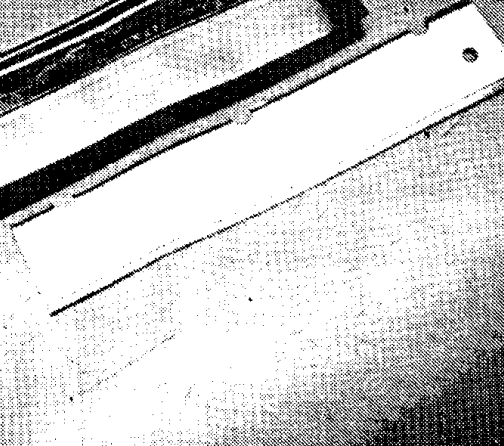
Een nieuwe kamerplant is de Dipladenia 'Aphrodite', die witte bloemen heeft.

Foto: GPD

de winter bloeiende, winterharde rassen die ongevoelig moeten zijn voor meeldauw.

Bij de anjers staat de ontwikkeling ook niet stil. Nieuw zijn de Florini's die opvallen door hun roosvormige bloeiwijze. Ze kunnen twee weken in huis staan, zegt de kweker. De kleuren zijn roze, wit, cerise en bordeaux-rood.

Vermeldenswaard is nog de nieuwe kamerplant Ficus benjamina 'Monique', die tijdens de lichtarme maanden nauwelijks blad laat vallen. Kenmerk is het sterk gekrulde, glanzende, diepgroene blad. Een mooie nieuwe snijbloem als Alstroemeria 'Diamond' met grote witte, 'getijgerde' bloemen met grote oek zeker worden genoemd. Natuurlijk is er nog veel meer te melden dan bovenstaande greep uit de belangrijkste bloemen en planten.

Sleuf- en afkortzaagje met zeer fijne vertanding, bijzonder geschikt voor precisiewerk.

Foto: GPD

grote milieubelasting leidt. De representanten van de drie genoemde materialen, de fabrikanten en de handelaren, wijzen uitendard allen op de voordelen van hun produkt en ze onderbouwen dat met argumenten. Nu is er in werkelijkheid geen enkel materiaal te bedenken dat in elk opzicht voor 100 procent 'onschadelijk' voor het milieu is.

Doorslaggevend

Wat moet de twijfelende gewone consument, die bijvoorbeeld overweegt om nieuwe kozijnen te laten plaatsen, er nu van denken? Aan de medebezorgdheid over het milieu van verreweg het grootste deel van de bevolking behoeft niet te worden getwijfeld. (We gooien immers ook bijna al ons verpakkingsglas in de bak, en we scheiden ons afval keurig in alle mogelijke soorten?)

Praktische overwegingen geven veelal de doorslag. Onderhoudsvrije, of minstens arme materialen hebben veel aantrekkelijks. Gevelhout moet regelmatig worden geschilderd, een kostenpost die niet alleen de particuliere huiseigenaar maar ook woningcorporaties zwaar op de maag ligt. We zien dan ook steeds vaker dat oudere woningcomplexen die aan renovatie toe zijn van kunststof kozijnen en dergelijke worden voorzien.

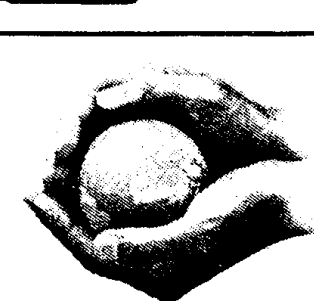
Het moderne pvc-kozijn is, in vergelijking met soortgelijke produkten van enige tientallen jaren geleden, in technisch opzicht sterk verbeterd. Ze zijn ook niet meer zo 'log' als destijds. Ze behoeven ook niet meer uitsluitend wit te zijn. En als ze er eenmaal in zitten (en verantwoord gemonteerd) heb je er verder eigenlijk geen omkijken meer naar.

Boekje

De VKG werkt ook aan een geschillenregeling die niet alleen voor kleine aannemers geldt, maar ook voor de particulier mogelijkheid van 'verhaal' biedt in het geval er sprake van klachten zou zijn.

Onder het motto 'Van kozijn tot kozijn' wordt erop gewezen dat pvc een volledig te recyclen materiaal is. Een door de VKG opgezet systeem voor het verzamelen van bij sloop vrijkomend pvc-materiaal is in een vergevorderd stadium. Dit systeem omvat overigens ook produktie-afval.

Het boekje is verkrijgbaar bij de 33 VKG-leden over heel Nederland. Of stuur een briefkaart naar 'VKG, Postbus 190, 2700 AD Zoetermeer', waarop u alleen maar hoeft te vermelden: 'Informatiepakket particulieren'.

EEN BETER MILIEU
BEGINT BIJ JEZELF

DOE MEE SCHRIJF MEE BEZUINIG MEE

Stoektable week:
van maandag: 7 december t/m zondag: 13 december 1992

Bij een normaal jaarverbruik in m³ van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van: (meterkaart kolom 3)	Het weekstreefverbruik kost u:	en een totaal streefverbruik sinds 1 nov. 1992 (meterkaart kolom 5)
800	26	f 13,78	130
900	29	f 15,37	145
1000	33	f 17,49	162
1100	36	f 19,08	178
1200	39	f 20,67	194
1300	42	f 22,26	209
1400	46	f 24,38	227
1500	49	f 25,97	242
1600	52	f 27,56	258
1700	55	f 29,15	274
1800	59	f 31,27	291
1900	62	f 32,86	306
2000	65	f 34,45	322
2200	72	f 38,16	356
2400	78	f 41,34	388
2600	85	f 45,05	420
2800	91	f 48,23	451
3000	98	f 51,94	485
3300	107	f 56,71	533
3600	117	f 62,01	581
3900	127	f 67,31	629
4200	137	f 72,61	679
4600	150	f 79,50	743
5000	163	f 86,39	808
5500	179	f 94,87	887
6000	195	f 103,35	967
6500	211	f 118,38	1048

Tip: De energiewijzer o.a. van wasautomaten gratis bij uw energiebedrijf.

Schroefjes met kruiskop van 'punt' 0 tot 4

Kruiskopschroeven (Pozidriv) maken het de mens makkelijk: je hebt maar heel weinig schroevendraaiers nodig om talrijke uiteenlopende schroefformaten te kunnen verwerken. De afmetingen van het 'sterretje' worden uitgedrukt in punten. Ze variëren van punt 0 tot punt 4. Wie schroevendraaiers en/of bitjes punt 2 en punt 3 heeft, kan minimaal 80 procent van alle kruiskopschroeven de baas. De grootste (punt 4) en de kleinste (punt 1 en 0) worden in de dhz-praktijk zelden of nooit gebruikt.

In de moderne elektronische apparatuur komen die 'eentjes en nullen' echter wel veelvuldig voor. Afdekplaatjes van (knoop)batterijtjes e.d. zijn vaak met die piepkleine pruttschroefjes bevestigd. En als je dan zo'n batterijtje van een of ander mini-apparaat moet vervangen is het even pekeren hoe je de schroefjes moet aanpakken. Schroevendraaiers (punt 0 bijvoorbeeld zijn in de meeste dhz-zaken niet verkrijgbaar. In zulke gevallen kan een briefopener uitkomst bieden. De punt van zo'n ding past meestal wel in het sterretje.

(ADVERTENTIE)

Meubelgroothandel

Reulen bu

TOEGANG VOOR IEDEREEN

Zeer grote collectie bankstellen, kasten, eethoeken, Lazy-Boy fauteuils en vloerbedekking etc. etc.

INRUIL MOGELIJK 5000 m² verkoopruimte

Zondag 20 december
GEOPEND
van 12.00 - 17.00 uur21-22-23 december
**KOOP-
AVOND**40 VERSCHILLENDE
SLAAPKAMERSHeerenweg 251, Heerlen
Tel. (045) 216123
Langs grote weg
Heerlen-Brunsum

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente per 15 december 1992.

Deze week noteerden wij opnieuw geen wijziging van de hypotheekrentetarieven. De rente op de kapitaalmarkt laat ok deze week een licht dalend verloop zien. rentepercentages

Naam bank	rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant
ABN-AMRO	5 jaar 1,00	8,80	4,88	3,36
ABN-AMRO	10 jaar 1,00	8,80	4,88	3,36
ABN-AMRO	15 jaar 1,00	8,80	4,88	3,36
ABN-AMRO	ann. hyp. variabel 1,00	9,10	5,95	4,83
ABN-AMRO	ann. hyp. 5 jaar 1,00	8,60	5,62	4,57
ABP	5 jaar 1,00	8,50	4,70	3,22
ABP	10 jaar 1,00	8,40	4,62	3,16
ABP	15 jaar 1,00	8,40	4,63	3,16
ABP	ann. hyp. 5 jaar 1,00	8,30	5,42	4,41
ABP	ann. hyp. 10 jaar 1,00	8,20	5,36	4,36
AEGON	5/10 jr. 1,00	9,00	5,07	3,53
AEGON	15/20 jr. 1,00	9,00	5,07	3,53
Bouwfl. Limb. Gem.	5 jaar 1,00	8,30	4,58	3,13
Bouwfl. Limb. Gem.	10 jaar 1,00	8,30	4,51	3,08
Bouwfl. Limb. Gem.	15 jaar 1,00	8,20	4,51	3,08
Bouwfl. Limb. Gem.	ann. hyp. 5 jaar 1,00	8,10	5,29	4,30
Bouwfl. Limb. Gem.	ann. hyp. 10 jaar 1,00	8,00	5,23	4,25
CDK-bank	5 jaar 1,00	8,70	4,86	3,35
CDK-bank	10 jaar 1,00	8,80	4,93	3,41
CDK-bank	ann. hyp. 1 jaar 1,00	8,70	5,69	4,62
CDK-bank	ann. hyp. 5 jaar 1,00	8,50	5,55	4,51
Centraal Beheer	5/10 jr. 1,00	8,60	5,62	4,37
Centraal Beheer	15/20 jr. 0,25	8,60	4,74	3,26
Centrale Volksbank	5 jaar 1,00	8,40	4,60	3,12
Centrale Volksbank	10 jaar 1,00	8,70	4,80	3,29
Centrale Volksbank	ann. hyp. 2 jaar 1,00	8,50	5,55	4,51
Centrale Volksbank	ann. hyp. 5 jaar 1,00	8,30	5,42	4,41
Direktbank	besp-dir.h. 5 jaar 1,00	8,80	4,84	3,32
Nationale Ned.	5/10 jr. 1,00	8,80	4,93	3,41
Nationale Ned.	15/20 jr. 1,00	8,80	4,93	3,41
ING BANK	5 jaar 1,00	8,80	4,88	3,36
ING BANK	10 jaar 1,00	8,80	4,77	3,21
ING BANK	ann. hyp. 1 jaar 1,00	8,80	5,75	4,67
ING BANK	ann. hyp. 5 jaar 1,00	8,60	5,62	4,57
Postbank	5 jaar 1,00	8,70	4,85	3,34
Postbank	7 jaar 1,00	8,90	4,98	3,46
Postbank	12 jaar 1,00	8,90	4,98	3,46
Postbank	ann. hyp. 2 jaar 1,00	8,70	5,58	4,52
Postbank	ann. hyp. 5 jaar 1,00	8,50	5,45	4,42
Postbank	ann. hyp. 3 jaar 1,00	8,80	4,91	3,39
RABO hypotheekbank	spaar opt.h. 10 jaar 1,00	8,80	4,91	3,39
RABO hypotheekbank	spaar opt.h. stabiel 1,00	8,80	4,91	3,39
RABO (adviesrente)	ann. hyp. var/1 jr. 1,00	9,00	5,88	4,78
SNS Bank	ann. hyp. 4/5 jr. 1,00	8,70	5,62	4,37
SNS Bank	spaarhyp. 5 jaar 1,00	8,70	5,58	4,32
SNS Bank	spaarhyp. 7 jaar 1,00	8,90	4,94	3,40
SNS Bank	ann. hyp. 1 jaar 1,00	9,10	5,95	4,83
SNS Bank	ann. hyp. 5 jaar 1,00	8,50	5,55	4,51
Westland Utrecht	lage last h. 7 jaar 1,00	8,70	4,84	3,34
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan 5 jaar 1,00	8,60	4,77	3,28
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan 7 jaar 1,00	8,70	4,79	3,22
SNS Bank	spaarhyp. 5 jaar 1,00	8,70	4,80	3,29
Bouwfl. Hoevelaken	sp.vasthyp. 5 jaar 1,00	8,50	4,72	3,24
Bouwfl. Hoevelaken	ann. hyp. 5 jaar 1,00	8,30	5,42	4,41

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheekrenten met gemeentegarantie. De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek. De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. f 150.000.

Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden. Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

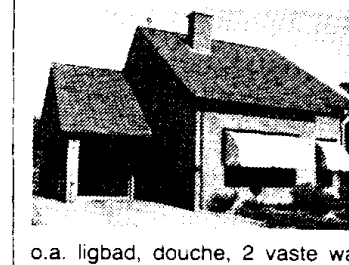
©Copyright 'Vereniging Eigen Huis' te Amersfoort.

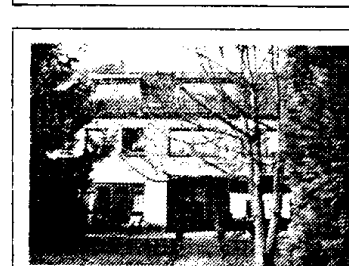
Pickée, Van Huis Uit Aktief!

BRUNSSUM: ruim halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, garage, berging en tuin. Ind. o.a.: provi- siekelder, ruime L-vormige woon-, eetkeuken met apparatuur. Beteelde douches-ruimte met vaste wastafel en toilet. 1e verd.: 3 slpk., toilet met fonteintje. 2e verd.: bereikb. via een vaste trap. Grote zolder-ruimte. Prijs f 159.000,- k.k.

BRUNSSUM: prachtig vrijstaand landhuis met c.v.-gas, garage en mooi tuin. Uitstekend onderhouden. Geh. geis. Ind. o.a.: royale hal, ruime woon-, eetkamer - keuken (ruim 55 m²); open haard; keukeninr. met app. Werk-ruimte met 1e verd.: 2 slpk., badk. met o.a. ligbad en douche. Zolder. Prijs f 349.000,- k.k.

BRUNSSUM: groot woonhuis met c.v.-gas, dubbele garage en mooi tuin. Uitstekend onderhouden. Geh. geis. Bouwjaar ca. 1978. Ind. o.a.: royale hal, ruime woon-, eetkamer - keuken (ruim 55 m²); open haard; keukeninr. met app. Werk-ruimte met 1e verd.: 2 slpk., badk. met o.a. ligbad en douche. Zolder. Prijs f 279.000,- k.k.

BRUNSSUM: vrijstaand landhuis met c.v.-gas, dubbele garage en rondom tuin. Rustig gelegen met optimale privacy. Muren en dak geïsoleerd, ged. dub. begl. Ind. o.a.: sout: wijkelder, hobbyruimte Part.: speels ingerichte woon-eetk. 1e verd.: 45 m² met marm. en plavuizenvloer; keuken; werkkamer; 2 slpk., badk. 1e verd.: 3 slpk., badkamer. Prijs f 369.000,- k.k.

HEERLEN: vrijstaand woonhuis met c.v.-gas, grote inpandige garage (2 auto's) en rondom tuin. Rolliken. Ind. sout: provi- en berging. Part.: hal, woonk. met parketvloer, keuken, bijkeuken, overdekt terras, 4 slpk., badk. Prijs f 269.000,- k.k.

KERKRADE-WEST (Spekholzen): type vrijstaand woonhuis met c.v.-gas, garage met zolder-ruimte, kleine tuin. Muren en dak geïsoleerd. Bj. 1979. Ind. o.a. pand is geheel onderkelderd, woonk. met open haard; keuken; 3 slpk., badk., zolder. Prijs f 239.000,- k.k.

KERKRADE-BLEIJERHEIDE: vrijstaand woonhuis met c.v.-gas, grote garage (2 auto's) en mooie tuin met terras (op het zuiden gelegen). Dub. begl., rolluiken. Ind. o.a. prov. kelder, ruime L-vormige woonk. met t.v.-hoek; open haard, keuken, 3 slpk., badk. met o.a. ligbad en douche. Prijs f 265.000,- k.k.

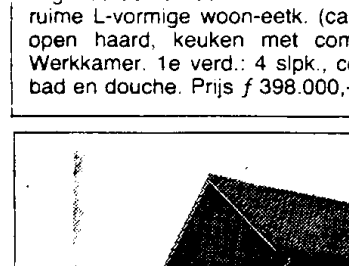
KERKRADE-WEST: halfvrijstaand woonhuis met berging en tuin. Ind. o.a.: 2 grote kelder-ruimten, L-vormige woonk., keuken, 3 slpk., zolder (vaste trap). Prijs f 135.000,- k.k.

KERKRADE-WEST: halfvrijstaand woonhuis met berging en tuin. Ind. o.a.: 2 grote kelder-ruimten, L-vormige woonk., keuken, 3 slpk., zolder (vaste trap). Prijs f 135.000,- k.k.

KERKRADE-WEST: DE MAAR: vrijstaand landhuis met c.v.-gas, garage en tuin. Bouw. 1977. Ind. o.a.: sout: goed uitgevoerde kantoor-werkruimte (ca. 34 m²). Part.: royale hal, ruime L-vormige woon-eetk. (ca. 70 m²) met leestenen vloer, open haard, keuken met compl. ingerichte keukeninr. Werkkamer, 1e verd.: 4 slpk., compl. badkamer met o.a. ligbad en douche. Prijs f 398.000,- k.k.

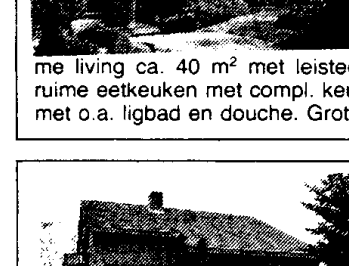
KERKRADE-WEST: DE MAAR: vrijstaand landhuis met c.v.-gas, garage en tuin. Bouw. 1977. Ind. o.a.: sout: goed uitgevoerde kantoor-werkruimte (ca. 34 m²). Part.: royale hal, ruime L-vormige woon-eetk. (ca. 70 m²) met leestenen vloer, open haard, keuken met compl. ingerichte keukeninr. Werkkamer, 1e verd.: 4 slpk., compl. badkamer met o.a. ligbad en douche. Prijs f 398.000,- k.k.

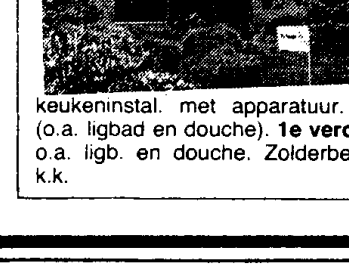
KERKRADE-WEST: DE MAAR: vrijstaand landhuis met c.v.-gas, garage en tuin. Bouw. 1977. Ind. o.a.: sout: goed uitgevoerde kantoor-werkruimte (ca. 34 m²). Part.: royale hal, ruime L-vormige woon-eetk. (ca. 70 m²) met leestenen vloer, open haard, keuken met compl. ingerichte keukeninr. Werkkamer, 1e verd.: 4 slpk., compl. badkamer met o.a. ligbad en douche. Prijs f 398.000,- k.k.

KERKRADE-WEST: DE MAAR: vrijstaand landhuis met c.v.-gas, garage en tuin. Bouw. 1977. Ind. o.a.: sout: goed uitgevoerde kantoor-werkruimte (ca. 34 m²). Part.: royale hal, ruime L-vormige woon-eetk. (ca. 70 m²) met leestenen vloer, open haard, keuken met compl. ingerichte keukeninr. Werkkamer, 1e verd.: 4 slpk., compl. badkamer met o.a. ligbad en douche. Prijs f 398.000,- k.k.

KERKRADE-WEST: DE MAAR: vrijstaand landhuis met c.v.-gas, garage en tuin. Bouw. 1977. Ind. o.a.: sout: goed uitgevoerde kantoor-werkruimte (ca. 34 m²). Part.: royale hal, ruime L-vormige woon-eetk. (ca. 70 m²) met leestenen vloer, open haard, keuken met compl. ingerichte keukeninr. Werkkamer, 1e verd.: 4 slpk., compl. badkamer met o.a. ligbad en douche. Prijs f 398.000,- k.k.

KERKRADE-WEST: DE MAAR: vrijstaand landhuis met c.v.-gas, garage en tuin. Bouw. 1977. Ind. o.a.: sout: goed uitgevoerde kantoor-werkruimte (ca. 34 m²). Part.: royale hal, ruime L-vormige woon-eetk. (ca. 70 m²) met leestenen vloer, open haard, keuken met compl. ingerichte keukeninr. Werkkamer, 1e verd.: 4 slpk., compl. badkamer met o.a. ligbad en douche. Prijs f 398.000,- k.k.

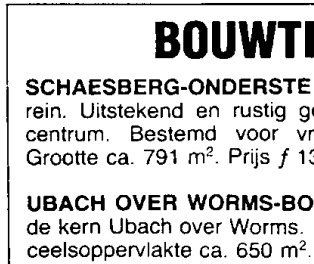
SCHINVELDE: ouder woonhuis met olie-c.v. Geen tuin. Rolliken. Ind. o.a. woonk., keuken, serre, 2 slpk. en zolder. Prijs f 110.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS: halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, ruime garage en mooie tuin. Dub. begl. Muren geis. Goed onderh. Ind. o.a. woonk., eetk. - keuken met een compl. keukeninr. met app. 3 slpk., badk. met o.a. bad en douche; zolder. Koopprijs f 179.500,- k.k.

UBACH OVER WORMS: halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, ruime garage en mooie tuin. Dub. begl. Muren geis. Goed onderh. Ind. o.a. woonk., eetk. - keuken met een compl. keukeninr. met app. 3 slpk., badk. met o.a. bad en douche; zolder. Koopprijs f 179.500,- k.k.

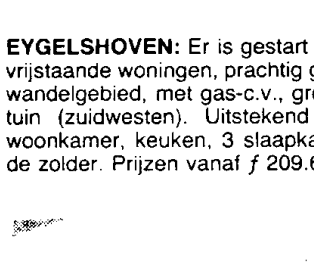
UBACH OVER WORMS: halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, ruime garage en mooie tuin. Dub. begl. Muren geis. Goed onderh. Ind. o.a. woonk., eetk. - keuken met een compl. keukeninr. met app. 3 slpk., badk. met o.a. bad en douche; zolder. Koopprijs f 179.500,- k.k.

UBACH OVER WORMS: halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, ruime garage en mooie tuin. Dub. begl. Muren geis. Goed onderh. Ind. o.a. woonk., eetk. - keuken met een compl. keukeninr. met app. 3 slpk., badk. met o.a. bad en douche; zolder. Koopprijs f 179.500,- k.k.

UBACH OVER WORMS: halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, ruime garage en mooie tuin. Dub. begl. Muren geis. Goed onderh. Ind. o.a. woonk., eetk. - keuken met een compl. keukeninr. met app. 3 slpk., badk. met o.a. bad en douche; zolder. Koopprijs f 179.500,- k.k.

UBACH OVER WORMS: halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, ruime garage en mooie tuin. Dub. begl. Muren geis. Goed onderh. Ind. o.a. woonk., eetk. - keuken met een compl. keukeninr. met app. 3 slpk., badk. met o.a. bad en douche; zolder. Koopprijs f 179.500,- k.k.

UBACH OVER WORMS: halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, ruime garage en mooie tuin. Dub. begl. Muren geis. Goed onderh. Ind. o.a. woonk., eetk. - keuken met een compl. keukeninr. met app. 3 slpk., badk. met o.a. bad en douche; zolder. Koopprijs f 179.500,- k.k.

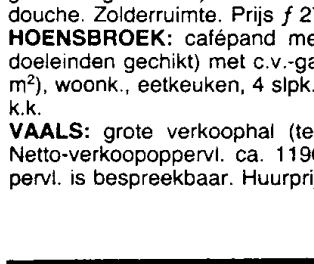
UBACH OVER WORMS: halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, ruime garage en mooie tuin. Dub. begl. Muren geis. Goed onderh. Ind. o.a. woonk., eetk. - keuken met een compl. keukeninr. met app. 3 slpk., badk. met o.a. bad en douche; zolder. Koopprijs f 179.500,- k.k.

UBACH OVER WORMS: halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, ruime garage en mooie tuin. Dub. begl. Muren geis. Goed onderh. Ind. o.a. woonk., eetk. - keuken met een compl. keukeninr. met app. 3 slpk., badk. met o.a. bad en douche; zolder. Koopprijs f 179.500,- k.k.

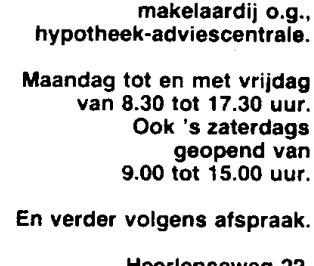
UBACH OVER WORMS: halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, ruime garage en mooie tuin. Dub. begl. Muren geis. Goed onderh. Ind. o.a. woonk., eetk. - keuken met een compl. keukeninr. met app. 3 slpk., badk. met o.a. bad en douche; zolder. Koopprijs f 179.500,- k.k.

UBACH OVER WORMS: halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, ruime garage en mooie tuin. Dub. begl. Muren geis. Goed onderh. Ind. o.a. woonk., eetk. - keuken met een compl. keukeninr. met app. 3 slpk., badk. met o.a. bad en douche; zolder. Koopprijs f 179.500,- k.k.

UBACH OVER WORMS: halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, ruime garage en mooie tuin. Dub. begl. Muren geis. Goed onderh. Ind. o.a. woonk., eetk. - keuken met een compl. keukeninr. met app. 3 slpk., badk. met o.a. bad en douche; zolder. Koopprijs f 179.500,- k.k.

UBACH OVER WORMS: halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, ruime garage en mooie tuin. Dub. begl. Muren geis. Goed onderh. Ind. o.a. woonk., eetk. - keuken met een compl. keukeninr. met app. 3 slpk., badk. met o.a. bad en douche; zolder. Koopprijs f 179.500,- k.k.

UBACH OVER WORMS: halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, ruime garage en mooie tuin. Dub. begl. Muren geis. Goed onderh. Ind. o.a. woonk., eetk. - keuken met een compl. keukeninr. met app. 3 slpk., badk. met o.a. bad en douche; zolder. Koopprijs f 179.500,- k.k.

DOENRADE
Vraagprijs f 259.000,- k.k.
Open huis zaterdag 19 december 1992 van 14.00-16.00 uur
Kerkstraat 76
Een uitstekend onderhouden huis met garage op 1430 m² eigen grond.
INDELING:
Sout: ruime provisiek. Beg. gr.: ent., ruime woonk., leestenen vloer, ruime woon-aanbouw-keuken, bijkeuken, toilet, binnenplaats, garage, loods, grote tuin met achtergevel (mogelijkheid tot houden van paard(en)). 1e verd.: 4 ruime slaapk. nieuwe grote badkamer met douche, ligbad, vaste wastafel en 2e toilet (wit). Alg.: rustig wonen, geschikt voor mensen die ruimte zoeken, pand verkeert in een zeer goede staat, duurzame materialen (o.a. kunststof kozijnen). Een huis dat beslist van binnen gezien moet worden.

NIEUWBOUW TE HUUR
Op een uitstekende lokatie (Industrieterrein De Kouten, Hoensbroek, gemeente Heerlen) wordt binnenkort gestart met de realisatie van nieuwbouw loodsen. De loodsen zijn v.v. diverse rolpoorten en uitstekend geïsoleerd. Nohoogte 6 meter. Huren vanaf 300 m² tot 1290 m². Uiteraard kan met de wensen van de huurder rekening gehouden worden tijdens de bouw. Oplevering circa april 1993. Huursom f 80,- per m² per jaar.

WIJ WENSEN U PRETTIGE FEESTDAGEN EN EEN VOORSPOEDIG 1993

BINGELRADE NIEUWBOUW
Riant halfvrijstaand semi-bungalow met tuin en mogelijkheid tot garage cq. carport. De bungalow is ruim van opzet, centraal in het dorp gelegen en voorzien van uitstekende materialen.
Prijs f 195.000,- v.o.n.
INDELING:
beg. gr.: entree, woonkamer (ca. 45 m²), keuken, badkamer, berging, mogelijkheid voor garage of carport. 1e verd.: overloop, 2 ruime slaapkamers. Alg.: met uw wensen kan tijdens de bouw rekening worden gehouden. Informaties: brochure en/of tekening bestek is op ons kantoor verkrijgbaar. Oplevering op korte termijn.

WITTEM
Vraagprijs f 285.000,- k.k.
Landelijk gestuurde voormalige boerenwoning, gedeeltelijk monument, op bijna 1000 m² grond.
INDELING:
Beg. gr.: ent., toilet, ruime woonkeuken met keukeninstallatie, Z-vorm. woonkamer met open haard, tuin, wei, dubbele garage, bergingen. 1e verd.: 4 ruime slaapk. badkamer met douche, vaste wastafel en 2e toilet. 2e verd.: zeer ruime zolder waar eenvoudig kamers kunnen worden ingericht. Alg.: rustiek wonen (naast kasteel Wittem), liefhebbersobject, oorspronkelijk bouwjaar 1890 (ged. monument). Een karakteristiek pand.

HOENSBROEK
Vraagprijs f 189.000,- k.k.
Halfvrijstaand fraai woonhuis met garage, buitenberging en ruime tuin.
INDELING:
Beg. gr.: ent., 1/2 bet. toilet, L-vormige woonk. met parketvl. (circa 40 m²), keuken, grote tuin, garage. 1e verd.: overloop, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, 2e toilet en vaste wastafel. 2e verd.: d.v.v. een vierlingtrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: goede ligging, bouwjaar '68, perc. opp. vl. 400 m², ged. rolluiken.

BINGELRADE
Vraagprijs f 169.000,- k.k.
Uitstekend onderhouden woonhuis met garage, berging en tuin.
INDELING:
Sout: prov. kelder. Beg. gr.: ent., 1/2 bet. toilet, ruime woonkamer, keuken met installaties, tuin, ruime garage, berging, c.v.-ruimte (c.v.-gas '85). 1e verd.: 3 slaapk., badkamer met douche, dubbele vaste wastafel, aansluiting wasmachine. 2e verd.: 0 m.v. een vierlingtrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: zeer goede staat van onderhoud, gehele pand voorzien van rolluiken, perceelsoppervlakte 248 m². Aanvaarding medio '93. ZIEN IS KOPEN.

Steens / De la Haye / Wald / Dogge
ASSURANTIE-ADVISEURS - MAKELAARDIJ ONROEREND GOED
GEOPEND:
maandag t/m vrijdag
kantoor tijden
's zaterdags
10.00-12.30 uur
HOENSBROEK
HOOFDSTRAAT 88
6432 GH HOENSBROEK
TEL. 045-223434
FAX 045-230033

PAUL SIMONS
MAKELAARDIJ BV.
ASSURANTIE-TAXATIES
HYPOTHEKEN-FINANCIEN.
EUROPAPWEG ZUID 214 UBACH OVER WORMS

Heerlen-Heerlerheide
Groot winkelloonhuis, grotendeels onderkelderd, met tuin en ruime bovenwoning. Winkelruimte ± 130 m². Bovenwoning heeft aparte ingang. Prijs f 99.000,-.
Doenrade
In rustige woonstraat gelegen jong halfvrijst. woonh. met gar. en tuin. Ind. o.a. Z-woonk., uitgeb. keuk., bijkeuk., 3 slaapk., badk., hobbyruimte (boven gar.) en zolder (via vaste trap) met evt. 4e slaapk. en c.v.-ruimte. Prijs f 167.500,- k.k.

Heerlen-Heerlerheide
Goed onderhouden hoekwoning met gar. en ruime tuin. Ind. o.a. hal, woonk. ± 45 m² (naar achter uitgebouwd), open keuken met super-luxe install., 3 ruime slaapk. en badk. met ligbad. Dak is vernieuwd en geïsoleerd. Vrp. f 179.000,- k.k. U moet dit huis binnen zien!
Op zaterdag zijn wij geopend van 10.00 tot 13.00 uur.

045-318182

weru
ramen + deuren

LANGBROICH
Gangelt (Selfkant)
Quellstraße 40
Tel. 09-492456016
advies
in onze
showrooms

HOENSBROEK
Akerstraat-N. 128
Tel. 045-224581
en 046-374739

KRINGS
Bouwen of renoveren op z'n best!
Wij wensen al onze cliënteel en relaties een zalig kerstfeest en een voorspoedig 1993

TE HUUR LANDGRAAF
BEDRIJFSRUIMTES v.a. 100 m²
Voor inlichtingen:
Hoofdstraat 43
6372 CP Landgraaf
Tel.: 045-327421
Fax: 045-327422

Riksen Beheer B.V.

WITTEM
Vraagprijs f 285.000,- k.k.
Landelijk gestuurde voormalige boerenwoning, gedeeltelijk monument, op bijna 1000 m² grond.
INDELING:
Beg. gr.: ent., toilet, ruime woonkeuken met keukeninstallatie, Z-vorm. woonkamer met open haard, tuin, wei, dubbele garage, bergingen. 1e verd.: 4 ruime slaapk. badkamer met douche, vaste wastafel en 2e toilet. 2e verd.: zeer ruime zolder waar eenvoudig kamers kunnen worden ingericht. Alg.: rustiek wonen (naast kasteel Wittem), liefhebbersobject, oorspronkelijk bouwjaar 1890 (ged. monument). Een karakteristiek pand.

HOENSBROEK
Vraagprijs f 189.000,- k.k.
Halfvrijstaand fraai woonhuis met garage, buitenberging en ruime tuin.
INDELING:
Beg. gr.: ent., 1/2 bet. toilet, L-vormige woonk. met parketvl. (circa 40 m²), keuken, grote tuin, garage. 1e verd.: overloop, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, 2e toilet en vaste wastafel. 2e verd.: d.v.v. een vierlingtrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: goede ligging, bouwjaar '68, perc. opp. vl. 400 m², ged. rolluiken.

BINGELRADE
Vraagprijs f 169.000,- k.k.
Uitstekend onderhouden woonhuis met garage, berging en tuin.
INDELING:
Sout: prov. kelder. Beg. gr.: ent., 1/2 bet. toilet, ruime woonkamer, keuken met installaties, tuin, ruime garage, berging, c.v.-ruimte (c.v.-gas '85). 1e verd.: 3 slaapk., badkamer met douche, dubbele vaste wastafel, aansluiting wasmachine. 2e verd.: 0 m.v. een vierlingtrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: zeer goede staat van onderhoud, gehele pand voorzien van rolluiken, perceelsoppervlakte 248 m². Aanvaarding medio '93. ZIEN IS KOPEN.

BINGELRADE
Vraagprijs f 169.000,- k.k.
Uitstekend onderhouden woonhuis met garage, berging en tuin.
INDELING:
Sout: prov. kelder. Beg. gr.: ent., 1/2 bet. toilet, ruime woonkamer, keuken met installaties, tuin, ruime garage, berging, c.v.-ruimte (c.v.-gas '85). 1e verd.: 3 slaapk., badkamer met douche, dubbele vaste wastafel, aansluiting wasmachine. 2e verd.: 0 m.v. een vierlingtrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: zeer goede staat van onderhoud, gehele pand voorzien van rolluiken, perceelsoppervlakte 248 m². Aanvaarding medio '93. ZIEN IS KOPEN.

BINGELRADE
Vraagprijs f 169.000,- k.k.
Uitstekend onderhouden woonhuis met garage, berging en tuin.
INDELING:
Sout: prov. kelder. Beg. gr.: ent., 1/2 bet. toilet, ruime woonkamer, keuken met installaties, tuin, ruime garage, berging, c.v.-ruimte (c.v.-gas '85). 1e verd.: 3 slaapk., badkamer met douche, dubbele vaste wastafel, aansluiting wasmachine. 2e verd.: 0 m.v. een vierlingtrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: zeer goede staat van onderhoud, gehele pand voorzien van rolluiken, perceelsoppervlakte 248 m². Aanvaarding medio '93. ZIEN IS KOPEN.

BINGELRADE
Vraagprijs f 169.000,- k.k.
Uitstekend onderhouden woonhuis met garage, berging en tuin.
INDELING:
Sout: prov. kelder. Beg. gr.: ent., 1/2 bet. toilet, ruime woonkamer, keuken met installaties, tuin, ruime garage, berging, c.v.-ruimte (c.v.-gas '85). 1e verd.: 3 slaapk., badkamer met douche, dubbele vaste wastafel, aansluiting wasmachine. 2e verd.: 0 m.v. een vierlingtrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: zeer goede staat van onderhoud, gehele pand voorzien van rolluiken, perceelsoppervlakte 248 m². Aanvaarding medio '93. ZIEN IS KOPEN.

BINGELRADE
Vraagprijs f 169.000,- k.k.
Uitstekend onderhouden woonhuis met garage, berging en tuin.
INDELING:
Sout: prov. kelder. Beg. gr.: ent., 1/2 bet. toilet, ruime woonkamer, keuken met installaties, tuin, ruime garage, berging, c.v.-ruimte (c.v.-gas '85). 1e verd.: 3 slaapk., badkamer met douche, dubbele vaste wastafel, aansluiting wasmachine. 2e verd.: 0 m.v. een vierlingtrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: zeer goede staat van onderhoud, gehele pand voorzien van rolluiken, perceelsoppervlakte 248 m². Aanvaarding medio '93. ZIEN IS KOPEN.

BINGELRADE
Vraagprijs f 169.000,- k.k.
Uitstekend onderhouden woonhuis met garage, berging en tuin.
INDELING:
Sout: prov. kelder. Beg. gr.: ent., 1/2 bet. toilet, ruime woonkamer, keuken met installaties, tuin, ruime garage, berging, c.v.-ruimte (c.v.-gas '85). 1e verd.: 3 slaapk., badkamer met douche, dubbele vaste wastafel, aansluiting wasmachine. 2e verd.: 0 m.v. een vierlingtrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: zeer goede staat van onderhoud, gehele pand voorzien van rolluiken, perceelsoppervlakte 248 m². Aanvaarding medio '93. ZIEN IS KOPEN.

BINGELRADE
Vraagprijs f 169.000,- k.k.
Uitstekend onderhouden woonhuis met garage, berging en tuin.
INDELING:
Sout: prov. kelder. Beg. gr.: ent., 1/2 bet. toilet, ruime woonkamer, keuken met installaties, tuin, ruime garage, berging, c.v.-ruimte (c.v.-gas '85). 1e verd.: 3 slaapk., badkamer met douche, dubbele vaste wastafel, aansluiting wasmachine. 2e verd.: 0 m.v. een vierlingtrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: zeer goede staat van onderhoud, gehele pand voorzien van rolluiken, perceelsoppervlakte 248 m². Aanvaarding medio '93. ZIEN IS KOPEN.

BINGELRADE
Vraagprijs f 169.000,- k.k.
Uitstekend onderhouden woonhuis met garage, berging en tuin.
INDELING:
Sout: prov. kelder. Beg. gr.: ent., 1/2 bet. toilet, ruime woonkamer, keuken met installaties, tuin, ruime garage, berging, c.v.-ruimte (c.v.-gas '85). 1e verd.: 3 slaapk., badkamer met douche, dubbele vaste wastafel, aansluiting wasmachine. 2e verd.: 0 m.v. een vierlingtrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: zeer goede staat van onderhoud, gehele pand voorzien van rolluiken, perceelsoppervlakte 248 m². Aanvaarding medio '93. ZIEN IS KOPEN.

BINGELRADE
Vraagprijs f 169.000,- k.k.
Uitstekend onderhouden woonhuis met garage, berging en tuin.
INDELING:
Sout: prov. kelder. Beg. gr.: ent., 1/2 bet. toilet, ruime woonkamer, keuken met installaties, tuin, ruime garage, berging, c.v.-ruimte (c.v.-gas '85). 1e verd.: 3 slaapk., badkamer met douche, dubbele vaste wastafel, aansluiting wasmachine. 2e verd.: 0 m.v. een vierlingtrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: zeer goede staat van onderhoud, gehele pand voorzien van rolluiken, perceelsoppervlakte 248 m². Aanvaarding medio '93. ZIEN IS KOPEN.

BINGELRADE
Vraagprijs f 169.000,- k.k.
Uitstekend onderhouden woonhuis met garage, berging en tuin.
INDELING:
Sout: prov. kelder. Beg. gr.: ent., 1/2 bet. toilet, ruime woonkamer, keuken met installaties, tuin, ruime garage, berging, c.v.-ruimte (c.v.-gas '85). 1e verd.: 3 slaapk., badkamer met douche, dubbele vaste wastafel, aansluiting wasmachine. 2e verd.: 0 m.v. een vierlingtrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: zeer goede staat van onderhoud, gehele pand voorzien van rolluiken, perceelsoppervlakte 248 m². Aanvaarding medio '93. ZIEN IS KOPEN.

BINGELRADE
Vraagprijs f 169.000,- k.k.
Uitstekend onderhouden woonhuis met garage, berging en tuin.
INDELING:
Sout: prov. kelder. Beg. gr.: ent., 1/2 bet. toilet, ruime woonkamer, keuken met installaties, tuin, ruime garage, berging, c.v.-ruimte (c.v.-gas '85). 1e verd.: 3 slaapk., badkamer met douche, dubbele vaste wastafel, aansluiting wasmachine. 2e verd.: 0 m.v. een vierlingtrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: zeer goede staat van onderhoud, gehele pand voorzien van rolluiken, perceelsoppervlakte 248 m². Aanvaarding medio '93. ZIEN IS KOPEN.

BINGELRADE
Vraagprijs f 169.000,- k.k.
Uitstekend onderhouden woonhuis met garage, berging en tuin.
INDELING:
Sout: prov. kelder. Beg. gr.: ent., 1/2 bet. toilet, ruime woonkamer, keuken met installaties, tuin, ruime garage, berging, c.v.-ruimte (c.v.-gas '85). 1e verd.: 3 slaapk., badkamer met douche, dubbele vaste wastafel, aansluiting wasmachine. 2e verd.: 0 m.v. een vierlingtrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: zeer goede staat van onderhoud, gehele pand voorzien van rolluiken, perceelsoppervlakte 248 m². Aanvaarding medio '93. ZIEN IS KOPEN.

BINGELRADE
Vraagprijs f 169.000,- k.k.
Uitstekend onderhouden woonhuis met garage, berging en tuin.
INDELING:
Sout: prov. kelder. Beg. gr.: ent., 1/2 bet. toilet, ruime woonkamer, keuken met installaties, tuin, ruime garage, berging, c.v.-ruimte (c.v.-gas '85). 1e verd.: 3 slaapk., badkamer met douche, dubbele vaste wastafel, aansluiting wasmachine. 2e verd.: 0 m.v. een vierlingtrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: zeer goede staat van onderhoud, gehele pand voorzien van rolluiken, perceelsoppervlakte 248 m². Aanvaarding medio '93. ZIEN IS KOPEN.

BINGELRADE
Vraagprijs f 169.000,- k.k.
Uitstekend onderhouden woonhuis met garage, berging en tuin

'We hebben gebroken met kerkelijke toestanden'

Gert & Hermien terug in het pleziercircuit

DOOR JACQUES J. D'ANCONA

ENSCHDEDE – Te gast bij Sonja Barend, twee zaterdagen geleden. Een hot item als Sinterklaassurprise. Twintig minuten lang leed en succes, onthullingen over drank en pilletjes, de story van de afgang, de ondergang en de come back, het verhaal van hun verblijf in de religieuze sector en de onvoorstelbare haat en de moordlustige rancune die bezit nemen van gelovige mensen, wanneer het Broeder en Zuster Timmerman heeft behaagd uiteindelijk toch voor een andere weg te kiezen.

Dan slurpt Sonja namens de kritische Vara tevens de verantwoording op van hun dochters Sheila (22) en Sandra (27), die in februari 1993 met hun gepolijste Twentse naaktheid acht pagina's van de Playboy zullen sieren. En moeder Hermien? Gaat zij ook naakt? „Nee nee, ik sta er niet in, althans niet bloot. Als ze dat willen, moeten ze me wel heel erg schadeloos stellen,” zegt ze later in een wonderbaarlijke openbaring te Groningen in een mannenclub alwaar ze komen zingen. Jawel. Gert en Hermien een nacht tussen de nachten.

Het lijkt alsof het duo Gert & Hermien Timmerman nu pas terug is in het pleziercircuit. Ze corrigeren dat beeld. Zo zit het niet. Hermien Timmerman: „Eigenlijk zijn we drie jaar geleden al opnieuw begonnen, maar op eens zijn we niet als vroeger weer een rage, nu samen met onze beide dochters. Dat komt door al die publiciteit er omheen. Sheila en Sandra worden overal gevraagd om op te treden, we hebben een act met ons vieren en Gert en ik doen weer feesten en grote partijen in zalen of tenten. We werken aan een nieuwe cd, we hebben heel veel optredens in het land.”

● Gert & Hermien: „We hebben geen zin om ons verder te laten besturen door de dominee.” Foto: GPD

Gert & Hermien bij de heren. Zonder dochters, ditmaal. Die hebben iets anders om handen. Hun lokatie is een bar in de binnenstad. De eigenaar wrijft zich in de handen. Het publiek tel ruim driehonderd personen.

Mannen, vrouwen en stellen. Hetero's zijn zeer welkom, zoals altijd. Het mag feest worden. Dat wordt 't. De entreeprijs is vijf gulden. Daar kun je een hoop lol voor hebben en er wordt getapt en geschonken, ook tijdens het optreden.

Dat deert Geert en Hermien Timmerman absoluut niet. Ze zijn gelouterd. Dertig jaar in het vak heeft bij hen een vrolijk soort berusting teweeg gebracht. Ziekte en ellende in uiteenlopende formaten is hen niet bespaard gebleven en als het even kan, werken ze probleemloos

mee aan een festijn vol ongecompliceerd plezier.

Hossen

Ze staan niet voor het eerst in een mannenclub te werken. Den Haag, Rotterdam, Enschede... er komen steeds meer aanvragen uit die hoek binnen. De heren houden van hossen en ze komen aan hun trekken. Gert en Hermien zingen nu van een andere liefde dan ze gewend waren in de evangeliserende EO-achtige programma's. Liefde is meer dan een woord heet het eerste nummer en de stemming is meteen gezet.

Hermien draagt een fraai afkleedend kostuumje met lovers, Gert een modieuze colbert met een coltrui. „Het plafond mag naar beneden, want de bar wordt binnenkort toch verbouwd.”

roept Gert Timmerman uitnodigend in zijn conference, maar zo ver gaat het publiek niet.

„Lieve mensen, het is een familiefeest,” waarschuwt hij bij de aankondiging van het volgende lied. Dat wordt begrepen en verstaan, vooral in die kringen. Nimm deine weisse Gitarre of Rosen in Athen, het gaat er moeiteloos in. Men staat op de bakkrukken tussen de Parijse bolletjes. „Het is een liedje dat goud werd in Duitsland en in Nederland,” herinnert Gert zich, alvorens hij met zijn echtgenote tussen de bevestigde schragen de sirtaki inzet.

Gert danst met Jobbe, de als matroos verklede barkeeper en Hermien blijft niet achter door diens collega Bertje in de armen te nemen. „We hebben elkaar gewoon allemaal lief. Daar gaat het om.”

Zeg mij hoe het komt dat wij soms door anderen niet worden verstaan.’

Aan het geluid kan het niet liggen. Mark, die zich met de bediening van het paneel heeft belast, doet toonaangevend zijn best. Hun liederen mogen gehoord worden.

Liefdeloosheid

Nooit meer zonder jou. Gert en Hermien zullen elkaar niet loslaten na alles wat ze hebben mogen meemaken. „Zeventien jaar evangelie heeft ons ook in aanraking gebracht met liefdeloosheid en verschrikkelijke dingen in de kerk.”

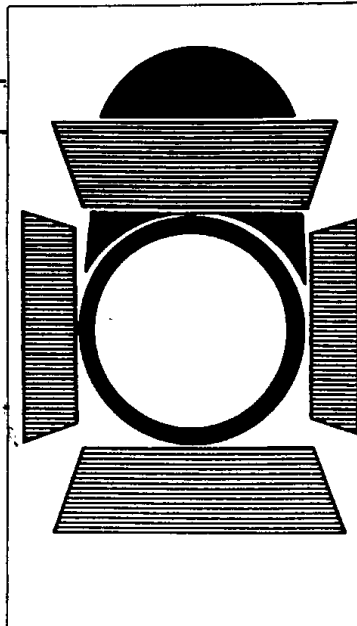
Ze hebben het helemaal niet meer zo begrepen op de houding van de Vrije Baptist. „Je werd nooit een van hen. Je bleef 'bekeerde artiesten'. We zijn niet van ons geloof af, maar we hebben wel gebroken met al die kerkelijke toestanden. Om het geloof kun je niet heen. Dat zit van binnen. Maar we hebben geen zin om ons verder te laten besturen door de dominee.”

Dat soort dingen komen nu niet aan de orde. Gert Timmerman tot de jongens: „Nu pakken we de bus met ons allen en we nemen een pak brood mee van drie weken oud om de duiven te gaan voeren.” Het kan niet missen. Daar is hun grootste hit: Alle duiven van de Dam... Op dat moment denderd de fanclub binnen, studenten in bedrukte T-shirts. De stemming kan niet meer kapot. In haar tijd bij de groep Norma heeft Hermien wel geleerd wat het is om te zingen in een walm van rook en drank.

Met de voeten in glasscherven heffen ze in de smalle ruimte achter de bar het ene na het andere liedje aan, vooruitlopend op de nieuwe cd die omstreeks februari na carnaval zal verschijnen. Kom, neem mijn hand. Het is niet aan dovemansoren gesproken. De bar deint en zindert. Gert & Hermien zijn onweerlegbaar terug. Van Een hand op je hart zingen ze en van Brandend zand, een ander soort materiaal dan Anneke Grönloh vocaal uitstrooide, maar ook een gouden hit in de carrière van het duo.

Hoppa, daar is weer een sirtaki en op verzoek andermaal 'De duiven', maar nu in een bijzondere houseversie. Waarna als toegift een medley uit de jaren zeventig definitief hun optreden besluit.

Ze mogen weg, Gert en Hermien. Terug naar Rossum in Twente, diep in de nacht, met Gert aan het stuurwiel. Het is mooi geweest. „Ik heb wel eens gezegd: dit is geen vak, maar een roeping,” legt Gert Timmerman uit.

● Weg met Columbo (Peter Falk, foto), Magnum en al die andere namaak-detectives.

Foto: RTL4

'Hoe gruwelijker, hoe beter'

Kijker in de VS dol op misdaad

DOOR HANS DE BRUIJN

WASHINGTON – Misdaad loont niet? Kom nou. In Amerika kun je er beroemd en soms schatrijk mee worden. Neem nou Amy Fisher. Zeventien jaar pas, maar aan verdorvenheid geen gebrek. Eerder dit jaar schoot zij de vrouw neer van de man op wie zij een oogje had. Het slachtoffer overleefde het gelukkig, al loopt ze nog rond met een kogel in haar hoofd.

Tot zover geen bijzondere geschiedenis. Gebeurt immers vaker in dit land. Maar Amy Fisher bleek niet zo gewoon. In de eerste plaats had zij geen greintje spijt. Bovendien verklaarde ze de ene dag dit en de andere weer het volstrekt tegenovergestelde. Haar rechtszaak werd dan ook voorpaginanieuws. De Amerikanen zijn dol op passionele misdaden, zeker als er een tiener in het spel is.

Maar het meest opzien baarde Amy toen zij nog voor haar veroordeling – ze kreeg vijftien jaar – plannen voor de toekomst begon te maken. In elk geval zou ze na haar vrijlating een Ferrari kopen, een luxe leven leiden op de Bahama's in plaats van in Long Island. Het kind heeft geen cent, maar dat was geen bezwaar: daar zouden de tv-stations of Hollywood wel voor gaan zorgen.

De tv? Film? Inderdaad, Amy's advocaten hebben inmiddels al de eerste onderhandelingen met de grote televisie-netwerken achter de rug. „The Amy Fisher Story” is wat ze hier 'hot stuff' noemen. Ideaal voor een avondvullende film of een mini-serie. Dat mag een paar miljoen kosten, want de Amerikanen vreten het en het bedrijfsleven staat al in de rij voor de reclamezendtijd.

Avondvullend

De omroepen is daarbij niets te gek. En dus kunnen we volgende maand binnen twee dagen

Pasadena Roof Orchestra in Heerlen

HEERLEN – Het Pasadena Roof Orchestra verzorgt vanavond een feestelijke show in de stadsschouwburg van Heerlen. Nostalgie is troef bij dit befaamde Engelse dansorkest, bestaande uit elf keurig in het pak gekostumeerde heren, dat een swingend repertoire van bekende liedjes en melodien uit de jaren twintig en dertig speelt.

Na afloop van dit concert zal in de foyer van de schouwburg een feestelijke nazit worden gehouden, waarbij de muzikale omlijsting wordt verzorgd door het Heerlens salonorkest Rouge.

drie avondvullende films over Amy Fisher zien. ABC toont op 24 januari 'Buiten zinnen': het Amy Fisher verhaal. Diezelfde avond (!) zendt NBC er de gedramatiseerde documentaire 'Verhaal in de buitenwijken' over uit, en op 26 januari komt CBS met een eigen versie: 'Slachtoffer der liefde'.

De 'Amy Fisher Story' illustreert slechts een nieuwe tendens in de Amerikaanse tv-wereld. Er gaat hier bijna geen week voorbij of er is wel een of ander 'waargebeurd' misdaadverhaal in geromantiseerde vorm te zien. Moord, verkrachting, kidnapping. Hoe gruwelijker, hoe beter. Het boulevardblad op tv-formaat. En bij voorkeur 'met exclusieve medewerking van...' de echte moordenaar, kidnapper, verkrachter. Of hun slachtoffers.

Voyeurisme

Je kunt het ook voyeurisme noemen. Een misdaad is pas een misdaad als hij echt gebeurt is. Weg met Columbo, Magnum en al die andere namaak-detectives. Er moet echt bloed klevan aan een film. Ook al is de afloop bekend. Echt gaat boven namaak! Het gaat daarbij overigens niet alleen om misdaadfilms. Ook verhalen over 'echte' aids-slachtoffers (zoals ABC's 'Somehing to live for') of NBC's 'Wie redt mijn leven: het verhaal van Anissa Ayala' – over een echt leukemiepatiënt – gaan erin als koek.

De bedragen die hierbij omgaan zijn niet gering. Verna Heath, de met de dood bedreigde Texaanse cheerleader, kreeg tientallen aanbiedingen maar heeft nog niet gekozen. De ex-man van de moordlustige moeder van haar concurrente streek echter al 130.000 dollar op voor zijn kant van het verhaal.

(ADVERTENTIE)

KADO-IDEE

NACHT- EN ONDERMODE

Jocelyne
Brunsum, Promenade 1
tel. 045-252515

DOOR FRANS KOOLEN

HILVERSUM – Ze noemt zichzelf saai, maar vindt zichzelf ook een van de publiekstrekkingen van de Vara. De Tros gaf haar de kans om zich aan de rol van veredeld omroepster te onttrekken, maar ze voelde zich toch meer thuis bij de Vara. Wat begon als een bijbaantje, begint zo langzamerhand te lijken op een droomloopbaan. Waar een en ander uiteindelijk op zal uitdraaien, is geenszins te voorspellen, want ze is pas 34 jaar en zonder meer een televisiepersoonlijkheid. Zelf lijkt Astrid Joosten zich nauwelijks bewust van haar tot de verbeelding sprekende verschijning op de buis. Een gesprek over onder meer reclame, ambitie en meeleven met kandidaten.

Het kan gek lopen. Eigenlijk voor de lol solliciteerde Astrid Joosten naar de baan van omroepster bij de Vara. Inmiddels heeft ze programma's gemaakt met onder andere Postema, Jongbloed en Witteman. De bijbaan bleek welhaast een roeping. Zelfs als ze bij wijze van spreken een prijs van tien miljoen gulden wint, zal ze programma's blijven maken.

„Als ik echt heel veel geld zou hebben, ging ik, denk ik, naar Amerika. En maak ik daar enkele talkshows met sterren als Tina Turner en Walter Cronkite. Amerikanen zijn zo moeilijk te krijgen en duur. Ik zou die programma's voor eigen rekening maken en in Nederland uitzenden. Stoppen met programma's maken zou ik nooit,” verwoordt ze een droomwens.

Astrid Joosten heeft het druk. Dagelijks is ze in de weer om het wekelijks terugkerende programma over reclame, 'De Verleiding' voor te bereiden. Tweede kerstdag presenteert ze de kerstshow van de Vara.

Prominent

Aan een muur van de hal van het Varagebouw in Hilversum hangen foto's van de omroepster. De afbeelding van Astrid Joosten neemt in het rijtje een prominente plaats in. Lang laat ze niet op zich wachten.

Het idee voor 'De Verleiding' komt voor een deel uit haar eigen kok. Na een seizoen samen met Paul Witteman 'In het nieuws' te hebben gepresenteerd, wilde ze wat anders. „De Vara vroeg weliswaar of we met het programma door wilden gaan, maar eigenlijk hadden we daar niet zo'n zin in. Paul wilde wat zwaardere programma's gaan maken. Mij trok al enige

● Astrid Joosten: „Voor ik een programma presenteer, laat ik me helemaal opdoffen.” Foto: GPD

tijd de zogeheten infotainment, een combinatie van informatie en amusement. We mochten inderdaad stoppen en ik kreeg de gelegenheid om een programma te bedenken,” licht Joosten toe.

De lichtvoetigheid van haar programma's

verdedigt ze met de opmerking dat ze nu eenmaal een programma voor het hele gezin maakt. „De Vara heeft een aantal publiekstrekkingen en je zet een uitzending van Sonja ook niet op vijf uur. Uit onderzoek is gebleken dat er tussen negen en tien uur 's avonds ander publiek voor de

televisie zit dan later op de avond. Er wordt onder het genot van een kopje koffie naar de tv gekeken. Ze hebben net het journaal over zich heen gehad en willen lekker – onderuit gezakt – gewoon vermaakt worden. Ik zou best diepgravende documentaires over reclame willen maken, als de Vara me dat vroeg, maar dan moeten ze het wel om elf uur 's avonds uitzenden. Hoewel... ik trek toch liever een groot publiek.”

Ondanks het verlangen naar veel toeschouwers zal Astrid Joosten niet snel te zien zijn als presentatrice van programma's als 'Telebingo' of de 'Honeymoonquiz'. „Ik heb best bewondering voor degenen die dat doen. Maar mij is dat niet gegeven. Ik denk dat ik daar te saai voor ben. Ik kan gewoon niet enthousiast zijn als iemand het goede antwoord geeft op een onbenullige vraag zoals wie de koningin van Nederland is.”

Ingetogen

Het programma 'Twee voor twaalf' daarentegen kan haar wel boeien. Ook het komende seizoen zal ze de ingetogen quiz weer presenteren. „Het is eigenlijk een wonder dat 'Twee voor twaalf' zo'n succes is. Ik vind het enig om te doen, maar dat er zoveel naar wordt gekeken, verbaast me toch wel enigszins. Alle andere quizzen worden immers opgeluisterd met allerlei toeters en bellen.”

Zelf vindt ze ondanks de drukte nog tijd om de show 'Voor altijd kerst' van de Vara te presenteren. „De Vara heeft twee kindertehuizen, hoe zal ik zeggen, geadopteerd. De kinderen hebben hun kerstwensen op papier gezet. Aan de hand daarvan zijn artiesten uitgenodigd om een speciaal liedje dat aan de wens van het kind is gekoppeld, te zingen. Een jury bepaalt uiteindelijk welk idee in haar ogen het best is. Dat kindertehuis wint dan een prijs.”

Een interview met Astrid Joosten roept ongewild de vraag op naar het belang dat uiterlijk speelt bij televisie. „Het hoort er bij. De buitenkant maakt deel uit van je vak. Voor ik een programma presenteer of op de foto moet, laat ik me helemaal opdoffen. Zoals nu, zie ik er dus in het dagelijks leven uit.”

Ze richt zich helemaal op, buigt het hoofd iets naar rechts, spreidt haar armen en zegt het met gevoel voor understatement, alsof de opmakers elke keer een klein wonder moeten verrichten om haar enigszins toonbaar voor de camera te krijgen.

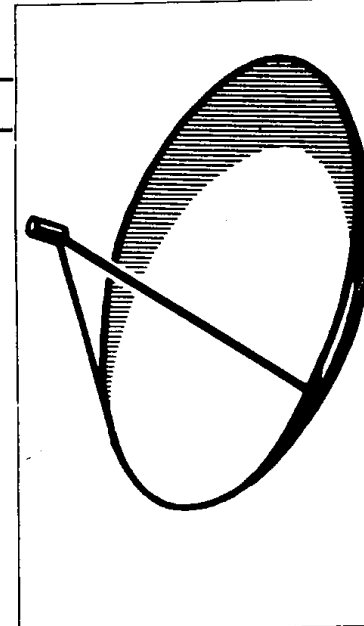

limburgs dagblad

televisie en radio zaterdag

Nederland 1

AKN/Avro/NOS.
07.30 Ales kits. Gevarieerd kinder-magazine.
08.11 Ontbijt van de week. Presentatie: Bas Westerweel.
08.15 Spelefoon.
08.17 Ko de Boswachter.
08.44 Tekenfilmfestival. Foghorn leg-horn.
09.50 Weeknieuws.
09.58 Spelefoon.
09.58 Woof.
09.57 Rescue Rangers. Afl.: Het staat in de sterren.
09.49 Onderzoek van de week.
09.54 Spelefoon.
09.56 Tekenfilmfestival. Bugs Bunny.
09.53 Kkfoon.
10.26-10.29 Spelefoon-finale.
15.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 •• Journaal.
16.05 Letterland. 7-delige informatieve serie voor kinderen en hun ouders. Afl.3.
16.31 Heb ik iets gemist? Terugblik op de programma's van de afgelopen week.
17.16 Forza TV. Jongerenmagazine.
17.45 Boggle. Woordspel.
18.15 Sesamstraat. Gevarieerd kindermagazine.
18.30 (TT) Jeugdjournaal.
18.40 Kinderen van waterland. Jeugdsérie.
19.00 No time to waste. Milieuquiz rond Greenpeace gepresenteerd door Bas Westerweel.
20.00 (••+TT) Journaal.
20.26 (TT) Amsterdamed. Nederlandse speelfilm uit 1987 van Dick Maas met Huub Stapel e.a. Politie-inspecteur Eric Visser doet onderzoek naar de moord op een jonge vrouw. Het onderzoek wil echter niet vlotten. Wel leert hij Laura kennis tijdens een bezoek aan een duikersvereniging.
22.16 Karel. Talkshow.
23.07 Dertigers. Serie. Afl.11: Competition. Michael en Elliot hebben kans op een grote opdracht en gaan aan de slag.
23.55-00.00 •• Journaal.

Nederland 2

Teleac/VOO/Tros/NOS
10.00 Ontdek de psychologie. Les 12.
10.30 Schoner produceren. Les 6.
11.00 You're welcome. Engels voor beginners. Les 12.
11.30 Russisch. Taal en volk, les 12.
13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 •• Journaal.
16.10 Samson. Belgisch kindermagazine.
16.50 (TT) B.O.O.S. Jeugdprogramma. Presentatie: Bart de Graaff.
17.20 •• Top 40. Popmuziek gepresenteerd door Gijis Staverman.
18.00 •• Journaal.
18.20 Outfit. Modemagazine. Presentatie: Judith de Klijn.
18.50 Blinde hartstocht.
19.15 Wiseguy. Amerikaanse misdaadserie. Afl.: Een briefkaart uit Marokko. In Davids laatste brief beschuldigt hij Rick Pinzolo van moord. Raglin probeert die beschuldiging hard te maken.
20.05 Major League. Amerikaanse speelfilm uit 1989 van David Ward. Met: Tom Berenger, Charlie Sheen, Corbin Bernsen e.a. Een weduwe erfte het honkbalteam The Cleveland Indians, bestaande uit mislukkelingen en pechvogels. De trainer boekt langzaam aan successen, maar dan blijkt dat de weduwe heel andere plannen met het team heeft.
21.55 Zaterdagavondcafé. Comedy serie waarin fictie en werkelijkheid door elkaar heen lopen. In een Amsterdams café bespreken de vrouwelijke barkeepers met hun klanten het nieuws.
22.25 (TT) Casino Royal. Spelprogramma gepresenteerd door croupier Marc Klein Essink.
22.55 Joy in love. Franse erotische serie met Sarah White.
23.25 •• Skybound. 13-delige serie over de luchtvaart van L'keo van der Groot. Afl.3: Propellers.
23.55 •• Countdown live. Muziekprogramma met live-concerten en akoestische sessies.
00.40-00.45 •• Journaal.

Nederland 3

Vara/NOS
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 Impact. Actuele documentaire. Herh.
16.48 Met Witteman. Praatprogramma met Paul Witteman. Herh.
17.34 (TT) Alfred J. Kwak. Tekenfilmserie. Afl.: De bijen. Herh.
18.00 •• Journaal.
18.16 Trekking van de lottogetallen.
18.20 Vroege vogels. Natuur- en milieu-magazine gepresenteerd door Hanneke Kappen.
18.53 (TT) Lingo. Woordspel.
19.22 12 steden. 13 ongelukken, serie gedramatiseerde verkeersongelukken. Afl.12: Trans Siberië Express. Igor werkt naast zijn studie bij de lokale radio. Zijn leven krijgt een andere wending als hem een glanzende carrière in het vooruitzicht wordt gesteld. Presentatie: Jan Douwe Kroeske.
19.51 •• Flying doctors. Australische serie. Afl.: Foto's maken toege staan. Een bus Japanse toeristen brengt een bezoek aan Coopers Crossing. Johnno ontdekt dat Barry zijn zoon Luke regelmatig slaat.
20.41 (TT) Zeg 'ns AAA. Nederlandse comedyserie. Afl.: Surprise party. Het feest van tante Annie komt eraan en Mien en Annie wenen zich weer in de jaren '60. Dokter Lydie wordt er ook nostalgisch van... Koos en Jopie hebben slechts nieuws voor hun echtgenotes.
21.08 Sonja op zaterdag. Podium voor kijkers in de Rode Hoed, rechtstreeks woord en weerwoord over wat ons allemaal bezighoudt. Presentatie: Sonja Barend.
22.00 (••+TT) Journaal.
22.15 Studio sport.
22.45 Nova. Actualiteitenprogramma. Presentatie: Charles Groenhuijsen.
23.19 De schreeuw van de Leeuw. show met Paul de Leeuw.
00.05 Museumsschatten. Achtergronden bij liturgische voorwerpen in Nederlandse musea. Vandaag: Silhouetten.
00.13-00.18 •• Journaal.

RTL4

07.00 Telekids. Kinderprogramma.
12.00 RTL Radio studio live.
12.15 Love boat. Amerikaanse serie. Herh.
13.05 Liefde op het eerste gezicht.
13.50 Wedden dat. Spelprogramma.
15.45 Dinosaurs. Amerikaanse serie.
16.15 Gezondheid. Magazine over uiteenlopende onderwerpen gepresenteerd door Manuela Kemp.
16.45 Geldwijzer. Herh.
17.00 Tineke en 't dagelijks leven.
18.00 Journaal.
18.10 Tineke tenslotte.
19.00 De reis van je leven. Quizprogramma.
19.30 Journaal.
19.50 Weerbericht.
20.00 Sandra's verjaardagsshow.
21.40 Gezondheidskampioenschap.
22.10 Chimera. Deel drie en vier van deze Amerikaanse miniserie.
00.00 Journaal.
00.15 Pacific station. Amerikaanse comedyserie.
00.45 Strangers on a train. Amerikaanse speelfilm uit 1951. Regie: Alfred Hitchcock. Tijdens een treinreis ontmoet Robert Walker de tennisr Fairley Granger. Gedurende het gesprek geeft hij blijk van een grote haat jegens zijn vader en verzoekt Farley om deze te doden. In ruil daarvoor wil Robert Farley's vrouw om het leven brengen. Farley wil niet bij de misdadige plannen van zijn reisgenoot betrokken worden, maar voor hem slaat het noodlot toe wanneer Walker zijn vrouw achtervolgt en haar om het leven brengt. Rolverdeling: Robert Walker, Bruno Antony, Farley Granger, Guy Haines. Ruth Roman, Anne Morton e.a.
02.30 Kagemusha. Japanse speelfilm uit 1980. Regie: Akira Kurosawa. Een dief ontloopt de doodstraf wanneer hij de plaats inneemt van een overleden veldheer wiens vijand niet mag weten dat hij gestorven is. Rolverdeling: Shingen Takeda, Tatsuya Nakadai, Kagemusha, Tatsuya Nakadai, Nobukado Takeda, Tsutomu Yamazaki, Katsuyori, Kenichi Hagiwara e.a.
05.25 Nachtprogramma.

België/TV 1

10.00 Het slimme kanaal.
12.00 Babel. Nieuwsbrief voor Marokkaanse migranten.
12.30 Affiche. Kunstmagazine.
13.45 Elvis Belgisch. Een hommage aan Elvis door Vlaamse artiesten.
14.15 ■ King Creole. Amerikaanse speelfilm uit 1958 van Michael Curtiz met Elvis Presley als Danny.
16.15 Première film & video.
17.00 Kelly. 13-delige Australische jeugdsérie.
17.25 Sleutel. Gevarieerd magazine voor de jeugd.
17.50 Musti. Tekenfilmserie.
17.55 Tik tak. Animatieserie.
18.00 Journaal.
18.10 Gered door de bel. Amerikaanse comedyserie.
18.40 Vlaanderen vakantieland. Toeristische portretten uit binnen- en buitenland.
19.15 Joker- en lottotrekking, paar-denkeers, mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Journaal en Sport.
20.00 FC De Kampioenen. Serie.
20.30 The father Clements story. Amerikaanse tv-film van Ed Sherin naar een waar gebeurd verhaal.
22.10 Vandaag.
22.30 Sport op zaterdag.
23.00 Verscheurd. Amerikaanse psychologisch drama van Jack Fisher naar de roman A forbidden love van Chayim Zeldis. Met: Adrian Pasdar, Cecilia Baker, Machram Huri e.a. De liefde tussen Israëlische Ben en zijn Palestijnse jeugdliefde Laila laat na zes jaar weer in volle hevigheid op.
00.35-00.40 Coda. Molto allegro uit Symfonie in C, KV 213 C van Mozart.

België/TV 2

20.30 NCR - Literair 1992. Rechtstreekse uitzending van de uitreiking van deze literaire prijs, met interviews van de jury en kunstenaars.
22.00-00.00 Night of the Proms. Reportage van de 8e Night of the Proms vanuit Antwerpen.

België/RTBF 1

10.55 Sindbad. 11.25 Kapers op de kust. 11.55 Deutsch mit Victor. 12.25 Objectif Europe. 12.55 Weerbericht. 13.00 Nieuws. 13.20 Marilyn et moi. 14.50 Coup de film. 15.05 Ecran lémoain. 16.20 Grand écran. 17.10 Noubouba. 17.55 Gourmandises. 18.15 Télé-tourisme. 18.50 Génies en herbe. 19.30 Journaal en weerbericht. 20.05 Le jardin extraordinaire. 20.50 Quelques jours avec moi. 23.00 Contacts. 23.10 Match 1. 00.10-00.30 Weerbericht en laatste nieuws.

België/Télé 21

13.00 Emission politique: Ecolo. 13.30 Le cœur et l'esprit. 14.15 Li p'tit taye de grand'mère. 16.10 Reflets. 17.10 Alechinsky sur Rhone. 17.35 La montagne au pouvoir des femmes. 18.35 Art 21: Les maux de l'art. 19.30 Journaal (tevens in gebarentaal) en weerbericht. 20.00 Planète des hommes. 21.05 Dominique Roulin. 22.00 Journaal en weerbericht. 22.30 Coup de film. 22.50 M comme Mexique - Santa sangre.

TV 5

07.00 Nieuws. 07.20 Corps accord. 07.35 Nieuwsflits. 07.40 Méthode Victor. 07.55 Nieuwsflits. 08.00 Canadese nieuws. 08.25 Nieuwsflits. 08.30 Le village dans les nuages. 08.50 Bibi et Geneviève. 09.00 Question d'argent. 09.30 Le club de l'enjeu. 10.00 Objectif Europe. 10.30 Autant savoir. 11.00 Chasses croisées. 11.55 Nieuwsflits. 12.00 Tell quel. 12.20 Autovision. 12.45 Zwitterse nieuws. 13.15 Horizon 93. 14.00 Reflets: Images d'ailleurs. 15.00 Un siècle de chansons. 1958-1968. 16.00 Nieuws. 16.15 Génies en herbe. 16.30 Une pêche d'enfer. 17.00 Clips radio 21. 17.30 Gourmandises. 17.45 Méthode Victor. 18.00 Questions pour un champion. 18.30 Nieuws. 19.00 Découverte. 19.30 Belgisch nieuws. 20.00 Thalassa. 21.00 Nieuws en Europees weerbericht. 21.30 Les demoiselles de cancanear. 13-delige misdaadserie. Afl.11. Met: Jean-Pol Dubois, Christiane Cohendy, Béatrice Agenin e.a. 22.30 Caractères. Literair praatprogramma. Presentatie: Bernard Rapp. 23.35 Nieuws. 00.00 La bande des six. Zes journalisten bespreken de culturele actualiteit. 00.50 Divan. Henri Chapier in gesprek met Jérôme Savary.

RAI UNO

06.10 Grandi mostre. 06.50 Il prigioniero di Zenda. 08.30 Ciao Italia. 09.15 Vedrai. 09.45 Eurovisione: Sci alpino. 11.00 Ciao Italia. 11.50 Luisa Rivelli presenta. 12.20 Check up. 12.25 Weerbericht. 12.30 Nieuws. 12.35 Check up. 13.25 Lotto-trekking. 13.30 Nieuws. 13.55 TG 1 - Tre minuti di... 14.00 Prisma. 14.25 Sabato sport. 16.20 Sette giorni al parlamento. 16.50 Disney Club. 18.00 Nieuws. 18.10 Lototrekking. 18.15 Più sani più belli. 19.25 Parola e vita. 19.40 Programma-overzicht. 19.50 Weerbericht. 20.00 Nieuws. 20.25 TG 1 sport. 20.40 Fantastico '92 e Scommettiamo che? 23.00 TG 1 linea notte 23.15 Speciale TG 1. 00.00 Laatste nieuws en weerbericht. 00.30 Appuntamento al cinema. 00.35 Otello.

BBC 1

08.00 ■ Champion the wonder horse. 08.25 Nieuws en weerbericht. 08.30 Spider. 08.35 Animal world. 08.45 Quick draw McGraw. 08.50 Little bits.

09.15 Chucklevision. 09.35 Bucky O'Hare. 10.00 Going live! 13.12 Weerbericht. 13.15 Grandstand. 15.55 Rugby league. 18.05 Nieuws en weerbericht. 18.15 Regionaal nieuws. 18.20 (TT) Dad's army. 18.50 (TT) Big break. 19.20 Noel's house party. 20.15 (TT) Bruce Forsyth's generation game. 21.15 (TT) Casualty. 22.05 (TT) Nieuws, sport en weerbericht. 22.25 (TT) Midnight run. 00.20 Match of the day. 01.20 WK-Golf. 02.50 Weerbericht.

BBC 2

10.05 Unconquered. 12.25 Bird's eye view. 13.15 (TT+■) The lady vanishes. 14.50 Network east. 15.20 Tanha-lan. 16.00 Animation now: Try again and succeed. 16.10 (TT) Spartacus. 18.00 (TT) Spartacus. 19.10 The swagger portrait. 19.35 (TT) Scrutiny. 20.05 Nieuws, sport en weerbericht. 20.20 Music on 2: Things seen to the right and left. 21.35 Have I got news for you? 22.05 (TT) Performance. Absolute hell. 00.05 (TT) Nobody's fool.

Eurosport

09.00 Aerobics. 09.30 Ski report. 10.30 Free style skiën. 11.30 Aerobics. 12.00 Boksen. 13.30 Saturday alive. 18.00 Vervolg Saturday alive. 23.00 Euroscorers. 00.00 Boksen.

Sportnet

07.50 Worldcup ski. 08.50 GO. 09.50 Skiën. 11.20 World sports special. 11.50 NFL this week. 12.20 NBA action. 12.50 Skiën. 14.00 NBA basketball. 16.00 Autosport. 17.00 Paardesport. 18.00 Golf. 18.55 Skiën. 21.00 Golf. 22.00 Powersports international. 23.00 Faszination Motorsport. 00.00 Watersport. 01.00 Powersports international. 02.00 Paardesport. 03.00 Bowlen. 04.00 Bowlen. 05.00 GO. 06.00 Kickboksen.

Super Channel

06.30 CNBC business weekly. 07.00 Super shop. 07.30 Hello Austria, hello Vienna. 08.00 ITN world news. 08.30 Business weekly. 09.00 Super shop. 10.30 The great offshore. 11.00 The mix. 13.30 Scene on Super. 14.00 Youthquake. 14.30 Eco record. 15.00 The travel magazine. 15.30 Beyond tomorrow. 16.00 Wild America. 16.30 Focus. 17.00 Scene on Super. 17.30 Absolutely live. 18.30 Videofashion. 19.00 Matinee at the movies. 21.30 Film Europe. 22.00 ITN world news. 22.30 High aspirations. 23.00 Scene on Super. 23.30 Hang loose. 00.00 ■ The monster walks. 01.15 Absolutely live. 02.00 China news Europe. 05.00 The mix.

MTV

08.00 MTV's Best of year weekend. 11.00 The big picture. 11.30 US Top 20 video countdown. 13.30 XPO. 14.00 Movie awards. 16.30 Year in rock. 17.00 Yo! Raps today. 18.00 The real world. 18.30 The big picture. 19.00 European top 20. 21.00 Saturday night live vintage. 21.30 Sports. 22.00 The soul of MTV. 23.00 Partyzone. 01.00 MTV's video music award show 1992. 04.00 Night videos.

CNN

07.30 Moneyline. 09.00 World business this week. 11.10 Larry King. 12.40 International correspondents. 14.10 The big story. 15.10 Healthworks. 15.40 Moneyweek. 16.10 Science and technology week. 16.40 Style with Elsa Klensch. 17.10 Showbiz this week. 18.40 Evans and Novak. 19.00 World business this week. 19.40 Newsmaker Saturday. 20.10 Healthworks. 20.40 Style with Elsa Klensch. 21.10 Your money. 21.40 International correspondents. 22.40 Futureweek. 23.40 Newsmaker Saturday. 00.40 Pinnacle. 01.10 The big story. 02.40 Showbiz this week. 03.00 Reliable sources. 05.10 The Capital gang.

Duitsland 1

09.00 Tagesschau.
09.03 Ping pong. Spelprogramma.
09.45 •• Tele-Gym. Aerobics.
10.00 Tagesschau.
10.03 (TT) Vorsicht, Falle! Tips ter voorkoming van misdrijven. Herh.
10.35 Unterwegs - Das Reisemagazin. Reisemagazine.
11.00 Tagesschau.
11.03 Umschau.
11.20 Die Abenteuer des David Balfour. Tv-film van Jean Pierre Decourt naar de romans van Robert Louis Stevenson.
12.55 Persoverzicht.
13.00 Tagesschau.
13.05 Europamagazin.
13.30 Roger Rabbit und die Geheimnisse von Toon-Stadt. Reportage over de totstandkoming van tekenfilms. Herh.
14.15 Expeditionen ins Tierreich. Natuurfilmserie.
15.00 (TT) Gesundheit! Medizin im Ersten. Medisch magazine.
15.45 Erstens.
15.50 Disney Club. Kindermagazine.
17.25 Sportschau.
18.00 Heidi und Erni, serie. Afl.: Herbststimmung.
18.45 Knastmusik. serie. Afl.: Die Gaila.
19.15 Sportschau.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 •• Ein Kessel Bunt. Show-programma i.s.m. de GlücksSpirale.
21.44 Tagesthemen-Telegramm.
21.45 •• Lotto-trekking.
21.50 Tagesthemen.
22.10 (TT) Das Wort zum Sonntag.
22.15 Hexenkessel Miami. Amerikaanse speelfilm uit 1989 van Abel Ferrara.
23.45 Tagesschau.
23.48 •• Waffenbrüder. Franse speelfilm uit 1989 van Alexandre Arcady. Met: Richard Berry, Patrick Bruel, Corinne Dacila e.a. De jonge detective Simon Atlan moet tegen zijn zin samenwerken met Karim Hamida, die hij ervan verdenkt een dealer te zijn.
01.35 Tagesschau.
01.40-01.50 Zuschauern - Entspannen - Nachdenken. Begegnungen mit Menschen in Afrika.

Duitsland 2

08.00 Gezamenlijk programma ARD/ZDF.
13.00 Tagesschau.
13.05 Diese Woche. Weekoverzicht met ondertiteling t.b.v. doven en slechthorenden.
13.30 Roar - Die Löwen sind los. Amerikaanse speelfilm uit 1981 van Noel Marshall.
15.00 Mumin. Tekenfilmserie.
15.25 Helme Heine: Sauerkraut. Tekenfilmserie.
15.50 Reiselust. Toeristisch magazine.
16.15 •• Matt-Scheibe. Gevarieerd spelprogramma.
16.58 Programmam-overzicht.
17.00 heute.
17.05 Länderspiegel.
17.50 Bürger, rettet Eure Städte! Balans van de GlücksSpirale.
18.00 Die fliegenden Ärzte. Australische serie. Aansl. Programma-overzicht.
19.00 heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 Freunde fürs Leben. Serie.
20.15 (••+TT) Batman. Amerikaanse speelfilm uit 1989 van Tim Burton. Met: Michael Keaton, Jack Nicholson, Kim Basinger e.a. Gotham city is een totaal verloederde stad in de toekomst, vol misdaad en decadentie. De raadselachtige boevenjager in vleermiskostuum Batman is er de schrik van de onderwereld. De mooie journaliste Vicki wil koste wat het kost de identiteit van Batman onthullen, en denkt op een feestje van miljonaire Bruce Wayne het en en ander aan de weet te komen. Als ze verliefd wordt op Wayne beseft ze niet dat hij in werkelijkheid Batman is.
22.15 heute-jour.
22.30 Das aktuelle Sport-Studio. Sportmagazine met o.a. een voorbeschuwing van de voetbal-interland Uruguay - Duitsland, volleybal, dansen: WK Latijns-Amerikaans voor profs vanuit München; Kunstrijden op de schaats.
23.50 heute.
23.55-01.55 •• In concert: Michael Jackson - the Dangerous Tour. Regie: Michael Jackson op 1 oktober jl. in Boekarest gaf.

Duitsland 3 West

09.00 Eine Welt für alle - Künstler für eine Welt. 09.10 Marienhof, Duitse serie. 10.00 Reden müsste man können... 10.30 Russisch bitte. 11.00 Viaje al Espanol. 11.15 Viaje al Espanol. 11.30 FernUniversität im Dritten. 12.15 Von Schwachen, die aggressiv werden. Documentaire. 13.00 Cursus Duits. 13.30 Cursus wiskunde. 14.00 Rückblicke: Vor 45 Jahren: Trümmerruinen. 14.15 West 3 aktuell. 14.20 Das war's diese Woche. 15.00 Sport 3 extra. 17.00 Augenblicke: Innen und aussen. 17.15 Best of Folkfestival '91. 18.00 Aktuelle Minute. 18.01 Hier und Heute unterwegs. 18.30 (TT) Die Sendung mit der Maus. 18.58 Programmam-overzicht. 19.00 Aktuelle Stunde. 19.30 Die Sprache der Tiere. 20.00 (TT) Fussbroichs. 20.30 Zum 75 Geburtstag von Heinrich Böll, Dr. Murkes gesammeltes Schweigen. 21.15 Innenansichten. 22.00 Capital City. 22.50 José Carreras singt Misa Criolla. 23.30 Jazz vor Mitternacht: Subway-Blues. 00.30 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

13.40 Cursus Duits. 14.10 Marienhof, Duitse serie. Afl.2: Reich, berühmte und glücklich. Herh. 15.00 Sport 3 extra. 17.00 Nimm's Dritte. Magazine. Presentatie: Gérard Ruidies. 17.30 Fensterquacker: Die Gloire der Loire. Reportage over de kastelen aan de Loire. 18.00 Beim Wort genommen. 18.30 Glaskasten. Magazine. Presentatie: Wolfgang Zinke. 19.00 VisAvis. Show met twee verrassende gasten. 19.30 Spiele des Lebens. 12-delige natuurdocumentaire. Afl.12: Fortpflanzung. 20.15 Zeitzeuge Böll. Documentaire over het maatschappelijke en politieke engagement van auteur Heinrich Böll. 21.00 Aktuell. 21.05 Talkshow für Heinrich Böll. Praatprogramma met tijdgenoten van deze beroemde naoorlogse auteur. 22.35 Der kleine Gesellschaftsabend. Gevarieerd programma met Hanns Dieter Hüsch, Matthias Richling e.a. 23.05 Jazz-in concert. Jazzmuziek met de Branford Marsalis Group. 00.05 Aktuell. 00.07 Non-Stop-Fernsehen.

RTL Plus

06.00 Tekenfilmserie.
08.00 Klack. Kinderspelshow.
08.45 Maus reiss aus. Kinderspelshow.
09.00 Beverly Hills Teens. Amerikaanse tekenfilmserie.
09.30 Lucky Luke. Amerikaans/Franse tekenfilmserie.
10.00 Die Sechs-Millionen-Dollar-Familie. Amerikaanse tekenfilmserie.
10.30 Marvel Universum. Kinderprogramma.
11.30 Teenage mutant hero turtles. Amerikaanse tekenfilmserie.
12.00 Winspector. Japanse sf-serie.
12.30 Michel Vaillant. Amerikaanse tekenfilmserie.
13.00 Full house. Amerikaanse comedyserie.
13.30 Der Prinz von Bel-Air. Amerikaanse comedyserie.
14.00 Ultraman - Mein geheimes Ich. Amerikaanse serie.
14.25 Polizeibericht. Amerikaanse politiereis.
14.55 Knight rider. Amerikaanse avonturenserie.
15.50 Das A-Team. Amerikaanse avonturenserie.
16.50 21, Jump Street - Tatort Klassenzimmer. Amerikaanse misdaadserie.
17.45 Der Preis ist heiss.
18.15 Familienduell.
18.45 RTL aktuell.
19.15 Beverly Hills, 90210. Amerikaanse serie.
20.15 Wenn die Liab net wär. Klucht van Eril Stürmer.
22.00 Hero - Der Supercop. Amerikaanse speelfilm uit 1983 van William Tannen.
23.30 Boxen - extra.
00.45 Was Schulmädchen verschwiegen. Duitse softseksfilm uit 1970.
01.50 Tutti frutti. Erotisch spelprogramma.
02.40 Was Schulmädchen verschwiegen. Herh.
03.45 Marili. Duitse komische speelfilm uit 1959 van Josef von Baky. Met: Sabine Sinjen, Paul Hubschmid, Hanne Wieder e.a.
05.15 Cubitus. Amerikaanse tekenfilmserie.
05.40 Spiderman 5000. Tekenfilmserie. Herh.

● Michael Keaton en Kim Basinger in 'Batman'. (Duitsland 2 - 20.15 uur).

SAT 1

06.20 Cagney & Lacey. 07.15 Quär Beet. 10.25 Comic-Stars gegen Drogen. 10.55 Die Schöne und das Biest. 11.50 Glücksrad. 12.30 Wirtschaftsforum. 12.55 Nieuws. 13.00 Zauber der Berge. 13.30 Raumschiff Enterprise. 14.25 Männerwirtschaft. 14.55 ■ Der Florentiner Hut. 16.30 Wunderbilder aus der Tierwelt. 17.00 Herz ist Trumpf. 17.30 Punkt, Punkt, Punkt. 18.00 ran. Voetbalmagazine. 18.25 Die Wüstenküsten von Cortez. 19.20 Nieuws. 19.30 Glücksrad. 20.15 Skandal in Palm Beach: Die Pulitzer Story. Amerikaanse tv-film uit 1989. 22.00 Jux & Dallerei. 23.00 Die heissen Täubchen von Beverly Hills. Amerikaanse erotische film. 00.20 Nieuws. 00.25 Nacht und kess am Königssee. Duitse erotische film. 01.50 Die heissen Täubchen von Beverly Hills. Herh. 03.05 Die Schöne und das Biest. Amerikaanse serie. Herh. 03.55 Raumschiff Enterprise. Herh. 04.45 ■ Der Florentiner Hut. Duitse filmkomedie. Herh. Aansl. Programma-overzicht.

van New York naar L.A. te brengen.

België/TV 1

23.00. Torn Apart - (1989-USA). Overtuigend drama van Jack Fisher over Israëlische Adrian Pasdar die verliefd wordt op Palestijnse Cecilia Peck.

Duitsland 1

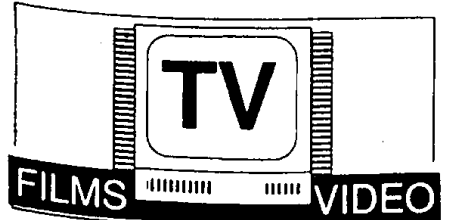
23.48. L'Union Sacree - (1989-F). Twee politie-agenten, de een Joods en de ander Arabisch, weten in hun samenwerking religieuze fanatisme te bestrijden. Goede film van Alexandre Arcady met Patrick Bruel en Bruno Cremer.

BBC 2

00.05. Nobody's Fool - (1986-USA). Onbenullige romantische komedie van Beth Henley over excentriek dienstertje in kleine stad. Zij krijgt alleen een kind. Regie: Evelyn Purcell. Met: Rosanna Arquette en Eric Roberts.

RTL4

02.30. Kagemusha - (1980-J). Meesterwerk van episch gehalte van Akira Kurosawa dat speelt in de 16e eeuw in Japan. Krijgsheroe droomt van alleenheerschappij. Als hij voortijdig sterft, neemt een 'kagemusha', schaduwkrijger, het van hem over. Met: Tatsuya Nakadai en Tsutomu Yamazaki.

België/TV 1
14.30. King Creole - (1958-USA). Beste muziekfilm met Elvis Presley in de hoofdrol. Hij schuwt kruimeldiefstal niet om de levensstandaard van zijn familie te verbeteren. Verkenning met Dolores Hart moet hem op het rechte pad brengen. Regie: Michael Curtiz.

BBC 2

16.10. Spartacus - (1960-USA). Grandioos spektakelstuk van Stanley Kubrick waarin Kirk Douglas een slaafopstand leidt in de Romeinse tijd. Verder met: Laurence Olivier en Jean Simmons.

Nederland 2

20.05. Major League - (1989-USA). Baseball-film van 'Indians' aanhanger Davis S. Ward. Bazige aanvoerder Margaret Whitton probeert onder contract uit te komen door verliezerteam op te stellen. Verder met: Tom Berenger en Charlie Sheen.

Nederland 1

20.25. Amsterdamed - (1987-NL). Dick Maas trekt alle spektakelregis-

● Scène uit de Japanse film 'Kagemusha'. (RTL4 - 02.30 uur).

ters open in deze triller waarin rechercheur Huub Stapel een kloppacht leidt op een sadistische moordenaar. Verbluffende stunts, maar banale intrige. Verder met: Monique van de Ven en Hidde Maas.

Duitsland 1

22.15. Cat Chaser - (1989-USA). Thriller van Abel Ferrara naar het

gelijknamige boek van Elmore Leonard. Pessimistische visie op de aard van de mens. Met: Peter Weller, Kelly McGillis en Charles Durning.

BBC 2
22.25. Midnight Run - (1988-USA). Snelle actiefilm van Martin Brest met premiejager en ex-smeris Robert De Niro die vastbesloten is mafia-accountant Charles Grodin

radio

10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert: Muz. voor piano en vleugel. 12.00 Platenquiz. 14.00 Het middagconcert. Met om 15.00 De Vara-Matinee. Radio Filh. Ork. 17.00 Het witte doek. 18.04 De wandelende tak: De Tango in Pakistan. 19.00 Liefde op het eerste gehoor. 19.30 Het avondconcert. Eugen Onegin, opera van Tsjaikovsky. Koor en Ork. van de Metropolitan New York o.l.v. Seiji Ozawa met sol. (In de pauzes: Liefde op 't eerste gehoor; Praten over muziek) ca.23.00 Jazzgeschiedenis. ca.23.30-24.00 VPRO Jazz op vier concert.

Radio 2

Elk heel uur nieuws. 7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spi

RUIJTERS, VAST GOED!

COMMERCIEEL
VASTGOED

Te koop/te huur

BEEK, Wethouder Sangersstraat 23a S
Bedrijfscomplex bestaande uit drie aaneengesloten eenheden, totale opp. ± 5600 m² B.V.O., vrije hoogte 5 m, v.v. asfaltvloer, 7 poorten, kantoor en verhard voorterrein. Gezien ligging zeer geschikt voor o.a. volumineuze detailhandel, groothandel, op- en overslag e.d.
Huurprij: f. 190.000,—/excl. BTW. Uitv. gegevens op aanvraag.
Koopprijs: f. 1.600.000,— k.k.

BORN, Kapelweg/Tuinstraat S
In fraai mooi verbouwd winkelcentrum, te huur winkelruimte ter grootte van 122 m² B.V.O. Uitv. gegevens op aanvraag.
Aanvaarding spoedig.

BRUNSSUM, Winkelcentrum "Brunssum Noord" Kennedylaan S
In fraai mooi verbouwd winkelcentrum, te huur winkelruimte ter grootte van 122 m² B.V.O. Uitv. gegevens op aanvraag.
Aanvaarding spoedig.

BUNDE, Meerstraat M
Bedrijfsruimte te koop op goede locatie gelegen. Het complex bestaat uit circa 600 m² opslagruimte verdeeld over diverse units en ondergebracht in 2 gebouwen, kantoorruimte, een beklinderd bedrijfsterrain van circa 1000 m² en ruimschoots parkeermogelijkheden. Vraagprijs f. 475.000,— k.k.

ECHT S
Interessant (beleggings-)object, verkeerstechnisch goed gelegen, bestaande uit ± 3415 m² bedrijfs- en productieruimte, waarvan thans ± 2000 m² reeds verhuurd, met oprit, tuin en erf. Perceelsopp. ± 4200 m². Uitvoerige gegevens, huurofbrengrst e.d. alsmede prijs op aanvraag.

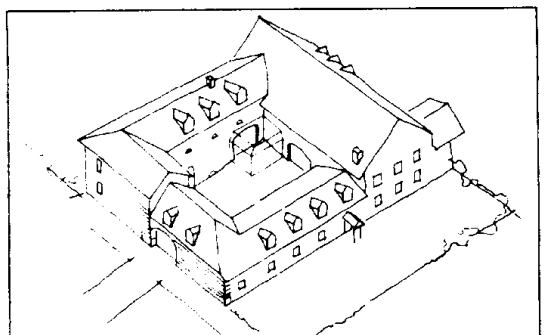
ECHT, St. Jorisstraat S
Te koop gunstig gelegen winkelruimte met kantoor en opslag, alsmede 2 halfvrijsta. woningen. Het geheel verkeert in goede staat van onderhoud en is voor meerdere doeleinden geschikt. Uitv. gegevens en prijs op aanvraag.

GELEEN, Groenstraat S
Te huur winkelruimte ter grootte van ± 110 m² B.V.O. met uitstekende parkeerfaciliteiten in achtergelegen P-garage. Huurprijs f. 30.000,—/j. excl. B.T.W. Uitv. info op aanvraag.

GELEEN, Mauritslaan M
Te huur uitstekend gelegen kantoor/praktijkpand. Het pand omvat de navolgende ruimtes op de begane grond, kantoorruimte 50 m², 2 kantoorkeukens resp. 25 en 13 m², keuken 12 m² en toilet. De ruimtes zijn uitstekend onderhouden.
Huurprijs f. 18.200,— per jaar.

GELEEN, Rijksweg Centrum (beleggingsobject) S
Te koop winkelruimte (verhuurd) met zelfstandige bovenwoning v.v. garage en dakterras. Huurofbrengrst op aanvraag. Prijs f. 175.000,— k.k.

HEERLEN, Bekkerweg 113-115 S

Te koop: stijlvol gerestaureerd carré-vormig kantoor/praktijkpand opp. ruim 600 m² BVO en P-terrein voor 6 auto's, alsmede zelfstandige woonruimte, opp. ± 250 m² met erf, tuin en binnenplaats, perceelsopp. ± 1500 m². Zeer uitv. inform., bezicht, e.d. op aanvraag.
Koopprijs f. 1.200.000,— k.k.

HEERLEN, Burg. van Grunsvenplein S

Te huur representatieve kantoor/c.q. praktijkruimte, opp. 127 m² gelegen in centrum op loopafstand van station. Uitv. gegevens op aanvraag.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:
• ons kantoor in Maastricht (objecten gemerkt met de letter M),
• of met
• ons kantoor in Sittard (objecten gemerkt met de letter S).

Diverse winkelpanden op A-1 lokatie te huur

SITTARD, Engelenkampstraat 71 S
Te huur 160 m² kantoor/praktijkruimte (1e + 2e verd.), met eigen P-terrein achterom. Gelegen in centrum, t.o. postkantoor. Zeer goed afwerk.nivo. Aanv. in overleg.
Huurprijs f. 1.875,—/mnd. excl. B.T.W.

SITTARD, Langs de Hey 11 S
Te koop op industriepark Noord modern bedrijfsobject bestaande uit goed geïsoleerde hal, opp. 925 m² BVO en zeer representatieve kantoorruimte 580 m². Perceelsopp. ± 4300 m² met P-gelegenheid. Aanv. direct.
Koopprijs f. 1.150.000,— k.k. excl. B.T.W.

SITTARD, Kloosterplein S
Te huur: sfeervolle zeer representatieve kantoorruimte, totale opp. 700 m² BVO verdeeld over beg. gr., 1e en 2e verd. (2 ingangen) gelegen op loopafstand van station en centrum. Uitv. info, plattegrond e.d. op aanvraag.

Sittard, "handelsterrein Bergerweg" S

Te koop op zichtlokatie, 2 bedrijfshallen van 600 en 650 m² met kantoor en verhard terrein (rechterhal is verhuurd, linker gedeelte vrij te aan). Totale perceel ruim 3000 m².
Prijs f. 795.000,— k.k. excl. BTW.

SITTARD, Limbrichterstraat 42a S
In centrum boven schoenenzaak gunstig gelegen kantoor/praktijkpand, totale opp. ± 120 m². Huurprijs f. 1.500,—/mnd. incl. stookkosten.

SITTARD, Markt 11 S
Op A-stand tussen V&D en Hema gelegen winkelpand, opp. ± 110 m² (split-level) voorzien van systeemplafond en airco, met ruime bovenwoning. Goed afwerkingsnivo. Uitv. gegevens op aanvraag.
Huurprijs f. 65.000,—/j. excl. BTW.

SITTARD, Dr. Nolenslaan 123 (Industriepark Noord) S
Te koop: op zichtlokatie perfect gelegen bedr. compl. met 2485 m² hallen, 210 m² kantoor, ruime P-gelegenheid. Uitv. mog. Perceelsopp. 7440 m². Koopprijs: f. 1.950.000,— k.k. excl. BTW.

SITTARD, Stationsstraat S
Te huur: aan voetgangerspassage gelegen nieuwbouw winkelunit, opp. 85 m² met mogelijkheid voor uitbreiding. Uitv. gegevens, tek. e.d. op aanvraag. Huurprijs f. 1.750,—/mnd. excl. BTW.

SITTARD, Steenweg 31 S
Te koop aan voetgangerspassage goed gelegen winkelpand met ruime bovenwoning en erfparkeergelegenheid. Winkellopp. ± 85 m² incl. opslag. Prijs f. 250.000,— k.k.

STEIN, Winkelcentrum Raadhuisplein S

In dit gemoderniseerde winkelcentrum zijn nog enkele winkelunits te huur welke mogelijkheid bieden aan o.m. doe-het-zelf, elektro, woninginrichting, schoenen/leer, reisburo. Opp. v.a. 64 m².
Huurprijs op aanvraag.

VALKENBURG, Walramplein/Walravenstraat S
Te koop - nieuwbouw winkelunits v.a. 80 m² met uitbr. mog. tot 161 resp. 260 m². Goede lokatie met royale parkeergelegenheid. Aanv. spoedig. Uitv. gegevens en koopprijs op aanvraag.

WIJLE, Industrieweg M
Te koop bedrijfscomplex bestaande uit bedrijfshal 550 m², kantoorruimte met balieruimte 55 m², woonhuis met souterrain, woonkamer 40 m² en 3 slaapkamers. De bedrijfshal bestaat uit 2 gedeeltes, waarvan een gedeelte met nivoverschil. Het buitenterrein is geheel beklinderd en circa 1000 m² groot. Vraagprijs f. 590.000,— k.k.

Centraal gelegen kleinere kantoorunits te huur M

RUIJTERS
Ruijters Commercieel Vastgoed B.V.
6131 AS Sittard - stationsplein 1 - tel 046 - 523344
buiten kantooruren: 046-519882 / 04492-8046
6211 EX Maastricht - het bat 8 - tel 043 - 256525
buiten kantooruren: 043-214231 / 043-256712 / 04492-4955

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS

makelaardij onroerende zaken - sittard maastricht heerlen

Te Koop

AMSTENRADE, Heiberg S
Schitterend gel. vrijst. semi-bungalow met c.v., dubbele carport en royale tuin met zwembad. Perc. opp. ± 2010 m². Pand is geschikt voor dubb. bewoning of verhuur. Aanv. i.o.
Vraagprijs: f. 375.000,— k.k.

BINGELRADE, Geerstraat S
Gesitueerd in landelijke omg. met blijvend panoramisch uitzicht, vrijst., geheel onderkelderd, landhuis met c.v., garage voor 3 auto's en tuin. Ind. o.a.: L-vorm, woonkr., met open haard, keuken met app., bijkeuken, 3 slaapk., badkr., hobbyruimte, zolderruimte. Aanv. i.o. Prijs op aanvraag.

BRUNSSUM, Hazenkampstraat H
Rustig gel. woonh. met carport, berging en tuin. Ind.: kelder, Beg. gr.: entree, woonkr., keuken met app., moderne badkamer met douche, hobbykr. 1e verd.: 2 slaapk., werkruimte. Het pand verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv. i.o. Prijs: f. 108.000,— k.k.

BRUNSSUM, Mozartstraat H
Nabij centrum gel. vrijst. woonh. met c.v., inpan-dige garage en tuin. (perc. opp. ± 500 m²). Ind.: o.a. provisie-was-kelder, garage. Beg. gr.: ruime hal, toilet, woonkr. met o.h., keuken. 1e verd.: overloop, 3 slaapk., badkr. met ligb., v.w. en 2e toilet. Aanv. i.o. Prijs: f. 235.000,— k.k.

BRUNSSUM, Platanendreef H
Goed gel. halfv. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, woonkr., luxe keuken, bijkeuken, garage. 1e verd.: 3 slaapk., badkr. met ligb., en v.w. 2e verd.: vaste trap naar hobby-/en bergzolder. Het geheel is geïsoleerd en verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv. i.o. Prijs: f. 190.000,— k.k.

BRUNSSUM, Platanendreef H
Goed gel. halfv. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: o.a. hal, woonkr., moderne keuken, bijkeuken, garage. 1e verd.: overloop, badkr. met o.a. ligbad, 3 slaapk., badkr. met ligb., v.w. 2e verd.: vliering. Het geheel pand is v.v. rolluiken. Aanv. medio 1994. Prijs: f. 180.000,— k.k.

BRUNSSUM, Schinkelstraat H
Nabij centrum rustig gelegen halfvrijst. woonh. met c.v., berging en tuin. Ind.: kelder. Beg. gr.: hal, toilet, woonkr., keuken. 1e verd.: overloop, 3 slaapk., badkr. met ligb., en v.w. 2e verd.: vliering. Het geheel pand is v.v. rolluiken. Aanv. medio 1994. Prijs: f. 155.000,— k.k.

BRUNSSUM, Vroedschapstraat H
Rustig gel. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder. Beg. gr.: entree, toilet, woonkr. met o.h., keuken met app., bij-/waskeuken. 1e verd.: overloop, 3 slaapk., badkr. met ligb., v.w. 2e verd.: vliering. Aanv. medio 1994. Prijs: f. 170.000,— k.k.

BUNDE M
Bijz. fraai gel. wit landh., met panoramisch uitzicht, speels van indeling; hal met garder., living met open hrd. en niveaoverschil, eetkr., halfofen compl. inger. keuken, aanst. ruim balkon-terras, 5 slaapk., werkr., 2 badks., garage-berging. Opp. 1810 m². Aanv.: begin '93. Prijs: f. 545.000,— k.k.

ELSLOO, Op de Berg S
Goed onderh. monumentaal herenh. met c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: living met open haard, eetkr., keuken, badkr., 4 slaapk., vaste trap naar zolder. Aanv. i.o. Vraagprijs: f. 279.000,— k.k.

GELEEN, Fr. Erenslaan S
Op uitst. stand gel. goed onderh. vrijst. bungalow met c.v., souterrain, inp. garage en mooi aangel. tuin met opt. privacy. Perc.opp.: 1.255 m². Ind. o.a.: L-vorm, living, mod. keuken met app., 4 slaapk., badkr., div. kelders. Aanv. i.o. Vraagprijs: f. 495.000,— k.k.

GELEEN, Mauritslaan S
Op uitst. stand nabij centrum gel. roy. halfvrijst. herenhuis met c.v., kelder en tuin. Het pand is evt. voor meerdere doeleinden gesch. zoals kantoor. Als kantoor is het pand ook te huur. Ind. o.a.: woonkr., bijkeuken, badkr., vaste trap naar zolder. Aanv. spoedig. Prijs op aanvraag.

HEERLEN, de Erk H
Rustig gelegen halfvrijstaand woonhuis met c.v., garage en tuin (perc. opp. ± 300 m²). Ind.: hal, toilet, woonkr., keuken met app., 1e verd.: overloop, 3 slaapk., badkr. met ligb. en v.w. 2e verd.: vliering. Aanv. i.o. Prijs: f. 205.000,— k.k.

HEERLEN, Sikkelhof H
Rustig gel. halfv. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, woonkr., luxe keuken, bijkeuken. 1e verd.: overloop, 3 slaapk., moderne badkr. 2e verd.: vaste trap naar 4e kamer en zolder. Aanv. i.o. Koopprijs: f. 225.000,— k.k.

HORN, Schelkenven (Belgie) S
Mooi gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: woonkr., keuken, study c.q. slaapk., 2 slaapk., hobbykr., badkr. met ligb., v.w., toilet, zolder. Aanv. i.o. Vraagprijs: f. 162.500,— k.k.

KINROOY-GEISTINGEN (Belgie) S
Op 5 km. afstand van Maasik gelegen vrijst. semi-bungalow met inp. garage, kelder en tuin. Perc.opp.: ca. 300 m². Ind. o.a.: woonkr., keuken met app., 3 slaapk., badkr., apart toilet, grote zolder. Aanv.: direct. Prijs: f. 198.000,— k.k.

LIMBRICHT, Provincialeweg S
Uitst. onderh. luxe afgewerkt vrijst. landh. met c.v., inp. garage, kelders, tennisbaan, zwembad en tuin. Perc.opp.: ± 1.280 m². Ind. o.a.: roy. living (± 70 m²), luxe keuken met app., bijkeuken, 4 slaapk., mod. compl. inger. badkr., hobbykr. Het pand biedt vele extra's. Aanv. i.o. Prijs op aanvraag.

MAASTRICHT, Marsanahof M
Ruim halfv. woonh. met garage-carport, berging en flinke tuin. Ind.: o.a. hal met wit marmeren vloer, woonkr., luxe witte keukeninr., overloop, toilet, 3 slaapk., badkr. met ligbad, vaste trap naar zolder-berging en 4e slaapk. Aanv.: spoedig.
Vraagprijs: f. 235.000,— k.k.

TAXATIES-HYPOTHEKEN-VERZEKERINGEN
* Wat is de waarde van mijn onroerend goed?
* Betaal ik niet te veel voor dat huis?
* Wat is voor mij de beste hypotheek?
* Welke verzekeringen heb ik nodig?
onafhankelijk adviseren.
Vraag vrijblijvend informatie aan bij:
Taxatie- en Expertisebureau Ruijters
(voor taxaties) tel. 046-529000

Assurantiekantoor Ruijters (hypotheken/verzekeringen)
Heerlen - tel. 045-713746
Maastricht - tel. 043-218941
Sittard - tel. 046-511611

MAASTRICHT, Oranjeplein M
Appartement, gel. op bovenverd. (met lift), balkon geh. voorzijde; woonkr.-eetkr. met open hrd. en parketv. leuken met balkon, 2 slaapk., nieuwe badkr. met ligb. en toilet. Aanv.: spoedig.
Koopprijs: f. 145.000,— k.k.

MUNSTERGELEEN, Margrietlaan S
Rustig gel. uitst. onderh. halfvrijst. woonh. met aanbouw, c.v., kelder, garage en leuke tuin. Perc.opp.: ± 500 m². Ind. o.a.: living (50 m²), keuken, kantoor, 3 slaapk., luxe badkr., wasruimte, vaste trap naar zolder. Aanv. i.o. Prijs: f. 209.000,— k.k.

SITTARD-PARK, Margrietlaan S
Schitterend gel. halfvrijst. ruim woonh. met grote tuin en berging. Ind.: o.a.: kelder, ruime L-vorm, woonkr. met parketvloer en open haard, keuken, 4 slaapk., vaste trap naar zolder.
Vraagprijs: f. 295.000,— k.k.

SITTARD, Overhoven S
Geh. modern gerenoveerd vrijst. woonh. met c.v., kelder, opstallen en royale tuin met achterom. Perc. opp.: 600 m². Ind. o.a.: woonkr., mod. keuken, bijkeuken, 3 slaapk., luxe badkr., vaste trap naar zolder. Aanv. i.o. Vraagprijs: f. 255.000,— k.k.

Wilt u uw pand verkopen, bel dan Makelaarskantoor Ruijters voor een vrijblijvende afspraak. Er is veel vraag naar panden in de prijsklasse tot f. 250.000,- k.k. Tijdens kantooruren: 046-511611. Na 18.00 uur: 04746-2319.

SUSTEREN, Munsterweg S
Op goede stand gel. uitst. onderh. luxe uitgev. vrijst. landh. met c.v., souterrain, carport, berging en tuin. Het pand biedt div. mogelijkheden en extra's. Ind.: woonkamer (± 75 m²), mod. keuken, 3 slaapk., 2 badks. Aanv.: spoedig. Vraagprijs: f. 395.000,— k.k.

SUSTEREN, Stationsstraat S
Ruim herenh. met c.v., ged. dubbel glas, kelder, schuur en tuin. Perc.opp.: 460 m². Ind.: doorzonwoonkr., keukenruimte, bijkeuken, douche, 3 ruime slaapk., 2 badks. Vaste trap naar zolder. Aanv.: spoedig. Vraagprijs: f. 165.000,— k.k.

SWEIKHUIZEN, Bergstraat S
Landel. gel. luxe afgew. landh. met c.v., kelder, inp. zwembad, sauna, patio, carport en mooie tuin. Perc. opp.: ± 1700 m². Ind. o.a.: living met open haard, eetkr., mod. keuken met app., TV-kamer, tuinkamer, 5 slaapk., 2 badks. Het pand biedt vele extra's en mogelijkheden. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f. 575.000,— k.k.

MAASTRICHT, Kleine Looiersstraat M
Op korte termijn realiseren wij op een unieke ligging nabij het centrum en Jeker een kleinschalig luxe appartementengebouw (5) met lift uitkomend in app., balkon of tuin op beg. grond. Alle appartementen zijn voorzien van ruime living, keuken, slaapkamers, luxe badkamer en berging. Betaalde parkeergelegenheid aan achterzijde. Prijs: f. 335.000,— v.o.n.

SPAUBEEK S
In het bestemmingsplan "Looiwinke" worden in het plan "Middelste" twee over-een-kap woningen met garage/berging, voorzien van een ruime voor- en achtertuin, gerealiseerd. Kavelgroottes vanaf ca. 210 m². Koopprijzen vanaf f. 185.000,— v.o.n.

BERG AAN DE MAAS S
Casa Montana in Berg aan de Maas is een van de meest aantrekkelijke woonlocaties in het Limburgse landschap. In dit appartementengebouw, met schitterend uitzicht op de Maas, zijn nog enkele ap. Koopprijzen vanaf f. 238.000,— v.o.n.

Nieuwbouw

Een Hypotheekadvies is maatwerk

Ook uw partner,
uw toekomstperspectief,
uw inkomen en
uw carrière-opbouw
zijn van groot
belang.

BON

Ja, ik wil graag deskundig advies voor een passende hypotheek. Stuur mij een aanvraagformulier voor een vrijblijvende hypotheekberekening.

Naam _____
Straat _____
Postcode _____
Woonplaats _____
Telefoon _____

De coupon in gesloten envelop, zonder postzegel, zenden aan:
Assurantiekantoor Ruijters BV,
Antwoordnummer 1020, 6400 VB Heerlen

Wij geven u graag kosteloos een objectief advies

S - Inlichtingen kantoor Sittard
H - Inlichtingen kantoor Heerlen
M - Inlichtingen kantoor Maastricht

Openingsuren:
Werkdagen 9.00-18.00 uur
Zaterdag 10.00-14.00 uur

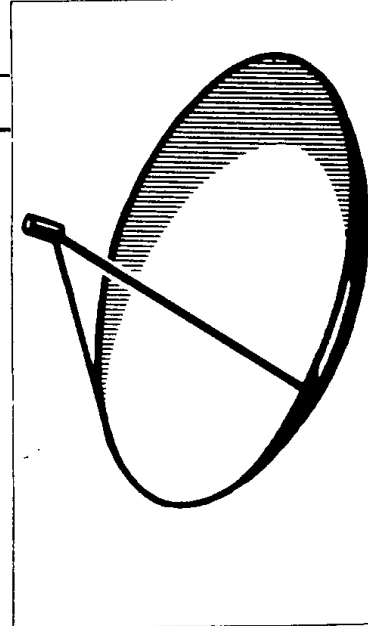

RUIJTERS

makelaardij onroerende zaken - sittard maastricht heerlen
6131 AS Sittard - Rijksweg 23 - tel 046-511611
6411 AT Heerlen - van Grunsvenplein 12 - tel 045-713746
6221 ED Maastricht - wycker brugstraat 62 - tel 043-218941

Taxaties, Hypotheken, Financieringen, Verzekeringen

Nederland 1

KRO/NCRV/Avro/NOS
11.00 Eucharistieviering. Vanuit de kerk van St. Jan's Geboorte in de Kwakel.
11.55 IOS magazine. Magazine met actuele en religieuze onderwerpen.
15.23 Ik geloof. 10-delige serie interviews over geloofszaken. Slot: ...in vergeving en nieuw leven...
15.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 •• Journaal.
16.05 Het gezongen woord. Liederen.
16.30 Waar blijf je anders. Discussieprogramma o.l.v. Ruud Foppen. Thema: Waar gevierd wordt, daar is de kerk.
17.00 Nota bene. Kerkelijke agenda.
17.05 Opium. Kunst- en cultuurmagazine. Presentatie: Tineke de Groot.
17.30 •• C majeur met Miranda van Kralingen. Gevarieerd klassiek muziekprogramma in Kerstseer. Presentatie: Gregor Bak.
18.15 Sesamstraat. Gevarieerd kindermagazine. Vandaag: Hygiëne/WC.
18.30 CRASH: Het rijk van Verhoeff, komische dramaserie. Afl.3.
19.02 Abdiën in West-Europa. Documentaire. Afl.7: Benedictijnen in Benedictine Monasteries in Turvey, Engeland.
19.31 Natuur in eigen land. Natuurfilmserie. Afl.5: Het wad.
20.00 •• (TT) Journaal.
20.14 (TT) Waku waku. Dieren-spelprogramma gepresenteerd door Rob Fruithof.
20.47 (TT) In de hoofdrol. Programma waarin Mies Bouwman een bekende Nederlander in het zonnetje zet.
21.49 Brandpunt. Actualiteitenrubriek.
22.28 (TT) Hints. Spelprogramma met Frank Kramer. Vandaag de tweede halve finale.
23.07 Kruispunt. Actuele achtergronden over kerk en samenleving.
23.42 Adventsoverwegingen. Serie overdenkingen.
23.47-23.52 •• Journaal.

Nederland 2

Tros/Teleac/VOO/NOS
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
11.23 Nieuws voor doven en slechthorenden.
11.30 TROS/Veronica sport. Sportmagazine.
13.00 Omrop Fryslân.
13.30 Oom Hedidouane. Wekelijks kleuterprogramma voor Marokkaanse kinderen.
13.35 Najib. Praatprogramma met Nederlandse en Marokkaanse gasten.
14.15 Aktuel. Wekelijks programma met actualiteiten uit Turkije en Nederland.
14.45 De indiaan baarde een neger. Documentaire over het Caraïbische in de Nederlandse literatuur.
16.00 •• Journaal.
16.05 De Spaanse erfenis. Voorlichtingsprogramma.
16.10 Praktijk diploma informatica.
16.40 Japans voor beginners.
17.15 The new WKRP in Cincinnati. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Radio stud. Een vrouwelijke luisteraar kiest Herb als favoriete dj en mag daarom een avondje met hem uit.
17.35 Computers in het primair onderwijs. Voorlichtingsprogramma.
17.40 (TT) Knoop in je zakdoek.
20.00 •• Journaal.
20.08 Tartini. 2-delig muzikaal portret van de Italiaanse violist en componist Giuseppe Tartini. Deel 2.
20.47 Blinde hartstocht. Australische soapserie.
19.10 TV dokter.
19.17 Geschiedenis van het geld.
19.55 (TT) Op hoop van zegen. Nederlandse speelfilm uit 1986 van Guido Pieters. Met: Kitty Courbois, Huub Stapel, Danny de Munk e.a. Ondanks de slechte toestand van het schip steekt de Hoop van Zegen op aandringen van rede Bos in zee.
21.35 Siamese twins. Documentaire.
22.25 Exotisch koken.
22.50 Resultaten van 35 jaar ruimtevaart.
23.20 Nieuw Burgerlijk Wetboek, les 3.
23.50-23.55 •• Journaal.

Nederland 3

VPRO/NOS
08.00 Villa achterwerk. Kinderprogramma met De Charlie Brown & Snoopy Show, Dag meneer de Koekeper, Stichting Dikke Vrienden, Mijn opa, Kinderen van de Perestrojka en (TT) De weg naar school.
11.00 Reiziger in muziek. Muziekprogramma gepresenteerd door Han Reiziger.
12.00 Het Capitool. Actueel discussieprogramma, nieuws geanalyseerd en toegelicht. Presentatie: Maartje van Weegen/Charles Groenhuijsen/Henk van Hoorn/Fred Verbakel.
12.45 De VARA matinee. Schönberg Ensemble o.l.v. Reinbert de Leeuw voert werken uit van Liszt en Schönberg. Met de sopraan Maria Oran.
15.50 De weelde van de soberheid. documentaire over architect en meubelontwerper Gerrit Rietveld. (herh.).
17.15 Studio sport. Met Schaatsinterland Noorwegen - Nederland vanuit Hamar.
18.00 •• Journaal.
18.10 (TT) Studio Italia. Met Italiaans competitievoetbal.
18.35 De S.O.S.-kinderkast. Film van Nederlandse vrienden der S.O.S.-Kinderdorp.
18.45 (TT) Studio sport.
20.00 •• Journaal.
20.10 Van Kooten en de Bie's Keek op de week. Satirisch programma met Kees van Kooten en Wim de Bie.
20.37 Lopende zaken. Wekelijks magazine.
21.26 The powers that be.
21.53 Noorderlicht. Wetenschappelijk magazine.
22.57 Il portaborse. Italiaanse speelfilm uit 1991 van Daniele Luchetti. Met: Silvio Orlando, Nanni Moretti, Giulio Brogi e.a. De jonge leraar Luciano volgt zijn salaris aan door allerlei klusjes te verrichten. Op een dag vraagt minister Bolero speeches voor hem te schrijven en verhuist Luciano naar Rome. Het stadseleven bevalt hem uitstekend, totdat hij ontdekt dat Bolero met de kiezersingen fraudeert.
00.25-00.30 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

07.00 Telekids. Kinderprogramma, gepresenteerd door Irene Moors.
12.00 There's no business like showbusiness. Amerikaanse musical uit 1964. Regie: Walter Lang. In de hoofdrollen: Marilyn Monroe, Ethel Merman, Dan Dailey, Donald O'Connor, Johnnie Ray e.a.
13.55 Booker. Amerikaanse serie.
14.55 The upper hand. Engelse comedyserie.
15.10 St. Elsewhere. Amerikaanse serie. (herh.).
15.55 FilmNet Info.
16.05 Walter & Emily. Amerikaanse comedyserie.
16.30 Je eigen huis. Doe-het-zelfprogramma.
17.00 Snowmagazine. Presentatie: Anniko van Santen en Daan Laroo.
17.30 The quick and the dead. Deel 1. Amerikaanse western uit 1987. Regie: Robert Day. Een familie uit het oosten trekt naar het wilde westen om haar geluk te beproeven, maar wordt onderweg beroofd. Een mysterieuze man schiet hen te hulp en leert hen overleven in het gevaarlijke Wyoming van 1876. Rolverdeling: Dun-can: Tom Conti. Susanna: Kate Capshaw. Tom: Kenny Morrison. Valian: Sam Elliot e.a.
18.00 Journaal.
18.10 The quick and the dead. Deel 2. Vervolg van 17.30.
19.15 Eric Clapton live!
19.30 Journaal.
20.00 Spijkerhoek. Nederlandse dramaserie (slot).
20.35 Tropical heat. Amerikaanse serie.
21.30 Home improvement. Amerikaanse comedyserie.
22.00 RTL Sport: Voetbal.
23.05 De vierde kamer. (Slot). Presentatie: Ton Elias en Catherine Keijl.
00.15 Lenny. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Lenny get your gun.
00.45 Geldwijzer. Presentatie: Kees Postema. Over geld en gelukken.
01.00 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. (herh.).
01.45 Nachtprogramma.

België/TV 1

09.00 Samson. Gevarieerd kinderprogramma.
10.00 Israelitisch Lichtfeest Chanoeka.
11.00 De zevende dag.
12.45 Sportmiddag.
13.15 Wilde hengst. Australische jeugdfilm van Henri Safran.
14.55 Filip, prins tussen de Belgen. Portret van prins Filip, de vermoedelijke troonopvolger van Koning Boudewijn.
16.00 1 voor iedereen. Gevarieerd magazine.
17.00 Cordon Bleu. Culinaire serie.
17.30 Merlina. Jeugdserie.
17.55 Tik tak. Animatieserie.
18.00 Journaal.
18.10 Wonderjaren.
18.35 1000 seconden. Culinaire programma.
19.00 De Cosby show. Amerikaanse comedyserie.
19.25 Mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Journaal en Sport.
19.45 Sportweekend.
20.30 De zomer van '45. 9-delige Nederlandse serie. Met: Will van Kralingen, Renée Fokker, David Palfrey, Paul Burton e.a. Afl.3.
21.40 De pré historie. Montageprogramma met origineel archiefmateriaal over muziek en andere culturele gebeurtenissen uit 1983.
22.10 I.Q. Quiz. Gepresenteerd door Herman van Moll.
22.40 Vandaag en Sport.
22.50 Ziggurat. Kunstmagazine.
23.40-23.50 Coda - Plaatstische kunst. Johannes de Doper van Geertgen tot Sint Jans (Gemeentegalerie Berlijn Dahlem).
14.25 Sport extra. met Veldloop: Cross Cup vanuit Mol, live. Commentaar: Yvan Sonck.
16.45-17.15 Autosport. Procar-races te Zolder, jaaroverzicht. Commentaar: Paul Bernaerts.

België/TV 2

14.25 Sport extra. met Veldloop: Cross Cup vanuit Mol, live. Commentaar: Yvan Sonck.
16.45-17.15 Autosport. Procar-races te Zolder, jaaroverzicht. Commentaar: Paul Bernaerts.

België/RTBF 1

10.00 Shema Israel. 10.30 Terre et soleil. 11.00 Eucharistieviering. 12.00 Faire le point. 12.55 Weerbericht. 13.00 Nieuws. 13.20 L'aille de fer. 15.15 Noubia noubia. 16.05 •• Jeunes solistes. 17.05 Ces animaux mal aimés. 18.00 Autovision. 18.30 Week-end sportif. 19.30 Journaal en weerbericht. 20.05 •• Tour de chance. 21.10 Un cas pour deux. 22.15 Intérieur nuit. 22.50 Weerbericht en laatste nieuws. 23.05 Shema Israel.

België/Télé 21

10.40 Radio 21. 12.55 Document: Planète des hommes. 14.00 Beethoven. Pianoconcerten Deel 1 en 2. 16.45 Document: Roulin: L'infinité chez soi. 17.30 Isabelle Eberhardt ou la magie des sables. 19.30 Journaal (tevens in gebarentaal) en weerbericht. 20.00 ■ Retro 21: 1961: Jugement à Nuremberg. 22.55 Weerbericht. 23.00 Week-end sportif.

TV 5

07.00 Nieuws. 07.20 Corps accord. 07.35 Nieuwsflits. 07.40 Methode Victor. 07.55 Nieuwsflits. 08.00 Canadees nieuws. 08.25 Nieuwsflits. 08.30 Les babibouchettes. 09.00 Envoyé spécial. 10.10 Planète musique. 11.40 Grandes solistes. F. de la Balance en André Isoir. 11.55 Nieuwsflits. 12.00 Référence. 12.30 Correspondance. 12.45 Zitters nieuws. 13.15 L'école des fans. Amusementsprogramma. 14.00 Trente millions d'amis. Dierenprogramma. 14.30 Faut pas rever. (herh.). 15.30 Embarquement porte no 1. Documentaire over Europese steden. Vandaag: Rotterdam. 16.00 Nieuws. 16.10 Correspondance. 16.15 Le monde est à vous. Amusementsprogramma. 18.00 Bon weekend-end. Humoristisch magazine met Bernard Faure. 18.30 Nieuws. 19.00 On aura tout vu. 19.30 Belgisch nieuws. 20.00 Sept sur sept. Actueel magazine. Presentatie: Anne Sinclair. 21.00 Nieuws en Europees weerbericht. 21.30 Spécial cinéma: Elsa, Elsa. Komedie uit 1985 van Dider Haudepin. Met: François Cluzet, Lio, Tom Novembre e.a. (Ondertiteld). 22.50 Nieuws. 23.15 SOS Sarajevo. 00.35 Ramdam. Cultureel magazine. 01.05 Dossiers justice. Serie rechtzaken. Vandaag: L'affaire Maillard. 01.35

RAI UNO

07.00 Amusementsprogramma. 07.45 Il mondo di Quark. 08.30 La banda delio zecchino. 10.00 Linea verde. 10.55 Eucharistieviering. 11.55 Parola e vita. 12.15 Linea verde. 13.00 TG l'una. 13.30 Nieuws. 14.00 Toto tv radiocorriere. 14.15 Sportnieuws. 14.20 Domenica in... 15.20 Sportnieuws. 15.30 Domenica in... 16.20 Sportnieuws. 16.30 Domenica in... 18.00 Nieuws. 18.10 90x Minuto. 18.40 Domenica in... 19.50 Weerbericht. 20.00 Nieuws. 20.25 TG 1 sport. 20.40 La piovra 6. 00.00 Laatste nieuws en weerbericht. 00.30 Notte rock. 01.00 Speelfilm.

BBC 1

08.35 ■ In name only. Amerikaanse speelfilm. 10.05 Good morning with Anne and Nick. 10.10 Nieuws en weerbericht. 10.15 The promise of his glory. 11.00 Country file. 11.25 Half a sixpence. Amerikaanse speelfilm uit 1969. 13.45 Little cheesser. 13.55 Week-ender bericht. 14.00 Nieuws. 15.00 (TT) Eas-Enders. 16.00 (TT) Eldorado. 16.30 (TT) Prancer. 18.10 (TT) The world of Peter Rabbit and friends. 18.35 The

clothes show. 19.00 Lifeste. 19.10 Nieuws en weerbericht. 19.25 (TT) Songs of praise from St George's Chapel. 20.15 (TT) Last of the Summer wine. 20.45 (TT) So haunt me. 21.15 (TT) The hummingbird tree. 22.35 (TT) Porridge. 23.20 (TT) Nieuws en weerbericht. 23.35 (TT) Everyman. 00.25 WK-Golf. 01.55 Tanhalyan. 02.35 Weerbericht.

BBC 2

08.00 Felix the cat. 08.15 Playdays. 08.40 Smoggies. 09.05 (TT) Telling tales. 09.20 Orville and Cuddles. 09.25 Bitsa. 09.45 (TT) Gentle Ben. 10.10 The wetter the better. 10.35 Thundercats. 11.00 (TT) Kevin and Co. 11.25 Blue Peter omnibus. 12.15 The C-Zone. 12.30 Shakespear. The animated tales. 13.00 (TT) Thunderbirds. 13.50 The invaders. 14.40 Tex Avery. 15.00 Regionale programma's. 15.30 Paardesport. 16.20 Kullervo. 17.50 Rugby special. 18.45 (TT) Life with Eliza. 18.55 Ski Sunday. 19.25 (TT) A christmas story. 20.55 (TT) The realms of the russian bear. 21.45 The cry. 22.00 (TT) Crossing Delancey. Amerikaanse speelfilm uit 1988. 23.35 Funny business. 00.35 (TT) Frenzy. Engelse speelfilm uit 1972.

Eurosport

09.00 Aerobics. 09.30 Euroscores. 10.30 Trans world sport. 11.30 Aerobics. 12.00 Boksen. 13.00 Sunday alive. 15.00 Superyacht indoor. 18.00 Euroscores. 18.45 Schaatsen. 21.00 Euroscores. 22.00 Boksen. 23.00 Superyacht indoor. 00.00 Euroscores.

Sportnet

07.00 Zeilen. 07.30 NFL this week. 07.50 Voetbal. 09.50 Skien. 11.20 Football Brazil. 12.20 Skien. 14.00 World snooker classics. 15.00 Basketball. 17.00 World snooker classics. 18.00 Golf. 18.55 Skien. 21.00 Golf. 22.00 Top match. 00.00 Bowlen. 01.00 Kickboksen.

Super Channel

07.00 Super shop. 08.00 ITN world news. 08.30 The mix. 09.00 Kenneth Copeland. 09.30 Prophecy countdown. 10.00 Benny Hinn ministry. 10.30 The mix. 11.00 The hour of power. 12.00 Super shop. 13.00 Die Welt von Morgen. 13.30 The world tomorrow. 14.00 It is written. 14.30 Absolutely live. 15.30 Touristic magazine. 16.00 Europa journal. 16.30 Pro superbikes 1992. 17.00 Sports special. 17.30 Hang loose. 18.00 Videofashion. 18.30 The world in motion. 19.00 Business weekly. 19.30 European magazines. 20.00 ■ King Solomon's treasure. 21.40 The mix. 22.00 ITN world news. 22.30 ■ Something to sing about. 00.00 High aspirations. 00.30 The mix. 02.00 China news Europe. 05.00 The mix.

MTV

08.00 MTV's Best of year weekend. 10.30 Year in rock. 11.30 European top 20. 13.30 XPO. 14.00 The big picture. 14.30 Bruce Springsteen plugged. 16.00 Best of MTV live! 17.00 The pulse. 18.30 Year in rock. 19.00 US top 20 video countdown. 21.00 120 Miracles. 23.00 XPO. 23.30 Headbanger's ball. 02.00 Christiane Backer. 03.00 Night videos.

CNN

07.10 Moneyweek. 07.40 Healthworks. 08.10 Showbiz this week. 08.40 Science and technology week. 09.40 The big story. 10.10 Pinnacle. 10.30 World business this week. 11.15 Larry King weekend. 12.10 Showbiz this week. 12.40 Style with Elsa Klensch. 13.40 Inside business. 14.40 Evans and Novak. 15.40 Your money. 16.10 On the menu. 16.40 Newsmaker Sunday. 17.10 CNN Travel guide. 18.00 World business this week. 18.40 International correspondents. 19.10 Futurewatch. 19.40 Moneyweek. 20.00 The week in review. 21.00 CNN World report. 00.00 This week in the NBA. 03.00 Special reports.

Duitsland 1

08.35 Disney Club. Kindermagazine. (herh.).
10.00 Das war einmal... 1961. Documentaireserie.
10.30 Europäische Profile. Serie portretten.
11.00 Kopfbal. Spelprogramma.
11.30 (TT) Die Sendung mit der Maus. Informatief kindermagazine.
12.00 •• Presseclub.
12.45 Programma-overzicht.
12.47 Tagesschau.
13.10 Weekoverzicht EINS PLUS.
13.15 Musikstreifzüge. Schwäbische Musik der Romantik.
13.45 Drei Dschungeldetektive. Pop-perspectie.
14.15 Xerxes. Serie. Afl.4.
14.45 Next stop Europe. Serie toeristische programma's.
15.05 Sport extra. Met Skien om de Wereldbeker: Slalom voor heren vanuit Kranjska Gora; Worldcup ski-springen vanuit Sapporo; Bundesliga handbal.
17.00 ARD-Ratgeber: Geld.
17.30 Bilder aus der Wissenschaft. Wetenschappelijk magazine.
18.00 Tagesschau.
18.05 •• Lieder zum Advent.
18.10 Sportschau.
18.40 (TT) Lindenstrasse. Duitse serie.
19.09 Die Goldene 1.
19.10 Weltspiegel. Reportages van buitenland-correspondenten.
19.50 Sportschau-Telegramm.
19.58 Programma-overzicht.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 (TT) Tattort: Falsche Liebe. Misdaadfilm van Susanne Zanke.
21.49 Tagesthemem-Telegramm.
21.50 Die Feuerwehr hilft - vorbeugen muss du.
21.55 Kulturweltspiegel. Cultureel magazine.
22.25 Tagesthemem.
22.40 Heinrich Böll - eine deutsche Erinnerung. Portret van deze Duitse schrijver.
00.10 La Paloma - Seemannsgeschichten. Documentaire over Duitse zeelieden.
01.40 Tagesschau.
01.45-01.50 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.

Duitsland 2

08.38 Programma-overzicht.
08.40 Hollywood, Hollywood. Documentaireserie.
09.10 Anders fernsehen 3sat.
09.15 Zur Zeit. Magazine.
10.30 Eucharistieviering.
11.55 Wenn ich sonntags in mein Kino geh... Documentaire.
12.00 •• Das Sonntagskonzert.
12.45 heute.
12.47 Sonntagstreff.
13.15 Damals. Vor vierzig Jahren.
13.30 Siebenstein. Poppenserie.
13.55 Comic-stars gegen Drogen. Bekende tekenfilmfiguren leren kinderen NEE te zeggen tegen drugs.
14.20 Karfunkel. Duitse serie.
14.50 •• Horch was kommt von draussen her.
15.35 Von Chicago zum Pazifik. Reportage over de legendarische Route 66.
16.20 Aktion 240. Balans.
16.25 heute.
16.30 Tele-Motor. Auto- en motormagazine.
17.00 ZDF Sport extra.
18.00 •• Das Vokalensemble der Capella Cracoviensis singt zur Weihnacht. Kerstliederen.
18.15 Die leere Wiege. Glücklose Schwangerschaft.
18.57 Programma-overzicht.
19.00 heute.
19.10 Bonn direkt.
19.30 Abenteuer und Legenden - Die wahren abenteuer des Charlie M. Serie.
20.15 Das grösste Fest des Jahres. Kerstspecial met afleveringen van de volgende Duitse series: Zwei München in Hamburg; Mit Leib und Seele; mit Günter Strack; Liesel Christ e.a.; Forsthaus Falkenau; met Christian Wolff; Anja Kruse e.a.; Der Landarzt; met Christian Quadflieg; Gila von Weitershausen e.a.; Die Schwarzwaldküsten; met Klaus Jürgen Wussow; Gaby Dohm e.a. (herh.).
21.45 heute.
21.50 (TT) ZDF Sport extra. Voetbal: Uruguay - Duitsland, vanuit Montevideo.
23.55 Das Schlitzohr vom Highway 101. Italiaanse speelfilm uit 1982 van Bruno Corbucci.
01.10 heute.

Duitsland 3 West

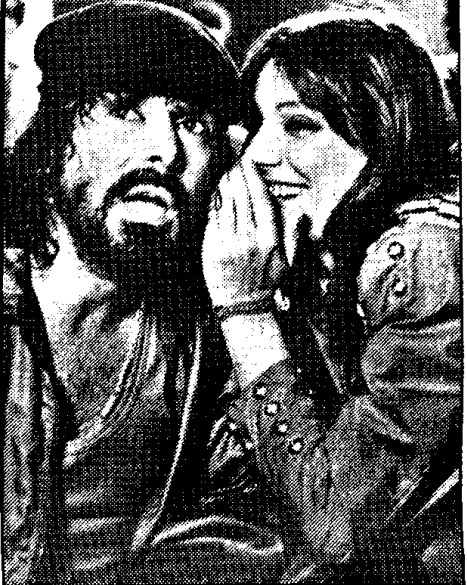
09.00 Cursus Engels voor gevorderden. 09.30 Cursus-informatie. 10.00 Cursus psychologie. 10.30 Cursus geschiedenis. 11.00 Die Falls Road in Belfast, documentaire. 12.45 Teubden, Basare und Paläste, reisreportage. 13.15 Europa-Magazin. 13.40 West 3 aktuell. 13.45 Kolonialwaren, serie. 14.00 Montparnasse, serie. 14.45 Marienhof, Duitse serie. 15.35 Zum Tanzen geboren: Susanne Horn. 16.05 Eine Welt für alle - Künstler für eine Welt. 16.15 Die deutschen Schlagerparade. 17.00 WDR-Treff: Europa und die Medien - ein mediales Europa. 18.00 Aktuelle Minute. 18.01 Katja und die Gependster, serie. 18.30 Delphingeschichten. 18.58 Programma-overzicht. 19.00 Aktuelle Stunde. 20.00 (TT) Fussbroich, serie. 20.30 Im Westen alles nach Plan, documentaire. 22.20 West 3 aktuell. 22.30 Capital city, Engelse serie. 23.20 Zum 75. Geburtstag von Heinrich Böll. 00.00 Granny's is, Engelse film. 00.57 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

07.55 Denkanstöße. 08.00 Russisch bitte! 08.30 Cursus toegepaste wiskunde. 09.00 Cursus Engels voor gevorderden. 09.30 Voorlichtingsprogramma. 10.00 Cursus psychologie. 10.30 Cursus geschiedenis. 11.00 Musik um elf. 12.00 Die Philosophie eines Physikers. 12.45 Fred Kraus - 80 Jahre jung. 14.15 Marienhof, Duitse serie. 15.05 Nikky und Mary - Die 5-Minuten-Ehe, Amerikaanse speelfilm uit 1986. 16.30 Zeiträume. 17.15 Leute, Leute. 18.00 Die Herzielen. Portret. 18.30 Das Südwed-Journal aus Rheinland-Pfalz. 19.00 Die Deutsche Schlagerparade. 19.45 Das war einmal... 1961, terugblik over een jaar met Alfred Adabi. 20.15 Jardin des Plantes. Reportage over deze botanische tuin in Parijs. 21.00 Aktuell. 21.05 Das Herz Spaniens, reportage over Caceres. 21.50 Flutlicht. Sportmagazine. 22.45 Wortwechsel. Martin-Jochen Schulz interviewt schrijfster Irene Dische. 23.30 Weisses Fleck. 00.15 Aktuell. 00.17 Non-Stop-Fernsehen.

RTL-plus

06.00 Li-la-launeland. Kinderprogramma.
08.00 Li-La-Launebär.
08.30 Hanna Barbera-Party.
09.55 Kunst und Botschaft.
10.00 Der Mann aus Atlantis.
11.00 Die Himmelhunde von Borogor. Amerikaanse avonturenserie.
12.00 Es weihnachtet sehr. Volksmuziekprogramma.
12.30 Tropical heat. Amerikaanse serie.
13.30 Der Drachentöter. Amerikaanse fantasy-film uit 1981.
16.00 Das A-Team. Amerikaanse serie.
17.00 Der Grosse mit seinem ausserirdischen Kleinen. Italiaanse komische speelfilm uit 1978. Sheriff Craft gelooft er niets van het bericht dat er een UFO is geland totdat hij een jongeman met buitengewone kwaliteiten ontmoet, die zich voorstelt als het buitenaardse wezen 'H-7-25'.
18.45 RTL aktuell.
19.10 Ein Tag wie kein anderer. Reizquiz. Vandaag: Israël. Presentatie: Björn Hergen Schimpf.
20.15 Traumhochzeit. Spelshow met aanstaande bruidsparen. Presentatie: Linda de Brui.
21.55 Spiegel TV. Nieuws-magazine.
22.40 Prime time. Spätausgabe. Reportages. Vandaag: Ein Konzert für Tiere, Laurie Anderson in concert met Michel Waizwisch.
23.00 Happy playboy hour. Met: Playboy late night en Liebesstunden. (herh.).
00.00 Kanal 4 im Revier. Familie- en serie. Afl.: Non einmal runter.
00.25 Donnerstag bei Kanal 4. Magazine.
00.55 Eine schrecklich nette Familie. Amerikaanse serie.
01.20 Wer ist hier der Boss? Amerikaanse serie.
01.50 Das A-Team. Amerikaanse serie. (herh.).
02.45 Hans Meiser Show. Talkshow met gasten. (herh.).
03.45 Explosiv - Das Magazin. (herh.).
04.10 Gute Zeiten, schlechte Zeiten. Serie. (herh.).
04.40 After hours.
05.10 Elf 99. Live magazine. (herh.).

● Tomas Milian en Viola Valentino in 'Delitto Sull'Autostrada'. (Duitsland 2 - 23.55 uur).

SAT 1

06.25 ran. 06.50 Quär beet. 10.35 Skandal in Palm Beach. Die Pulitzer Story. (herh.). 12.20 Kino news. 12.35 So gesehen. 12.40 Nieuws. 12.45 Bleib gesund. 13.15 Macht hoch die Tür. 13.20 Witta Pohl geht zu den Kindern dieser Welt. 13.50 Raumschiff Enterprise, Amerikaanse sf-serie. 14.50 Black - Der schwarze Blitz, Canadees/Franse avonturenserie. 15.20 Spiderman - Der Spinnenmensch, Amerikaanse misdaadfilm. 17.00 Macht hoch die Tür. 17.05 Tarzan. 17.30 Die Abenteuer des jungen Indiana Jones, Amerikaanse avonturenserie. 18.30 ranissimo. 19.20 Nieuws. 19.30 Glücksrad-Show. 21.00 Die goldene Hitparade der Volksmusik. Muziekprogramma. Presentatie: Ramona Leiss. 22.00 Talk im Turm. Talkshow met Erich Böhme. 23.20 Nieuws. 23.25 Funf vor zwölf. Milieureportage. 23.55 Spiderman - Der Spinnenmensch (Spiderman). Amerikaanse misdaadfilm. (herh.). 01.30 Programma-overzicht. 01.35 Sat 1 Text.

Radio 1

Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30.
 7.07 De andere wereld. 8.10 Vroege vogels. 10.05 O.V.T. 12.07 Avro Radiojournaal. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 18.10 Aktuele zaken. 19.04 Het geding. 20.04 Tony van Verre ontmoette Alexander Pola (V). 20.30 Surprise. 21.04 Appels en peren. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Volgspot. 1.02 Nocturne. 2.02 Clair-obscur. 4.02-7.00 Tussen gisteren en morgen.

Radio 4

7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws.
 7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert. 1 Australian Chamber Orch. met hoort. 12.16 il. Muz. voor cello en piano. 13.02 Diskoballet. 14.15 Het middagconcert. Rotterdam Philhar. Ork. 16.00 De Nederlandse. Muz. voor cello en piano. 17.00 Het script, hoorsp. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Cello present. 20.02 Speciale tenten à la carte. 22.00-24.00 Nieuwe muziek.

Radio 2

Elk heel uur nieuws.
 7.04 Dag en dauw. 10.04 Muziek-moziek. 11.04 Andersamen veren. 12.04 De Familie VPRO, met om 12.04 De Familie Doorsnee. 12.30 Het changement. 12.35 Een dik uur Ischa. 13.52 De wijde blik. 14.04 Zaal op zondag. 16.50 Borsthoekje. 17.04 Van 0 tot 80. 17.52 Vrije geluiden. 18.04 De oude doos, met om 18.04 Het concert. 18.30 Het radio-

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 41 Nederlandse Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196314/206/292 fax: 072-113295

WADDENEILANDEN

**Nieuwe
ekologische bungalows
op Texel**

Bungalowpark "De Witteberg". Een uniek project op basis van
ekologische uitgangspunten op een bijzonder fraaie plek in de
bossen van Texel. Vanaf 23 december kunt u de modelwoning
ter plaatse bezichtigen. De oplevering van de 36 zeer hoogwaar-
dige vakantiewoningen, zal voor het aanstaande hoogseizoen
plaatsvinden.

Prijzen vanaf /258.000,- vrij op naam.
(incl. luxe inventaris, excl. B.T.W. en/of O.B.) Uitstekende financieringsmogelijkheden.
Verwachte bruto huurobrengst: circa /34.000,- per jaar.

Informatie en verkoop: Makelaardij Eelman & van Heerwaarden
Westerstraat 94, 1791 AG Den Burg, Texel. (lid NVM)
Telefoon 02220 - 13555 • fax 02220 - 13946

*Kom kijken in de
kerstvakantie!*

Bungalowpark De Witteberg

WATERSPORT

MOTORBOOT
MAANBLAD VOOR DE KLEINE MOTORVAART
HET NIEUWE NUMMER
NU OVERAL IN DE
TIJDSCHRIFTEN-WINKEL
Een abonnement? / 65,- per jr.
Bel gratis: 06-022 42 22

MOTORBOOT
HET VAKBLAD VOOR DE KLEINE MOTORVAART

STACARAVANS in Frejus,
LA BAUME, 5 zwembaden.
Holiday Green, zwembad
van 1000 m2. Ryakcamp,
01650-64061.

RENT A TENT.
Voll. inger. bung.tenten in
Nrd. en Midd. Frankr.,
Belg., Lux. en Dld.
05765-1071.

DUITSLAND

Hotel Grossfeld
Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens
Het best geïllustreerde, luxe familiehotel in Bad Bentheim met zijn heerlijke
bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, KTV, mini-bar, telefoon.
Zwembad (30°), sauna, solarium, bowling, bar en Konditor.
Luxe 4-daags arrangement (3 n.) DM 285,- p.p.
Luxe 6-daags arrangement (5 n.) DM 440,- p.p.
Incl. elke dag gevarieerd ontbijtbuffet en culinaire diner.
Eveneens aantrekkelijke weekendarrangementen.
Hotel Grossfeld, Postbus 1208, 4444 Bad Bentheim, Duitsland.
Bel 053-353246 (NL) of 09-49 5922828 (D) voor
prospectus. Fax 09-49 59224349.

VOORDELIGE VAKANTIEWONINGEN
Een enorm aanbod van voordelige vakantiewoningen,
pensions en hotels in de bosrijke gebieden van
Duitsland voor liefhebbers van natuur, cultuur en
sportieve ontspanning. Vanaf / 230,- voor 2 pers./week
tot / 750,- voor 7 pers./week. Gratis NIEUWE gids: ADE,
afd. R. Postbus 400, 6710 BK, Ede. Tel. 08380-19563.

HOTEL MOZART *** een bijzondere ontmoeting
Gezellig en mooi gelegen t/o het fraaie landschap in Bad Bentheim.
Gratis gebruik van binnenbad, sauna e.d. Kms. met alle comfort.
3-dgs. arr. (2n.) h.p. DM 175 p.p. 6-dgs. arr. (5 n.) h.p. DM 295 p.p.
Prosp. of reserv. 05423-88177 of 09-49 5922 3128

OOSTENRIJK

10-dgse WINTERSPORTVAK. naar Rennweg, Katsberg,
26 feb. t/m 7 mrt HP / 790,-, kinderkorting. 02230-42383.
10-dgse WINTERSPORTVAK. naar Rennweg, Katsberg,
19 t/m 28 feb. HP / 890,-, kinderkorting. 02230-42383.
JONGERE VAKANTIE NAAR RENNWEG, KATSBERG
• 19 t/m 28 feb. en 26 t/m 7 mrt, maar, •
v.a. 15-18 jaar / 690,- 19-21 jaar / 790,-, incl. 02230-42383.
10 DGSE WINTERSPORTVAK. naar Berg, Karinthie van 5
t/m 14 feb. in Hotel Glocknerhof, HP, incl. 3 x 1/2 dag
langlaufles + uitrusting / 890,-, incl. 02230-42383.

**Wintervakantie
Total Weisses Ross**
Overd. zwemb. 30°C
Sauna / Rom. stoudbad
Kneippstap. met uitzicht op het meer
Tijdel. en in speciaal weekend
Romantische baden voor 2
• Live-music in oorspr. 'Rössler-Keller'
• 30 km. verzorgde gaderingen
• Sneeuwinstallatie
• Wintervandelingen
• 100 km. lopen
Familie Steuwer
Tel.: 0943-52 72 62 06
Fax: 0943-52 72 62 06
Postbus 100, 3413 AA Staphorst (Tel.)

VAN HAM REIZEN!!!

AANBIEDING
10 dgn app. BENIDORM 2 pers. incl. busreis / 295,- p.p.
4 weken app. BENIDORM 2 pers. incl. busreis / 720,- p.p.
Vertrek: • 1/1 • 4/1 • 8/1/93
Per super luxe ROYAL CLASS dubbeldeks touringcars
rechtstreeks naar de Costa Blanca.
Van Ham reizen wenst u allen prettige
feestdagen en een voorspoedig 1993
Feliz Navidad y un Prospero 1993
04780-81725 ook op zaterdag 10.00 - 16.00. Lid SGR 1673
Bij VAN HAM zit u goed ook 's-winters.

COSTA BRAVA-Blanes. GRATIS GIDS. Busreizen
Vakantiewoningen te huur.
CodaB Reizen: 050-415210.
10-17 dgn hotels v.a. / 279,-
app. v.a. / 199,-; camping
v.a. / 319,-. Boosten Reizen
lid SGR 045-227777.

ITALIË

Park Monterosso, Italiaanse Bloemenriviera.
Comfortabele, volledig ingerichte 1-3 slaapkamer
bungalows en appartementen, zwem- en kinderbad,
zonneterras. Incl. 023-285637.

ITALSOL-GARDAMEER: een fijne vakantie aan het meer
in onze vak.huizen of op onze unieke park RIAL. Eigen
strand, zwembaden, vele sportmogelijkh. en animatie-
progr.: Ned.beheer. Incl.: ITALSOL, Bakensbergweg
176, 6814 MR Arnhem. Tel: 085-420774 (fax 513311).

TSJECHOSLOWAKIJE

PRAAG 8 dgn bus hotel t/o / 300,- Verhuur kamers en
app. WINTERSPORT in Reuzengebergte en Tatra, bus
en hotel / 450,- MEVO REIZEN Houten 0525-1547.
Vak.huizen heel Tsjech
PRAAG: pens./app. / 25.
B.o.B. Travel 02290-39762.

HONGARIJE

POESTA REISWINKEL. De grootste Hongarije specialist
heeft vak.huizen, campings, pensions, hotels, vlieg-
tickets, pendelbus, touringcarre. 15 daagse rondreis
met eigen auto langs pensions v.a. / 425,- p.p. NIEUW:
Fietsvak. 7 dagen v.a. / 156,- p.p. Folder: 055-412114.

DENEMARKEN

**...dat is geen sprookje,
dat is DENEMARKEN!** De moet u
zich thuis voelen!
TROLL TRAVEL, de Deense vakantiewoningenspecialist, biedt u een
ruime keuze uit meer dan 6000 woningen, verspreid over
Denemarken. Er is leu genoeg, maar boek dan wel vroeg!
Vraag de uitgebreide catalogus aan en reserveer bij
TROLL TRAVEL bv (lid ANVR-Reisorganisatoren
en Stichting Garantiefonds Reizigers).
Tollernaplein 8, 3332 PB ZWIJNDRECHT.
Telefoon 078-191700 of 19595. Telefax 078-391549
Winnar "Little Mermaid Travel Award" 1992.

DENEMARKEN

Vakantiehuisen/Korte trips Kopenhagen.
Houten 0525-1547.

Vraag naar onze winter- en zomergidsen.
Bij DE Denemarkenspecialist

INFO SKANDIC lid ANVR/SGR 1323

Pottbakkersrijke 14, 9718 AG Groningen. 050-143200.

KEUS UIT RUIM 20.000 VAKANTIEWONINGEN, ook HOTELS, VAKANTIEPARKEN en AUTOREIZEN

4 DAGEN DENEMARKEN

Kéuze uit div. LUXE HOTELS, o.a. in Sønderborg,
Aarhus, Faborg en Kopenhagen, half-pension (ont-
bijt + diner), alle kamers met eigen douche en toilet.
2 VOLWASSENEN: SLECHTS HFL.
2 kinderen: 600,-
t/m 6 jaar GRATIS.
7 t/m 12 jaar 50,- per overnachting
op de kamer van de volwassenen

SPECIALE PRIJS bij 4

OOK VERZORGEN WIJ: VIS-, GOLF- en FIETSVAKANTIES
MET VERBLIJF IN HOTEL OF VAKANTIEWONING
Vraag tegen portokosten het
uitgebreid infopakket aan.
Dansk Feriehús
Bookingburo Holland
Hoofdweg 99
9681 AC Midwoude
Telefoon 05975-1416
RESERVEER RECHTSTREEKS, ZONDER RESERVERINGSKOSTEN
RESERVEER NU - ER IS NIET VOL OP KEUS!
Aangesloten bij Stichting Garantiefonds Reizigers

• ONBETWIST DE DENEMARKEN SPECIALIST! •

GRIEKENLAND

Zomer '93 CORFU en SAMOS vak. woningen en
pensions 2-8 p. alle vlak bij zee v.a. / 145,- p.w. Evt. ook
vlucht v.a. / 540,- p.p. Vraag gratis brochure
ROSS HOLIDAYS 05608-10019 lid SGR.

AZIË

Aktieve rondreis INDIA/NEPAL 25 dgn. v.a. / 2895,-
Rondreis Thailand 27 dgn. / 2495,-
Incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata.
Folder? Djoser 071-126400. Lid SGR.

ASHRAF

Organiseert 3 tot 8 wkse en
20 tot 35 wkse avontuurlijke
reizen, we overnachten in
kleine gezellige hotels en
reizen in kleine groepjes
(12 of 17).
Je hebt veel eigen inbreng.
Azië Afrika
Latijns Amerika
Bel voor onze folder!
ASHRAF 020-6232450.
Lid VAR/SGR.

SPANJE

BROCHURE MONTEMAR '93 IS UIT!

10-13-14-17 dagen per luxe touringcar naar de Costa
Brava. Gratis brochure: Van Hulst Montemar Reizen,
Vestdijk 135, 5611 CB Eindhoven of bel
040-122363.

ASRUF

Organiseert 3 tot 8 wkse en
20 tot 35 wkse avontuurlijke
reizen, we overnachten in
kleine gezellige hotels en
reizen in kleine groepjes
(12 of 17).
Je hebt veel eigen inbreng.
Azië Afrika
Latijns Amerika
Bel voor onze folder!
ASHRAF 020-6232450.
Lid VAR/SGR.

EGYPTIE

Aktieve rondreis EGYPTIE 15-22 dgn. v.a. / 1545,-
vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Fol-
der? Djoser 071-126400 Lid SGR.

EGYPTIE

Aktieve rondreis EGYPTIE 15-22 dgn. v.a. / 1545,-
vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Fol-
der? Djoser 071-126400 Lid SGR.

EGYPTIE

Aktieve rondreis EGYPTIE 15-22 dgn. v.a. / 1545,-
vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Fol-
der? Djoser 071-126400 Lid SGR.

EGYPTIE

Aktieve rondreis EGYPTIE 15-22 dgn. v.a. / 1545,-
vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Fol-
der? Djoser 071-126400 Lid SGR.

EGYPTIE

Aktieve rondreis EGYPTIE 15-22 dgn. v.a. / 1545,-
vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Fol-
der? Djoser 071-126400 Lid SGR.

NOORD-HOLLAND

ST. MAARTENSZEE/PETTEN T.H. Bungalows en app.
a/z in div. parken, nabij subtr. zwemb. Tel. 02246-1596.

ZEELAND

T.H. PART. BUNG'S OP SCHOUWEN-DUIVENLAND, a.h.
Grevelingenmeer, enk. min. v. Noordzeestrand. Voorde-
lige arrangementen. Info. 01119-1866 of fax 1355.

OOST-ZEEUWS- VLAAN-
DEREN! Nieuw hotel! Arr.
3 overn., HP / 195,- p.p., 2
pers. kamer, huurfiets gra-
tis. Gem. Hulst 01143-5222.

LIMBURG

GEZINSCAMPING 'De Ruige Hoek' verw. zwem- speel-
baden, speeltuin, tennisbaan, reer. team. Ook t.h. 5-pers.
chalets. Maasbree (bij Venlo) 04765-2360.

LANDGRAAF Z-LIMBURG "DE BOUSBERG"
Vrijst. bung's v.a. / 240,- p.w., 55+ korting. Kamperen
v.a. / 85,- p.wk. ANWB*** Zwemb. speel-, tennis, en
volop recreatie. Info. 045-311213.

MEER DAN ALLEEN MAAR KAMPFEREN
Op gezinscamping bij uitstek aan de rand van het
heuvelland. naturbad met strand en ligwelden, vis-
steigers, roeien, waterfietsen, klimmuur, tennis, jeu de
boules, midgetgolf, jeugdhoek, kantine, supermarkt,
evenementen en activiteitenprogramma.
Eventueel fietsverhuur, speciale arrangementen. In voor- en
nachtsessies. Ook voor groepen. Tel. 045-311213.

BEL VOOR GRATIS FOLDER 04499-2900.
Recreatiepark Hommelheide, Hommelweg 2, Susteren.

**Welkom in
recreatieoord De Berck**
• badhuis • zwembad • tennis • golf •
• sportvelden • speeltuin •
• horeca • kantine • supermarkt •
• recreatieve activiteiten •
• accommodatie •
Bel voor meer informatie: De Berck
Baarlo (L) Tel. 04707 - 1547.

VAKANTIEWONINGRUIJ

Zonder dat u meteen forse bedragen voor een hotel,
bungalow of appartement moet betalen: toch genieten van
een vakantie in een andere omgeving? Eenvoudig!
Door vakantiewoningruil kun je er eens vaker tussenuit.
Het IWB regelt ALLES voor u, ook als u alleen oppas voor
uw woning zoekt. Schrijf of bel voor info:
IWB, Postbus 301, 8160 AH Epe. Tel. 05780-14235.

JONGERENVAKANTIES

CIRKEL: de betere jeugdvakanties in binnen- en
buitenland: 8-20 jaar. Volledig verzorgd met
begeleiding. Gratis brochure? Bel 06348-2300!
Ook jeugdsportvakanties in de kroket!

BELGIË LUXEMBURG

STA-CARAVANS te huur in de Ardennen, al v.a. / 200,-
p.w. al-in. Geen winter verhuur. Incl. 04458-1596.

FRANKRIJK

Bel nu voor de nieuwe gids: "Campingvakanties France
1993" wij reserveren uw plaats, stacaravan of bungal-
owtent. CAMPING CONTACT 02507-14746 en 13773.

Bretagne Normandië Midd. Zee 1993. Goedverzorgde
woningen. Nu nog volop keus. Interzon-Vak. 080-241064.

SEJOUR EN FRANCE. Gratis gids. Vakantiewoningen
Frankrijk 1993. Bel nu 085-257800. Lid SGR.

CÔTE D'AZUR. Baai van St. Tropez t.h. nieuwe stacarav-
an op **** camping met groot zwemb. 900 m. v.a.
strand en stacaravans in Fréjus op **** camping met
zwemb. tennis. Gratis folder Carazur 077-549178/51717

DORDOGNE **** camping, Ned. gespr. zwembad/tennis-
baan/restaurant. T.h. luxe STACARAVAN. 05720-55925.

RECR. ONROERENDGOED

De Vlietlanden
Bungalowpark De Vlietlanden
Droge Wijksweg
te Onderdijk
(gemeente Wervershoof)

**WATERBAD EN ZONBAD
RONDVAART DOOR DIT
FRAAIE GEBIED**

* EERSTE KERSTDAG GESLOTEN *

**prijzen v.a.
fl. 175.500,- v.o.n.
incl. eigen grond**

Bel voor informatie of DOCUMENTATIE
02288-1491/0423 of BEZOEK ONS.
WIJ ZIJN ELKE DAG AANWEZIG VAN
11.00 TOT 17.00 UUR.
U KUNT 3 MODELWONINGEN BEZICHTIGEN.

AMELAND EN Terschelling, t.h. mobiele bung.'s en

stacaravans, voll. inger. Incl. 05180-1206 (niet op zondag)

RECREATIECENTRUM BOOMHIEMKE, stacaravans en

luxe bungalows te huur. Hollum, Ameland. 05191-4052.

Texel, even er tussen uit

Book nu een weekend of midweek lekker weg op
5-sterren bungalowpark of in luxe appartement
California. Nog enkele mogelijkheden met Kerst.

Vakantiecentrum De Krim, 02220-16275.

●● LAST-MINUTE BOEKING ●●

(alleen geldig van 4/1 tot 19/2 '93).
ERSCHELLING, even uitwaaien op ons eiland
ongev. 400 m. strand in bos van duinen. Na de drukke feest-
dagen even tot u zelf komen in één van onze gezellige lux-
gerichte boerderijtjes. Nog enkele weekenden +
midweeken vrij. Aarzel niet en boek vlug voor een paar
leukste dagen van de week. Tel. 05620-8541 • overdag
tussen 10.00-15.00 uur, s' avonds 21.00-22.00 uur.

GRONINGEN

Ondanks tijdens de feestdagen Groningen vanuit het
BOSHOTEL in DELFZIJL. Slapen en eten boven zee:
het is Europees! Speciaal Kerstarr. Info: 05960-12636.

FRIESLAND

Camping Het GOUDMEER. Uniek gel. rondom een meer.
stacaravans t.h., gratis vervoer stacarav., recreatie team
v.w. kamp. - 10% korting. Oostervolde 05180-88281

VRIJST. BUNG. 4-8 P. in de bosrijke omgeving van

aan de rand van de heide. Ook voor groepen. Tel. 045-311213.

Een Ballonvaart

Boven moor Friesland!
LOETSJER - Jour
Tel.: 05138-13097.

DRENTÉ

HET TIMMERHOLT KOOPT VOOR 3 MILLE KINDERPOSTZEGELS!

Westerbork: Als u nu onze nieuwe brochure aanvraagt,
krijgt u gratis de beste mogelijkheid in huis voor een
fantastische vakantie in 1993! En daarbij steunt u de
Kinderpostzegelactie! Bestel of bel nu: 05933-32641.

OVERIJSSEL

KERST IN SALLAND

Speciale arrangementen op het vernieuwde
Bungalowpark "De Luitenberg".
● RECREATIEPARK "DE LUITENBERG" ●
LUITENBERG (GEM. RAALTE) Tel.: 05724-1405.

HOLTEN MET DE HOLTERBERG

VAKANTIE-OORD DE LINDENBERG. Vraag gratis folder
over de 33 vrijst. in het bos gel. bung. met alle comfort
zale id.v., kantine, speeltuin, midgetgolf, verw. zwembad,
waaier, enz. 50 + voor en nasez. belangrijke
korting. Borkeldweg 57, 7451 TA Holten, 05483-61364.

CHAMEN 4-8 p. bungalows

Ook midweek en weekend
v.a. / 180,- 05291-52926.

GELDERLAND

Vakantiev. Vaassen, "DE BOSRAND" T.H. NIEUWE LUXE
APPARTEMENTEN met openh., kl.v., bubbelbad ect. +
zwemb. verw. zwemb., tennisb., fietsverh., 05788-1343.

4 dagen WINTERARR. v.a. / 165,- p.p. HP

Bezoek aan de 1000 jaar oude, gratis sauna, tennis,
midgetgolf. Bij sneeuw LANGLAUFEN.
Postbus 100, 3413 AA Staphorst (Tel.)

Gezellig vertoeven in de Achterhoek

Tel. huur op ons BUNGALOW-KAMPEERPAK 4-8 pers.
bungalows of chalets (reeds vol met kerst en de periode
tot 7 t/m 13/8-93). Op ons park vindt u o.a. SUBTRO-
PICAL ZWEMBAD, cafe/bowling-restaurant-super-
markt-tennisbanen-sauna-verw.-buitentent-solarium-
massa-hairstyling-vis/roei/vijvers. Reservering
KAMPEERPLAATSEN mogelijk. Folder op aanvraag.

MARVELD RECREATIE

Elshofweg 6, 7141 DH, Groenlo Tel. 06440-61638.

ZUID-HOLLAND

HOTEL DE BRANDING IN NOORDWIJK AAN ZEE heeft
aan spec. 3 dgs OUDJAARSARR. voor / 250,-. Kind-
togen kart. De oudejaarsavond is geheel verzorgd bij
de prijs inbegrepen. Fam. Scholten Tel. 01718-12423.

NOORD-HOLLAND

HET MOOISTE DEEL VAN DE NOORDZEEKUST

nergens in Nederland zijn
de duinen hoger en breder,
is het strand zo wit
en schoon.

nergens vinden duinen,
bosw., vijken en
polders elkaar
in zo'n
wijde panorama.

VV SCHOOL-
GROET - CAMPERDUIN 02208 - 1504 - 1423
VV BERGEN AAN ZEE 02208 - 12124 - 12400
VV EGMOND AAN ZEE 02208 - 1382

35 KM BOVEN AMSTERDAM

INDONESIË

INDONESIË TOURS '93/'94

De nieuwe brochure van de Indonesië specialist
bij uitstek ligt voor u klaar! 132 pagina's kleurrijke
informatie over onze VOLLEDIG VERZORGD
rondreizen, inclusief alle maaltijden, excursies en
Nederlandse reisleiding. Tevens hebben wij in
programma rondreizen opgenomen naar India,
Nepal, Thailand, Maleisië, Sri Lanka en China.

INFORMATIEVE DIA-PRESENTATIES INDE

Iedere zaterdag dia-presentaties in Heemstede.
Ook komen wij in het land met onze diashow
en wel in:

Eindhoven 02/01, 17/01 en 30/01,
Maastricht 31/01, Heerlen 31/01,
Venlo 07/02

Komt u ook? Bel ons even: 023 - 339151.
Vraag de brochure aan bij uw ANVR-reisburo of

VAKANTIE & RECREATIE

ANGEBOTE ABFLUGHAFEN DÜSSELDORF

Urlaub mit JAHN REISEN immer ein Gewinn für Sie!

GRAN CANARIA
Hotel Catarina *****
Playa del Ingles
2 Wo. HP ab DM 1619,-

TENERIFFA
Hotel RIU Interpalace *****
Puerto de la Cruz
2 Wo. HP ab DM 1830,-

GRAN CANARIA
App. Casas Pepe *****
2 Wo. U (Beleg. 3 Pers.)
ab DM 1295,-

FUERTEVENTURA
IBEROTEL Olivia Beach *****
Carrajejo
2 Wo. UF ab DM 1976,-

LANZAROTE
PRINSOTEL La Galea *****
Costa Teguiise
2 Wo. HP ab DM 1720,-

LANZAROTE
App. Albatros Club *****
Puerto del Carmen
2 Wo. U (Beleg. 3 Pers.)
ab DM 998,-

TENERIFFA
Hotel Gala *****
Playa de las Americas
2 Wo. HP ab DM 1734,-

FUERTEVENTURA
Bung. La Paz *****
Costa Calma
2 Wo. U (Beleg. 3 Pers.)
ab DM 954,-

ALLE FLÜGE MIT LTU

★ Wij spreken Nederlands ★

Alle Preise pro Person inkl. LTU-Flug ab/bis Düsseldorf. Wir freuen uns auf ihren Besuch!

Intertravel Reisebüro VOHN
Dammstraße 6, Herzogenrath, ☎ 0949-2406/2549-2747-7738

VAKANTIE & RECREATIE

ANGEBOTE ABFLUGHAFEN DÜSSELDORF

URLAUB UNGLAUBLICH GÜNSTIG

DIE NEUEN TRANSAIR-KATALOGE SIND DA! MIT LTU AB DÜSSELDORF

BULGARIEN/SEEBAD ALBENA
HOTEL WICHREN *****
2 Wo. UF/DZ mit Balken Air, ab 679,-

GRIECHENLAND
CHALKIDIKI
HOTEL BELVEDERE *****
2 Wo. UF/DZ ab 909,-

FUERTEVENTURA
CORRALEJO/APTS. GRANADA *****
2 Wo. UF/2 er Bel. ab 889,-

IBIZA/TALAMANCA
HOTEL SIMBAD *****
2 Wo. UF/DZ ab 999,-

TÜRKEI/DALAMAN
HOTEL BLUE RAINBOW *****
2 Wo. HP/DZ ab 1064,-

SAN ANDRÉS
HOTEL COCO PLUMP BEACH *****
2 Wo. U/DZ ab 2119,-

TRANSAIR
Urlaub für Preisclervere

Kataloge, Beratung und Buchung bei:

Reisebüro

VOHN

Dammstraße 6
Herzogenrath
09-492406/2549
Fax 24062549

F16;

Zestien gulden kost het u om donateur te worden van AMREF/Vliegende Dokters. Voor dat geld vliegen we. Tot in de verste uithoeken van Afrika. Om mensen hulp te bieden die anders geen enkele medische zorg zouden krijgen. Stort nu f16,-, maar meer mag ook, t.n.v. AMREF/Vliegende Dokters, Voorschoten. In ruil krijgt u onze Nieuwsbrief. U zult dan merken dat een Cessna zeker geen F16 is. Maar onze organisatie wel degelijk een geoliede machine. Als we vechten, dan vechten we voor levens.

AMREF/Vliegende Dokters

WORDT DONATEUR GIRO 487600

Unieke ideeën in leer

Want tenslotte zijn kleinlederwaren het geschenk bij uitstek, als u met de Feestdagen iets wilt geven dat blijvend van waarde is!

CASTELIJN & BEERENS

A4 tas 225,-
Overslag met slot 95,-
Enveloppen 150,-
Bill-Fold 44,-
Agenda met ruimte voor creditcards 56,-
Portefeuilles Vanaf 35,25
Schouder tas met ritssluiting 275,-
Portefeuille 175,-
Schouder tasje in diverse maten. Vanaf 170,-
Damesportemonnaie met beugel 63,-
Damesportemonnaie 95,-
Schouder tasje met ritssluiting 52,50
Pen-etui 96,25
Ruime lederen bijoudoos met 3 lades. Verkrijgbaar in de kleuren zwart, en bordeaux 109,50
Kunststof uitvoering v.a. 69,50
Bill-fold hoog model geschikt voor rijbewijs, OV-kaart en creditcards 38,75
Bill-fold v.a. 37,75
Damesportemonnaie met beugel v.a. 39,75
A4 tas. Speciale prijs 244,-
Damesportemonnaie met ritssluiting 42,50
Schouder tasje met handgreep in twee maten. 156,- en 186,-
Oyster limited edition. Kofferset met wielen in kleur zwart. Formaat 68 cm 179,-
75 cm 199,-
Schouder tasje 117,50
Hoog schouder tasje 129,-
Attache-koffer type 200. Dubbel A4. 10 cm diep. 14 cm hoog. 129,-
Bijpassende beautycase 109,-
Heren-polstar 35,-

BURKEL'S LEATHER HOUSE

Samonite

3000 PIEKEN KADO.

Als u op de valreep nog zo'n 3000 keiharde guldens wilt verdienen, moet u zich nu gaan haasten. Want tot 1 januari 1993 krijgt u bij aankoop van 'n Fiat Uno, Tipo of Tempra, voor uw huidige auto een inruilprijs die circa 2000 gulden boven de ANWB/Bovag-koerslijst ligt.

En bij financiering door Fiat betaalt u een jaar lang 0% rente. Dat levert u rond de 1000* gulden op. Uw totale voordeel: zo'n 3000 gulden.

TOT 3000 GULDEN VOORDEEL TIJDENS DE EINDEJAARSSHOW BIJ DE FIAT-DEALER.

* Op basis van een gefinancierd bedrag van f 13.500,- voor 12 maanden tegen een effectieve rente van 14,5%.* Op basis van een gefinancierd bedrag van 75% van de cataloguswaarde met een minimum van f 6.000,- en een maximum van f 13.000,-. Om van deze aanbiedingen gebruik te maken, dient uw nieuwe Fiat vóór 15 januari 1993 op kenteken Deel II geregistreerd te zijn. De Uno Team is van deze aanbiedingen uitgesloten. Zolang de voorraad strekt. Financiering via Fiat Credit Nederland op basis van huurkoop tegen de gebruikelijke voorwaarden.

AUTOBEDRIJF KLANKSTAD B.V.
KERKRADE, KAALHEIDERSTEENWEG 185, TEL. 045 - 41 39 16

AUTOMOBIELBEDRIJF CREUSEN B.V.
HEERLEN, PARALLELWEG 34, TEL. 045 - 74 21 21

AUTOMOBIELBEDRIJF H. SCHOBLEN
BRUNSSUM, TEGELSTRAAT 3, TEL. 045 - 25 06 75

Fruma
Opvallende kwaliteit in leer
FRUMAU LEDERWAREN, GELEENSTRAAT 16 HEERLEN, TEL. 045 - 71 31 31

Notaris A.L.J.M. Muris**te
Kerkrade**

zal op donderdag 14 januari 1993 's middags om 15.00 uur op verzoek van zijn opdrachtgever in café Kloth, Chevremontstraat 68 te Kerkrade, in het openbaar bij opbod en afslag ex. artikel 3:268 van het Burgerlijk Wetboek, verkopen:

WOONHUIS

met kantoor, berging, ondergrond, erf, tuin en verdere aanhorigheden, staande en gelegen te 6463 CK Kerkrade, Chevremontstraat 36, kadastraal bekend als gemeente Kerkrade, sectie G nummer 993, groot 6,95 are.

Het pand omvat: kelder, begane grond: hal, woonkamer, keuken, kantoorruimte, 1e verdieping: 3 slaapkamers, 2e verdieping: doucheruimte, toilet, zolderkamer, bergzolder.

Aanvaarding: koper kan na betaling van de koopsom met de grosse der akte der veiling ontruiming van het gekochte bewerkstelligen.
Betaling: de koopsom dient te worden voldaan uiterlijk op 25 februari 1993.
Bezichtiging: in overleg met genoemd notariskantoor.

Terzake van de onderhavige veiling, zijn van toepassing de Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1992 van de Koninklijke Notariële Broederschap. Belanghebbenden kunnen tot uiterlijk 30 december 1992 middels een aan het notariskantoor gericht schrijven een bod op het pand uitbrengen. Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen bij genoemd notariskantoor, Gruppellostraat 6 te Kerkrade, tel. 045-457251.

KERKRADE

De notarissen J.L.Th. Oostwegel en mr. P.W.H.A. Ritzen te **Kerkrade-West** zullen op donderdag 21 januari 1993 des namiddags om 15.00 uur in de Harmoniezaal 't Trefpunt te Kerkrade-Haanrade, Meuserstraat 133 in het openbaar ex artikel 3:267 Burgerlijk Wetboek bij opbod en afslag in een zitting verkopen: **gemeente Kerkrade** het woonhuis met verdere aanhorigheden, ondergrond, erf en tuin staande en gelegen aan de Haanradestraat 37 te Kerkrade, kadastraal bekend als gemeente Kerkrade, sectie L nummer 759, groot vijf aren en vijf en zestig centiares.

Aanvaarding: eventueel te bewerkstelligen met de grosse van de akte van veiling.
Betaling van de koopprijs: uiterlijk 15 maart 1993.

Bezichtiging: in nader overleg met genoemd notariskantoor.
Van toepassing zijn de Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1992 van de Koninklijke Notariële Broederschap met inachtneming van de wijzigingen daarop zoals opgenomen in de akte van veiling. Schriftelijke biedingen kunnen tot 14 dagen voor de datum van veiling worden uitgebracht bij genoemd notariskantoor.

Nadere informaties: ten kantore van voornoemde notarissen, Willem Sophiaplein 10 te Kerkrade-West, telefoon 045-411945.

**Te koop Heerlen, Nieuw Welten
Prof. van Itersonstraat 180**

Woonhuis met parketvloer ± 45 m², 3 slaapkamers, zolder mogelijkheid tot 4e slaapkamer, garage, tuin op zuid-westen. Prijs f 239.000,- k.k. Int. 045-712971.

ELSLOO-STEIN

De notarissen Poeth & Voncken te Stein zullen op donderdag 21 januari 1993 om 15.00 uur in café De Dikke Stein, Julianastraat 3 te Elsloo, ex art. 3:268 BW in het openbaar, bij opbod en afslag, in een zitting verkopen:

de DISCO: KO-KOMO

met bijhorende woning en tuin, Kaakstraat 46 te Elsloo C 3215, gr. 12.15 a.

Indeling disco: entree, discoruimte met bar gelijkvloers en op eerste verdieping, aparte bar, toiletten, voorraadruimte en bijkeuken.

Indeling woning: woonkamer, open keuken, 3 stuks kamers, badkamer met ligbad en v.w., zolder, c.v.-gas en geiser, kelder.

Betaling: uiterlijk 4 maart 1993; gegadigden moeten bij de veiling bankverklaring met betrekking tot hun financiële goedheid kunnen overleggen.

Bezichtiging: na afspraak met het notariskantoor.

De Algemene Veiling Voorwaarden Onroerend Goed 1992 zijn van toepassing, voor zover daarvan in de akte niet wordt afgeweken.

Tot uiterlijk 7 januari 1993 om 09.00 uur kan bij het notariskantoor op het te veilen object een schriftelijk bod worden uitgebracht.

POETH & VONCKEN
NOTARISKANTOOR

Sanderboutlaan 70 te Stein
046-332046

**UBACH OVER WORMS/
LANDGRAAF**

De notarissen J.L.Th. Oostwegel en mr. P.W.H.A. Ritzen te **Kerkrade-West** zullen op vrijdag 22 januari 1993 des namiddags om 15.00 uur in café Simons, Kerkstraat 16 te Ubach over Worms/Landgraaf, in het openbaar ex artikel 3:267 Burgerlijk Wetboek bij opbod en afslag in een zitting verkopen: **gemeente Ubach over Worms:** het appartementsrecht nummer 2, rechtgevend op het uitsluitend gebruik van de woonkamer met open keuken, kast, badkamer, twee slaapkamers, balkon, centrale verwarmingsruimte, toilet, gang en berging in het souterrain, plaatselijk bekend Eygelslovenweg 2c te Ubach over Worms, gemeente Landgraaf, kadastraal bekend gemeente Ubach over Worms, sectie E nummer 430 A2.

Aanvaarding: eventueel te bewerkstelligen met de grosse van de akte van veiling.

Betaling van de koopprijs: uiterlijk 15 maart 1993.

Bezichtiging: in nader overleg met genoemd notariskantoor.

Van toepassing zijn de Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1992 van de Koninklijke Notariële Broederschap met inachtneming van de wijzigingen daarop zoals opgenomen in de akte van veiling.

Schriftelijke biedingen kunnen tot 14 dagen voor de datum van veiling worden uitgebracht bij genoemd notariskantoor.

Nadere informaties: ten kantore van voornoemde notarissen, Willem Sophiaplein 10 te Kerkrade-West, telefoon 045-411945.

WOONHUIS TE HOENSBROEK

De Notarissen Prof. Mr. A. Fl. Gehlen en Mr. R.M.J. van Gent te Heerlen, zullen op woensdag 20 januari 1993 om 15.00 uur in Hotel Amicitia, Markt 9 te Hoensbroek, in het openbaar ex-artikel 3:268, bij opbod en afslag in én zitting, verkopen: het woonhuis met garage en tuin, staande en gelegen aan de Olaf Palmestraat 21 te 6431 WD Hoensbroek, kad. bek. als gem. Hoensbroek sectie B nummer 3637, groot 2.02 aren.

Indeling: entree, toilet, woonkamer met open keuken, 1ste verd. 3 slaapkamers en badkamer.

Betaling koopprijs: uiterlijk 26 februari 1993.

Aanvaarding: terstond en in eigen gebruik, na betaling koopprijs en kosten, eventueel met behulp van de grosse van de akte van veiling.

Schriftelijke biedingen kunnen tot en met 5 januari 1993 worden uitgebracht bij genoemd notariskantoor.

Slechts op verzoek van de hypotheekhouder of hypotheekgever kan de president van de rechtbank te Maastricht bepalen dat de verkoop onderhands zal geschieden. Dit geschiedt op grond van een aan de president ter goedkeuring voorgelegde overeenkomst van verkoop en koop gebaseerd op een bieding.

Van toepassing zijn de Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1992 van de Koninklijke Notariële Broederschap, voor zover daarvan in de veilingakte niet wordt afgeweken.

Bezichtiging en inlichtingen: te regelen met cq. te verkrijgen bij genoemd notariskantoor, Tempelsplein 25 te Heerlen (tel.nr. 045-719430)

**GUNSTIG
TEKEN.**

Herkent u dit beeldmerk van De Hypotheker, dan is dat een goed teken. U weet dan dat u te maken heeft met een ongebonden hypotheekadviseur, die al evenmin betrokken is bij de aan- en verkoop van onroerend goed.

Wél is De Hypotheker aangesloten bij De Hypothekers Associatie, de toonaangevende organisatie van onafhankelijke hypotheekadviseurs in Nederland. Dat stelt hem in staat zaken te doen met alle banken en hypotheekinstellingen.

Gratis zoekt hij met u uit welke van de meer dan 500 hypotheekvarianten het beste bij u past en bij wie u het voordeligst uit bent. Daarna regelt hij kosteloos de hele zaak van A tot Z.

Wilt u dus tijd, zorgen en geld besparen, let dan op ons beeldmerk; een kenmerk van objectiviteit en zekerheid.

VOOR EEN HYPOTHEEK GA JE NAAR DE HYPOTHEKER.

De Hypotheker Heerlen, Bongerd 22, R.P.H. Haesen, 045 - 741454.

De Hypotheker Sittard, Linde 18, R. Meijer, 046 - 525252.

De Hypotheker Maastricht, Markt 28, H.G. van den Boom, 043 - 255252.

EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN?

Vaak verkopen wij huizen die de krant net niet halen. Zoekt u een huis? Laat u vrijblijvend inschrijven.

Zie ook onze etalages St.-Franciscusweg 16, Olie-molenstraat 3 te Heerlen en Roermonderstraße 21 te Aken.

**ONROERENDE ZAKEN
AMSTENRADE**

Hommertweg 257. Halfvrijst. royaal herenhuis, grote tuin op zuid., pand is geheel gerenoveerd, dubbel glas, plavuizen-vloeren op de parterre, grote eetkeuken, 3 royale slaapkamers, zolder groots uitgebouwd. Garage in overleg mogelijk. Moet u beslist van binnen zien. **Vr.pr. f 229.000,- k.k.**

BOCHOLTZ

Pr. Hendrikstr. 8. Vrijstaand woonhuis met garage, ruime woonk. met parket, 3 slk., zolder, rondom rolluiken. **Vr.pr. f 209.000,- k.k.**

BRUNSSUM

Klingbeemden 53. Goed onderhouden halfvrijst. woonhuis met garage, woonk., 30 m², half open keuken 12 m², 3 slk. Perceelopp. 220 m², bwj. 82. **Vr.pr. f 224.000,- k.k.**

Ridder Thibaldstr. 4. Perfect onderhouden halfvrijst. woonhuis met 3 slk., grote aanbouwkeuken, garage, grote tuin op zuid-west, perceelopp. 368 m², bwj. 77. **Vr.pr. f 183.000,- k.k.**

EYGELSHOVEN

Kwikstaartstr. 5. Ruim, goed onderh. geschakeld woonh. met ruime garage met zolder, ruime woonk. met laminaat, achterk. voorzien van rolluiken, 3 slk., zolder, jonge kindervr. buurt. **Vr.pr. f 179.000,- k.k.**

GELEEN

Deaistr. 74. Vrijstaand ruim woonhuis met garage en berging. Eventueel te combineren met praktijk/zakenpand. 3 ruime slk., perceelopp. 362 m². Zolder te gebr. als extra appartement. **Vr.pr. f 256.000,- k.k.**

HEERLEN

Caumerboord 49. Goed onderhouden tussengel. drive-in-woning met garage, 3 slk., tuin op z.w., achterzijde voorz. van rolluiken, perceelopp. 137 m², bwj. 75. **Vr.pr. f 157.000,- k.k.**

Op beste stand gelegen vrijstaand woonhuis met inpassende ruime garage, geheel onderkelderd, royale woonk., gesl. keuken, 3 slk., mooie tuin. Perceelopp. 480 m². **Vr.pr. f 329.000,- k.k.**

Eemstraat 3. Mooi tussengel. woonhuis met garage, tuin op zuid, met bijvend uitzicht, 3 slk., vaste trap naar zolder, alwaar mogelijk 4e slk., bwj. 81. **Vr.pr. f 149.000,- k.k.**

Lokerstraat 25A. Tussengel. woonhuis/winkelpand met garage en tuin, woonkamer 30 m² met parket, 2 slk. **Vr.pr. f 149.000,- k.k.**

Voskullenweg 19. Tussengel. ruim woonhuis met serre en grote tuin op westen, kunststof ramen met dubbel glas, achterom bereikbaar, mog.h. voor garage. **Vr.pr. f 142.000,- k.k.**

Winterstr. 16. Ruim halfvrijst. perfect onderh. woonhuis met garage nabij centr., architectonisch nieuw verbouwd van binnen, woonk. met open haard en open vide, parterre voorzien van marmervloer, huis met veel daglicht! **Vr.pr. f 259.000,- k.k.**

HOENSBROEK

Neerbraakstraat 7. Van binnen fantastisch verbouwd halfvrijst. ruim goed onderh. woonhuis met garage, zeer ruime uitgebouwde woonk. met open haard, schuifdeuren naar tuin, schitterende Amerikaanse aanbouwkeuken, 3 ruime slk., luxe badk., tuin op z.w. Bwj. 74. Dit huis moet u van binnen zien! **Vr.pr. f 249.000,- k.k.**

KERKRADE

Drievogelstr. 151A. Vrijst. woonhuis met ruime garage (65 m²) met zolder, woonk., 3 slk., vaste trap zolder 40 m², perc. opp. 1325 m². **Vr.pr. f 309.000,- k.k.**

Elberenveldstr. 490. Leuk ruim tussengel. geschakeld woonhuis met grote aangelegde tuin en garage, L-woonk. 35 m² met o.h., 3 ruime slk., bwj. 72. Rustig gelegen. **Vr.pr. f 179.000,- k.k.**

Haanradeweg 41. Vrijst. bungalow met garage voor twee auto's, geheel onderkelderd, woonk. 50 m², gesl. keuken, 3 grote slk., mooi aangelegde tuin, perc.opp. ± 1260 m², geheel geïsoleerd, zeer mooie ligging. **Vr.pr. f 409.000,- k.k.**

Kloosterbosstraat 4. Appartement gelegen op parterre. Woonk. met balkon, gesl. keuken, 2 slk. en berging. **Vr.pr. f 122.000,- k.k.**

Kloosterbosstraat 24. Appartement gel. op tweede verdieping. Woonk. met balkon, gesl. keuken, 2 slk., berging. **Vr.pr. f 114.000,- k.k.**

Schaesbergerstraat 87. Vrijstaand ruim woonhuis op 627 m² grond, woonk. 44 m², halffopen keuken 14 m², 3 slk., zolder 80 m², voorzien van kunststof ramen met dubbel glas, tuin op zuid-west, carport/garage. Perfect gerenoveerd! **Vr.pr. f 269.000,- k.k.**

Schoolstr. 5. Goed onderh. halfvrijst. woonhuis met garage, woonk. ± 30 m², 3 slk., rondom rolluiken, perc.opp. 198 m², bwj. 89. **Vr.pr. f 209.000,- k.k.**

LANDGRAAF

De Wessel 6. Ruim halfvrijst. woonhuis met 2 ruime garages,

kindervr. buurt, grote woonk., witte aanbouwkeuken, aparte waskeuken, 3 slk., zolder 30 m² met vaste trap, mooie tuin, goed onderhouden, bwj. 1987, perc.opp. 425 m², perc. opp. 39 m², gesl. keuken, badkamer, mooi aangelegde siertuin met terras, 3 slk. **Appartementen (2x):** entree, woonk., keuken, badk., 1 slk. **Vr.pr. f 243.000,- k.k.**

Uitstekend verbouwd vrijstaand woonhuis, woonk. ± 75 m², 2 badk., ruime garage (40 m²), nieuwe keuken licht eiken, 3 slk., opp. 591 m². Geheel onderkelderd. **Vr.pr. f 329.000,- k.k.**

Europaweg-Z 27. Goed onderhouden halfvrijst. woonhuis op 276 m² grond. Woonk. 42 m² met o.h., half open keuken 12 m², garage, 4 slk. **Vr.pr. f 219.000,- k.k.**

Olmenstr. 6. Tussengel. woonhuis met tuin en garage, achterom bereikbaar, twee slk., vaste trap zolder, grote deuren gerenoveerd. **Vr.pr. f 127.000,- k.k.**

PARTIJ (WITTEM)

Hub Ortmansstraat 16 (ruwbouw). Mooi gel. vrijstaand landhuis met garage, 3 slk., opgeleverd zoals het er nu staat. **Vr.pr. f 269.000,- k.k.**

SCHIN OP GEUL

Strucht 28. Ruim vrijst. woonhuis met garage en twee appartementen (perceelopp. 1200 m²). Woonhuis: woonk. 39 m², gesl. keuken, badkamer, mooi aangelegde siertuin met terras, 3 slk. **Appartementen (2x):** entree, woonk., keuken, badk., 1 slk. **Vr.pr. f 354.000,- k.k.**

SCHINVELD

Beekstraat 1. Ruim halfvrijst. woonhuis in centr. met garage, zeer grote binnenplaats, grote boerenschuur ideaal voor paardenliefhebber, 4 slk., vaste trap naar zolder, perceelgr. 505 m², bj. 33, diverse stallen. Ruim van opzet. **Vr.pr. f 209.000,- k.k.**

VALKENBURG

Kon. Julianalaan 13. Goed onderhouden halfvrijst. woonhuis met 2 garages, woonk. 32 m², grote aanb.keuken, 3 slk., eventueel kantoor/hobbyruimte in souterrain, mooi aangelegde tuin. Ligt ideaal in centrum. **Vr.pr. f 219.000,- k.k.**

Statenlaan 16. Halfvrijst. woonhuis met ruime kantoor/praktijk/hobbyruimte met eigen ingang, halffopen keuken, woonk. 40 m², 3 ruime slk., zolder met vaste trap alwaar 4e slk. **Vr.pr. f 214.000,- k.k.**

Neerhem 6. Eenmalig karakteristiek herenhuis met mergelblokken, perfect gerenoveerd, grote woonk. met o.h. en zonnige serre aan de voorkant, gesl. witte aanb.keuken, 4 royale slk., geweldige kelder (hobby-ruimte) van buiten uit te bereiken, achterkant uitgebouwde grotten. **Vr.pr. f 298.000,- k.k.**

WIJLRE

Burg. van Laarstr. 14. Rustig tussengel. woonhuis met 3 slk., zolder met vaste trap, alwaar grote hobbyruimte, tuin achterom te bereiken. Voldoende parkeergeel. **Vr.pr. f 152.000,- k.k.**

WIJNANDSRADDE

Jan Maenenstr. 7. Grenzend aan bosrand met uniek pan. uitzicht, vrijst. landhuis, woonk. ± 50 m², 3 zeer ruime slk., mooie tuin op zuid, carport voor caravan, garage onder het pand, geheel onderkelderd. **Vr.pr. f 419.000,- k.k.**

TE KOOP GEVRAAGD

Wij zoeken halfvrijstaande/vrijstaande huizen in de omgeving van: Epen, Mechelen, Gulpen, Heerlen en Kerkrade!!!

Wij hebben zeer veel potentiële kopers ingeschreven die naar een huis zoeken, waarvan vele Duitse gezinnen. Heeft u iets te koop of te huur, belt u ons dan voor een vrijblijvend gesprek!

**BEDRIJFSONROERENDE ZAKEN
TE KOOP:****HEERLEN**

Deken Nikolajestraat 20. Uitstekend gel. kantoor/winkel/woonhuis nabij centr. Heerlen. Pand is recentelijk geheel modern verbouwd. Uitstekend geschikt voor advocatenkantoor. Ruime woonkamer ± 45 m², 3 slaapk. **Prijs op aanvraag.**

Akerstraat. Dicht bij het centr. gel. ruim halfvrijst. kantoor/woonhuis, perceelopp. 1295 m², meerdere parkeerplaatsen voor het pand, 2 keukens, 11 ruime kamers met 2 zeer grote ruimtes. **Int. op aanvraag.**

Kissel 53. In industriegeb. gel. vrijst. bedrijfspand op 1729 m² grond, diverse kantoorruimtes 345 m², magazijnen 650 m², (vrije hoogte 3,20 m), ruime parkeergeel., zeer uitgebreide elek. installatie. **Int. op aanvraag.**

KERKRADE

Torenstr. 20. Bedrijfsobject te koop of te huur, bestaande uit 250 m² kantoorruimte en 500 m² bedrijfsruimte. **Int. op aanvraag.**

**BEDRIJFSONROERENDE ZAKEN
TE HUUR:****KERKRADE**

Klarenansterweg. 1200 m² bedrijfsruimte met kantoren tot 1000 m² **Int. op aanvraag.**

„Ik wil alles
op een rijtje
hebben
als het over
hypotheeken
gaat.”

**Een thuisbankier belt dan even
gratis 06-0400 voor de folders.**

U heeft uw toekomstige huis gevonden. Nu is het zaak dat u de juiste hypotheek vindt.

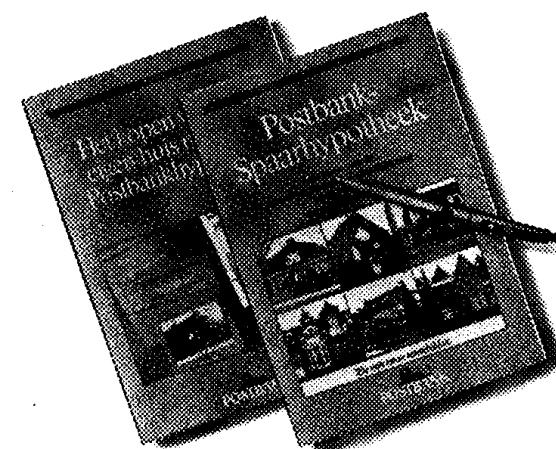
Want u weet dat de juiste hypotheek u, voor nu en later, duizenden gulden kan besparen.

U kunt zich dan volop storten in het woud van hypotheeken. Maar u kunt ook eerst de hypotheekfolders van de Postbank aanvragen.

Dus u belt gratis 06-0400. U krijgt dan de folders zo snel mogelijk

thuisgestuurd. En u neemt deze op uw gemak door.

Moeiteloos, want ze zijn helder en duidelijk geschreven. U leest dat

Postbankhypotheeken niet alleen een gunstige rente hebben, maar ook zeer aantrekkelijke voorwaarden.

Er is zeker een Postbankhypotheek die u veel voordeel biedt.

U kunt met de PostbankSpaarhypotheek bijvoorbeeld duizenden gulden besparen.

Een afspraak met een Postbankhypotheekadviseur op een van de grotere postkantoren is vervolgens snel gemaakt.

Of u informeert bij uw makelaar, verzekeringsadviseur of hypotheekbemiddelaar naar een Postbankhypotheek.

De Postbank doet alles om zoets ingewikkelds als hypotheeken zo makkelijk mogelijk te maken. **POSTBANK**

Thuisbankieren doe je met de Postbank.

VIJGEN VRAGEN!
St. Franciscusweg 16, Heerlen 045 - 711617
Onroerend goed - bedrijfsonroerend goed - aankoop
verkoop - verhuur - bemiddeling - hypotheeken